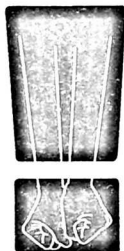

**ადამიანით გაჭრობის (ტრეუიკინგის) წინააღმდეგ
მიმართული საქართველოს ეროვნული სამოქმედო
გეგმების განვითარების ღონისძიების ანალიზი და
შესაბამისი ეროვნული კანონმდებლობის
იმპლემენტაცია**

წინამდებარე პუბლიკაცია მომზადებულია ქეთევან ზუციშვილის¹ მიერ

Organization for Security and
Co-operation in Europe
Mission to Georgia

დაბეჭდილია საქართველოში ეუთო-ს მისიის ფინანსური მხარდაჭერით.
გამოცემაში გამოთქმული მოსაზრებები არ გამოხატავს ეუთო-ს ოფიციალურ პოზიციას.

თბილისი, 2008

ISBN978-9941-0-0943-3

1. ადამიანის უფლებათა მაგისტრი, ლონდონის პოლიტიკურ და ეკონომიკურ მეცნიერებათა სკოლა, ლონდონის უნივერსიტეტი

ს ა რ ჩ ე ვ ი

- 4 ადამიანით ვაჭრობის (ტრაფიკინგის) წინააღმდეგ მიმართული საქართველოს ეროვნული სამოქმედო გეგმების განვითარების დინამიკის ანალიზი და შესაბამისი ეროვნული კანონმდებლობის იმპლემენტაცია

ქეთევან ხუციშვილი

- 4 შესავალი; 2000 წლის მდგომარეობა
- 7 პალერმოს ოქმი და საქართველო: 2003 წელი
- 9 საქართველოს პირველი სამოქმედო გეგმა, საკანონმდებლო ინიციატივა და პირველი სამოქმედო გეგმის შედეგი
- 11 საქართველოს მეორე სამოქმედო გეგმა და შესაბამისი წინსვლა
- 18 საქართველოს მესამე სამოქმედო გეგმა
- 21 დასკვნა: საქართველოში განხორციელებული საქმიანობის შეფასება

- 24 დანართი I
- 30 დანართი II
- 38 დანართი III
- 44 დანართი IV
- 55 დანართი V
- 65 დანართი VI
- 73 დანართი VII

შესავალი; 2000 წლის მდგომარეობა

საქართველო, როგორც მსოფლიო თანამეგობრობის წევრი, წარმოადგენს იმ სახელმწიფო-თაგან ერთ-ერთს, რომელიც ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) მსხვერპლთა წარმოშობის, მათი ექსპლუატაციის დანიშნულების ან ამ მიზნით სატრანზიტოდ გამოყენებული ქვეყნების როლში გამოდიან.

ადამიანით ვაჭრობა (ტრეფიკინგი) შესაძლოა, XXI საუკუნეში არარეალურ მოუღენდაც იყოს ერთი შეხედვით მიჩნეული. ეს კიდევ უფრო მეტად დაუჯერებელი შეიძლება გახდეს, თუ იმასაც გაეცხენებო, რომ მონობის ინსტიტუტი ორ ასწლეულზე მეტი ხნის წინ გაუქმდა და თანამედროვე, „ადამიანის უფლებების“, ეპოქაში რთულია იმის წარმოდგენა, რომ ადამიანით ვაჭრობა, რასაც დღეს ტრეფიკინგის სახელით მოიხსენიებენ, ჯერ კიდევ საკმაოდ აქტუალური თემაა.

საკითხის აქტუალურობას სხვადასხვა სახელმწიფოთა მიერ საკუთარი იურისდიქციების ფარგლებში გაწეულ საქმიანობასთან ერთად საერთაშორისო დონეზე განვითარებული მოვლენებიც ადასტურებს. სწორედ XXI საუკუნის პირველ წლებში ადამიანის წინააღმდეგ მიმართული ამ უსასტიკესი დანაშაულის შესახებ მოხდა ორი მნიშვნელოვანი საერთაშორისო ხელშეკრულების შემუშავება. ორივე ხელშეკრულება ადამიანის სხვა ადამიან-თაგან დაცვის განსაკუთრებული მექანიზმების შემოტანაზეა მიმართული. ერთ-ერთი მათგანი – ტრანსნაციონალური ორგანიზებული დანაშაულის წინააღმდეგ გაეროს კონვენციის ოქმი ადამიანების, განსაკუთრებით ქალებისა და ბავშვების ტრეფიკინგის თავიდან აცილების, აღკვეთისა და დასჯის შესახებ (ე.წ. „პალერმოს ოქმი“)¹ გაერთიანებული ერების ორგანიზაციის ფარგლებში მომზადდა და შესაბამისად, მისი ხელშეშეკრული ნებისმიერი სახელმწიფო შეიძლება გახდეს. იმავე თემაზე მეორე – შედარებით კიდევ უფრო ახალი კონვენციის – ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) წინააღმდეგ ბრძოლის შესახებ ევრო-

¹ ოქმი ტექსტში მოხსენიებული იქნება „პალერმოს ოქმის“ სახელწოდებით, რადგან „ტრანსნაციონალური ორგანიზებული დანაშაულის წინააღმდეგ“ გაერთიანებული ერების ორგანიზაციის კონვენცია და ოქმი „ადამიანების, განსაკუთრებით ქალებისა და ბავშვების, ტრაფიკინგის თავიდან აცილების, აღკვეთისა და დასჯის შესახებ“ სახელმწიფოების მიერ ხელმოსაწერად პალერმოში გაიხსნა.

პის საბჭოს კონვენციის² - მიღება კი ევროპის საბჭოს ფარგლებში მოხდა და მიუხედავად იმისა, რომ იგი რეგიონალური საერთაშორისო ორგანიზაციაა, კონვენციის ხელშემაკრეველ მხარედ გახდომა შესაძლებელია სხვა, ევროპის საბჭოს არაწევრი სახელმწიფოებისთვის, რომელთაც მონაწილეობა მიიღეს კონვენციის ტექსტის შემუშავებაში.

საკითხის მნიშვნელობა რამდენიმე ჭრილში აღიქმება: საჭიროა, უპირველეს ყოვლისა, იმ მოთხოვნის აღკვეთა, რომელიც შედეგად ადამიანის, როგორც ექსპლუატაციის საგნის მიწოდებას იწვევს. ამავდროულად, საჭიროა იმ ადამიანთა დახმარება და უფლებების დაცვა, რომლებიც ამ დანაშაულის მსხვერპლნი ხდებიან. სახელმწიფოებს ასევე უდიდესი ძალისხმევით კონცენტრაცია და კოორდინაცია სჭირდებათ საიმისოდ, რომ სისხლისსამართლებრივ სფეროში ეფექტური ღონისძიებების გატარება მოხერხდეს, როგორც ქვეყნების მიერ საკუთარი იურისდიქციების ფარგლებში, ისე საერთაშორისო მასშტაბით.

ზემოთ აღნიშნული მოქმედებების განხორციელება, ბუნებრივია, შესაბამისი სამართლებრივი ბაზის არსებობის გარეშე შეუძლებელია. ამ ტიპის და მასშტაბების საქმიანობის განხორციელება არც ზოგადად სამართლებრივი ბაზის არსებობის შემთხვევაშია შესაძლებელი, თუ არ მოხდება კონკრეტული ტექნიკური სამოქმედო დოკუმენტების შემუშავება, რომელთა მეშვეობით სახელმწიფოები მოახდენენ საკუთარი მოქმედებების კოორდინაციას როგორც ქვეყნის შიგნით, ისე საერთაშორისო ურთიერთობებში.

2000 წელს, როდესაც გაეროს ფარგლებში უკვე შემუშავდა ოქმი, რომელიც ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) წინააღმდეგ ბრძოლაში საერთაშორისო თანამეგობრობის ჩართვის ერთ-ერთი მნიშვნელოვანი დოკუმენტია, საქართველო, ისე როგორც საერთაშორისო თანამეგობრობის წევრთა დიდი უმეტესობა, ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) წინააღმდეგ ბრძოლის სფეროში კანონმდებლობას არ ფლობდა.

ამ პრობლემის მნიშვნელობა კი საკმაოდ მაღალი იყო, იმას თუ გაეითვალისწინებთ, რა ჩაიწერა პალერმოს ოქმში, ადამიანის უფლებათა საყოველთაო დეკლარაციის³ მიღებიდან 52 წლის თავზე. კერძოდ, პალერმოს ოქმმა განსაზღვრა, რომ

ადამიანის „ექსპლუატაცია, როგორც მინიმუმ, გულისხმობს სხვათა პროსტიტუციის ექსპლუატაციას ან სქესობრივი ექსპლუატაციის სხვა ფორმას, იძულებით შრომას ან მომსახურებას, მონობას ან მონობის მსგავს მდგომარეობას, მონურ შრომას ან ორგანოთა გადანერგვას.“

2 კონვენცია ტექსტში მოხსენიებული იქნება „ევროპული კონვენციის“ სახელწოდებით

3 1948 წლის ადამიანის უფლებათა უნივერსალური დეკლარაცია კრძალავს ადამიანთა მონობაში ყოფნას: „არაფერს შეიძლება იყოს მონობაში და დამოკიდებულება ...“

ამჟედროულად, პალერმოს ოქმში შევიდა დებულება, რომლის თანახმად:

„ტრეფიკინგი“ ნიშნავს ადამიანთა გადაბირებას, ტრანსპორტირებას, გადაყვანას, შეფარებას ან მიღებას, მუქარის, ძალის გამოყენების ან იძულების სხვა საშუალებებით, მოტაცებით, თაღლითობით, მოტყუებით, ძალადუფლების ან პირის უმწეობის ბოროტად გამოყენებით ან იმ პირის თანხმობის მისაღწევად თანხის ან სხვა სარგებლის მიცემით ან მიღებით, ვისი დამოკიდებულების ქვეშაც იმყოფება მეორე პირი, ამ ადამიანთა ექსპლუატაციის მიზნით“

2000 წელს საქართველოში ძალაში შევიდა ახალი სისხლის სამართლის მატერიალური კოდექსი⁴. მრავალი ნოვატიის მიუხედავად, რომელიც კოდექსის მიღებას თან ახლდა, ამ კოდექსის ადამიანის უფლებების და თავისუფლებების წინააღმდეგ მიმართული დანაშაულების თავში არ შესულა მუხლი, რომელიც ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) კრიმინალიზაციას მოახდენდა.

ამ პირობებში არ არსებობდა არც მკაფიოდ ჩამოყალიბებული მსხვერპლთა დაცვისა და დახმარების მექანიზმები. თემისა და საერთოდ, კონცეფციის სიახლის გამო რთულიც კი იყო საკითხის წამოწევა და გადაწყვეტილებების მიმღებთა აქტიური ჩართვა შესაბამის დისკუსიებში, მით უმეტეს, რომ საკითხი ფართო საზოგადოებისათვის ახალი იყო. უნდა აღინიშნოს, რომ საქართველოში მომუშავე არასამთავრობო ორგანიზაციების მხრიდან შეიმჩნეოდა მცდელობები, მომხდარიყო საკითხის წინ წამოწევა და შესაბამისი მექანიზმების შემოღება. თუმცა, ამ პროცესს ჯერ კიდევ დიდი დრო ჰქონდა წინ იმისათვის, რომ სისტემის შექმნის შესაძლებლობის რეალიზება მომხდარიყო.

საერთაშორისო თანამეგობრობის აქტიური მოქმედებითა და შესაბამისი საინფორმაციო კამპანიების შედეგად მთელ რიგ სახელმწიფოებში გააქტიურდა მუშაობა ამ თემაზე.

4 1999 წლის 22 ოქტომბერი, 2287 - რს

პალერმოს ოქმი და საქართველო: 2003 წელი

პალერმოს ოქმის მიღებიდან სამი წლის გასვლის შემდეგაც საქართველო ჯერ კიდევ არ იყო ჩართული იმ საქმიანობებში, რომლებიც საქართველოში ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) წინააღმდეგ მიმართული ღონისძიებების განხორციელებას მოიცავდა. საქართველოში შესაბამისი საბაზისო საკანონმდებლო ჩარჩოს შექმნა მხოლოდ 2003 წელს დაიწყო, როდესაც სისხლის სამართლის კოდექსში გაჩნდა ჩანაწერი, 143¹ მუხლის სახით. ამასთან ერთად, სისხლის სამართლის კოდექსში ცალკე მუხლი შევიდა არასრულწლოვნით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) კრიმინალიზაციის მიზნით². ჩანაწერი, მართალია, ძალზედ მოკლეა, იმ დროისთვის ჩამოყალიბებული საერთაშორისო სტანდარტებისგან განსხვავებულად, მაგრამ მაინც საქართველოს სამართლის ისტორიაში პირველად აყალიბებდა ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) დეფინიციას შემდეგი ფორმით:

„ადამიანის ყიდვა ან გაყიდვა, ან მის მიმართ სხვა უკანონო გარიგების განხორციელება, აგრეთვე იძულებით, შანტაჟით ან მოტყუებით ადამიანის გადაბირება, გადაყვანა, გადამალვა ანდა მიღება ექსპლუატაციის მიზნით ...“

ერთი მხრივ, სისხლის სამართლის კოდექსში დანაშაულის შემადგენლობის შეტანა დადებითი მოვლენა იყო და, ბუნებრივია, ეს ნაბიჯი ძალზე მნიშვნელოვნად უნდა იყოს მიჩნეული საქართველოში ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) წინააღმდეგ მიმართული ღონისძიებების განხორციელების სისტემის ჩამოყალიბების საწყის ეტაპზე. თუმცა, ამჟამად, ისიც ნათელი იყო, რომ მხოლოდ ჩანაწერი სისხლის სამართლის მატერიალურ კოდექსში ვერ მოახდენდა იმ ფუნქციას, რომელიც ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) წინააღმდეგ მიმართული სისტემის მოქმედებას უნდა სდევდეს თან. არა მხოლოდ დაცვის სისტემის ამოქმედება წარმოადგენდა ამ პირობებში პრობლემას, სირთულეებთან იყო დაკავშირებული თავად მუხლის სისხლისსამართლებრივი მიზნებისთვის გამოყენებაც. 2003 წლის სტატისტიკური მონაცემები ცხადყოფს, რომ ამ წელს ახალ მუხლთან დაკავშირებით მხოლოდ ორ შემთხვევაში მოხდა

5 143² მუხლი

გამოძიების დაწყება. ასეთ მცირე რიცხვს კი თავისთავად მრავალი მიზეზი განაპირობებდა. უპირველეს ყოვლისა, სისხლის სამართლის კანონმდებლობაში შესული ნოვაცია გარკვეული პროფესიული ჩვევების განვითარებასა და გამოცდილების დაგროვებას საჭიროებდა საიმისოდ, რომ მუხლის გამოყენება აქტიურად დაწყებულიყო. მანამდე კი საჭირო იყო შესაბამისი სისტემის შექმნა. სისტემაში უნდა შესულიყო ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) მსხვერპლად ქცეული ადამიანების დაცვისა და დახმარების შესაბამისი ღონისძიებები. ასევე საჭირო იყო გამოძიების მწარმოებელი ორგანოებისთვის ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) საუბრაუდო შემთხვევების გამოსაფლენად სპეციალური წერტნის ჩატარება და ინფორმაციის მიწოდება. ამ საქმიანობის განხორციელების შესაძლებლობის შემქმნელი სისტემა კი 2003 წლისთვის საქართველოში არ არსებობდა.

2003 წელსვე დაიწყო მუშაობა ასეთი სისტემის შექმნაზე. ამისთვის უპირველესი მნიშვნელობის იყო 2003 წლის იანვარში საქართველოს პრეზიდენტის ბრძანებულებით დამტკიცებული ტრეფიკინგის წინააღმდეგ ბრძოლის 2003-2005 წლების სამოქმედო გეგმა⁶, რომელიც საქართველოსთვის ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) პრობლემის გადაწყვეტის მიზნით შექმნილი პირველი სამოქმედო გეგმა გახლდათ.

2003-2005 წლებისთვის შექმნილი პირველი ეროვნული სამოქმედო გეგმა, მხოლოდ მისი არსებობის ფაქტის გამოც უნდა იქნეს მიჩნეული წარმატებად. თუმცა, „სამწუხაროდ, არავითარი ქმედითი ღონისძიებები არ ყოფილა გატარებული. სახელმწიფოს არავითარი საგანმანათლებლო და გამაფრთხილებელი ზომები არ მიუღია ტრეფიკინგის რისკის ქვეშ მყოფი ქალების და გოგონების დასაცავად.“⁷

6. იხ.: ტრეფიკინგის წინააღმდეგ ბრძოლის 2003-2005 წლების სამოქმედო გეგმის დამტკიცების შესახებ საქართველოს პრეზიდენტის 2003 წლის 17 იანვრის #15 ბრძანებულება

7. იხ.: ბაქაძური ნ., მესხი მ., ადამიანებით ვაჭრობა (ტრეფიკინგი) – თეორი მონობა ოცდამეერთე საუკუნეში: ტრეფიკინგთან ბრძოლის სამართლებრივი და პრაქტიკული ასპექტები, საქართველო, 2006. ამერიკის იურისტთა ასოციაციის ცენტრალური ჯგუფისა და ჯერაზიის სამართლებრივი ინიციატივის გამოცემა

საქართველოს პირველი სამოქმედო გეგმა, საკანონმდებლო ინიციატივა და პირველი სამოქმედო გეგმის შედეგი

საქართველოში შექმნილი სამოქმედო გეგმების მოკლე მიმოხილვამდე უპრიანი იქნება იმის ხაზგასმა, რა მნიშვნელობა აქვს სახელმწიფოებისათვის ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) წინააღმდეგ მიმართული ღონისძიებების განსახორციელებლად ეროვნული სამოქმედო გეგმების ჩამოყალიბებას.

უპირველეს ყოვლისა, უნდა აღინიშნოს, რომ ყოველმხრივად დახვეწილი კანონმდებლობის პირობებშიც ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) მრავალწახნაგოვანი პრობლემების გადაჭრისათვის ღონისძიებების სწორად დასაგეგმად უდიდესი მნიშვნელობა ენიჭება სწორად დაგეგმილ სამოქმედო გეგმას, რომლის შექმნაში შეძლებისდაგვარად ფართო წრე იღებს მონაწილეობას როგორც არასამთავრობო⁸, ისე სამთავრობო სტრუქტურებიდან. ასეთი სამოქმედო გეგმის არსებობა კიდევ უფრო მეტად საჭიროა, თუ ფართო საკანონმდებლო ჩარჩო ნაკლებ განვითარებული ან საერთოდაც არარსებელია. ასეთ პირობებში სამოქმედო გეგმით შეიძლება დაიგეგმოს შესაბამისი საკანონმდებლო ცვლილებების განხორციელებაც და მათი პრაქტიკაში განხორციელების დაწყებაც. არასამთავრობო ორგანიზაციების ამ პროცესში მონაწილეობის ერთ-ერთი დადებითი ფაქტორი ისიც არის, რომ მათ ახალი გამოცდილების გაზიარებისა და პრაქტიკის დანერგვის შესაძლებლობა აქვთ მათ ასევე შეუძლიათ მთავრობის მიერ აღნიშნული სფეროსათვის გამოყოფილი რესურსების შეესებაც მათ მიერ განხორციელებული ღონისძიებებს მეშვეობით. ამის შედეგად, სახელმწიფოს რესურსების გამოყენებითაც ისეთი სამოქმედო გეგმის შექმნა ხდება შესაძლებელი, რომლის განხორციელება უკვე საერთო ძალებით, ერთი მხრივ, რეალურია და, მეორე მხრივ, მაქსიმალური სარგებლის მოტანა შეუძლია სამიზნე ჯგუფებისათვის.

ტრეფიკინგის წინააღმდეგ ბრძოლის 2003-2005 წლების სამოქმედო გეგმა პირველი დოკუ-

მენტი იყო საქართველოში, რომელიც ქვეყანაში ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) წინააღმდეგ მიმართული ინსტიტუციონალიზებული სტრუქტურის ჩამოყალიბების წინაპირობა გახდა. თუმცა, თავისთავად, გვეგის არსებობამ საქართველოს დიდი წარმატება ვერ მოუტანა. აღსანიშნავია, რომ ამ გვეგის წყალობით უკვე დამკვიდრდა აზრი და შეგრძნება იმისა, რომ ეს საკმარისი მნიშვნელოვანი სფერო სახელმწიფოს მხრიდან სერიოზულ ყურადღებას ითხოვდა. ამან კი სახელმწიფოს მიდგომა პოზიტივისკენ შეცვალა. მნიშვნელოვანი საკითხების მთელი წყება წამოვიდა წინა პლანზე. მათ შორის უმნიშვნელოვანესი იყო იმ სტერეოტიპთან ბრძოლა, რომლის თანახმად საზოგადოების უმეტესობისთვის ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) საკითხი ახალგაზრდა ქალებისა და გოგონების პრობლემად აღიქმებოდა, თანაც უმეტეს შემთხვევებში საქართველოს ფარგლებს გარეთ. სახელმწიფოში გამოიკვეთა ის საჭიროებები, რომლებიც მომავალი სამოქმედო გვეგის შექმნისთვის პრიორიტეტების მნიშვნელოვანი განმსაზღვრელი გახდა.

ამდენად, საქართველოში ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) წინააღმდეგ საბრძოლველად შექმნილი პირველი სამოქმედო გვეგის მოქმედების ვადის ამოწურვის პერიოდისთვის უკვე არსებობდა ჩანაწერი სისხლის სამართლის კოდექსში ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) შესახებ. ცალკე მუხლი ასევე დათმობილი ჰქონდა არასრულწლოვნით ვაჭრობას (ტრეფიკინგს).

საქართველოს მეორე სამოქმედო გეგმა და შესაბამისი წინსვლა

2004 წლის დეკემბერში საქართველოს პრეზიდენტის ბრძანებულებით დამტკიცდა ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) წინააღმდეგ ბრძოლის 2005-2006 წლების სამოქმედო გეგმა⁹. ეს საქართველოში შემუშავებული მეორე სამოქმედო გეგმა გახდა, რომელიც ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) წინააღმდეგ მიმართული ღონისძიებების კოორდინირების მიზნით შეიქმნა. სამოქმედო გეგმის განხორციელებაზე კონტროლი საქართველოს უშიშროების საბჭოს აპარატს დაევა.

სამოქმედო გეგმა შვიდი ამოცანის გარშემო გაერთიანდა, რომელნიც შემდეგი თანმიმდევრობით შევიდა სამოქმედო გეგმაში:

1. ადამიანის ტრეფიკინგის ხელშემწყობი პირობების აღმოსაფხვრელად შრომითი მიგრაციის საკითხების სამართლებრივი მოწესრიგება;
2. ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) წინააღმდეგ ბრძოლის თაობაზე არსებული სამართლებრივი ბაზის უზრუნველყოფა;
3. არალეგალური შრომითი მიგრაციისა და ტრეფიკინგის პრობლემის შესახებ საზოგადოების ინფორმირებულობის ამაღლება;
4. არალეგალური შრომითი მიგრაციისა და ტრეფიკინგის პრობლემის მასშტაბების შეფასება;
5. ადამიანის ტრეფიკინგის მსხვერპლთა დაცვა და რეაბილიტაცია;
6. არალეგალური შრომითი მიგრაციისა და ტრეფიკინგის საწინააღმდეგო ინსტიტუციონალური მექანიზმების შექმნა და გაძლიერება;
7. არალეგალური შრომითი მიგრაციისა და ტრეფიკინგის წინააღმდეგ ბრძოლის სფეროში არსებული მდგომარეობის მონიტორინგი.

აღსანიშნავია, რომ 2005-2006 წლების სამოქმედო გეგმის უდიდესი ნაწილი შესრულდა, გან-

9 იხ.: საქართველოს პრეზიდენტის 2004 წლის 29 დეკემბრის ბრძანებულება #623, ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) წინააღმდეგ ბრძოლის 2005-2006 წლების სამოქმედო გეგმის დამტკიცების შესახებ

სხვაეებით მისი წინამორბედისაგან. საინტერესოა იმ მიზეზების ნახვა, რამაც ასეთი ცვლილება გამოიწვია სამოქმედო გეგმების შესრულების კუთხით. ფაქტი ფაქტად რჩება, 2006 წლის ბოლოსთვის, რაც რადიკალურად განსხვავდება პირველი სამოქმედო გეგმის ვადის დასრულების მომენტისაგან, შესაბამისი საკანონმდებლო ბაზის უდიდესი ნაწილი არა თუ შემუშავებული იყო, მისი აქტიური იმპლემენტაციაც გახლდათ დაწყებული.

რიგითობის დასაცავად უპრიანი იქნება დავიწყოთ თავიდან. 2005-2006 წლების სამოქმედო გეგმის შესრულების საქართველოს პრეზიდენტის ბძანებულებით საქართველოს უშიშროების საბჭოს აპარატისთვის დაუბრუნდა პარალელურად, „ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) წინააღმდეგ ბრძოლის 2005-2006 წლების სამოქმედო გეგმის ეფექტიანი განხორციელების მიზნით [შექმნა] ეროვნული უშიშროების საბჭოსთან არსებული ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) წინააღმდეგ ბრძოლის დროებითი უწყებათაშორისი კომისია“¹⁰. ამ კომისიის შექმნით კი ჩამოყალიბდა სამოქმედო გეგმის განხორციელების მაკოორდინირებელი ორგანო, რაც უშიშროების საბჭოს მიერ გეგმის განხორციელებაზე ზედამხედველობის გაწევის პარალელურად იმის ხელშეწყობას მოახდენდა, რომ გეგმა შეძლებისდაგვარად მაქსიმალურად შესრულებულიყო. ამგვარი მიდგომა 2006 წლის ბოლოს ასეთი შედეგებით დასრულდა: მოხდა ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) წინააღმდეგ ბრძოლის თაობაზე არსებული სამართლებრივი ბაზის უზრუნველყოფა, რაც არა მხოლოდ შესაბამისი სისხლის სამართლებრივი დებულებების დახვეწაში გამოიხატა, არამედ ცალკე მიღებული სპეციალური კანონის შექმნაშიც. დაიწყო ტრეფიკინგის წინააღმდეგ მიმართული სახელმწიფო სისტემის შექმნა და დახვეწა. სამოქმედო გეგმის ფარგლებში მნიშვნელობა მიენიჭა იმ საერთაშორისო დოკუმენტების საქართველოს მიერ რატიფიცირებას, რომლებიც ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) სფეროში საერთაშორისო სტანდარტების შემქმნელი და შესაბამისი სფეროს მარეგულირებელი დოკუმენტებია. ამასთან, აღნიშვნას იმსახურებს ის განწყობაც, რომელიც ამ ვალდებულების დაკისრებასთან მიმართებით დაფიქსირდა სამოქმედო გეგმაში. საქართველოს პარლამენტს ეთხოვა, როგორც საქართველოს შიდა კანონმდებლობაში სამოქმედო გეგმის ფარგლებში გათვალისწინებული საკანონმდებლო ცვლილებების, ისე შესაბამისი საერთაშორისო ხელშეკრულებების რატიფიცირების საკითხის პრიორიტეტული წესით განხილვა. ეს ჩანაწერი კი, თავისთავად, ხაზს უსვამდა საქართველოს ხელისუფლების პოლიტიკურ ნებას, მომხდარიყო ადამიანის უფლებათა ამ განსაკუთრებით შეძარავი დარღვევის წინააღმდეგ ძალისხმევის მაქსიმალური კონცენტრირება. მართალია, სამოქმედო გეგმის ფარგლებში არ მომხდარა იმ საერთაშორისო დოკუმენტების კონკრეტული მითითება, რომელთა რატიფიცირებაზე საქართველოს პარლამენტს „პრიორიტეტული წესით“ უნდა ემუშავა, თუმცა ჩამონათვალის არარსებობა შეიძლება იმის მიმანიშნებლადაც ჩაითვალოს, რომ საქართველოს ხელისუფლებამ გამოიხატა მზაობა და მოწოდება, მომხდარიყო ყველა იმ საერთაშორისო დოკუმენტის საქართველოს კანონმდებლობის ნაწილად გახდომა, რომელ-

საც სტანდარტის შექმნის ძალა გააჩნდა ამ სფეროში. შედეგი კი ერთი დადგა: საქართველოს პარლამენტმა მეორე სამოქმედო გეგმის ვადის ამოწურვამდე მოახდინა ტრანსნაციონალური ორგანიზებული დანაშაულის წინააღმდეგ გაეროს კონვენციის ოქმი ადამიანების, განსაკუთრებით ქალებისა და ბავშვების ტრეფიკინგის თავიდან აცილების, აღკვეთისა და დასჯის შესახებ და ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) წინააღმდეგ ბრძოლის შესახებ ევროპის საბჭოს კონვენციის რატიფიცირება. ამ უკანასკნელის რატიფიცირება საქართველომ მისი ძალაში შესვლამდე წელიწადზე უფრო მეტი ხნით ადრე მოახდინა.

2005-2006 წლების სამოქმედო გეგმით შემოთავაზებულ კიდევ ერთ პოზიტიურ სიახლედ შესაძლოა ჩაითვალოს ისიც, რომ საქართველოს სახალხო დამცველის აპარატსა და არასამთავრობო ორგანიზაციებს სამოქმედო გეგმით გათვალისწინებული ღონისძიებების განხორციელებაში მონაწილეობის მიღება ეთხოვათ. კიდევ უფრო საინტერესო და მნიშვნელოვანი კი ამ სამოქმედო გეგმის ფარგლებში დაგეგმილი ღონისძიებების მონიტორინგის განხორციელების თხოვნა გახლდათ იმავე ორგანიზაციებისთვის. სახელმწიფო ასევე შეეცადა აღნიშნულ სფეროში რესურსების მაქსიმალურ მობილიზებას. აღსანიშნავია, რომ სამოქმედო გეგმის შესრულების პერიოდის მსწურულს ეს საქმიანობა წარმატებით დასრულდა.

სამოქმედო გეგმის მიერ შემოტანილი სიახლეებისა და წარმატების განმაპირობებელი ღონისძიებების დაგეგმვის პარალელურად უნდა აღინიშნოს ის ელემენტებიც, რომლებიც სამოქმედო გეგმაში შევიდა, თუმცა პირდაპირი კავშირი სამოქმედო გეგმის სამიზნე პრობლემის გადაჭრასთან არ ჰქონდათ ამან კი გარკვეული სირთულეები შექმნა სამოქმედო გეგმის სრულყოფილად განხორციელების თვალსაზრისით.

ზემოთ ჩამოთვლილ ამოცანათაგან უპრიანია რამდენიმეს გამოყოფა, რომლებიც სამოქმედო გეგმამ მოიცვა. ის, თუ რამდენად საჭირო იყო ამ ამოცანათა ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) წინააღმდეგ ბრძოლაზე მიმართულ სამოქმედო გეგმაში გათვალისწინება, კითხვის ნიშანს ნამდვილად ბადებს. ასე მაგალითად, შესაძლოა, გამოეყოთ შემდეგი ამოცანა: „ადამიანის ტრეფიკინგის ხელშემწყობი პირობების აღმოსაფხვრელად შრომითი მიგრაციის საკითხების სამართლებრივი მოწესრიგება“. ის, რომ შრომითი მიგრაციის საკითხები სამართლებრივ რეგულირებას საჭიროებს, კითხვას არ იწვევს. საკითხავია უნდა იყოს თუ — არა ეს საკითხი ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) წინააღმდეგ მიმართული სამოქმედო გეგმის ნაწილი, როგორც ამ საკითხთან უშუალო კავშირში მყოფი. იმ პირობებში, როდესაც შრომითი მიგრაცია შესაძლოა კავშირში იყოს ადამიანით ვაჭრობასთან (ტრეფიკინგთან), არ არსებობს პირდაპირი კავშირი ამ ორ მოვლენას შორის იმ დოზით, რომ საკითხი ტრეფიკინგის წინააღმდეგ სამოქმედო გეგმაში აისახოს. შესაძლოა, შრომითი მიგრაციის საკითხის გათვალისწინება მოხდეს სახელმწიფოს სხვა, უფრო ფართო მიზნების მქონე სტრატეგიასა თუ სამოქმედო გეგმაში, თუმცა ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) წინააღმდეგ მიმართულ სამოქმედო გეგმაში ამ თემის შეტანა დოკუმენტის ფარგლებს, მის მიზნებსა და რეგულირე-

ბის სფეროს სცდება. ეს კი, თავის მხრივ, სამოქმედო გეგმის შესრულების ხარისხზე ახდენს გაუღენას.

არალეგალური შრომითი მიგრაციის ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) თემასთან გათანაბრება სამოქმედო გეგმის სხვა ამოცანებთან მიმართებითაც არამართებულად შეიძლება ჩაითვალოს რამდენიმე მიზეზით. ერთ-ერთი უმთავრესი ამ მიზეზთაგან არის ის, რომ ადამიანებით ვაჭრობა (ტრეფიკინგი) თავისთავად ყოველთვის მიგრაციასთან კავშირში არ არის. პირი ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) მსხვერპლი საკუთარ დასახლებულ პუნქტშიც შეიძლება გახდეს, მიგრირების გარეშე. ამავდროულად, ლეგალური და არალეგალური შრომის პირდაპირი დაკავშირებაც ადამიანით ვაჭრობასთან (ტრეფიკინგთან) ასევე შესაძლოა არასწორად დასმულ აქცენტად იქნეს ჩათვლილი იმ მიზეზით, რომ პირი ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) მსხვერპლი ლეგალური დასაქმების პირობებშიც შესაძლოა გახდეს. ამიტომ ამ საკითხის დარეგულირება ჯერ ერთი, სცილდება ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) თემას და მეორეც, არც ამ რეგულირებამ შეიძლება პირდაპირი დადებითი შედეგი გამოიღოს ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) აღმოსაფხვრელად.

ამ რამდენიმე არაზუსტი ფორმულირების გარდა, რასაც შედეგად ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) წინააღმდეგ ბრძოლის სამოქმედო გეგმის სრულყოფილი შესრულება შესაძლოა, ვერ მოჰყვა, მთლიანობაში სამოქმედო გეგმა საქართველოში წარმატებით განხორციელდა. ეს წარმატება აშკარა და შესამჩნევი იყო არა მხოლოდ საქართველოს ფარგლებს შიგნით. შედეგების შეფასება მოხდა 2007 წლის ივნისში აშშ სახელმწიფო დეპარტამენტის მიერ გამოქვეყნებულ ყოველწლიურ მოხსენებაში, რომელიც მსოფლიოს მასშტაბით ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) წინააღმდეგ მიმართული ღონისძიებების განხორციელების შეფასებას ახდენს. ანგარიშში ნათქვამია შემდეგი:

„საქართველოს მთავრობა სრულად აკმაყოფილებს ტრეფიკინგის აღმოფხვრისათვის დადგენილ მინიმალურ სტანდარტებს. გასული წლის განმავლობაში მთავრობამ მნიშვნელოვან პროგრესს მიაღწია ტრეფიკერთა სისხლისსამართლებრივი დევნისა და მათზე სისხლისსამართლებრივი პასუხისმგებლობის დაკისრების თვალსაზრისით მნიშვნელოვანი იყო წინსვლა ამ დანაშაულის მსხვერპლთა დაცვასა და მათთვის დახმარების გაწევაში, ისე როგორც ტრეფიკინგის დანაშაულის პრევენციის მხრივ გადადგმულ ნაბიჯებში. საქართველომ შეიმუშავა და ეფექტურად აამუშავა მსხვერპლის ინტერესების დაცვაზე ორიენტირებული ეროვნული რეფერალური მექანიზმი, უზრუნველყო ქვეყანაში ტრეფიკინგის მსხვერპლთა პირველი თავშეფარისთვის შენობის გამოყოფა, გამოყო საპეციალური დაფინანსება ტრეფიკინგის მსხვერპლთა დაცვის ღონისძიებებისთვის, შეიმუშავა ტრეფიკინგის

წინააღმდეგ ბრძოლის მარეგულირებელი სრულყოფილი საკანონმდებლო ბაზა, აქტიურად აწარმოა სისხლისსამართლებრივი დევნა და გაამკაცრა ამ დანაშაულის ჩადენისთვის დაწესებული სანქციები, ისე როგორც მოახდინა მრავალმხრივი და აქტიური პრევენციული პროგრამების ინიცირება.“¹¹

ამდენად, როგორც ციტირებული შეფასებიდანაც ნათლად ჩანს, საქართველომ 2005-2006 წლების სამოქმედო გეგმის წარმატებით განხორციელება მოახდინა იმ ნაწილში, რომელიც ტრეფიკინგის წინააღმდეგ ბრძოლას მიეკუთვნება და ამ მიმართებით ისეთი ღონისძიებები, როგორებიცაა „... ტრეფიკინგის პრობლემის შესახებ საზოგადოების ინფორმირებულობის ამაღლება“, „... ტრეფიკინგის პრობლემის მასშტაბების შეფასება“, „ადამიანის ტრეფიკინგის მსხვერპლთა დაცვა და რეაბილიტაცია“, „... ტრეფიკინგის საწინააღმდეგო ინსტიტუციონალური მექანიზმების შექმნა და გაძლიერება“, „... ტრეფიკინგის წინააღმდეგ ბრძოლის სფეროში არსებული მდგომარეობის მონიტორინგი“ სრული წარმატებით განხორციელდა.

ინსტიტუციონალური განვითარების კარგი საფუძველი შექმნა სამოქმედო გეგმის შესაბამისად განხორციელებულმა საკანონმდებლო საქმიანობამ. 2006 წლის განმავლობაში არაერთი საკანონმდებლო ინიციატივა განხორციელდა და მათი სამართლებრივ აქტად რეალიზება მოხდა. ამ ჩამონათვალში, სამოქმედო გეგმის შესაბამისად, უმნიშვნელოვანესი იყო ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) წინააღმდეგ ბრძოლის შესახებ საქართველოს კანონის¹² შემუშავება და მიღება საქართველოს პარლამენტის მიერ. კანონმა მოაშხადა საფუძველი სამოქმედო გეგმით გათვალისწინებული ინსტიტუციური მექანიზმების შექმნისა და განვითარებისათვის. ასეთი ინსტიტუტები კი 2006 წელსვე შექმნილი ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) მსხვერპლთა და დაზარალებულთა დაცვისა და დახმარების სახელმწიფო ფონდი და ადამიანებით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) წინააღმდეგ მიმართული ღონისძიებების განმახორციელებელი საუწყებო-შორისო საკოორდინაციო საბჭოა. სახელმწიფო ფონდის ფარგლებში 2006 წელსვე გაიხსნა ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) მსხვერპლთა თავშესაფარი. 2006 წელსვე განხორციელდა მნიშვნელოვანი ცვლილებები საქართველოს სისხლის სამართლის კანონმდებლობაში, რაც უპირველეს ყოვლისა ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) დანაშაულის დისპოზიციის საერთაშორისო სტანდარტებთან შესაბამისობაში მოყვანაში გამოიხატა და შემდეგი რედაქციით ჩამოყალიბდა:

11 იხ.: Trafficking in Persons Report, June 2007. United States of America, Department of State, available online at: <http://www.state.gov/g/tip/rls/tiprpt/2007/index.htm>

12 მიღებულია: 2006 წლის 28 აპრილი, 2944 - II

ადამიანის ყიდვა ან გაყიდვა, ან მის მიმართ სხვა უკანონო გარიგების განხორციელება, აგრეთვე მუქართ, ძალადობით ან იძულების სხვა ფორმით, მოტაცებით, შანტაჟით, თაღლითობით, მოტყუებით, უმწეო მდგომარეობის ან ძალაუფლების ბოროტად გამოყენებით, საზღაურის ანდა სარგებლის მიცემის ან მიღების გზით იმ პირის თანხმობის მისაღწევად, რომელსაც სხვა პირზე ზეგავლენის მოხდენა შეუძლია, ადამიანის გადაბირება, გადაყვანა, გადამალვა, დაქირავება, ტრანსპორტირება, გადაცემა, შეფარება ანდა მიღება ექსპლუატაციის მიზნით ...“

შეესო და საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისი ფორმულირება მიეცა არასრულწლოვნით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) დანაშაულის შემადგენლობასაც. 2006 წლის ოქტომბერში შესული ცვლილებითვე სისხლის სამართლის კოდექსის ეს მუხლი შემდეგი რედაქციით ჩამოყალიბდა:

„მუხლი 143² არასრულწლოვნით ვაჭრობა (ტრეფიკინგი) (25.07.2006 # 3530)

არასრულწლოვნის ყიდვა ან გაყიდვა, ან მის მიმართ სხვა უკანონო გარიგების განხორციელება, აგრეთვე მისი გადაბირება, გადაყვანა, გადამალვა, დაქირავება, ტანსპორტირება, გადაცემა, შეფარება ანდა მიღება ექსპლუატაციის მიზნით ...“

მსგავსად სრულწლოვნათა ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) შემადგენლობისა, ამ მუხლსაც თან ერთვის შენიშვნა, რომლის თანახმად „ამ მუხლით გათვალისწინებული ქმედებისთვის იურიდიული პირი ისჯება საქმიანობის უფლების ჩამორთმევით ან ლიკვიდაციით და ჯარიმით.“

ამასთან, მნიშვნელოვანი ცვლილებები შევიდა სხვა, დაკავშირებულ მუხლებშიც სისხლის სამართლის კანონმდებლობაში და მოხდა ამ საკითხთან კავშირში მყოფი სხვა საკანონმდებლო აქტების დახვეწაც.

13 მუხლმა ასევე გაითვალისწინა შენიშვნა, რომლის თანახმად: „1. კოდექსის ანდა 143² მუხლების მიზნებისათვის, ექსპლუატაციად მიიჩნევა ადამიანის გამოყენება იძულებითი შრომის ან მომსახურების, დანაშაულებრივ ან სხვა ანტისაზოგადოებრივ ქმედებაში ან პროსტიტუციაში ჩაბმის, სექსუალური ექსპლუატაციის ან სხვა სახის მომსახურების გაწევის, მონობის მსგავს მდგომარეობაში ან მონობის თანამედროვე პირობებში ჩაყენების მიზნით, აგრეთვე ადამიანის იძულება სხულის ორგანოს, ორგანოს ნაწილის ან ქსოვილის გადანერგვის ანდა სხვაგვარად გამოყენების მიზნით ადამიანის მონობის თანამედროვე პირობებში ჩაყენება გულისხმობს მისთვის პიროვნების საიდენტიფიკაციო დოკუმენტების ჩამორთმევას, თავისუფალი სატელეფონო კონტაქტების აკრძალვას, კულტურულ იზოლაციას, პატივის და ღირსების შემლახველ პირობებში ანდა ყოველგვარი ანაზღაურების გარეშე ან არაადეკვატური ანაზღაურებით მუშაობის იძულებას. პირის თანხმობას მის წინასწარგანზარაზულ ექსპლუატაციაზე მნიშვნელობა არა აქვს. 2. ამ მუხლით გათვალისწინებული ქმედებისათვის იურიდიული პირი ისჯება საქმიანობის უფლების ჩამორთმევით ან ლიკვიდაციის და ჯარიმით“

საქართველოს მიერ ზემოთ ნახსენები სტანდარტის შემქნელი ორი კონვენციის რატიფიცირებაც ამ სამოქმედო გეგმის ფარგლებში განხორციელდა.

სამოქმედო გეგმისა და 2006 წელს მიღებული კანონის შესაბამისად ასევე შემუშავდა ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) მსხვერპლთა იდენტიფიცირების სტანდარტები და წესი, რომელიც საკოორდინაციო საბჭომ საქართველოს პრეზიდენტს დასამტკიცებლად წარუდგინა. ასევე დამტკიცებულ იქნა საკოორდინაციო საბჭოსთან არსებული მუდმივმოქმედი ჯგუფის წევრების კანდიდატურები და განისაზღვრა მათი საქმიანობის წესი და უფლებამოსილება; საქართველოს შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამინისტროში შემუშავდა და დამტკიცდა ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) მსხვერპლთა თავშესაფრების მოწყობის ერთიანი სტანდარტები; დამტკიცდა შესაბამისი სახელმწიფო უწყებების და საერთაშორისო ორგანიზაციების ერთობლივი მუშაობის შედეგად შემუშავებული ეროვნული რეფერალური მექანიზმის საბოლოო პროექტი; დამტკიცდა ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) მსხვერპლთათვის კომპენსაციის გაცემის წესი, ისევე როგორც ტრეფიკინგის მსხვერპლთა თავშესაფრის დებულების ნიმუში. ჩამოთვლილი აქტების მიღებით დასრულდა კანონით გათვალისწინებული ყველა აქტის მიღება, რითაც ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) მსხვერპლთა და დაზარალებულთა დაცვისა და დახმარების სახელმწიფო ფონდსა და ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) წინააღმდეგ მიმართული ღონისძიებების განმახორციელებელ საუწყებათაშორისო საკოორდინაციო საბჭოს საქმიანობისთვის სრული სამართლებრივი ბაზა შეექმნათ. საკოორდინაციო საბჭომ განიხილა და შინაგან საქმეთა მინისტრმა ხელი მოაწერა ერთიანი საინფორმაციო ბანკის შექმნის და ინფორმაციაზე დასაშვებ პირთა სიის ფორმულირების წესის დამტკიცების შესახებ საქართველოს შინაგან საქმეთა მინისტრის ბრძანებას.

საქართველოს მესამე სამოქმედო გეგმა

2006 წლის მიწურულს საქართველოში ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) წინააღმდეგ ბრძოლის ახალ, ორწლიან სამოქმედო გეგმაზე მუშაობა დაიწყო, რომელიც 2007-2008 წლებზე გაითვალა. 2006 წლის ბოლოსთვის არსებული პროგრესის ფონზე ახალი სამოქმედო გეგმის წინ ახალი გამოწვევები იდგა. წარსული გამოცდილებით ახალი დოკუმენტი უნდა ყოფილიყო რეალისტური და რაც მთავარია, ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) წინააღმდეგ მიმართული ღონისძიებების განხორციელებაზე ორიენტირებული, რაც თავისთავად გამორიცხავდა არაპირდაპირ კავშირში მყოფი საკითხების (თუნდაც მიგრაციასთან კავშირში მყოფის) ამ სამოქმედო გეგმაში მოხვედრას. სამოქმედო გეგმის შესამუშავებლად ფართომასშტაბიანი სამუშაო ჯგუფი ჩამოყალიბდა, რომელიც ორი თვის განმავლობაში ამუშავებდა ახალ დოკუმენტს. ამ პროცესის გაადვილებას ხელი შეუწყო სამუშაო ჯგუფში სამოქალაქო საზოგადოებისა და შესაბამისი ინტერესის მქონე საერთაშორისო ორგანიზაციების ფართო ჯგუფის ჩართვამ. გაიმართა ექვსი სამუშაო შეხვედრა, რომელთა ფარგლებში მოხდა 2005-2006 წლების სამოქმედო გეგმის განხორციელების ანალიზი, შესაბამისი პრიორიტეტების განსაზღვრა მომავალი სამოქმედო გეგმისთვის და სამოქმედო გეგმის პროექტის მომზადება.

სამოქმედო გეგმა ზოგადი პრინციპების დონეზე ე.წ. „3 P-ს“¹⁴ პრინციპზე აიგო, რაც მოიაზრებს ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) დანაშაულის პრევენციის, მსხვერპლთა დაცვისა და დანაშაულის დევნის საჭიროების ხაზგასმას. გეგმით გათვალისწინებული მიზნები და საქმიანობა შესაბამისი პრინციპების კვალობაზე ჩამოყალიბდა და მათი შესრულება მოიაზრებდა საქართველოს ხელისუფლების, არასამთავრობო და საერთაშორისო ორგანიზაციების მჭიდრო თანამშრომლობას. ამავდროულად უნდა აღინიშნოს ისიც, რომ პროცესის წარმართვის სადავეები სახელმწიფოს მიერ იყო კოორდინირებული, რაც ერთ-ერთი სერიოზული წინაპირობა გამოდგა შემდგომში დოკუმენტის წარმატებით განხორციელებისათვის. ამავდროულად, სამოქმედო გეგმამ შესაბამისი სახელმწიფო უწყებების მიერ განხორციელებული საქმიანობის მკაფიოდ ჩამოყალიბებული სისტემატური მონიტორინგი გაითვალისწინა: თითოეულ უწყებას

14 ინგლისურ ენაში: 1) „Prevention“, 2) „Protection“, 3) „Prosecution“, ანუ: 1) ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) პრევენცია, 2) მსხვერპლთა დაცვა და 3) სისხლისსამართლებრივი დევნა

გაწეული საქმიანობის შესახებ ანგარიშის სამ თვეში ერთხელ საკოორდინაციო საბჭოსთვის წარდგენა დაეგეგმა.

რაც შეეხება თავად სამოქმედო გეგმის შემადგენლობას, როგორც უკვე აღინიშნა, დოკუმენტი ე.წ. „3 P“-ს პრინციპზე აგო, რამაც სამოქმედო გეგმის ამოცანებად ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) დანაშაულის პრევენცია, ამ დანაშაულის მსხვერპლთა/დაზარალებულთა დაცვა და ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) დანაშაულის სისხლისსამართლებრივი დევნა დასახა. ამოცანების შესრულების ზოგადი ჩარჩოს ფარგლებში კი მიზნებად შემდეგი განისაზღვრა: ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) დანაშაულის არსისა და მასთან ბრძოლის მეთოდების შესახებ ადამიანთა ცნობიერების ამაღლება, ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) თავიდან აცილების უახლესი მეთოდების გაცნობა და მათი დანერგვის ხელშეწყობა; ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) დანაშაულის თავიდან აცილების საშუალებების გაცნობა არასრულწლოვანთათვის; ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) მასშტაბების კვლევა; ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) მსხვერპლთა/დაზარალებულთა სამართლებრივი დაცვის საშუალებების გაძლიერება; ეროვნული რეფერალური მექანიზმის დახვეწა; ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) მსხვერპლთა/დაზარალებულთა თავშესაფართა ქსელის განვითარება; ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) მსხვერპლთა/დაზარალებულთა სამშობლოში ნებაყოფლობითი, უსაფრთხო დაბრუნებისა და რეინტეგრაციის ხელშეწყობა; ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) დანაშაულისა და მის წინააღმდეგ ბრძოლის სპეციფიკის გაცნობა; ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) საქმეთა გამოძიების ხარისხის გაუმჯობესება. სამოქმედო გეგმაში ნოვაცია იყო ასევე ცალკე თავის გათვალისწინება, რომელშიც შევიდა „ზოგადი საკითხები“. ზოგადი საკითხების ქვეშ გაერთიანდა ყველა ის საკითხი, რომელიც ერთი მხრივ, პირდაპირ არც ერთი ზემოთ აღნიშნული პრინციპის ფარგლებში არ თავსდება და, მეორე მხრივ, რომელიც უზრუნველყოფდა სამოქმედო გეგმის არსებობისა და მისი მომდევნო გეგმების ინსტიტუციონალიზაციას. ასეთად კი სამოქმედო გეგმის შექმნისას შემდეგი საკითხები იქნა გამოკვეთილი: სახელმწიფო დაწესებულებების მიერ სამოქმედო გეგმით გათვალისწინებული ვალდებულებების შესრულების მონიტორინგი და სამოქმედო საქმიანობის დაგეგმვა, საქმიანობის კოორდინაცია, მომავალი სამოქმედო გეგმის მომზადების ხელშეწყობა.

მესამე სამოქმედო გეგმის წარმატებით განხორციელების პროცესს მნიშვნელოვნად შეუწყო ხელი სამთავრობო უწყებების, არასამთავრობო სექტორისა და საერთაშორისო ორგანიზაციების კარგად სტრუქტურირებულმა კოორდინაციამ და საქმიანობის ურთიერთშეხების პრინციპით წარმართვამ. სამოქმედო გეგმის შესრულების ფარგლებში დაიხვეწა ეროვნული რეფერალური მექანიზმი, გაიხსნა ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) მსხვერპლთა მეორე თავშესაფარი, რომელიც სახელმწიფომ სრულად დააფინანსა და აღჭურვა. შემუშავდა და 2007 წლის 19 ივლისს ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) წინააღმდეგ მიმართული ღონისძიებების განმახორციელებელმა საუწყებათაშორისო საკოორდინაციო საბჭომ დაამტკიცა ადამი-

ანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) მსხვერპლთა/დაზარალებულთა რეაბილიტაციისა და საზოგადოებაში რეინტეგრაციის სტრატეგია.

სტრატეგიის მიღება განპირობებული იყო ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) წინააღმდეგ ბრძოლის შესახებ საქართველოს კანონის 4.2 მუხლით, რომლის თანახმად, „სახელმწიფო ხელს უწყობს ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) თავიდან აცილებას, ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) მსხვერპლთა, დაზარალებულთა ადამიანის უფლებების დაცვას, მათ დახმარებასა და რეაბილიტაციას, ახორციელებს ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) წინააღმდეგ მიმართულ ღონისძიებებს“.

სტრატეგია აყალიბებს ტრეფიკინგის მსხვერპლთა, დაზარალებულთა რეაბილიტაციისა და რეინტეგრაციის სფეროში სახელმწიფო პოლიტიკის პრინციპულ მიმართულებებს და ქმნის შესაბამისი პროცესების უზრუნველყოფის მოქნილ მექანიზმს. სტრატეგიის თანახმად, რეინტეგრაციის განხორციელების პროცესში მონაწილეობს სახელმწიფო, ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) მსხვერპლთა, დაზარალებულთა დაცვისა და დახმარების სახელმწიფო ფონდის მეშვეობით, ასევე საქართველოში მოქმედი არასამთავრობო და საერთაშორისო ორგანიზაციები.

რეაბილიტაციის სტრატეგიის დოკუმენტი შეიქმნა სახელმწიფო დაწესებულებების, საქართველოში მოქმედი არასამთავრობო და საერთაშორისო ორგანიზაციების აქტიური თანამშრომლობით.

საუწყებათმშორისო საკოორდინაციო საბჭომ 2007 წელი ადამიანით ვაჭრობის/ტრეფიკინგის მსხვერპლთა, დაზარალებულ პირთა რეინტეგრაციის პროცესის მხარდაჭერის წლად გამოაცხადა და მოუწოდა საქართველოში მოქმედ არასამთავრობო და საერთაშორისო ორგანიზაციებს, სახელმწიფოსთან ერთად აქტიურად ჩართვისკენ სტრატეგიის განხორციელებაში და ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) მსხვერპლთა და დაზარალებულთა დაცვისა და დახმარების სახელმწიფო ფონდთან მჭიდრო თანამშრომლობით საკუთარ სამოქმედო გეგმებში რეინტეგრაციის ცალკეული ღონისძიებების უზრუნველყოფის გათვალისწინებისკენ.

ამდენად, ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) მსხვერპლთა/დაზარალებულთა რეაბილიტაციისა და საზოგადოებაში რეინტეგრაციის სტრატეგია კიდევ ერთი სიახლე იყო 2007-2008 წლების სამოქმედო გეგმის ფარგლებში. მისი აქტიური და წარმატებით განხორციელების დაწყების წინაპირობა კი სამთავრობო, არასამთავრობო სექტორისა და საერთაშორისო ორგანიზაციების საქმიანობის ეფექტური კოორდინაცია გახდა.

დასკვნა:

საქართველოში განხორციელებული საქმიანობის შეფასება

როგორც უკვე ნახსენები იყო, აშშ სახელმწიფო დეპარტამენტი ყოველ- წლიურად ატარებს მსოფლიო მასშტაბის კვლევას სახელმწიფოებში ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) წინააღმდეგ მიმართული ღონისძიებების ეფექტურობის გამოსაყენად. ქვეყნების მიერ ამ დანაშაულის პრევენციის, მსხვერპლთა დაცვისა და ამ დანაშაულის ჩაძვლათა სისხლისსამართლებრივი დევნისათვის გამოჩენილი ძალისხმევის შეფასებას სახელმწიფოთა ე.წ. „შეფასების კალათებში“ გადანაწილებით ხდება¹⁵.

საქართველო ამ შეფასების ობიექტებში 2001 წელს¹⁶ მოხვდა, 2007 წელს კი – პირველად „პირველ კალათაში“, სადაც სხვებთან ერთად ისეთი ქვეყნების ჯგუფს შეუერთდა, როგორებიცაა: ავსტრალია, ავსტრია, ბელგია, კანადა, დანია, ფინეთი, საფრანგეთი, გერმანია, იტალია, ლიტვა, ლუქსემბურგი, ნიდერლანდები, ნორვეგია, პოლონეთი, ესპანეთი, შვედეთი, შვეიცარია, დიდი ბრიტანეთი, სხვ. (დაახლოებით 30 ქვეყანა). საქართველომ საკუთარი ადგილი „პირველ კალათაში“ 2008 წელსაც შეინარჩუნა. ამ წარმატების მიღწევა შეუძლებელი იქნებოდა სამთავრობო, ადგილობრივი არასამთავრობო და საერთაშორისო ორგანიზაციების ძალიან აქტიური და პოზიტიური თანამშრომლობის გარეშე.

საქართველოში ადამიანებით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) წინააღმდეგ მიმართული სისტემისა და შესაბამისი სამოქმედო გეგმების განვითარების წინამდებარე მოკლე მიმოხილვა ადასტურებს, რომ სამუშაო სისტემის განვითარების პარალელურად არ კლებულობს. საქართველოში ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) წინააღმდეგ მიმართული აქტიური საქმიანობა ყველა სექტორის აქტიური თანამშრომლობით გრძელდება და უკვე ახალი სამოქმედო გეგმის ფარგლებში საქმიანობა გაგრძელდება უკვე არსებული სისტემის დახვეწისა და შეძგოში წრეაციების შემოსაღებად. იმედია, ეს საქმიანობა მცირედით მაინც გაუადვილებს ხვედრს იმ

15 კვლევის მეთოდოლოგიის შესახებ იხ: Trafficking in Persons Report, June 2007. United States of America, Department of State: <http://www.state.gov/g/tip/rls/tiprpt/2007/index.htm>

16 იხილეთ განვითარების დინამიკა: 2000 და 2002 წწ. – მეორე კალათა, 2003 წ. – მესამე კალათა, 2004 წ. – მეორე საკონტროლო კალათა, 2005 და 2006 წწ. – მეორე კალათა, 2007 და 2008 წწ. – პირველი კალათა

ადამიანებს, რომელთაც XXI საუკუნეში მონობად წოდებული მოვლენის მსხვერპლობა ბედის უკუღმართობით ერგოთ.

გამოყენებული ლიტერატურა:

- ❖ 1948 წლის ადამიანის უფლებათა საყოველთაო დეკლარაცია
- ❖ ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) მსხვერპლთა, დაზარალებულთა რეაბილიტაციისა და საზოგადოებაში რეინტეგრაციის სტრატეგია
- ❖ ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) წინააღმდეგ ბრძოლის შესახებ ევროპის საბჭოს კონვენცია
- ❖ ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) წინააღმდეგ ბრძოლის 2007-2008 წლების სამოქმედო გეგმა
- ❖ ბაქაქური ნ., მესხი მ., ადამიანებით ვაჭრობა (ტრეფიკინგი) – თეთრი მონობა ოცდამეერთე საუკუნეში: ტრეფიკინგთან ბრძოლის სამართლებრივი და პრაქტიკული ასპექტები, საქართველო, 2006. ამერიკის იურისტთა ასოციაციის ცენტრალური ევროპისა და ერაზიის სამართლებრივი ინიციატივის გამოცემა
- ❖ საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსი, 1999 წლის 22 ივლისი, 2287 -რს
- ❖ საქართველოს პრეზიდენტის 2004 წლის 29 დეკემბრის ბრძანებულება #623, ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) წინააღმდეგ ბრძოლის 2005-2006 წლების სამოქმედო გეგმის დამტკიცების შესახებ
- ❖ საქართველოს პრეზიდენტის 2004 წლის 29 დეკემბრის ბრძანებულება #623, ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) წინააღმდეგ ბრძოლის 2005-2006 წლების სამოქმედო გეგმის დამტკიცების შესახებ
- ❖ საქართველოს კანონი ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) ბრძოლის შესახებ 2006 წლის 28 აპრილი, 2944 - რს
- ❖ სამოქმედო ინსტრუქცია ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) მსხვერპლთა, დაზარალებულთა დასაცავად: ეროვნული რეფერალური მექანიზმი და მსხვერპლის საიდენტიფიკაციო პროცედურები
- ❖ საქართველოს პრეზიდენტის ბრძანებულება # 437 2006 წლის 18 ივლისი, საჯარო სამართლის იურიდიული პირის – ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) მსხვერპლთა, დაზარალებულთა დაცვისა და დახმარების სახელმწიფო ფონდის დებულების დამტკიცების შესახებ
- ❖ ტრანსნაციონალური ორგანიზებული დანაშაულის წინააღმდეგ გაერთიანებული ერების

ორგანიზაციის კონვენციის დამატებითი ოქმი „ადამიანების, განსაკუთრებით ქალებისა და ბავშვების, ტრაფიკინგის თავიდან აცილების, აღკვეთისა და დასჯის შესახებ“

- ❖ ტრეფიკინგთან ბრძოლის 2003-2005 წლების სამოქმედო გეგმა
- ❖ ტრეფიკინგის წინააღმდეგ ბძოლის 2003-2005 წლების სამოქმედო გეგმის დამტკიცების შესახებ საქართველოს პრეზიდენტის 2003 წლის 17 იანვრის #15 ბრძანებულება
- ❖ Guidelines for the Development and Implementation of a Comprehensive National Anti-Trafficking Response, Prepared by the International Centre for Migration Policy Development, Vienna – Austria, 2006
- ❖ Trafficking in Persons Report, June 2007, United States of America, Department of State, available online at: <http://www.state.gov/g/tip/rls/tiprpt/2007/index.htm>

ძალადაკარგულია
საქ. პრეზიდენტის
12/29/2004 N 623
ბრძანებულებით

საქართველოს პრეზიდენტის

ბ რ ძ ა ნ ე ბ უ ლ ე ბ ა

N15 2003 წლის 17 იანვარი ქ.თბილისი

**ტრეფიკინგთან ბრძოლის 2003-2005 წლების
სამოქმედო გეგმის დამტკიცების შესახებ**

საქართველო გმობს ადამიანებით ტრეფიკინგს, რომელიც ადამიანის უფლებათა დარღვევა და ადამიანის პატივისა და ღირსების წინააღმდეგ მიმართული დანაშაულია, აღნიშნავს, რომ ბოლო ხანებში ადამიანებით ტრეფიკინგთან დაკავშირებულ მოქმედებათა ზრდა აღინიშნება მთელ ევროპაში, რაც ხშირად უკავშირდება ორგანიზებულ დანაშაულს და აუცილებლად მიიჩნევა მის წინააღმდეგ საბრძოლველად ქმედით ღონისძიებათა განხორციელებას. ამ მიზნით:

1. დამტკიცდეს ტრეფიკინგთან ბრძოლის 2003-2005 წლების თანდართული სამოქმედო გეგმა.

2. სამოქმედო გეგმის განხორციელების კონტროლი დაევალოს ადამიანის უფლებათა დაცვის საკითხებში ეროვნული უშიშროების საბჭოს მდივნის მოადგილეს რუსუდან ბერიძეს.

ედუარდ შვეარდნაძე

დამტკიცებულია
საქართველოს პრეზიდენტის
2003 წლის 17 იანვრის
N15 ბრძანებულებით

ტრეფიკინგთან ბრძოლის 2003-2005 წლების სამოქმედო გეგმა

ამოცანა	სტრატეგია	შემსრულებელი	ვადა
1. საკანონმდებლო ზომების მიღება, რათა უზრუნველყოფილ იქნეს ტრეფიკინგის მსხვერპლთა განსაკუთრებით ყველაზე მგრძნობიარე და დაუცველი ჯგუფების — ქალების, მოზარდებისა და ბავშვების უფლებათა და ინტერესთა დაცვა	1. განხორციელდეს საქართველოს კანონმდებლობის ექსპერტიზა ტრეფიკინგთან ბრძოლის საერთაშორისო სტანდარტებთან მისი პარამონიზაციის მიზნით	საქართველოს იუსტიციის სამინისტრო	2003-2005
	2. მხარი დაეჭიროს იუსტიციის სამინისტროს მიერ მომზადებულ „საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსში ცვლილებების შეტანის შესახებ“ პროექტს, რომელიც ტრეფიკინგის კრიმინალიზაციასა და ამ დანაშაულისათვის შესაბამის სანქციებს ითვალისწინებს	საქართველოს პარლამენტი, არასამთავრობო ორგანიზაციები, ქალთა განვითარების სახელმწიფო პოლიტიკის შემუშავებული კომისია	2003-2005
	3. მომზადდეს „ტურიზმის რეგისტრის შესახებ“ კანონპროექტი, რომელიც შესაძლებელს გახდის იმ ლიცენზირებული, თუ არალიცენზირებული სააგენტოების გამოვლენასა და აკრძალვას, რომლებიც დაკავებული არიან სექსტურიზმითა და სხვა დანაშაულებრივი საქმიანობით	საქართველოს ტურიზმისა და კურორტების სახელმწიფო დეპარტამენტი საქართველოს იუსტიციის სამინისტროსთან შეთანხმებით	2003
	4. განხილულ იქნეს „რეკლამის შესახებ“ კანონში სათანადო ცვლილებები და დამატებების მომზადების საკითხი სპეციალური ლიცენზიის არმქონე დასაქმების სააგენტოების, საერთაშორისო გაცნობის ბიუროებისა და საშუამავლო ფირმების სარეკლამო განცხადებების გამოქვეყნების აკრძალვის შესახებ	საქართველოს ეკონომიკის, მრეწველობისა და ეჭრობის სამინისტრო, საქართველოს ანტიმონოპოლიური სამსახური	2003
	5. გაღრმავდეს ევროპის საბჭოს ქვეყნებთან თანამშრომლობა კანონმდებლობის პარამონიზაციის და მისი განხორციელების გასაძლიერებლად.	საქართველოს პარლამენტი, საქართველოს იუსტიციის სამინისტრო, საქართველოს საგარეო საქმეთა სამინისტრო	2003-2005

2. ტრეფიკინგის პრევენცია	1. მოქმედებს საინფორმაციო კამპანიები, რათა საზოგადოება გაათავისუფლოს სიტუაციების შესახებ, რომლებმაც შეიძლება ტრეფიკინგის დანაშაული გამოიწვიოს. ამ კამპანიების დროს ხაზი გაესვას, რომ ტრეფიკინგი გულისხმობს არა მხოლოდ სექსუალური ექსპლუატაციის მიზნით ტრეფიკინგს, არამედ ნებისმიერი სახით იძულებას, მონობას ან მონობის მსგავს მდგომარეობას	მასობრივი ინფორმაციის საშუალებები, სახალხო დამცველის აპარატი, ეროვნული უშიშროების საბჭოს აპარატის ადამიანის უფლებათა დაცვის, ინტელექტუალური და ჰუმანიტარული სფეროების უსაფრთხოების დეპარტამენტი, არასამთავრობო ორგანიზაციები	2003-2005
	2. საინფორმაციო კამპანიების მოქმედება სექს-ტურიზმის წინააღმდეგ. ძალისხმევა, რათა აიკრძალოს სამუშაოს შემთავაზებელი არალიცენზირებული სააგენტოებისა და საერთაშორისო გაცნობათა ბიუროების მიერ რეკლამების განთავსება	საქართველოს ანტიმონოპოლიური სამსახური, ტელევიზია, მასობრივი ინფორმაციის საშუალებები, სახალხო დამცველის აპარატი, ეროვნული უშიშროების საბჭოს აპარატის ადამიანის უფლებათა დაცვის, ინტელექტუალური და ჰუმანიტარული სფეროების უსაფრთხოების დეპარტამენტი არასამთავრობო ორგანიზაციები	2003-2005
	3. ინფორმაციის გავრცელება სექსუალური ექსპლუატაციის დროს ჯანმრთელობის რისკთან დაკავშირებით	საქართველოს შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამინისტრო, ტელევიზია, მასობრივი ინფორმაციის საშუალებები, არასამთავრობო ორგანიზაციები	2003-2005
	4. უზრუნველყოფილ იქნეს სკოლის მოსწავლეებისათვის სექსუალური ექსპლუატაციის, ძალადობისა და ტრეფიკინგის შესახებ ინფორმაციის მიწოდება	საქართველოს განათლების სამინისტრო	2003-2004
	5. გამკაცრდეს მხატვრული კოლექტივებისა და ანსამბლების წევრების უცხოეთში გამგზავრების კონტროლი აღნიშნულ ჯგუფებში შემთხვევითი პირების მოხვედრის თავიდან ასაცილებლად	საქართველოს კულტურის სამინისტრო	2003-2005

3. ტრეფიკინგის მსხვერ- პლთა დახმარება	6. გამოცხადდეს დრამატურგთა და სცენარისტთა კონკურსი ტრეფიკინგის თემისადმი მიძღვნილი ნაწარმოებების შესაქმნელად, რომელთა მიხედვით შესაძლებელი იქნება აღნიშნული პრობლემის ამსახველი ფილმებისა და სექტაკლების დადგმის განხორციელება.	საქართველოს კულტურის სამინისტრო	2003-2005
	7. მოეწიოს სპეციალური ტრენინგები ტრეფიკინგის შესახებ მოსამართლეების, სოციალური მუშაკების, სამედიცინო პერსონალის, პედაგოგების, დიპლომატების, საკონსულოს თანამშრომლების, საბაჟო სამსახურის და სახელმწიფო საზღვრის დაცვის სახელმწიფო დეპარტამენტის პერსონალის, პოლიციელებისა და ჟურნალისტებისათვის	საქართველოს საგარეო საქმეთა სამინისტრო, საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტრო, საქართველოს საზღვრის დაცვის სახელმწიფო დეპარტამენტი, საბაჟო დეპარტამენტი, საქართველოს განათლების სამინისტრო, ტელევიზია, მასობრივი ინფორმაციის საშუალებები, არასამთავრობო ორგანიზაციები	2003-2005
	8. შემუშავდეს ტრეფიკინგის შესახებ ინფორმაციის წარმოდგენის ეთიკური ნორმები.	საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტრო, საქართველოს პროკურატურა, არასამთავრობო ორგანიზაციები	2003-2005
	1. საერთაშორისო დამხმარების მოძიება ტრეფიკინგის მსხვერპლთათვის მიმღები პუნქტებისა და თავშესაფრების შესაქმნელად, ტრეფიკინგის დანაშაულში მონაწილეთა ქონების კონფისკაციით მიღებული სახსრებით ტრეფიკინგის მსხვერპლთა დახმარების სპეციალური ფონდის შექმნის შესახებ საკანონმდებლო წინადადებების შემუშავება	არასამთავრობო ორგანიზაციები, საქართველოს საგარეო საქმეთა სამინისტრო, იუსტიციის სამინისტრო, საქართველოს პროკურატურა	2003-2005
	2. ტრეფიკინგის მსხვერპლთათვის სოციალური, ფსიქოლოგიური, ჯანმრთელობის დაცვის რეაბილიტაციისა და იურიდიული დახმარების პროგრამების შემუშავება	საქართველოს შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამინისტრო, არასამთავრობო ორგანიზაციები, სახალხო დამცველის აპარატი	2003-2005

	3. ტრეფიკინგის მსხვერპლთა დახმარებაზე მომუშავე არასამთავრობო ორგანიზაციების ქსელის შექმნის ზელმწიფობა და მხარდაჭერა.	ქალთა განვითარების სახელმწიფო პოლიტიკის შემუშავებული კომისია, სახალხო დამცველის აპარატი, ეროვნული უშიშროების საბჭოს აპარატის ადამიანის უფლებათა დაცვის, ინტელექტუალური და კუმანიტარული სფეროების უსაფრთხოების დეპარტამენტი	2003-2005
4. ტრეფიკინგში დამ- ნაშავე პირთა სამართ- ლებრივი დევნა და მათი დასჯა	1. შეიქმნას ტრეფიკინგთან ბრძო- ლის სტრუქტურული ქვედანაყოფი საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტროში	აქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტრო	2003
	2. ტრეფიკინგში დამნაშავე პირთა სამართლებრივი დევნა და მათი დას- ჯა, მსხვერპლთა დაცვის სისტემის შემუშავება წინასწარი გამოძიების, სასამართლოს მსვლელობისას და მას შემდეგ	საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტრო, საქართველოს პრო- კურატურა, იუსტიციის სამინისტრო	2003-2005
	3. შეიქმნას იმ ფიზიკურ და იუ- რიდიულ პირთა მონაცემების საინ- ფორმაციო ბანკი, რომლებიც ოპ- ერატიულ-სამძებრო მოქმედებების ჩატარების, წინასწარი გამოძიების, სასამართლო განხილვის შედეგად ინტერპოლიდან და სხვა ორგანიზა- ციებიდან შემოსული ინფორმაციის მიხედვით შემწეული არიან ტრე- ფიკინგის დანაშაულის ჩადენაში ან მის მცდელობაში.	საქართველოს შინაგან საქმე- თა სამინისტროს ინტერპოლის ეროვნული ცენტრალური ბი- ურო, საქართველოს პროკურა- ტურა	2003-2005
5. შესრულებული მუშა- ობის სისტემური მონი- ტორინგი	1. განხორციელდეს ქალთა დის- კრიმინაციის აღმოფხვრის შესახებ კონვენციის, ბავშვის უფლებათა კონვენციის ტრანსნაციონალური ორგანიზებული დანაშაულის წი- ნააღმდეგ გაერთიანებული ერების ორგანიზაციის კონვენციის, ადამი- ანებით ტრეფიკინგის წინააღმდეგ ოქმის და ადამიანის უფლებათა სხვა დოკუმენტების მოთხოვნათა შესრულების მონიტორინგი	ქალთა განვითარების სახელმ- წიფო პოლიტიკის შემუშავე- ბელი კომისია, ეროვნული უშიშ- როების საბჭოს აპარატის ადა- მიანის უფლებათა დაცვის, ინ- ტელექტუალური და კუმანიტარ- ული სფეროების უსაფრთხოების დეპარტამენტი, არასამთავრობო ორგანიზაციები	2003-2005

	2. ტრეფიკინგის შემთხვევების აღრიცხვა, ტრეფიკინგის მუხლით აღძრული საქმეების მონიტორინგი	საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტრო, საქართველოს პროკურატურა, საქართველოს იუსტიციის საბჭო, ეროვნული უშიშროების საბჭოს აპარატის ადამიანის უფლებათა დაცვის, ინტელექტუალური და კუმანიტარული სფეროების უსაფრთხოების დეპარტამენტი, საქართველოს სახალხო დამცველის აპარატი, არასამთავრობო ორგანიზაციები	2003-2005
	3. გაწეული მუშაობის შესახებ ინფორმაციის მოგროვება და მათი ყოველწლიური ანალიზი (აღმასრულებელი ხელისუფლების ორგანოები, რომელთაც ევალებათ გვემის განხორციელებაში მონაწილეობა, ქალთა განვითარების პოლიტიკის შემმუშავებელ სახელმწიფო კომისიას წარუდგენენ წლიურ ანგარიშს გვემის განსახორციელებლად გაწეული მუშაობის შესახებ).	ქალთა განვითარების სახელმწიფო პოლიტიკის შემმუშავებელი კომისია, ეროვნული უშიშროების საბჭოს აპარატის ადამიანის უფლებათა დაცვის, ინტელექტუალური და კუმანიტარული სფეროების უსაფრთხოების დეპარტამენტი	2003-2005

საქართველოს პრეზიდენტის

ბ რ ძ ა ნ ე ბ უ ლ ე ბ ა

N 623

2004 წლის 29 დეკემბერი

ქ.თბილისი

ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) წინააღმდეგ ბრძოლის
2005-2006 წლების სამოქმედო გეგმის დამტკიცების შესახებ

ბოლო წლებში ადამიანით ვაჭრობამ (ტრეფიკინგმა) გლობალური მასშტაბები შეიძინა. ცივილიზებული ქვეყნები სულ უფრო აქტიურად ქინააღმდეგებიან მონობის ამ თანამედროვე ფორმას, რომელიც წარმოადგენს ადამიანის უფლებათა უხეშ დარღვევას, დანაშაულს მისი პატივისა და ღირსების წინააღმდეგ.

საქართველო გმობს ადამიანით ვაჭრობას (ტრეფიკინგს). აუცილებლად მიგვაჩნია რა ქმედითი ღონისძიებების განხორციელება, ამ დანაშაულის და მისი ხელშემწყობი მიზეზების აღმოფხვრის მიზნით

1. დამტკიცდეს ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) წინააღმდეგ ბრძოლის 2005-2006 წლების თანდართული სამოქმედო გეგმა.

2. ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) წინააღმდეგ ბრძოლის 2005-2006 წლების სამოქმედო გეგმის ეფექტიანი განხორციელების მიზნით, შეიქმნას საქართველოს ეროვნული უშიშროების საბჭოსთან არსებული ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) წინააღმდეგ ბრძოლის დროებითი უწყებათაშორისი კომისია.

3. საქართველოს პრეზიდენტის თანაშემწემ ეროვნული უშიშროების საკითხებში ეროვნული უშიშროების საბჭოს მდიანმა გაეყუაშვილმა ამ ბრძანებულების ამოქმედებიდან ერთ თვეში დასამტკიცებლად წარმოადგინოს საქართველოს ეროვნული უშიშროების საბჭოს ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) წინააღმდეგ ბრძოლის დროებითი უწყებათაშორისი კომისიის დებულება და შემადგენლობა.

4. ეთხოვოს საქართველოს პარლამენტს პრიორიტეტული წესით განიხილოს სამოქმედო გეგმით გათვალისწინებული საკანონმდებლო ცვლილებების განხორციელებისა და საერთაშორისო ხელშეკრულებების რატიფიცირების საკითხები.

5. ეთხოვოს საქართველოს სახალხო დამცველს და საქართველოში მოქმედ არასამთავრობო ორგანიზაციებს მონაწილეობა მიიღონ სამოქმედო გეგმით გათვალისწინებული დავლებების შესრულებასა და მონიტორინგის განხორციელებაში.

6. დაევალოს საქართველოს საგარეო საქმეთა სამინისტროს (ს.ზურაბიშვილი) მიმართოს საქართველოში მოქმედ საერთაშორისო ორგანიზაციებს და უცხო ქვეყნების დიპლომატიურ მისიებს შესაძლებლობის ფარგლებში მხარი დაუჭირონ საქართველოს სახელმწიფოს სამოქმედო გეგმით გათვალისწინებული ამოცანების განხორციელებაში.

7. ძალადაკარგულად ჩაითვალოს „ტრეფიკინგის წინააღმდეგ ბრძოლის 2003-2005 წლების სამოქმედო გეგმის დამტკიცების შესახებ“ საქართველოს პრეზიდენტის 2003 წლის 17 იანვრის N15 ბრძანებულება.

8. ამ ბრძანებულებით დამტკიცებული სამოქმედო გეგმის განხორციელების კონტროლი დაევალოს საქართველოს ეროვნული უშიშროების საბჭოს აპარატს (გ. ბეყუაშვილი).

მიხეილ სააკაშვილი

დამტკიცებულია საქართველოს პრეზიდენტის
2004 წლის 29 დეკემბრის N 623 ბრძანებულებით

**აღაპიანიტ ვაჭრობის (ტრაფიკინგის)
წინააღმდეგ ბრძოლის 2005-2006 წლების სამოქმედო გეგმა**

აზოანა	მიზანი	სტრატეგია	შეშსრულებელი	კადა
1	2	3	4	5
1. აააპიანის ტრეფიკინგის ზელშეწყობი პირობების აღმოსაფხვრელად შრომითი მიგრაციის საკითხების სამართლებრივი მონესრეგება	შრომითი მიგრაციის საკითხებთან დაკავშირებული შესაბამისი სახელშეკრულებო ბაზის მომზადება, საკანონმდებლო ბაზის შექმნა და ამოქმედება	1. „შრომითი მიგრაციის შესახებ“ კანონპროექტის შემუშავება და საქართველოს პარლამენტისათვის წარდგენა	საქართველოს შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამინისტრო საქართველოს საგარეო საქმეთა სამინისტრო საქართველოს იუსტიციის სამინისტრო	2005 წლის პირველი კვარტალი
		2. რეადმისიის შესახებ ორმხრივი ხელშეკრულებების შემუშავება და შესაბამისი ქვეყნებთან მოლაპარაკების წარმართვა	საქართველოს საგარეო საქმეთა სამინისტრო საქართველოს შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამინისტრო	2005 წლის თებერვალი; 2005-2006 წლების განმავლობაში
		3. მიმღებ ქვეყნებთან ორმხრივი ხელშეკრულებების შემუშავება ამ ქვეყნებში საქართველოს მოქალაქეებისათვის ლეგალური შრომის სამართლებრივი გარანტიების შექმნისა, მათ შორის საშუალო ადგილების კვოტების გამოყოფის შესახებ	საქართველოს საგარეო საქმეთა სამინისტრო საქართველოს შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამინისტრო	2005-2006 წლების განმავლობაში
		4. წინადადებების შემუშავება „ყველა შრომითი მიგრანტის და მათი ოჯახების წევრების უფლებათა დაცვის შესახებ“ გაეროს კონვენციასთან მიერთების შესახებ	საქართველოს შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამინისტრო საქართველოს საგარეო საქმეთა სამინისტრო	2005 წლის თებერვალი
		5. ტრეფიკინგის პრობლემასთან დაკავშირებული საერთაშორისო დარგობრივი ხელშეკრულებებისა და შეთანხმებების სრული ნუსხის მომზადება და წინადადებების შემუშავება აღნიშნულ დოკუმენტებთან საქართველოს მიერთების შესახებ	საქართველოს საგარეო საქმეთა სამინისტრო	2005 წლის პირველი კვარტალი
		6. ანალიტიკური ანგარიშების მომზადება საქართველოდან საშუალოდ გასული მიგრანტების მდგომარეობის და აააპიანის უფლებების დაცვის შესახებ, წინადადებების შემუშავება მათი მდგომარეობის გაუმჯობესების მიზნით	საქართველოს შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამინისტრო საქართველოს საგარეო საქმეთა სამინისტრო (დაინტერესებული არასამთავრობო ორგანიზაციების მონაწილეობით)	2005-2006 (არანაკლები სამ თვეში ერთხელ)

2. ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) წინააღმდეგ ბრძოლის თაობაზე არსებული სამართლებრივი ბაზის სრულყოფა	ადამიანის ტრეფიკინგთან ბრძოლის სრულყოფილი საკანონმდებლო ბაზის შექმნა, არსებული ხარვეზების აღმოფხვრა	1. მჭიდრო ურთიერთობა და თანამშრომლობა საქართველოს პარლამენტთან „ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) თავიდან აცილების, მის წინააღმდეგ ბრძოლისა და ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) მსხვერპლთა დაცვის, დახმარებისა და რეაბილიტაციის შესახებ“ კანონპროექტის განხილვისა და მიღების უზრუნველყოფის მიზნით	საქართველოს იუსტიციის სამინისტრო საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტრო საქართველოს საგარეო საქმეთა სამინისტრო საქართველოს შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამინისტრო საქართველოს ეკონომიკური განვითარების სამინისტრო საქართველოს ფინანსთა სამინისტრო (დიანტერესებული საერთაშორისო და არასამთავრობო ორგანიზაციების მონაწილეობით)	კანონპროექტის განხილვის მთელი პერიოდის განმავლობაში
		2. მომხმარებელთა უფლებების დაცვის მარეგულირებელ საკანონმდებლო აქტებში ცვლილებებისა და დამატებების პროექტების შემუშავება სხვადასხვა ფორმის მიერ დასაქმების, გაენობის, ტურიზმის, სწავლის, საშუალო საკმიანობის განხორციელების შეთავაზებისას მომხმარებელთა უფლებებისა და უსაფრთხოების დაცვის გარანტიების უზრუნველსაყოფად	საქართველოს იუსტიციის სამინისტრო საქართველოს ეკონომიკური განვითარების სამინისტრო საქართველოს შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამინისტრო	2005 წლის პირველი ნახევარი
		3. ცვლილებებისა და დამატებების შემუშავება საქართველოს სისხლის სამართლისა და სისხლის სამართლის საპროცესო კოდექსებში, ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) დანაშაულებზე იურიდიულ პირთა სისხლის სამართლის პასუხისმგებლობის შემოღების მიზნით	საქართველოს იუსტიციის სამინისტრო საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტრო (საქართველოს გენერალური პროკურატურის მონაწილეობით)	2005 წლის განმავლობაში
		4. ცვლილებებისა და დამატებების შემუშავება „ოპერატიულ-სამძებრო საკმიანობის შესახებ“ საქართველოს კანონში, ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) დანაშაულებზე მოკვლევისა და ოპერატიულსამძებრო საკმიანობის განხორციელების თავისებურებების გათვალისწინების მიზნით	საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტრო (საქართველოს გენერალური პროკურატურის მონაწილეობით)	2005 წლის განმავლობაში

3. არალეგალური შრომითი მიგრაციისა და ტრეფიკინგის პრობლემის შესახებ საზოგადოების ინფორმირებულობის ამაღლება	1. არალეგალური შრომითი მიგრაციის და ტრეფიკინგის რისკის შემცირება საინფორმაციო საგანმანათლებლო საქმიანობის განხორციელების გზით	1. შრომითი მიგრაციისა და ადამიანებით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) საკითხებზე საზოგადოების ოპერატიული ინფორმირების უზრუნველსაყოფად საქართველოს დაინტერესებულ სამინისტროებსა და უწყებებში შესაბამისი „ცხელი ხაზების“ შექმნა და შეუფერხებელი მუშაობის უზრუნველყოფა, ოპერატორების მომზადება	საქართველოს საგარეო საქმეთა სამინისტრო საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტრო საქართველოს შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამინისტრო საქართველოს იუსტიციის სამინისტრო საქართველოს ეკონომიკური განვითარების სამინისტრო საქართველოს გენერალური პროკურატურა (დაინტერესებული არასამთავრობო ორგანიზაციების მონაწილეობით)	2005-2006 წლების განმავლობაში
	2. სასკოლო პროგრამებში ტრეფიკინგთან დაკავშირებული საკითხების ინტეგრირება, საგანმანათლებლო პროგრამების შემუშავება მოსახლეობის ფართო ფენებისათვის	1. საინფორმაციო-საგანმანათლებლო ღონისძიებათა დაგეგმვა და ჩატარება, ინფორმირება საზღვარგარეთ მუშაობისა და სჩეულის არსებული ლეგალური საშუალებების შესახებ	საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტრო საქართველოს საგარეო საქმეთა სამინისტრო საქართველოს შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამინისტრო საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების სამინისტრო (დაინტერესებული არასამთავრობო ორგანიზაციების მონაწილეობით)	2005-2006 პერიოდულად
		2. საქართველოს საპასპორტო-საფიზო სამსახურების, სასაზღვრო გამშვები პუნქტებისა და საკონსულო დაწესებულებების უზრუნველყოფა დასარიგებელი საინფორმაციო მასალებით საქართველოს მოქალაქეთა საზღვარგარეთ ლეგალური მუშაობის და ტრეფიკინგის თავიდან აცილების შესახებ	საქართველოს იუსტიციის სამინისტრო საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტრო საქართველოს საგარეო საქმეთა სამინისტრო (დაინტერესებული არასამთავრობო ორგანიზაციების მონაწილეობით)	2005-2006 წლების განმავლობაში
		3. ტრეფიკინგის პრობლემასთან დაკავშირებული სპეციალური ტრენინგების ჩატარება სახელმწიფო სტრუქტურებში არსებული მისნობრივი ჯგუფებისათვის: მოსამართლეებისათვის, საკონსულო სამსახურის თანამშრომელთათვის, შინაგან საქმეთა სამინისტროს და პროკურატურის	საქართველოს იუსტიციის უმაღლესი საბჭო საქართველოს გენერალური პროკურატურა საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტრო საქართველოს საგარეო საქმეთა სამინისტრო საქართველოს განათლებისა	2005-2006 (ექვს თვეში ერთხელ)

		ტურის თანამშრომელთათვის, შესაზღვრებისათვის, სოციალური მუშაკებისათვის, ჯანდაცვის სფეროს მუშაკებისათვის, აგრეთვე მასობრივი ინფორმაციის საშუალებათა თანამშრომლებისათვის	და მეცნიერების სამინისტრო საქართველოს შრომის, ჯანმრთელობის და სოციალური დაცვის სამინისტრო (საქართველოს ჟურნალისტთა ფედერაციის და დაინტერესებული არასამთავრობო ორგანიზაციების მონაწილეობით)	
		4. ტრეფიკინგთან დაკავშირებული საკითხების შეტანა ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლის სამოქალაქო განათლების სასწავლო პროგრამაში, შესაბამისი პროფილის პედაგოგების მომზადება და გადამზადება	საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების სამინისტრო (დაინტერესებული არასამთავრობო ორგანიზაციების მონაწილეობით)	2005 წლის სექტემბრამდე
4. არალეგალური შრომითი მიგრაციისა და ტრეფიკინგის პრობლემის შესაზღვრების მასშტაბების შეფასება	არალეგალური შრომითი მიგრაციისა და ტრეფიკინგის პრობლემის შესაზღვრული საინფორმაციო სურათის შექმნა	1. არალეგალური შრომითი მიგრაციის ორგანიზებასა და ხელშეწყობაში, აღდგენითი ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) დაწესებულებებზე დამნაშავე პირთა ერთიან მონაცემთა ბაზის (საინფორმაციო სამსახურის) ფორმირება	საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტრო საქართველოს საგარეო საქმეთა სამინისტრო საქართველოს შრომის, ჯანმრთელობის და სოციალური დაცვის სამინისტრო საქართველოს გენერალური პროკურატურა	2005 წლის მე-2 ნახევარი
		2. მე-4.1 პარაგრაფით გათვალისწინებული ბაზის შექმნისა და გამოყენების წესისა და პირობების შემუშავება, საქართველოს კანონმდებლობის შოთხიზნათა გათვალისწინებით	საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტრო საქართველოს საგარეო საქმეთა სამინისტრო საქართველოს შრომის, ჯანმრთელობის და სოციალური დაცვის სამინისტრო (დაინტერესებული არასამთავრობო ორგანიზაციების მონაწილეობით)	2005 წლის პირველი კვარტალი
		3. წარმოშობის, ტრანზიტისა და დანიშნულების ქვეყნებთან ინფორმაციის გაცვლის სისტემის შემუშავება, ამ ქვეყნებთან რეგულარული კონტაქტების და თანამშრომლობის გარდამყვან (ან ხელშეკრულებების დადება), ტრეფიკინგის ფაქტების თვითდანიშნულების, მსხვერპლთა წარმოშობის ქვეყანაში დაბრუნების და მათი უსაფრთხოების უზრუნველყოფის მიზნის გათვალისწინებით	საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტრო საქართველოს საგარეო საქმეთა სამინისტრო (დაინტერესებული არასამთავრობო ორგანიზაციების მონაწილეობით)	2005 წლის განმელობაში

		4. ტრეფიკინგის დანაშაულებ-ის თვალსაზრისით მომატებული რისკის ქვეყნებში მოქმედ საქართველოს დიპლომატიური წარმომადგენლობების თანამშრომელთა უფლებამოსილებაში ამ პრობლემების გათვალისწინება	საქართველოს საგარეო საქმეთა სამინისტრო საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტრო	2005 წლის ბოლომდე
5. ადამიანის ტრეფიკინგის მსხვერპლთა დაცვა და რეაბილიტაცია	ტრეფიკინგის მსხვერპლთათვის მხარდაჭერის სისტემის შემუშავება და ამოქმედება, კანონმდებლობაში, პოლიტიკაში და დახმარების სამსახურებში არსებული ხარვეზების იდენტიფიცირება რისკჯგუფების გენდერულ თვისებებთან გათვალისწინებით	1. ადამიანის ტრეფიკინგთან დაკავშირებული დანაშაულის გამოძიების პროცესში შს ორგანოების და პროკურატურის თანამშრომელთა ქცევის წესების (ეთიკის კოდექსის) შემუშავება და დანერგვა, ამ სფეროში არსებული საერთაშორისო სტანდარტებიდან გამომდინარე	საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტრო საქართველოს გენერალური პროკურატურა (დაინტერესებული არასამთავრობო ორგანიზაციების მონაწილეობით)	2005 წლის თებერვალი
		2. წინადადებების შემუშავება ტრეფიკინგის მსხვერპლთათვის სოციალურ ფსიქოლოგიური მომსახურების სისტემის შექმნის შესახებ	საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტრო საქართველოს შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამინისტრო საქართველოს ფინანსთა სამინისტრო (დაინტერესებული არასამთავრობო ორგანიზაციების მონაწილეობით)	2005 წლის აპრილი ნახევარი
		3. მე5.2 პარაგრაფით გათვალისწინებული სოციალურ-ფსიქოლოგიური მომსახურების სისტემის ამოქმედება, მსხვერპლთა სრული ანონიმურობის უზრუნველყოფის გათვალისწინებით	საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტრო საქართველოს შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამინისტრო საქართველოს იუსტიციის სამინისტრო (დაინტერესებული არასამთავრობო ორგანიზაციების მონაწილეობით)	2005 წლის მე-2 ნახევარი
		4. წინადადებების შემუშავება ტრეფიკინგის მსხვერპლთათვის ერთი ან რამდენიმე თავშესაფრის (შელტერის) შექმნის და ამ მიზნით საქართველოს სახელმწიფო ბიუჯეტში აუცილებელი თანხის გათვალისწინების შესახებ	საქართველოს შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამინისტრო საქართველოს ფინანსთა სამინისტრო (დაინტერესებული არასამთავრობო ორგანიზაციების მონაწილეობით)	2005 წლის ბოლომდე

		5. ტრეფიკინგის მსხვერპლთათვის უფასო ანონიმური სამედიცინო დახმარებისა და რეაბილიტაციის უზრუნველყოფა (ჯანდაცვის არსებული პროგრამების ფარგლებში)	საქართველოს შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამინისტრო	2005 წლის პირველი ნახევარი
		6. ტრეფიკინგის მსხვერპლთა და მოწმეებისათვის სამართლებრივი დახმარებისა და უსაფრთხოების უზრუნველყოფის მექანიზმების შექმნა და დანერგვა, უფასო საადვოკატო დახმარების უზრუნველყოფის ჩათვლით	საქართველოს იუსტიციის სამინისტრო საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტრო საქართველოს სახალხო დამცველის აპარატი (დაინტერესებული არასამთავრობო ორგანიზაციების დახმარებით)	2005 წლის პირველი ნახევარი
6. არალეგალური შრომითი მიგრაციისა და ტრეფიკინგის საწინააღმდეგო ღონისძიებათა მექანიზმების შექმნა და გაძლიერება	არალეგალური შრომითი მიგრაციისა და ტრეფიკინგის საწინააღმდეგო ღონისძიებათა მაკოორდინირებული და სპეციალიზირებული აღმასრულებელი ორგანოების არსებობისა და ფუნქციონირების უზრუნველყოფა	1. საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტროს სტრუქტურაში ტრეფიკინგის წინააღმდეგ ბრძოლის შესაბამისი დამოუკიდებელი ქვედანაყოფების შექმნა, მისი მატერიალურტექნიკური ბაზის უზრუნველყოფა	საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტრო	2005 წლის პირველი კვარტალი
7. არალეგალური შრომითი მიგრაციისა და ტრეფიკინგის წინააღმდეგ ბრძოლის სფეროში არსებული მდგომარეობის მონიტორინგი	წინამდებარე სამოქმედო გეგმის შესრულების კონტროლი, მოცემულ სფეროში არსებული პრობლემების გამოკვლევა და ანალიზი, რეკომენდაციების შემუშავება მათ დასაძლევად	1. ტრეფიკინგის პოტენციურ მსხვერპლთა იდენტიფიცირების ინდიკატორების დადგენა, შემდგომში ტრეფიკინგის პრევენციის ზომების შემუშავების ხელშეწყობის მიზნით	საქართველოს შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამინისტრო საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტრო (არასამთავრობო ორგანიზაციების მონაწილეობით)	2005 წლის თებერვალი
		2. საქართველოს ეროვნული უშიშროების საბჭოს აპარატისათვის ინფორმაციების წარდგენა საანგარიშო წლის განმავლობაში გაწეული მუშაობის შესახებ	საქართველოს გენერალური პროკურატურა საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტრო საქართველოს იუსტიციის სამინისტრო საქართველოს საგარეო საქმეთა სამინისტრო საქართველოს შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამინისტრო საქართველოს იუსტიციის უმაღლესი საბჭო (არასამთავრობო ორგანიზაციების მონაწილეობით)	2005-2006 (ყოველი წლის დეკემბერი)

		3. მე7.1 პარაგრაფით გათვალისწინებული ინფორმაციების განხილვა და აღნიშნულის საფუძველზე საქართველოს ეროვნული უშიშროების საბჭოსათვის შესაბამისი მოხსენების მომზადდება	საქართველოს ეროვნული უშიშროების საბჭოს აპარატი (დაინტერესებული არასამთავრობო ორგანიზაციების მონაწილეობით)	2005-2006 (ყოველი წლის დეკემბერი)
		4. არალეგალური შრომითი მიგრაციის და ტრეფიკინგის წინააღმდეგ ბრძოლის სფეროში მომუშავე არასამთავრობო ორგანიზაციებთან თანამშრომლობა და მათი ჩაბმა მონიტორინგის პროცესში უფრო სრულყოფილი ინფორმაციის მოსიებისა და არსებული პრობლემების მოგვარების გზების ერთობლივი განსაზღვრის მიზნით	საქართველოს ეროვნული უშიშროების საბჭოს აპარატი (საქართველოს სახალხო დამცველის აპარატისა და დაინტერესებული არასამთავრობო ორგანიზაციების მონაწილეობით)	2005-2006 წლების განმავლობაში
		5. გავროში ქალთა დისკრიმინაციის ყველა ფორმის საწინააღმდეგო კონვენციისა შესაბამის სახელმწიფო მოხსენებების მომზადება ტრეფიკინგის და სექსუალური ექსპლუატაციის პრობლემის გათვალისწინებით	საქართველოს ეროვნული უშიშროების საბჭოს აპარატი (დაინტერესებული არასამთავრობო ორგანიზაციების მონაწილეობით)	2006 წლის ივლისი
		6. მონიტორინგის პროცესისა და შედეგების გამჭვირვალობისა და ხელმისაწვდომობის უზრუნველყოფა შესაბამისი ინფორმაციების მასობრივი ინფორმაციის საშუალებებისა და არასამთავრობო ორგანიზაციათა ქსელის გამოყენებით	საქართველოს ეროვნული უშიშროების საბჭოს აპარატი (დაინტერესებული არასამთავრობო ორგანიზაციებისა და მასობრივი ინფორმაციის საშუალებათა მონაწილეობით).	2005-2006 წლების განმავლობაში

საქართველოს პრეზიდენტის

გ ა ნ კ ა რ გ უ ლ მ ე ბ ა

N 23

2007 წლის 25 იანვარი

ქ.თბილისი

ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) წინააღმდეგ ბრძოლის
2007-2008 წლების სამოქმედო გეგმის დამტკიცების შესახებ

დამტკიცდეს თანდართული ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) წინააღმდეგ ბრძოლის
2007-2008 წლების სამოქმედო გეგმა.

მიხეილ სააკაშვილი

დამტკიცებულია

საქართველოს პრეზიდენტის

2007 წლის 25 იანვრის

N 23 განკარგულებით

ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) წინააღმდეგ ბრძოლის
2007-2008 წლების სამოქმედო გეგმა

ამოცანა	მიზანი	საქმიანობა	შემსრულებელი	კადა
1. ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) დანაშაულის პრევენცია..	1. ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) დანაშაულის არსისა და მასთან ბრძოლის მე-თოდების შესახებ ადამიანთა ცნობიერების ამაღლება.	1.1. საინფორმაციო-განმანათლებლო კამპანიის წარმართვა: ვიდეორგოლების, რადიო და სატელეფიზიო გადაცემების მომზადება.	1.1. საკოორდინაციო საბჭო; ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) მსხვერპლთა/დაზარალებულთა დაცვისა და დახმარების სახელმწიფო ფონდი (შემდგომი – ფონდი); საზოგადოებრივი მაუწყებელი (დინტელექსიზებული არასამთავრობო და საერთაშორისო ორგანიზაციებთან თანამშრომლობით).	გეგმის განხორციელების განმეულობაში
		1.2. ბეჭდითი საინფორმაციო მასალის მომზადება და გავრცელება სამოქალაქო რეესტრის სამსახურებში, საქართველოს საკონსულო დაწესებულებებში, საქართველოში მოქმედ ტურისტულ	1.2. მომზადება: საქართველოს იუსტიციის სამინისტრო, შინაგან საქმეთა სამინისტრო, საგარეო საქმეთა სამინისტრო, განათლებისა და მეცნიერების სამინისტრო, ფონდი (დინტელექსიზებული არასამთავრობო და საერთაშორისო ორგანიზაციებთან თანამშრომლობით).	

		და დასაქმების სააგენტოებში, საქართველოს სახელმწიფო საზღვარსა და ტრეფიკინგის სხვა, პოტენციური რისკის მქონე რეგიონებში. 1.3. უმაღლესი განათლების დაწესებულებებში საჯარო დისკუსიების გამართვა ტრეფიკინგის თემაზე.	გაეროცელება: საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტრო, იუსტიციის სამინისტრო, საგარეო საქმეთა სამინისტრო, განათლებისა და მეცნიერების სამინისტრო, ფონდი (დაინტერესებულ არასამთავრობო და საერთაშორისო ორგანიზაციებთან თანამშრომლობით). 1.3. საკოორდინაციო საბჭო, ფონდი (დაინტერესებულ არასამთავრობო და საერთაშორისო ორგანიზაციებთან თანამშრომლობით).	
		1.2. ბუკდფითი საინფორმაციო მასალის მომზადება და გავრცელება სამოქალაქო რეესტრის საშსახურებში, საქართველოს საკონსულო დაწესებულებებში, საქართველოში მოქმედ ტურისტულ და დასაქმების სააგენტოებში, საქართველოს სახელმწიფო საზღვარსა და ტრეფიკინგის სხვა, პოტენციური რისკის მქონე რეგიონებში. 1.3. უმაღლესი განათლების დაწესებულებებში საჯარო დისკუსიების გამართვა ტრეფიკინგის თემაზე.	1.2. მომზადება: საქართველოს იუსტიციის სამინისტრო, შინაგან საქმეთა სამინისტრო, საგარეო საქმეთა სამინისტრო, განათლებისა და მეცნიერების სამინისტრო, ფონდი (დაინტერესებულ არასამთავრობო და საერთაშორისო ორგანიზაციებთან თანამშრომლობით). გაეროცელება: საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტრო, იუსტიციის სამინისტრო, საგარეო საქმეთა სამინისტრო, განათლებისა და მეცნიერების სამინისტრო, ფონდი (დაინტერესებულ არასამთავრობო და საერთაშორისო ორგანიზაციებთან თანამშრომლობით). 1.3. საკოორდინაციო საბჭო, ფონდი (დაინტერესებულ არასამთავრობო და საერთაშორისო ორგანიზაციებთან თანამშრომლობით).	
2. ადამიანი ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) თავიდან აცილების უახლესი მეთოდების გაცნობა და მათი დანერგვის ხელშეწყობა.	2. ადამიანი ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) წინააღმდეგ ბრძოლის შესახებ სპეციალური ტრენინგების ჩატარება შესაძლებელი მიზნობრივი ჯგუფებისათვის, მათი მუშაობის სპეციფიკის გათვალისწინებით	2. ფონდი, შესაბამისი სახელმწიფო უწყებები (დაინტერესებულ არასამთავრობო და საერთაშორისო ორგანიზაციებთან თანამშრომლობით).	გვემის განხორციელების განმავლობაში	
	ა) მესაზღვრეები; ბ) უბნის ინსპექტორები;			

		გ) ჯანმრთელობის დაცვის სფეროს მუშაკები; დ) მასობრივი ინფორმაციის საშუალებათა თანამშრომლები; ე) განათლებისა და მეცნიერების სამინისტროს თანამშრომლები; ვ) საკონსულო დაწესებულებების თანამშრომლები.		
	3. ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) დანაშაულის თავიდან აცილების საშუალებების გაცნობა არასრულწლოვანთათვის.	3. განათლებისა და მეცნიერების სამინისტროს მიერ საგანმანათლებლო პროგრამების განვითარება და სრულყოფა: ა) ზოგადსაგანმანათლებლო სასწავლო პროგრამაში ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) შესახებ არსებული საგანმანათლებლო სტანდარტების დანერგვა და დახვეწა;	3. საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების სამინისტრო (დაინტერესებულ არასამთავრობო და საერთაშორისო ორგანიზაციებთან, დამოუკიდებელ ექსპერტებთან თანამშრომლობით).	გვემის განხორციელების განმავლობაში
		ბ) ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) შესახებ საჩვენებელი გაკეთილის მოდულის შექმნა და საეციალურად მომზადებული მასწავლებლებისა და მოწვეული ექსპერტების მიერ აღნიშნული მოდულის საფუძველზე ზოგადსაგანმანათლებლო დაწესებულებებში საჩვენებელი გაკეთილების ჩატარება განსაკუთრებით მაღალი რისკის მქონე რეგიონებში; გ) საგანმანათლებლო ღონისძიებათა ჩატარება ობოლ და მზრუნველობას მოკლებულ ბავშვთა სახლებსა და თავშესაფრებში.		
	4. ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) მასშტაბების კვლევა.	4.1. ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) შემთხვევების ანალიზი მსხვერპლთა/დაზარალებულთა ანონიმურობის დაცვით, მიმდინარე გამოძიებების ჩათვლით.	4. საკორდინაიო საბჭო, საქართველოს გენერალური პროკურატურა, ფონდი (დაინტერესებულ არასამთავრობო და საერთაშორისო ორგანიზაციებთან თანამშრომლობით).	გვემის განხორციელების განმავლობაში

		4.2. მსხვერპლთა ანონიმური კვლევა მათი წარმოშობის რეგიონის, მსხვერპლად გახდომის მიზეზების გამოკვლევის აქცენტირებით. 4.3. ბავშვებით ვაჭრობის/ტრეფიკინგის გამოძევე მიზეზებისა და მასშტაბების კვლევა. 4.4. კვლევათა წლიური ანგარიშების შეჯამება.		
2. ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) მსხვერპლთა/ დაზარალებულთა დაცვა.	5. ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) მსხვერპლთა/ დაზარალებულთა სამართლებრივი დაცვის საშუალებების გაძლიერება.	5.1. კანონმდებლობის ანალიზი და, საჭიროების შემთხვევაში, საკანონმდებლო ცვლილებების მომზადება კანონმდებლობაში ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) მსხვერპლთა/ დაზარალებულთა დაცვის შესახებ. 5.2. ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) მცირეწლოვან და არასრულწლოვან მსხვერპლთა/ დაზარალებულთა დაცვის ზომების საკანონმდებლო ცვლილების მომზადება, საჭიროების შემთხვევაში. 5.3. ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) დანაშაულის შემთხვევაში დაზარალებულისა და მოწმის მიმართ სისხლის სამართლის პროცესის განმეულობაში და დასრულების შემდეგ დაცვის სპეციალური ზომების აქტიურად გამოყენების დანერგვის ხელშეწყობა.	5.1. საქართველოს მთავრობა, საკოორდინაციო საბჭო, ფონდი (დაინტერესებულ არასამთავრობო და საერთაშორისო ორგანიზაციებთან თანამშრომლობით). 5.2. საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების სამინისტრო, საქართველოს მთავრობა (დაინტერესებულ არასამთავრობო და საერთაშორისო ორგანიზაციებთან თანამშრომლობით). 5.3. საკოორდინაციო საბჭო, ფონდი (დაინტერესებულ არასამთავრობო და საერთაშორისო ორგანიზაციებთან თანამშრომლობით).	გვერდის განხორციელების განმეულობაში
	6. ეროვნული რეგულაციები მექანიზმის დახვეწა.	6. ეროვნული რეგულაციები მექანიზმით გათვალისწინებული თანამშრომლობის კოორდინაცია და სრულყოფა.	6. საკოორდინაციო საბჭო, ფონდი (დაინტერესებულ არასამთავრობო და საერთაშორისო ორგანიზაციებთან თანამშრომლობით).	გვერდის განხორციელების განმეულობაში

	7. ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) მსხვერპლთა / დაზარალებულთა თავშესაფართა ქსელის განვითარება.	7.1. თავშესაფრების საკმისადობის პერიოდული მონიტორინგი მათი სრულყოფის მიზნით. 7.2. ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) მსხვერპლთა / დაზარალებულთათვის თავშესაფრის შექმნა თბილისში (10 ადამიანზე გათვლით).	7. საქართველოს შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამინისტრო, ფონდი (დაინტერესებულ არასამთავრობო და საერთაშორისო ორგანიზაციებთან თანამშრომლობით).	7.1. გვმის განხორციელების განმავლობაში 7.2. 2007 წლის II ნახევარი
	8. ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) მსხვერპლთა / დაზარალებულთა სამშობლოში, ნებაყოფლობით, უსაფრთხო დაბრუნებისა და რეინტეგრაციის ხელშეწყობა.	8.1. ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) საქართველოს მოქალაქე საქართველოში მუდმივად მცხოვრებ მოქალაქეობის არმქონე მსხვერპლთა/დაზარალებულთა სამშობლოში უსაფრთხო დაბრუნების ხელშეწყობა. 8.2. მსხვერპლთა/დაზარალებულთა დახმარებისა და რეინტეგრაციის პროგრამების შექმნა. 8.3. უცხო ქვეყნის მოქალაქე/ მოქალაქეობის არმქონე ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) მსხვერპლთა/დაზარალებულთა საქართველოში დროებით ყოფნის პროცედურების დახვეწა. 8.4. უცხო ქვეყნის მოქალაქე/ მოქალაქეობის არმქონე ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) მსხვერპლთა/დაზარალებულთა საქართველოდან წარმოშობის სახელმწიფოში დაბრუნების ხელშეწყობა.	8.1. საქართველოს საგარეო საქმეთა სამინისტრო, ფინანსთა სამინისტრო 8.2. ფონდი, საქართველოს ფინანსთა სამინისტრო. 8.3. საქართველოს იუსტიციის სამინისტრო. 8.4. ფონდი, საქართველოს ფინანსთა სამინისტრო (დაინტერესებულ არასამთავრობო და საერთაშორისო ორგანიზაციებთან თანამშრომლობით).	გვმის განხორციელების განმავლობაში
3. ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) დანაშაულის სისხლის სამართლებრივი დევნა.	9. ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) დანაშაულისა და მის წინააღმდეგ ბრძოლის საკუთრივი გაცნობა.	9. ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) წინააღმდეგ ბრძოლის შესახებ საციალური ტრენინგების ჩატარება ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის)	9. საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტრო, გენერალური პროკურატურა, იუსტიციის უმაღლესი საბჭო.	გვმის განხორციელების განმავლობაში

		დანაშაულის და მის წინააღმდეგ ბრძოლის საექსპერტო გეგმის განხორციელების მიზნით, სისხლის სამართლებრივი დევნის უახლესი მეთოდების შესახებ შემდეგი მიზნობრივი ჯგუფებისათვის: ა) შინაგან საქმეთა სამინისტროს თანამშრომლები; ბ) პროკურატურის თანამშრომლები; გ) მოსამართლეები.		
	10. ადამიანთა უფრობის (ტრეფიკინგის) საქმეთა გამოძიების ხარისხის გაუმჯობესება.	10.1. გამოძიების დახვეწა და შესაბამისი საპროცესო ნორმების გაუმჯობესება. 10.2. სისხლის სამართლის პროცესის განმჯელობაში სხვა სახელმწიფოთა სამართალდაცველ ორგანოებთან თანამშრომლობა.	10. საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტრო, გენერალური პროკურატურა.	გვერდის განხორციელების განმჯელობაში
4. ზოგადი საკითხები.	11. სახელმწიფო დაწესებულებების მიერ სამოქმედო გეგმით გათვალისწინებული ელდებულებების შესრულების მონიტორინგი და სამომავლო საქმიანობის დაგეგმვა.	11.1. სამთავრობო სტრუქტურების მიერ ევროპული ანგარიშების მომზადება ამ გეგმით გათვალისწინებული საქმიანობის შესახებ და საკოორდინაციო საბჭოსათვის წარდგენა. 11.2. საკოორდინაციო საბჭოს მიერ სამოქმედო გეგმის შესრულების კონტროლი, შეფასება და დამატებითი რეკომენდაციებისა და წინადადებების შემუშავება.	11.1. საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტრო, შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამინისტრო, საგარეო საქმეთა სამინისტრო, განათლებისა და მეცნიერების სამინისტრო, გენერალური პროკურატურა, ოქსიტიის სამინისტრო, ფინანსთა სამინისტრო. 11.2. საკოორდინაციო საბჭო.	ევროპულად, გვერდის განხორციელების განმჯელობაში
	12. საქმიანობის კოორდინაცია.	12. სხვა სახელმწიფოებთან, საერთაშორისო და არასამთავრობო ორგანიზაციებთან საქართველოს მთავრობის საქმიანობის კოორდინაცია.	12. საკოორდინაციო საბჭო, საგარეო საქმეთა სამინისტრო, შინაგან საქმეთა სამინისტრო, ფონდი.	გვერდის განხორციელების განმჯელობაში
	13. მომავალი სამოქმედო გეგმის მომზადების ხელშეწყობა.	13. საერთაშორისო კვლევების ჩატარების კოორდინირება შემდგომი საჭიროებების გამოკვეთისა და სტრატეგიის დაგეგმვის მიზნით.	13. საკოორდინაციო საბჭო.	2008 წლის II ნახევარი

დამტკიცებულია ადამიანით ვაჭრობის
(ტრეფიკინგის) წინააღმდეგ მიმართული
ღონისძიებების განმახორციელებელი
საუწყებატაშორისო საკოორდინაციო საბჭოს მიერ
#1 სხდომა
20 ნოემბერი, 2006 წ.

**სამოქმედო ინსტრუქცია ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) მსხვერპლთა,
დაზარალებულთა დასაცავად**

**ეროვნული რეჟერალური მიქანიზმი
და
მსხვერპლის საიდენტიფიკაციო პროცედურები**

თბილისი, საქართველო
2006

სამოქმედო ინსტრუქცია ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) მსხვერპლთა და დაზარალებულთა დასაცავად (შემდგომში — ეროვნული რეჟერალური მექანიზმი) წარმოადგენს ადამიანით ვაჭრობასთან (ტრეფიკინგთან) ბრძოლის სახელმწიფო სტრუქტურების, საერთაშორისო ორგანიზაციების და არასამთავრობო სექტორის ურთიერთთანამშრომლობის და ურთიერთშეთანხმების დოკუმენტს.

ეროვნულ რეჟერალურ მექანიზმში ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) მსხვერპლთა, დაზარალებულთა დაცვის და დახმარების შესაბამისი სტრუქტურები წარმოდგენილია სამი ძირითადი საფეხურის გათვალისწინებით:

1. ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) მსხვერპლის იდენტიფიკაცია და სტატუსის მინიჭება
2. ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) მსხვერპლთა და დაზარალებულთა დაცვა და დახმარება
3. ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) მსხვერპლთა და დაზარალებულთა რეინტეგრაცია და რეაბილიტაცია

ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) მსხვერპლთა იდენტიფიკაცია

1. ტრეფიკინგის სავარაუდო მსხვერპლთან პირველი კონტაქტი

- 1.1. პირველი კონტაქტი ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) სავარაუდო მსხვერპლთან შეიძლება პქონდეთ საზღვრის დაცვის სამსახურის თანამშრომლებს, პოლიციას, საქართველოს სახალხო დამცველის წარმომადგენელს, არასამთავრობო ორგანიზაციებს, სამედიცინო დაწესებულებებს.¹
- 1.2. პირის ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) მსხვერპლად ყოფნის შესახებ ეჭვის არსებობის, ეჭვის წარმოშობის ან მსხვერპლის მიერ თვითიდენტიფიცირების შემთხვევაში მას უნდა ეცნობოს კანონმდებლობით გათვალისწინებულ უფლება-მოვალეობებისა და სამართლებრივი სტატუსის შესახებ და გადაეცეს ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) მსხვერპლის უფლება-მოვალეობათა ჩამონათვალი.
- 1.3. ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) სავარაუდო მსხვერპლთან პირველი შეხებისთანავე მას უნდა განემარტოს, რომ არ დაეკისრება პასუხისმგებლობა იმ მართლსაწინააღმდეგო ქმედებაში მონაწილეობისათვის, რომელიც მან იძულებით, ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) მსხვერპლად ყოფნის გამო² ჩაიდინა. ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) სავარაუდო მსხვერპლს ასევე დაუყოვნებლად უნდა ეცნობოს, რომ მას აქვს უფლება, მიმართოს ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) მსხვერპლთა მომსახურების დაწესებულებას (თავშესაფარს).³
- 1.4. ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) სავარაუდო მსხვერპლის მიერ მისთვის მსხვერპლის სტატუსის მინიჭების სურვილის გამოხატვისას, გამოძახებული უნდა იქნას სპეციალური მობილური ჯგუფი ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) მსხვერპლად იდენტიფიკაციისათვის აუცილებელი სამუშაოს ჩასატარებლად. თუ სავარაუდო მსხვერპლს სურს მობილურ ჯგუფთან გარკვეული პერიოდის შემდგომ დაკავშირება, მას გადაეცემა შესაბამისი საკონტაქტო ინფორმაცია.

2. მსხვერპლის იდენტიფიკაცია და სტატუსის მინიჭება

- 2.1. ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) მსხვერპლის იდენტიფიკაცია ზორციელდება ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) მსხვერპლთა იდენტიფიცირების ერთიანი სტანდარტებისა და წესის მიხედვით, რომელსაც ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) წინააღმდეგ მიმართული ღონისძიებების განმახორციელებელი საუწყებოთაშორისო საკოორდინაციო საბჭოს (შემდ-

1 მსხვერპლთან გასაუბრების მიზნით შესაძლებელია, საზღვარზე და პოლიციაში გამოაყოს ოთახი;

2 ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) წინააღმდეგ ბრძოლის შესახებ კანონი;

3 ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) წინააღმდეგ ბრძოლის შესახებ კანონი;

- გომში - საკორდინაციო საბჭო) წარდგინებით ამტკიცებს საქართველოს პრეზიდენტი;
- 2.2 ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) მსხვერპლის სტატუსის მინიჭების საკითხს წყვეტს საკორდინაციო საბჭოსთან შექმნილი მუდმივმოქმედი ჯგუფი (შემდგომში - მუდმივმოქმედი ჯგუფი) სავარაუდო მსხვერპლის მიერ თავშესაფრისთვის ან შესაბამისი დაწესებულებისთვის მიმართვიდან 48 საათის განმავლობაში;
- 2.3. მუდმივმოქმედი ჯგუფი პირისათვის მსხვერპლის სტატუსის მინიჭების შესახებ გადაწყვეტილებას იღებს საქციალური მობილური ჯგუფის მიერ მოწოდებული ინფორმაციის საფუძველზე;
- 2.4. საქციალური მობილური ჯგუფები იქნება სსიპ „ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) მსხვერპლთა, დაზარალებულთა დაცვისა და დახმარების სახელმწიფო ფონდის“ (შემდგომში - ფონდი) მიერ, მუდმივმოქმედი ჯგუფის წარდგინების საფუძველზე. მობილური ჯგუფი უზრუნველყოფს პირველად გასაუბრებას მსხვერპლთან. გასაუბრების შედეგად მოპოვებული მასალის (კითხვარის ფორმით) და მობილური ჯგუფის წევრთა ზეპირი განმარტებების საფუძველზე, მუდმივმოქმედი ჯგუფი იღებს გადაწყვეტილებას მსხვერპლის სტატუსის მინიჭების თაობაზე.
- 2.5. სავარაუდო მსხვერპლისათვის მსხვერპლის სტატუსის მინიჭების შემდეგ, მსხვერპლის სურვილის შემთხვევაში, იგი შეიძლება გადაიყვანონ თავშესაფარში. სხვა შემთხვევაში მას შეუძლია, ისარგებლოს ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) მსხვერპლისთვის კანონით გათვალისწინებული სხვა გარანტიებით⁴.

რეფერალური მექანიზმის ნაწილია ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) მსხვერპლთა და დაზარალებულთა სამართლებრივი, სამედიცინო, ფსიქოლოგიური და სხვა ტიპის მომსახურების სახელმწიფო, არასამთავრობო და საერთაშორისო ორგანიზაციებს შორის თანამშრომლობის დოკუმენტი – ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) მსხვერპლთა, დაზარალებულთა რეაბილიტაციისა და რეინტეგრაციის სტრატეგია.

48 საათიანი ვადა: თუ ტრეფიკინგის სავარაუდო მსხვერპლს აღნიშნული 48 საათის განმავლობაში არ აქვს წასასვლელი, სად რჩება – არსებობს სამი ალტერნატივა:

- დასავლეთ საქართველოში საზღვართან იფუნქციონიროს მოსაცდელმა ოთახმა, ხოლო აღმოსავლეთ საქართველოში მსგავსი მოსაცდელი ოთახი გამოიყოს ერთ-ერთ სამედიცინო დაწესებულებაში;
- შეიქმნას საქციალური პროექტი, რომლის ფარგლებშიც შესაძლებელი იქნება აღნიშნულ პირთა ღამის გასათევი ხარჯების დაფარვა;
- ორივე მოსაზრება.

4 მსხვერპლს გადაეცემა სტანდარტული დოკუმენტი, რომელიც მოიცავს შემდეგს:

ა. ჯანდაცვის სფეროში მისთვის არსებული დახმარების შესახებ ინფორმაცია (საკონტაქტო მონაცემების ჩათვლით);
 ბ. ინფორმაცია უფასო იურიდიული დახმარების თაობაზე (საკონტაქტო ინფორმაცია);
 გ. ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) შესახებ საქართველოს კანონით და სისხლის სამართლის საპროცესო კანონმდებლობით გათვალისწინებული გარანტიების ნუსხა.

3. ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) მსხვერპლისთვის სტატუსის მინიჭების პროცედურა

- 3.1. ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) მსხვერპლისთვის სტატუსის მინიჭება ხდება მუდმივმოქმედი ჯგუფის მიერ საერაუდო მსხვერპლის მიერ თავშესაფრისთვის ან შესაბამისი დაწესებულებისთვის მიმართვიდან 48 საათის განმავლობაში;
- 3.2. მუდმივმოქმედი ჯგუფი მობილური ჯგუფის მიერ მიწოდებული, საერაუდო მსხვერპლის გამოკითხვის შედეგად შეესებული მსხვერპლის საიდენტიფიკაციო კითხვარის საფუძველზე, განიხილავს საერაუდო მსხვერპლისთვის სტატუსის მინიჭების საკითხს. მობილური ჯგუფი მუდმივმოქმედ ჯგუფს წარუდგენს საიდენტიფიკაციო კითხვარს. საერაუდო მსხვერპლის მოთხოვნის შემთხვევაში, შესაძლებელია მუდმივმოქმედი ჯგუფის გასაუბრება მასთან.
- 3.3. მუდმივმოქმედი ჯგუფის მიერ საერაუდო მსხვერპლისთვის მსხვერპლის სტატუსის მინიჭების შემთხვევაში, მუდმივმოქმედი ჯგუფის მიერ თითოეულ შემთხვევაზე გაიცემა შესაბამისი დოკუმენტი, რომლის ერთი პირი გადაეცემა მსხვერპლს, ერთი პირი რჩება მუდმივმოქმედ ჯგუფს და ერთი პირი ეგზავნება ფონდს.
მსხვერპლისთვის სტატუსის მინიჭებისას მუდმივმოქმედი ჯგუფი მსხვერპლს აწვდის წერილობით ინფორმაციას თავშესაფრით, კომპენსაციით, სამედიცინო დახმარებით და სხვა პროგრამებით სარგებლობის შესახებ.
- 3.4. მუდმივმოქმედი ჯგუფის მიერ საერაუდო მსხვერპლისთვის სტატუსის მინიჭებაზე უარის თქმის შემთხვევაში მუდმივმოქმედი ჯგუფი ინფორმაციას აწვდის ფონდს.
- 3.5. ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) დანაშაულის მსხვერპლი, რომელსაც შესაბამისი სამართალდამცავი ორგანოს მიერ სისხლის სამართლის საპროცესო კანონდებლობით დადგენილი წესით მიენიჭა დაზარალებულის სტატუსი, გათანაბრებულია მუდმივმოქმედი ჯგუფის მიერ მინიჭებულ მსხვერპლის სტატუსის მქონესთან და ამდენად, დაზარალებულს შეუძლია ისარგებლოს თავშესაფრით, კომპენსაციით, სამედიცინო დახმარებით და სხვა პროგრამებით, რის შესახებაც დაზარალებულს უნდა ეცნობოს ამ სტატუსის მინიჭებისას.
- 3.6. უცხო სახელმწიფოს, საერთაშორისო ან უცხოეთის არასამთავრობო ორგანიზაციების მიერ მინიჭებული მსხვერპლის სტატუსის მქონე პირს საქართველოში მსხვერპლის სტატუსის მისაღებად შეუძლია მიმართოს მუდმივმოქმედ ჯგუფს. უცხო ქვეყნის მოქალაქეს საქართველოში მსხვერპლის სტატუსი მიენიჭება, თუ მის მიმართ განხორციელებული დანაშაულებრივი ქმედება დაიწყო, გაგრძელდა ან დამთავრდა საქართველოში. მუდმივმოქმედი ჯგუფის მიერ უცხო სახელმწიფოს, საერთაშორისო ან უცხოეთის არასამთავრობო ორგანიზაციების მიერ მინიჭებული მსხვერპლის სტატუსის მქონე პირისათვის ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) მსხვერპლის სტატუსის მინიჭება ავტომატურად არ ხდება. მუდმივმოქმედი ჯგუფი ასეთ შემთხვევას განიხილავს სხვა შემთხვევების თანაბრად, დადგენილი წესის მიხედვით.
უცხო სახელმწიფოს, საერთაშორისო ან უცხოეთის არასამთავრობო ორგანიზაციების

მიერ მინიჭებული ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) მსხვერპლის სტატუსის მქონე პირს თავშესაფრით, კომპენსაციით, სამედიცინო დახმარებითა და სხვა პროგრამებით შეუძლია ისარგებლოს მხოლოდ მუდმივმოქმედი ჯგუფის მიერ მისთვის ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) მსხვერპლის სტატუსის მინიჭების შემდეგ.

4. მობილური ჯგუფი

- 4.1. მობილური ჯგუფი შედგება ორი ექსპერტისგან: იურისტისა და ფსიქოლოგისგან.
- 4.2. საქართველოს ტერიტორიაზე მოქმედებს ორი მობილური ჯგუფი: ერთი - აღმოსავლეთ და ერთი - დასავლეთ საქართველოსთვის.
- 4.3. მობილური ჯგუფის გამოძახება ხდება საგარაუდო მსხვერპლის გამოვლენის ან თვითიდენტიფიცირების შემთხვევაში. მობილური ჯგუფის მიერ საგარაუდო მსხვერპლთან გასაუბრებისას ივსება სპეციალური საიდენტიფიკაციო კითხვარი, რომელიც წარედგინება მუდმივმოქმედი ჯგუფს. მუდმივმოქმედი ჯგუფი მობილური ჯგუფის მიერ საგარაუდო მსხვერპლთან გასაუბრებისას შეესებული სპეციალური საიდენტიფიკაციო კითხვარის საფუძველზე განიხილავს საგარაუდო მსხვერპლისთვის ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) მსხვერპლის სტატუსის მინიჭების საკითხს.
- 4.4. მობილური ჯგუფის წევრები ვალდებული არიან, საიდუმლოდ შეინახონ საგარაუდო მსხვერპლის მაიდენტიფიცირებელი მონაცემები მისთვის მსხვერპლის სტატუსის მინიჭების ან სტატუსის მინიჭებაზე უარის თქმის მიუხედავად. მონაცემების გამჟღავნება იწვევს პასუხისმგებლობას კანონმდებლობით დადგენილი წესით.

5. მუდმივმოქმედი ჯგუფი

- 1.1. ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) მსხვერპლისთვის სტატუსის მინიჭება ხდება მუდმივმოქმედი ჯგუფის მიერ.
მუდმივმოქმედი ჯგუფი მობილური ჯგუფის მიერ წარმოდგენილი საიდენტიფიკაციო კითხვარის საფუძველზე განიხილავს საგარაუდო მსხვერპლისთვის სტატუსის მინიჭების საკითხს. მუდმივმოქმედი ჯგუფის მიერ უცხო სახელმწიფოს, საერთაშორისო ან უცხოეთის არასამთავრობო ორგანიზაციების მიერ მინიჭებული მსხვერპლის სტატუსის მქონე პირისათვის ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) მსხვერპლის სტატუსის მინიჭება ავტომატურად არ ხდება. მუდმივმოქმედი ჯგუფი ასეთ შემთხვევას განიხილავს სხვა შემთხვევების თანაბრად, დადგენილი წესის მიხედვით.
- 1.2. მუდმივმოქმედი ჯგუფი შედგება 5 წევრისაგან. მის შემადგენლობას ამტკიცებს ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) წინააღმდეგ მიმართული ღონისძიებების განმახორციელებელი საუწყებოთაშორისო საკოორდინაციო საბჭო. შესაძლოა, მუდმივმოქმედი ჯგუფისთვის საკოორდინაციო საბჭოს მიერ დამტკიცდეს ალტერნატიული წევრებიც.
- 1.3. მუდმივმოქმედი ჯგუფი საგარაუდო მსხვერპლისთვის მსხვერპლის სტატუსის მინიჭების

- საკითხის გადაწყვეტილებას იღებს. საერთო შემადგენლობის ხმათა ოთხი მეხუთედით
- 1.4. მუდმივმოქმედი ჯგუფი მსხვერპლისთვის სტატუსის მინიჭების ან სტატუსის მინიჭებაზე უარის შესახებ ინფორმაციას აწვდის ფონდს.
- 1.5. მუდმივმოქმედი ჯგუფის წევრები ვალდებული არიან, საიდუმლოდ შეინახონ საჯარაუდო მსხვერპლის მაიდენტიფიცირებელი მონაცემები მისთვის მსხვერპლის სტატუსის მინიჭების ან სტატუსის მინიჭებაზე უარის თქმის მიუხედავად. მონაცემების გამჟღავნება იწვევს პასუხისმგებლობას კანონმდებლობით დადგენილი წესით.

ნაწილი მეორე

ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) მსხვერპლთა და დაზარალებულთა დაცვა და დახმარება

1. თავშესაფარი

- 1.1. მსხვერპლის ან დაზარალებულის სტატუსის მინიჭების შემდეგ ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) მსხვერპლს ან დაზარალებულს ეძლევა უფლება, ისარგებლოს ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) მსხვერპლთა მომსახურების დაწესებულებით (თავშესაფრით) და ამ თავით გათვალისწინებული უფლებებით.
- 1.2. ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) მსხვერპლთა მომსახურების დაწესებულება (თავშესაფარი) იქმნება მსხვერპლთა კანონიერი უფლებებისა და ინტერესების დაცვის, დახმარების, რეაბილიტაციისა და ოჯახსა და საზოგადოებაში სრული რეინტეგრაციის მიზნით. თავშესაფარი იქმნება ფონდთან, როგორც საჯარო სამართლის იურიდიული პირის სტრუქტურული ერთეული. ნებისმიერი ფიზიკური ან იურიდიული პირი ასევე უფლებამოსილია, საქართველოს კანონმდებლობით განსაზღვრული ორგანიზაციულ-სამართლებრივი ფორმით, შექმნას კერძო სამართლის არასამეწარმეო იურიდიული პირი - ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) მსხვერპლთა მომსახურების დაწესებულება (თავშესაფარი).⁵
- 1.3. თავშესაფარში მსხვერპლის ან დაზარალებულის განთავსება ხდება მხოლოდ მისი თანხმობის საფუძველზე, მხოლოდ სტატუსის მინიჭების შემთხვევაში. თავშესაფარში მსხვერპლის მოთავსება დამოკიდებული არ არის მის მზადყოფნაზე, ითანამშრომლოს სამართალდამცავ სტრუქტურებთან შესაბამის დანაშაულზე სისხლის სამართლის პროცესის განხორციელებაში. თავშესაფარს მსხვერპლის განთავსების თაობაზე უკავშირდება ორგანიზაცია ან პირი, ვისაც მსხვერპლთან აქვს კონტაქტი.

⁵ თუ პირი მოვიდა არასამთავრობო ორგანიზაციაში, რომელსაც აქვს თავშესაფარი, იდენტიფიკაციის პროცესის გულის შემდგომ მას შეთავაზებენ აღნიშნულ თავშესაფარში წასვლას.

- 1.4. თავშესაფარი უნდა აკმაყოფილებდეს საქართველოს კანონმდებლობით დადგენილ სტანდარტებს.
- 1.5. თავშესაფარი ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) მსხვერპლის, დაზარალებულის თანხმობით მათთვის უზრუნველყოფს შემდეგი სახის მომსახურებას:
 - ა) ღირსეული არსებობისათვის შესაფერისი, უსაფრთხო საცხოვრებელი ადგილი;
 - ბ) საკვები და ტანსაცმელი;
 - გ) სამედიცინო დახმარება;
 - დ) ფსიქოლოგიური კონსულტაცია;
- ე) იურიდიული დახმარება და სასამართლო წარმომადგენლობა (მათ შორის სარჩელის შეტანასთან, სისხლის სამართლის პროცესზე მოწმედ გამოსვლასთან, საქართველოში თავშესაფრის (*asylum*) მოთხოვნასთან, დოკუმენტების აღდგენა-მოწესრიგებასთან დაკავშირებით წარმოშობის ქვეყანაში დაბრუნების მიზნით);
- ვ) ინფორმაციის მიწოდება მსხვერპლისთვის გასაგებ ენაზე, საჭიროების შემთხვევაში თარჯიმნის მომსახურება.
- ზ) მონაწილეობა რეაბილიტაციისა და ოჯახსა და საზოგადოებაში რეინტეგრაციის მოკლე და გრძელვადიან პროგრამებში (პროფესიული სწავლებისა და საგანმანათლებლო პროგრამები, ხელშეწყობა დასაქმებაში);
- 1.6. თავშესაფარში მსხვერპლის/დაზარალებულის (მათ შორის არასრულწლოვნის) მოთვლება ხდება მისი ასაკის, სქესისა და სპეციალური მოთხოვნების გათვალისწინებით, ინდივიდუალური კონტრაქტის საფუძველზე.
- 1.7. თავშესაფარში მისვლისთანავე მსხვერპლს და დაზარალებულს უნდა ჩაუტარდეს სამედიცინო შემოწმება.

თავშესაფარში ყოფნის ხანგრძლივობა და დატოვების პირობები

- 1.8. თავშესაფარში ყოფნის ხანგრძლივობა განისაზღვრება 3 თვით, შესაბამისი კონტრაქტის საფუძველზე. აღნიშნული ვადის გასვლის შემდეგ, საჭიროების შემთხვევაში, შესაძლებელია ვადის გაგრძელება.
- 1.9. თავშესაფრის დატოვება შესაძლებელია ნებაყოფლობით მსხვერპლის მიერ, ვადის ამოწურვამდე.

თავშესაფრის შინაგანაწესი

- 1.10. თავშესაფრის ფუნქციონირება უნდა ხორციელდებოდეს თავშესაფრის შინაგანაწესის საფუძველზე.
- 1.11. შინაგანაწესი უნდა შეესაბამებოდეს თავშესაფრის დადგენილ სტანდარტებს და მისი შესრულება სავალდებულოა პერსონალისა და მსხვერპლთათვის.

- 1.12. შინაგანაწესის დარღვევა შეიძლება გახდეს პერსონალის ან მსხვერპლისათვის კონტრაქტის შეწყვეტის საფუძველი.
- 1.13. თავშესაფრის ადმინისტრაციის თანამშრომლები ვალდებული არიან, საიდუმლოდ შეინახონ თავშესაფარში მყოფი მსხვერპლის/დაზარალებულის მაიდენტიფიცირებელი მონაცემები. მონაცემების გამჟღავნება იწვევს პასუხისმგებლობას კანონმდებლობით დადგენილი წესით.

2. კომპენსაცია

კომპენსაციის მოთხოვნის უფლება

- 2.1. მსხვერპლის ან დაზარალებულის სტატუსის მინიჭების შემდეგ ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) მსხვერპლს ან დაზარალებულს ეძლევა უფლება, ისარგებლოს კომპენსაციით, რომელიც გაიცემა ფონდის მიერ, კანონმდებლობით დადგენილი წესით.
- 2.2. კომპენსაციის თანხის გაცემა დაკავშირებული არ არის მსხვერპლის სამართალდამცავ ორგანოებთან თანამშრომლობაზე.
- 1.3. თუ ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) მსხვერპლმა, დაზარალებულმა მიიღო ფონდის მიერ გაცემული კომპენსაცია, ხოლო სამართალდამცავ ორგანოებთან თანამშრომლობის შედეგად შესაძლებელი გახდა ადამიანით მოვაჭრის დაკავება, მიღებული კომპენსაცია მსხვერპლს, დაზარალებულს არ აბრკოლებს მოითხოვოს მატერიალური, მორალური და ქონებრივი ზიანის ანაზღაურება.

კომპენსაციის გაცემის პროცედურა

- 1.4. კომპენსაციას მიიღებს ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) მსხვერპლი – პირი, რომელსაც ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) დანაშაულის შედეგად მიადგა მორალური, ქონებრივი და მატერიალური ზიანი და რომელსაც კანონმდებლობით დადგენილი წესით ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) წინააღმდეგ მიმართული ღონისძიებების განმახორციელებელ საკოორდინაციო საბჭოსთან შექმნილი მუდმივმოქმედი ჯგუფის მიერ მიენიჭა ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) მსხვერპლის სტატუსი.
- 1.5. კომპენსაციას მიიღებს ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) დანაშაულის დაზარალებული - პირი, რომელსაც ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) დანაშაულის შედეგად მიადგა მორალური, ქონებრივი, მატერიალური ზიანი და რომელსაც სისხლის სამართლის საპროცესო კანონმდებლობით დადგენილი წესით შესაბამისი სამართალდამცავი სტრუქტურის მიერ მიენიჭა დაზარალებულის სტატუსი.
- 1.6. საკომპენსაციო თანხის გაცემა ხდება გადარიცხვით.

საპროგრამის საერთო თანხის ოდენობა

- 1.7. ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) მსხვერპლთა, დაზარალებულთათვის ფონდიდან თითოეულ მსხვერპლზე გასაცემი კომპენსაციის თანხა განისაზღვრება 1,000 ლარის ოდენობით.
- 1.8. ფონდი უზრუნველყოფს მსხვერპლის/დაზარალებულის საიდენტიფიკაციო მონაცემების საიდუმლოდ შენახვას. მონაცემების გამჟღავნება იწვევს პასუხისმგებლობას კანონმდებლობით დადგენილი წესით.

3. მსხვერპლთა და დაზარალებულთა დაცვისა და დახმარების სხვა ღონისძიებები

მოსაფიქრებელი გადა

- 3.1. ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) მსხვერპლს უფლება აქვს, ისარგებლოს 30 დღიანი მოსაფიქრებელი ვადით, სამართალდამცავ ორგანოებთან შესაბამის დანაშაულზე სისხლის სამართლის პროცესის განხორციელებაში თანამშრომლობაზე გადაწყვეტილების მისაღებად.
- 3.2. მოსაფიქრებელი ვადა აითვლება სავარაუდო მსხვერპლის მიერ თავშესაფრისათვის, სამართალდამცავი ორგანოსათვის მიმართვის დღიდან.
- 3.3. მსხვერპლი მოსაფიქრებელი ვადის განმავლობაში თავისუფლდება პასუხისმგებლობისგან სისხლის სამართლის კოდექსის 371-ე მუხლით გათვალისწინებული დანაშაულისათვის.

უსაფრთხო რეპატრიაცია

- 1.4. უსაფრთხო რეპატრიაცია გულისხმობს რამდენიმე კომპონენტს: დოკუმენტების მოწესრიგებას, უსაფრთხოების საკითხს, ა.შ.
- 1.5. მოსაფიქრებელი ვადის გასვლის ან შესაბამისი სისხლის სამართლის პროცესის დასრულების შემდეგ სახელმწიფო იღებს სათანადო ზომებს უცხოელი მსხვერპლის ან დაზარალებულის წარმოშობის სახელმწიფოში მისი დაბრუნებისთვის.
- 1.6. სისხლის სამართლის პროცესის დასრულების შემდეგ უცხოელს, მისი თხოვნის საფუძველზე, შეიძლება მიეცეს თავშესაფარი საქართველოს ტერიტორიაზე, თუ არსებობს საფუძვლიანი ვარაუდი, რომ წარმოშობის სახელმწიფოში დაბრუნების შემთხვევაში მის სიცოცხლეს, ჯანმრთელობას ან თავისუფლებას საფრთხე დაემუქრება.
- 1.7. მსხვერპლ ან დაზარალებულ საქართველოს მოქალაქეთა და საქართველოში მუდმი-

ვად მცხოვრებ უცხო პირთა უსაფრთხო რეპატრაციისთვის საქართველოს საკონსულო დაწესებულებები და დიპლომატიური წარმომადგენლობები თანამშრომლობენ ყველა შესაბამის სახელმწიფო უწყებასთან მსხვერპლზე და დაზარალებულზე პირადობის მოწმობის ან საქართველოში დასაბრუნებელი მოწმობის უმოკლეს დროში გაცემისა და საქართველოში მათი უსაფრთხო დაბრუნების უზრუნველსაყოფად.

- 1.8. მსხვერპლთა და დაზარალებულთა საქართველოში უსაფრთხო და ნებაყოფლობითი დაბრუნების მიზნით საქართველოს სახელმწიფო ორგანოები თანამშრომლობენ უცხო ქვეყნის შესაბამის ორგანოებთან, საერთაშორისო ორგანიზაციებთან და არასამეწარმეო იურიდიულ პირებთან.

სამედიცინო დახმარება

- 1.9. ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) მსხვერპლს და დაზარალებულს უფლება აქვს, ისარგებლოს შრომის, ჯანმრთელობის და სოციალური დაცვის სამინისტროს მიერ განსაზღვრული სამედიცინო დახმარების პროგრამებით. ამ პროგრამების შესახებ მსხვერპლს და დაზარალებულს ინფორმაციას აწვდის მუდმივმოქმედი ჯგუფი ან სამართალდამცავი სტრუქტურების წარმომადგენლები, შესაბამისად, მსხვერპლის ან დაზარალებულის სტატუსის მინიჭებისას.

იურიდიული დახმარება

- 1.10. ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) მსხვერპლს და დაზარალებულს უფლება აქვს, ისარგებლოს უფასო იურიდიული დახმარებით. ამ დახმარების შესახებ და დახმარების აღმოჩენი ორგანიზაციების შესახებ მსხვერპლს ან დაზარალებულს ინფორმაციას აწვდის მუდმივმოქმედი ჯგუფი ან სამართალდამცავი სტრუქტურების წარმომადგენლები, შესაბამისად, მსხვერპლის ან დაზარალებულის სტატუსის მინიჭებისას.

ნაწილი მესამე

1. ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) მსხვერპლთა და დაზარალებულთა რეაბილიტაცია და რეინტეგრაცია

- 1.1. მსხვერპლთა და დაზარალებულთა რეაბილიტაციისა და რეინტეგრაციის მიზნით მსხვერპლთა და დაზარალებულთა მომსახურების დაწესებულებები ქმნიან მსხვერპლთა და დაზარალებულთა რეაბილიტაციისა და ოჯახსა და საზოგადოებაში რეინტეგრაციის პროგრამებს.
- 1.2. საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების სამინისტრო საქართველოს შრომის,

1.3. მსხვერპლთა და დაზარალებულთა პირადი უსაფრთხოების დაცვა და სამედიცინო-ფსიქოლოგიური რეაბილიტაციის ღონისძიებები მათ მიმართ ხორცილდება მსხვერპლთა და დაზარალებულთა თანხმობითა და მათი პერსონალური მონაცემების სრული გასაიდუმლებით.

2.1. სახელმწიფო სტრუქტურების, საერთაშორისო ორგანიზაციების, სამთავრობო და არა-სამთავრობო ორგანიზაციების წარმომადგენლები, რომელთათვის აღამიანით ვუჭრობის (ტრეფიკინგის) მსხვერპლთა და დაზარალებულთა საიდენტიფიკაციო მონაცემები ცნობილი გახდა მათი სამსახურებრივი ფუნქციების განხორციელებისას, ვალდებული არიან, საიდუმლოდ შეინახონ მსხვერპლისა და დაზარალებულის საიდენტიფიკაციო ყველა მონაცემი.

დამტკიცებულია
ადამიანთ ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) წინააღმდეგ მიმართული ღონისძიებების
განმახორციელებელი საუწყებათაშორისო საკოორდინაციო საბჭოს მიერ
19 ივლისი, 2007

ადამიანთ ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) წინააღმდეგ მიმართული ღონისძიებების
განმახორციელებელი საუწყებათაშორისო საკოორდინაციო საბჭო

ადამიანთ ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) მსხვერპლთა,
დაზარალებულთა რეაბილიტაციისა და
საზოგადოებაში რეინტეგრაციის სტრატეგია

წინასიტყვაობა

სახელმწიფო ხელს უწყობს ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) თავიდან აცილებას, ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) მსხვერპლთა, დაზარალებულთა ადამიანის უფლებების დაცვას, მათ დახმარებასა და რეაბილიტაციას, ახორციელებს ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) წინააღმდეგ მიმართულ ღონისძიებებს.

ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) წინააღმდეგ ბრძოლის შესახებ საქართველოს კანონი, მუხლის 4.2

ადამიანით ვაჭრობასთან (ტრეფიკინგთან) ბრძოლა როგორც ქვეყნის შიგნით, ასევე საერთაშორისო თანამეგობრობასთან ერთად, საქართველოს ფარგლებს გარეთ, საქართველოს ხელისუფლების საქმიანობის ერთ-ერთი პრიორიტეტული მიმართულებაა.

საქართველოს ხელისუფლება აქტიურად ახორციელებს ღონისძიებებს, რომლებიც მიზნად ისახავს ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) თავიდან აცილებასა და მის წინააღმდეგ ბრძოლის ხელშეწყობას, ამ დანაშაულის ეფექტურ გამოძიებას, სისხლისსამართლებრივ დევნას, მსხვერპლთა და დაზარალებულთათვის ეფექტური დახმარების აღმოჩენას, მათ საფუძვლიან რეაბილიტაციასა და საზოგადოებაში რეინტეგრაციას.

ამ სტრატეგიის მიზანი ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) მსხვერპლთა და დაზარალებულთა, მათი ინდივიდუალური საჭიროებებიდან გამომდინარე, არსებული რესურსების გათვალისწინებით, რეაბილიტაციისა და საზოგადოებაში რეინტეგრაციის სრულფასოვანი განხორციელებისთვის ხელშეწყობაა.

ტრეფიკინგის მსხვერპლთა/დაზარალებულთა რეაბილიტაციის ღონისძიებები საქართველოს ხელისუფლების უფლებამოსილი ორგანოების მიერ ხორციელდება მხოლოდ ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) მსხვერპლის/დაზარალებული პირის ინფორმირებული წერილობითი თანხმობის საფუძველზე, საქართველოში მოქმედ არასამთავრობო და საერთაშორისო ორგანიზაციებთან აქტიური თანამშრომლობითა და მათი რეაბილიტაციისა და საზოგადოებაში რეინტეგრაციის ღონისძიებებში უშუალო მონაწილეობით.

რეაბილიტაციისა და საზოგადოებაში რეინტეგრაციის სტრატეგია ვრცელდება ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) მსხვერპლსა და დაზარალებულზე, მიუხედავად იმისა, მოთავსებულია თუ არა იგი თავშესაფარში და თანამშრომლობს თუ არა გამოძიებასთან.

რეაბილიტაციისა და რეინტეგრაციის განმარტება

ამ სტრატეგიის მიზნებისათვის:

„რეაბილიტაცია“ ნიშნავს:

ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) მსხვერპლისათვის/დაზარალებული პირისათვის თავშესაფარში და მის ფარგლებს გარეთ გაწეული მომსახურების, უფასო სამედიცინო და ფსიქოლოგიური დახმარების შედეგად მისი ფიზიკური და ფსიქიკური ჯანმრთელობის აღდგენას.

„რეინტეგრაცია“ ნიშნავს:

ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) მსხვერპლისათვის/დაზარალებული პირისათვის გაწეული დახმარების შედეგად მის ოჯახში და/ან ჩვეულ საზოგადოებრივ ცხოვრებაში ღირსეულ დაბრუნებას და სოციალური ფუნქციონირების ამაღლებას (უნარ-ჩვევების მიცემას, რაც მას ხელს შეუწყობს სამსახურის მოძიებაში, ა.შ).

1. ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) მსხვერპლთა, დაზარალებულთა რეაბილიტაციისა და საზოგადოებაში რეინტეგრაციის ღონისძიებების კოორდინაცია

1.1. ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) მსხვერპლთა/დაზარალებულთა რეაბილიტაციისა და საზოგადოებაში რეინტეგრაციის მიზნების მისაღწევად, საქართველოს ხელისუფლება მჭიდროდ თანამშრომლობს ადგილობრივ არასამთავრობო და საერთაშორისო ორგანიზაციებთან.

რეაბილიტაციისა და რეინტეგრაციის პროგრამების განხორციელებისას საქართველოს ხელისუფლების სახელით მოქმედებს ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) მსხვერპლთა, დაზარალებულთა დაცვისა და დახმარების სახელმწიფო ფონდი, რომელიც ახორციელებს სარეაბილიტაციო/სარეინტეგრაციო საქმიანობის კოორდინირებას.

1.2. ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) მსხვერპლთა/დაზარალებულთა რეაბილიტაციისა და საზოგადოებაში რეინტეგრაციის სფეროში საქმიანობის კოორდინაციის მიზნით ფონდი სამ თვეში ერთხელ აწევობს შეხვედრას რეაბილიტაციისა და რეინტეგრაციის წარმართველ სუბიექტებთან, მათთან ერთად აჯამებს გასული კვარტლის შედეგებს, განიხილავს პრობლემურ საკითხებს და სახაუს გეგმებს მომდევნო კვარტლისათვის.

2. რეაბილიტაციისა და საზოგადოებაში რეინტეგრაციის პროცესის წარმართველი სუბიექტები

- 2.1. ამ სტრატეგიის მიზნების მისაღწევად ტრეფიკინგის მსხვერპლთა/დაზარალებულთა რეაბილიტაციისა და საზოგადოებაში რეინტეგრაციის პროცესი წარიმართება მსხვერპლთა/დაზარალებულთა რეაბილიტაციისა და საზოგადოებაში რეინტეგრაციის ინდივიდუალური გეგმის საფუძველზე, შემდეგი სუბიექტების მიერ:
- ა) ადამიანთ ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) მსხვერპლთა, დაზარალებულთა დაცვისა და დახმარების სახელმწიფო ფონდი, სხვა შესაბამის სამთავრობო სტრუქტურებთან ერთად;
 - ბ) ადგილობრივი არასამთავრობო ორგანიზაცია;
 - გ) საერთაშორისო ორგანიზაცია;
 - დ) სოციალური მუშაკი.

3. ადამიანთ ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) მსხვერპლის, დაზარალებულის საზოგადოებაში რეინტეგრაციის ინდივიდუალური გეგმის შედგენა

- 3.1. რეაბილიტაციის პროცესი იწყება მსხვერპლის/დაზარალებული პირისათვის შესაბამისი სტატუსის მინიჭების მომენტიდან.
- 3.2. ადამიანთ ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) მსხვერპლის/დაზარალებულის საზოგადოებაში რეინტეგრაციასთან დაკავშირებული ღონისძიებები ხორციელდება მხოლოდ მსხვერპლის/დაზარალებულის წინასწარი ინფორმირებული, წერილობითი თანხმობის საფუძველზე.
- 3.3. შესაბამისი წესების დაცვით შედგენილი საზოგადოებაში რეინტეგრაციის ინდივიდუალური გეგმის¹ ეფექტურად განხორციელებაში სოციალური მუშაკი დახმარებას უწევს მსხვერპლს/დაზარალებულს გეგმის განხორციელების მთელი დროის განმავლობაში.
- 3.4. რეინტეგრაციის ინდივიდუალური გეგმის შედგენა ხორციელდება 2 ეტაპად:
- ა) სოციალური მუშაკისა და მსხვერპლის/დაზარალებული პირის მიერ დგება საზოგადოებაში რეინტეგრაციის პირველადი გეგმა; ამ დოკუმენტის საფუძველზე, ფონდთან შეთანხმებით, სოციალური მუშაკი ახდენს არსებული რესურსების მოძიებას და მსხვერპლთან/დაზარალებულ პირთან ერთად ადგენს რეაბილიტაციის ინდივიდუალური გეგმის საბოლოო პროექტს.
 - ბ) სოციალური მუშაკი საზოგადოებაში რეინტეგრაციის ინდივიდუალურ გეგმას დასამტ-

¹ იხ. დანართი #1, რეინტეგრაციის ინდივიდუალური გეგმის ნიმუში

კიცებლად წარუდგენს ფონდს. არსებული რესურსების გათვალისწინებით, ფონდთან შეთანხმებით, დგება რეაბილიტაციის საბოლოო გეგმა.

3.5. რეინტეგრაციის ინდივიდუალური გეგმის განხორციელებისას, გეგმაში გათვალისწინებული საჭიროებების ან შეთავაზებული მომსახურებების ჩამონათვალის შეცვლისას შესაძლებელია მასში ცვლილებების შეტანა. გეგმაში შეტანილი ცვლილების გაფორმება უნდა მოხდეს წერილობით და დადასტურდეს სოციალური მუშაკისა და მსხვერპლის/დაზარალებული პირის ხელმოწერებით.

4. ფონდის როლი ადამიანით ვაჭრობის (ტრაფიკინგის)

მსხვერპლთა/დაზარალებულთა რეაბილიტაციისა და საზოგადოებაში რეინტეგრაციის პროცესში

4.1. ადამიანით ვაჭრობის (ტრაფიკინგის) მსხვერპლთა/დაზარალებულთა რეაბილიტაციისა და რეინტეგრაციის პროცესს საქართველოს ხელისუფლების სახელით წარმართავს ადამიანით ვაჭრობის (ტრაფიკინგის) მსხვერპლთა, დაზარალებულთა დაცვისა და დახმარების სახელმწიფო ფონდი.

4.2. ფონდი რეაბილიტაციისა და რეინტეგრაციის პროცესის სხვა წარმართველ სუბიექტებთან ერთად შეიმუშავებს ადამიანით ვაჭრობის (ტრაფიკინგის) მსხვერპლთა/დაზარალებულთა რეაბილიტაციისა და საზოგადოებაში რეინტეგრაციის ხელშეწყობ მომსახურებათა ჩამონათვალს.

4.3. ფონდი რეაბილიტაციისა და რეინტეგრაციის წარმართველი სუბიექტებისგან კვარტალში ერთხელ (ან საჭიროების მიხედვით) წერილობითი ფორმით იღებს ინფორმაციას მათ მიერ რეაბილიტაციისა და რეინტეგრაციისათვის უზრუნველყოფილ მომსახურებაში ცვლილებების შესახებ. ასეთი ინფორმაციის მიღებისა და დამუშავების შემდეგ ფონდი განაახლებს რეაბილიტაციისა და საზოგადოებაში რეინტეგრაციისათვის არასამთავრობო და საერთაშორისო ორგანიზაციების მიერ შემთავაზებულ მომსახურებათა ჩამონათვალს.

4.4. განახლებული დოკუმენტი ინახება ფონდში და მისი ასლი გადაეცემა სოციალურ მუშაკებს.

4.5. ფონდი შეიმუშავებს და შესაძლებლობის ფარგლებში აფინანსებს ისეთ მომსახურებას, რომლებიც ადგილობრივი არასამთავრობო და საერთაშორისო ორგანიზაციების მიერ უზრუნველყოფილ მომსახურებასთან ერთად ქმნიან რეაბილიტაციისა და საზოგადოებაში რეინტეგრაციისათვის საჭირო მომსახურების სრულ პაკეტს.

5. სოციალური მუშაკის მონაწილეობა საზოგადოებაში რეინტეგრაციის ინდივიდუალური გეგმის განხორციელებაში

- 5.1. სოციალური მუშაკი არის პირი, რომელიც ახორციელებს ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) მსხვერპლის, დაზარალებულის მომსახურებას ამ სტრატეგიით გათვალისწინებულ ფარგლებში, მისი საქმიანობა ექვემდებარება სახელმწიფო რეგულირებას კანონმდებლობით დადგენილი წესით. სოციალური მუშაკი ფონდის თანამშრომელია.
- 5.2. სოციალური მუშაკი მსხვერპლთან/დაზარალებულთან ერთად შეიმუშავებს საზოგადოებაში რეინტეგრაციის ინდივიდუალურ გეგმას. ინდივიდუალური გეგმის შედგენისას პრიორიტეტები უნდა დაიყოს 2 ჯგუფად: ა) აუცილებელი და ბ) სასურველი მომსახურება.
- 5.3. შესაბამისი მომსახურებისათვის დაფინანსების მოძიებისას პრიორიტეტი მიენიჭება საზოგადოებაში რეინტეგრაციისათვის აუცილებელ მომსახურებას. შესაძლებლობის ფარგლებში შესაძლოა უზრუნველყოფილი იქნეს საზოგადოებაში რეინტეგრაციისათვის სასურველი მომსახურების უზრუნველყოფაც.
- 5.4. მომსახურების ჩამონათვალში მითითებული ადგილობრივი არასამთავრობო და საერთაშორისო ორგანიზაციების მიერ უზრუნველყოფილი მომსახურების მისაღებად სოციალური მუშაკი ფონდთან შეთანხმებით შუამდგომლობს შესაბამის ორგანიზაციებთან მსხვერპლის/დაზარალებულის სახელით.
- 5.5. თუ საზოგადოებაში რეინტეგრაციის ინდივიდუალური გეგმით გათვალისწინებული აუცილებელი კომპონენტების განხორციელება ვერ ხერხდება რეინტეგრაციის პროცესის წარმმართველი ადგილობრივი არასამთავრობო და საერთაშორისო ორგანიზაციების მიერ, ფონდი განიხილავს ამ კომპონენტების განხორციელებისათვის საკუთარი სახსრებიდან დაფინანსების გამოყოფის საკითხს.
- 5.6. ფონდის მიერ დასაფინანსებელი მომსახურება განისაზღვრება რეინტეგრაციის ინდივიდუალური გეგმით გათვალისწინებული საჭიროების შესაბამისად, ერთ მსხვერპლზე/დაზარალებულზე არაუმეტეს 2,000 ლარის ოდენობით ფონდის ფინანსური სახსრებიდან რეინტეგრაციის ხელშეწყობი მომსახურების დაფინანსების შესახებ გადაწყვეტილებას იღებს ფონდი.

6. ადგილობრივი არასამთავრობო და სამართაშორისო ორგანიზაციების როლი რეინტეგრაციის პროცესში

- 6.1. სოციალური მუშაკისა და მსხვერპლის/დაზარალებულის მიერ ერთობლივად შეიმუშავებული საზოგადოებაში რეინტეგრაციის ინდივიდუალური გეგმით გათვალისწინებული საჭი-

რობებისა და მოთხოვნების შესაბამისად ადგილობრივი არასამთავრობო და საერთაშორისო ორგანიზაციები რეაბილიტაციის პროცესში მონაწილეობენ მათი პროგრამებისა და მომსახურების ფარგლებში.

7. სოციალური მუშაკის როლი რეაბილიტაციისა და საზოგადოებაში რეინტეგრაციის პროცესში

7.1. სოციალურ მუშაკთა მონაცემთა ბაზა იქმნება ფონდის მიერ.

7.2. ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) მსხვერპლის/დაზარალებული პირის სტატუსის მინიჭების შესახებ გადაწყვეტილების მიღების შემდეგ მსხვერპლს/დაზარალებულს ფონდი გამოუყოფს სოციალურ მუშაკს, რომელიც ამ მომენტიდან იწყებს მუშაობას მსხვერპლთან/დაზარალებულ პირთან, და საწყის ეტაპზე გამოავლენს მისი რეაბილიტაციისათვის აუცილებელ პირველად საჭიროებებს, რომლებიც მიმართულია ფიზიკური და ფსიქიკური ჯანმრთელობის აღდგენაზე.

7.3. საზოგადოებაში რეინტეგრაციის ინდივიდუალური გეგმა

საზოგადოებაში რეინტეგრაციის ინდივიდუალური გეგმის შედგენა ორ ეტაპად ხორციელდება:

1. სოციალური მუშაკისა და მსხვერპლის/დაზარალებულის მიერ ინდივიდუალური რეინტეგრაციის საჭიროებების გამოვლენის საფუძველზე დგება პირველადი გეგმა;
2. სოციალური მუშაკის მიერ პირველადი გეგმის ფონდისთვის წარდგენის შემდეგ, ფონდიდან შეთანხმებით და საზოგადოებაში რეინტეგრაციის სფეროში არსებული ყველა რესურსის გათვალისწინებით, დგება რეინტეგრაციის ინდივიდუალური საბოლოო გეგმა, რომლითაც განისაზღვრება მსხვერპლის/დაზარალებულის საზოგადოებაში რეინტეგრაციისათვის აუცილებელი კონკრეტული მომსახურებები, მომსახურების მიმწოდებელი ორგანიზაციების მითითებით.

7.4. პირველ ეტაპზე, სოციალური მუშაკი განუმარტავს მსხვერპლს/დაზარალებულს საზოგადოებაში რეინტეგრაციის მნიშვნელობასა და მის საჭიროებას, ასევე მიაწვდის ინფორმაციას რეინტეგრაციის ინდივიდუალური გეგმის შედგენასა და განხორციელებასთან დაკავშირებული ყველა პროცედურის თაობაზე. სოციალური მუშაკი მსხვერპლის/დაზარალებულის ინფორმირებული თანხმობით, მსხვერპლთან/დაზარალებულთან ერთად გამოავლენს საზოგადოებაში ამ უკანასკნელის რეინტეგრაციისათვის აუცილებელ საჭიროებებს.

7.5. სოციალური მუშაკი საზოგადოებაში რეინტეგრაციის ინდივიდუალურ პირველად გეგმას წარუდგენს ფონდს. ფონდთან შეთანხმებით სოციალური მუშაკი მიმართავს რეაბილი-

ტაციისა და რეინტეგრაციის პროცესის წარმმართველ საერთაშორისო და ადგილობრივ არასამთავრობო ორგანიზაციებს მათ მიერ მსხვერპლთა/დაზარალებულთა საზოგადოებაში რეინტეგრაციისათვის უზრუნველყოფილი მომსახურების მისაღებად.

- 7.6. რეაბილიტაციისა და რეინტეგრაციის პროცესის წარმმართველი საერთაშორისო და არასამთავრობო ორგანიზაციებისგან კონკრეტული მომსახურების მოწოდების შესახებ თანხმობის მიღების შემდეგ, საჭიროების შემთხვევაში ფონდის მიერ კონკრეტული მომსახურების დაფინანსების ჩათვლით, სოციალური მუშაკი მსხვერპლთან/დაზარალებულთან ერთად ადგენს საზოგადოებაში რეინტეგრაციის ინდივიდუალურ საბოლოო გეგმას.
- 7.7. საზოგადოებაში რეინტეგრაციის დროში გაწერილ, ინდივიდუალურ სამოქმედო გეგმას სოციალური მუშაკი აყალიბებს ამისათვის სპეციალურად შექმნილი, ფონდის მიერ დამტკიცებული რეინტეგრაციის ინდივიდუალური გეგმის გზამკვლევის შესაბამისად.
- 7.8. საზოგადოებაში რეინტეგრაციის ინდივიდუალურ გეგმას ხელს აწერენ მსხვერპლი/დაზარალებული და სოციალური მუშაკი.
- 7.9. საზოგადოებაში რეინტეგრაციის ინდივიდუალური გეგმის შესასრულებლად გამოყოფილი თანხისა თუ მომსახურების ეფექტურ გამოყენებაზე პასუხისმგებელია სოციალური მუშაკი. სოციალური მუშაკი თვეში ერთხელ პერიოდულ ანგარიშებს წარუდგენს ფონდსა და მომსახურების ყველა მიმწოდებელს გაწეული ხარჯებისა და შესრულებული სამუშაოს შესახებ.
- 7.10. საზოგადოებაში რეინტეგრაციის ინდივიდუალური გეგმა დროში გაწერილია და მისი ხანგრძლივობა არ უნდა აღემატებოდეს 12 თვეს.
- 7.11. საზოგადოებაში რეინტეგრაციის პროცესის დასრულების – რეინტეგრაციის ინდივიდუალური გეგმის ამოწურვის შემდეგ - სოციალური მუშაკი პერიოდულად, მსხვერპლთან/დაზარალებულთან შეთანხმებული ფორმით, დროსა და მეთოდით უკავშირდება მას, კონტაქტის სრული კონფიდენციალურობის დაცვით.
- 7.12. საზოგადოებაში რეინტეგრაციის ინდივიდუალური გეგმის შეწყვეტის საფუძველი

რეინტეგრაციის ინდივიდუალური გეგმა შეიძლება შეწყდეს შემდეგი საფუძველების არსებობისას:

1. რეინტეგრაციო პროგრამის ვადის გასვლა;
2. ფონდის მიერ მსხვერპლის/დაზარალებულის წერილობითი მოთხოვნის საფუძველზე (რეაბილიტაციის გეგმით გათვალისწინებული საჭიროებების შეცვლისას, მაგ: ოჯახის შექმნა, ა.შ.)

3. ფონდის მიერ, მსხვერპლის/დაზარალებულის მიერ ინდივიდუალური გეგმის განხორციელების პროცესის უხეშად და არაერთგზის დარღვევისას.

8. ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) მსხვერპლის, დაზარალებული პირის საზოგადოებაში რეინტეგრაციის ინდივიდუალური გეგმის განხორციელების მონიტორინგი

- 8.1. ინდივიდუალური გეგმის განხორციელებაზე პასუხისმგებელია სოციალური მუშაკი. გეგმის განხორციელების მონიტორინგი ხდება ფონდის მიერ, აგრეთვე რეაბილიტაციისა და რეინტეგრაციის პროცესში მონაწილე საერთაშორისო და არასამთავრობო ორგანიზაციების მიერ, მათი კომპეტენციის ფარგლებში.
- 8.2. მონიტორინგის განხორციელების პროცესში ფონდს უფლება აქვს მოითხოვოს სოციალური მუშაკისაგან ინფორმაცია გეგმის განხორციელების ნებისმიერ ეტაპზე.

ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) მსხვერპლთა, დაზარალებულთა რეაბილიტაციისა და საზოგადოებაში რეინტეგრაციის სტრატეგიის

დანართი # 1

რეინტეგრაციის ინდივიდუალური გეგმა

1. შეესების დრო და თარიღი _____;
2. მსხვერპლის / დაზარალებული პირის კოდური სახელი _____;
3. სოციალური მუშაკის გამოყოფის თარიღი _____ ფონდის შესაბამისი გადაწყვეტილების ნომერი _____;
4. სოციალური მუშაკის სახელი და გვარი _____;

5. მონაცემები რეინტეგრაციის შემადგენელი კომპონენტებისა და მომსახურების შესახებ:

#	კომპონენტის აღწერილობა	მომსახურების შემოძღვრული სუბიექტი	მნიშვნელოვანი თარიღები	შენიშვნა
1				
2				
3				
4				
5				
6				
7				
8				
9				
10				

6. ქვემოთ ხელის მომწერნი ადასტურებენ, რომ:

- ა) მათ ერთობლივად შეიმუშავეს რეინტეგრაციის ინდივიდუალური გეგმა;
- ბ) მსხვერპლი/დაზარალებული პირი გამოთქვამს მზადყოფნას შეასრულოს გეგმით გათვალისწინებული ქმედებები;
- გ) სოციალური მუშაკი დაეხმარება მსხვერპლს/დაზარალებულ პირს ამ გეგმის შესრულებაში;
- დ) დაზარალებული-მსხვერპლის მიერ გეგმით გათვალისწინებული ქმედებების შეუსრულებლობის და არაერთგზის დარღვევის შემთხვევაში შეწყდება გეგმის განხორციელება.

7. ხელმოწერები:

მსხვერპლი/დაზარალებული პირი _____ სოციალური მუშაკი _____

თარიღი _____

თარიღი _____

გეგმა დამტკიცებულია ფონდის მიერ _____

საქართველოს პრეზიდენტის

ბ რ ძ ა ნ ე ბ უ ლ ე ბ ა

N 437

2006 წლის 18 ივლისი

ქ.თბილისი

საჯარო სამართლის იურიდიული პირის — ადამიანთ ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) მსხვერპლთა, დაზარალებულთა დაცვისა და დახმარების სახელმწიფო ფონდის დებულების დამტკიცების შესახებ

„ადამიანთ ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) წინააღმდეგ ბრძოლის შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-9 მუხლის მე-5 პუნქტის შესაბამისად დამტკიცდეს საჯარო სამართლის იურიდიული პირის — ადამიანთ ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) მსხვერპლთა, დაზარალებულთა დაცვისა და დახმარების სახელმწიფო ფონდის თანდართული დებულება.

მიხეილ სააკაშვილი

დამტკიცებულია

საქართველოს პრეზიდენტის

2006 წლის 18 ივლისი

N 437 ბრძანებულებით

დანართი

საჯარო სამართლის იურიდიული პირის - ადამიანთ ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) მსხვერპლთა, დაზარალებულთა დაცვისა და დახმარების სახელმწიფო ფონდის დებულება

მუხლი 1 ზოგადი დებულებები

1. ადამიანთ ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) მსხვერპლთა, დაზარალებულთა დაცვისა და დახმარების სახელმწიფო ფონდი (შემდეგში — ფონდი) არის საჯარო სამართლის იურიდიული პირი, რომელიც შექმნილია „ადამიანთ ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) წინააღმდეგ ბრძოლის შესახებ“ საქართველოს კანონის შესაბამისად.

2. ფონდი, როგორც საჯარო სამართლის იურიდიული პირი, ამ დებულებით დადგენილი მიზნებისა და დაკისრებული ფუნქციების განსაზოგოვრციელებლად იძენს უფლებებსა და მოვალეობებს.

3. ფონდი თავის საქმიანობაში ხელმძღვანელობს საქართველოს კონსტიტუციით, „ადა-

მიანიტ ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) წინააღმდეგ ბრძოლის შესახებ“ საქართველოს კანონით, ამ დებულებითა და სხვა ნორმატიული აქტებით.

4. ფონდი შექმნილია სახელმწიფო ქონების საფუძველზე და მის სახელმწიფო კონტროლს ახორციელებს საქართველოს შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამინისტრო (შემდგომი — სამინისტრო).

5. ფონდს აქვს ბეჭედი საქართველოს მცირე სახელმწიფო გერბის გამოსახულებითა და ფონდის სახელწოდებით და დამოუკიდებელი საბანკო ანგარიში.

6. ფონდის იურიდიული მისამართია: თბილისი, გამსახურდიას გამზირი N 30.

მუხლი 2. ფონდის მიზნები

ფონდის მიზნებია:

ა) ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) მსხვერპლთა დახმარება და მათი კანონიერი ინტერესების დაცვა;

ბ) ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) მსხვერპლთა თავშესაფრით, იურიდიული, ფსიქოლოგიური, სამედიცინო და/ან სხვა სახის მომსახურებით უზრუნველყოფა;

გ) ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) მსხვერპლთა რეაბილიტაციის, ოჯახსა და საზოგადოებაში სრული რეინტეგრაციის ხელშეწყობა;

დ) ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) მსხვერპლთათვის კომპენსაციის გაცემა.

მუხლი 3. ფონდის ფუნქციები და საქმიანობის საგანი

ფონდი:

ა) მოიძიებს ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) მსხვერპლთა, დაზარალებულთა დაცვის, დახმარებისა და რეაბილიტაციის ღონისძიებების უზრუნველსაყოფად საჭირო ფინანსურ სახსრებს;

ბ) აფინანსებს ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) მსხვერპლთა დაცვის, დახმარებისა და რეაბილიტაციის ღონისძიებებს;

გ) გასცემს ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) მსხვერპლთა იდენტიფიკაციისათვის საჭირო თანხას;

დ) ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) მსხვერპლთა, დაზარალებულთა დაცვის, დახმარებისა და რეაბილიტაციის მიზნით აქტიურად თანამშრომლობს სამთავრობო, არასამთავრობო და საერთაშორისო ორგანიზაციებთან;

ე) ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) მსხვერპლთა, დაზარალებულთა დაცვის, დახმარებისა და რეაბილიტაციის მიზნით შეიმუშავებს და მონაწილეობს ნორმატიული აქტების პროექტების მომზადებაში;

ვ) უზრუნველყოფს ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) მსხვერპლთა, დაზარალებულთა პატივისა და ღირსების, პირადი ცხოვრების ხელშეუხებლობისა და უსაფრთხოების სრულ დაცვას;

ზ) უზრუნველყოფს ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) მსხვერპლთა პერსონალური

მონაცემების სრულ გასაიდუმლოებას;

თ) თავისი კომპეტენციის ფარგლებში ახორციელებს სტრუქტურული ერთეულების საქმიანობის ორგანიზაციას, კოორდინაციას, მართვას და კონტროლს;

ი) ფონდის თანამშრომელთა პროფესიული კვალიფიკაციის ამაღლების მიზნით შეიმუშავებს და ახორციელებს შესაბამის ღონისძიებებს.

მუხლი 4. ფონდის უფლება-მოვალეობები

1. ფონდი თავისი კომპეტენციის ფარგლებში უფლებამოსილია:

ა) ორგანიზება გაუწიოს ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) მსხვერპლთათვის კომპენსაციის გაცემას;

ბ) განახორციელოს ფონდში არსებული შემოსავლების ბრუნვის კონტროლი;

გ) კანონმდებლობით დადგენილი წესით განახორციელოს ეკონომიკური საქმიანობა;

დ) სახელმწიფო ხელისუფლების ორგანოებისაგან, იურიდიული და ფიზიკური პირებისაგან მოითხოვოს და მიიღოს თავისი საქმიანობისათვის საჭირო, კანონმდებლობით ნებადართული ინფორმაცია;

ე) მოაწიოს კონფერენციები, თათბირები, სემინარები და გამოიყენოს ინფორმაციის გაცემის სხვა საშუალებები.

2. ფონდი თავისი უფლებამოსილების განხორციელებისას ვალდებულია საქარსელოს კანონმდებლობით დადგენილი წესით აწარმოოს საფინანსო-ეკონომიკური საქმიანობის აღრიცხვა-ანგარიშგება, შეადგინოს ბალანსი და დასამტკიცებლად წარუდგინოს სამინისტროს.

მუხლი 5. ფონდის ქონება

1. ფონდს დასახული მიზნებისა და დაკისრებული ფუნქციების განსახორციელებლად ქონებას გადასცემს საქართველოს ეკონომიკური განვითარების სამინისტრო კანონმდებლობით დადგენილი წესით.

2. ფონდის წლიურ ბალანსს ამტკიცებს სამინისტრო.

3. ფონდის წლიურ ბალანსს ამოწმებს სამინისტროს მიერ დანიშნული დამოუკიდებელი აუდიტორი.

მუხლი 6. ფონდის შემოსავლის წყაროები

ფონდის დაფინანსების წყაროებია:

ა) სახელმწიფო საბიუჯეტო სახსრები;

ბ) საერთაშორისო ორგანიზაციებისაგან მიღებული სახსრები;

გ) იურიდიული და ფიზიკური პირების შემოწირულობები;

დ) საქართველოს კანონმდებლობით ნებადართული სხვა შემოსავლები.

მუხლი 7. საქმიანობა, რომელიც საჭიროებს თანხმობას

1. ფონდმა სამინისტროს თანხმობით შეიძლება განახორციელოს შემდეგი ქმედებები:

- ა) უძრავი ქონების შეძენა, გასხვისება და დატვირთვა;
- ბ) სესხის აღება;
- გ) თავდებობა;
- დ) საშტატო ნუსხისა და ხელფასის ფონდის განსაზღვრა;
- ე) სხვა გადაწყვეტილებების მიღება ფონდის ქონებასთან დაკავშირებით, თუ ისინი სცილდება ჩვეულებრივი საქმიანობის ფარგლებს.

2. ამ მუხლის პირველი პუნქტის „ბ“ და „გ“ ქვეპუნქტებით გათვალისწინებულ ქმედებათა განსაზღვრებლად აუცილებელია საქართველოს ფინანსთა სამინისტროს თანხმობა.

3. ამ მუხლის პირველი პუნქტით განსაზღვრული ქმედებების განხორციელებაზე სამინისტროს უარი უნდა იყოს დასაბუთებული.

მუხლი 8. ფონდის მართვა და სტუქტურა

ფონდის ხელმძღვანელი ორგანოებია:

- ა) სამეთვალყურეო საბჭო;
- ბ) დირექტორი.

მუხლი 9. ფონდის სამეთვალყურეო საბჭო

1. ფონდის სამეთვალყურეო საბჭო არის ფონდის საქმიანობის კოორდინაციის მიზნით შექმნილი ორგანო.

2. სამეთვალყურეო საბჭოს შემადგენლობაში შედიან ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) წინააღმდეგ ბრძოლის სფეროში მომუშავე სახელმწიფო უწყებების, არასამეწარმეო იურიდიული პირებისა და საერთაშორისო ორგანიზაციების წარმომადგენლები, ამავე სფეროს სპეციალისტები და მეცნიერები.

3. საქართველოს პრეზიდენტი ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) წინააღმდეგ მიმართული ღონისძიებების განმახორციელებელი საუწყებოთაშორისო საკოორდინაციო საბჭოს (შემდგომში — საუწყებოთაშორისო საკოორდინაციო საბჭო) წარდგინებით 1 წლით ნიშნავს სამეთვალყურეო საბჭოს 7 წევრს.

4. სამეთვალყურეო საბჭოს წევრი არ შეიძლება იყოს ფონდის დირექტორი, ფონდის სტრუქტურული ერთეულის ხელმძღვანელი ან თანამშრომელი.

5. სამეთვალყურეო საბჭოს თავმჯდომარეს საბჭოს წევრები ირჩევენ თავისი შემადგენლობიდან არანაკლებ 5 ხმით.

6. სამეთვალყურეო საბჭოს თავმჯდომარის არყოფნის შემთხვევაში, მის მოვალეობას მისივე დაუკლებით ასრულებს სამეთვალყურეო საბჭოს ერთ-ერთი წევრი.

7. სამეთვალყურეო საბჭოს თავმჯდომარე იწვევს სამეთვალყურეო საბჭოს სხდომას და ადგენს დღის წესრიგს.

8. სამეთვალყურეო საბჭო უფლებამოსილია, თუ მას ესწრება საბჭოს არანაკლებ 5 წევრი. სამეთვალყურეო საბჭო გადაწყვეტილებას იღებს დამსწრე წევრთა ხმათა უმრავლესობით. ხმების თანაბრად გაყოფის შემთხვევაში, გადამწყვეტია თავმჯდომარის ხმა.

9. სამეთვალყურეო საბჭოს სხდომები ტარდება საჭიროებისამებრ, ფონდის საქმიანობის შესაბამისად, მაგრამ არანაკლებ სამ თვეში ერთხელ. ფონდის სამეთვალყურეო საბჭოს წევრებს სხდომის გამართვის შესახებ ეცნობებათ სხდომის ჩატარებამდე არანაკლებ 7 დღით ადრე.

10. საბჭოს გადაწყვეტილებები ფორმდება ოქმით, რომელსაც ხელს აწერს საბჭოს თავმჯდომარე. იმ შემთხვევაში, თუ საბჭოს რომელიმე წევრი არ ეთანხმება სხდომაზე მიღებულ გადაწყვეტილებას, მას უფლება აქვს თავისი განსხვავებული აზრი დააფიქსიროს სხდომის ოქმში.

11. სამეთვალყურეო საბჭოს წევრები ვალდებული არიან უზრუნველყონ იმ ინფორმაციის კონფიდენციალურობა, რომელიც მათთვის ცნობილი გახდა სამეთვალყურეო საბჭოს წევრის საქმიანობის განხორციელებისას.

12. სამეთვალყურეო საბჭო:

ა) განიხილავს ფონდის საქმიანობის პერიოდულ და წლიურ ანგარიშს და ბიუჯეტის პროექტს;

ბ) ამტკიცებს ფონდის წლიურ სამუშაო პროგრამას;

გ) განიხილავს, ამტკიცებს და საქართველოს პრეზიდენტს წარუდგენს ყოველწლიურ ანგარიშს ფონდის მიერ გაწეული საქმიანობის შესახებ.

13. სამეთვალყურეო საბჭოს უფლება აქვს მოითხოვოს თავის საქმიანობასთან დაკავშირებული ინფორმაცია საქართველოს კანონმდებლობით დადგენილი წესით და შეამოწმოს წარმოდგენილი მონაცემებისა და ინფორმაციის სისწორე.

მუხლი 10. ფონდის დირექტორი

1. ფონდს მართავს დირექტორი, რომელსაც საქართველოს შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის მინისტრის (შემდგომში — მინისტრი) წარდგინებით თანამდებობაზე ნიშნავს და თანამდებობიდან ათავისუფლებს საქართველოს პრეზიდენტი.

2. ფონდის დირექტორი:

ა) ხელმძღვანელობს ფონდის საქმიანობას და აწესრიგებს ფონდის გამგებლობის სფეროს მიკუთვნებულ საკითხებს;

ბ) მოქმედებს ფონდის სახელით და წარმოადგენს მის ინტერესებს სპეციალური რწმუნების გარეშე ყველა სახელმწიფო და არასახელმწიფო დაწესებულებებთან ურთიერთობისას, აგრეთვე სასამართლოში;

გ) თანამდებობაზე ნიშნავს და თანამდებობიდან ათავისუფლებს ფონდის თანამშრომლებს;

დ) გამოსცემს ინდივიდუალური ხასიათის ბრძანებებს, რომელთა შესრულება საეალდებულოა ფონდის ყველა თანამშრომლისათვის;

ე) მინისტრთან შეთანხმებით ამტკიცებს დაწესებულების საშტატო ნუსხას და შრომის ანაზღაურების ფონდს;

ვ) ამტკიცებს ფონდის და თავშესაფრის შინაგანაწესს;

ზ) განკარგავს ფონდის სახსრებს და აკონტროლებს მათ გამოყენებას, პასუხისმგებელია ფონდის საკუთრებაში და/ან სარგებლობაში არსებული ქონებისა და ფულადი სახსრების მიზნობრივი და სწორი ხარჯვისათვის;

თ) დებს ხელშეკრულებებს;

ი) ფონდის საქმეებს უძღვება ერთპიროვნულად და პერსონალურად აგებს პასუხს ფონდის საქმიანობის სწორად და კანონიერად წარმართვისათვის;

კ) სამეთვალყურეო საბჭოს წარუდგენს ფონდის საქმიანობის პერიოდულ და წლიურ ანგარიშს.

3. ფონდის დირექტორის არყოფნის შემთხვევაში, მის მოვალეობას ასრულებს დირექტორის მოადგილე.

მუხლი 11 ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) მსხვერპლთა მომსახურების დაწესებულება (თავშესაფარი)

1. ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) მსხვერპლთა მომსახურების დაწესებულება (თავშესაფარი) იქმნება ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) მსხვერპლთა, დაზარალებულთა დაცვისა და დახმარების მიზნით და არის ფონდის სტრუქტურული ერთეული.

2. თავშესაფარი უნდა აკმაყოფილებდეს საქართველოს კანონმდებლობით დადგენილ სტანდარტებს.

3. თავშესაფრის მომსახურებით ისარგებლებს ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) მსხვერპლი - პირი, რომელსაც ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) დანაშაულის შედეგად მიაღდა მორალური, ფიზიკური ან ქონებრივი ზიანი, და რომელიც საქართველოს კანონმდებლობით დადგენილი წესით საუწყებო-სამართლებრივ საკოორდინაციო საბჭოსთან შექმნილი მუდმივმოქმედი ჯგუფის მიერ მიჩნეულია ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) მსხვერპლად.

4. თავშესაფარში ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) მსხვერპლის განთავსება შესაძლებელია მხოლოდ მისი თანხმობით.

5. ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) მსხვერპლის თავშესაფარში მოთავსების საკითხი არ არის დამოკიდებული შესაბამის დანაშაულთან დაკავშირებული სისხლის სამართლის პროცესის მწარმოებელ ორგანოსთან მის თანამშრომლობაზე.

მუხლი 12. თავშესაფარში მიღების პროცედურა

1. საუწყებო-სამართლებრივ საკოორდინაციო საბჭოსთან შექმნილი მუდმივმოქმედი ჯგუფი საერაოდ მსხვერპლის მიერ თავშესაფრისათვის ან შესაბამისი დაწესებულებისათვის მიმართვიდან არა უგვიანეს 48 საათისა იღებს გადაწყვეტილებას მისთვის მსხვერპლის სტატუსის მინიჭების თაობაზე.

2. ეროვნული რეფერალური მექანიზმის თანახმად მუდმივმოქმედი ჯგუფი იღებს გადაწყვეტილებას ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) მსხვერპლის სტატუსის მინიჭების თაობაზე.

3. ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) მსხვერპლის სტატუსის მინიჭების შემთხვევაში, აღნიშნული პირის გადაყვანა მოხდება თავშესაფარში.

4. ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) მსხვერპლის თავშესაფარში მოთავსება ხდება ხელშეკრულების საფუძველზე, მისი ასაკის, სქესის და სპეციალური მოთხოვნების გათვალისწინებით. ხელშეკრულება იდება მსხვერპლსა და თავშესაფრის ადმინისტრატორს შორის.

5. თავშესაფარში მისვლისთანავე ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) მსხვერპლს უტარდება სამედიცინო შემოწმება.

6. ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) მსხვერპლი ვალდებულია დაიცვას თავშესაფრის შინაგანაწესი, რომელიც მას გადაეცემა თავშესაფარში მისვლისთანავე.

მუხლი 13. თავშესაფარში ყოფნის ხანგრძლივობა და თავშესაფრის დატოვების პირობები

1. თავშესაფარში ყოფნის ხანგრძლივობა განისაზღვრება 3 თვით. აღნიშნული პერიოდის ამოწურვის შემდეგ მოხდება მსხვერპლის მდგომარეობის შეფასება და, საჭიროების შემთხვევაში, თავშესაფრის ადმინისტრატორის მიერ ვადის გაგრძელება.

2. მსხვერპლის მიერ თავშესაფრის დატოვება შესაძლებელია აღნიშნული ვადის ამოწურვამდეც, თუ ის მიიჩნევა ფიზიკურად და ფსიქიკურად ჯანმრთელად ან თავად სურს თავშესაფრის დატოვება.

3. თავშესაფრის შინაგანაწესის დაუმორჩილებლობის შემთხვევაში ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) მსხვერპლი ტოვებს თავშესაფარს.

4. ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) მსხვერპლის სურვილისამებრ, თავშესაფარი მას უზრუნველყოფს შემდეგი სახის უფასო მომსახურებით:

- ა) ღირსეული არსებობისათვის შესაფერისი, უსაფრთხო საცხოვრებელი ადგილით;
- ბ) საკვებითა და ტანსაცმლით;
- გ) სამედიცინო დახმარებით;
- დ) ფსიქოლოგიური კონსულტაციით;
- ე) იურიდიული დახმარებითა და სასამართლო წარმომადგენლობით;
- ვ) მსხვერპლისათვის გასაგებ ენაზე ინფორმაციის მიწოდებით, ხოლო საჭიროების შემთხვევაში — თარჯიმნის მომსახურებით;

ზ) რეაბილიტაციისა და ოჯახსა და საზოგადოებაში ინტეგრაციის მოკლე და გრძელვადიან პროგრამებში მონაწილეობით (პროფესიული სწავლებისა და საგანმანათლებლო პროგრამები, ხელშეწყობა დასაქმებაში).

მუხლი 14. თავშესაფრის მართვა და პერსონალი

1. თავშესაფარს ხელმძღვანელობს ადმინისტრატორი, რომელსაც ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) მსხვერპლთა, დაზარალებულთა დაცვისა და დახმარების სახელმწიფო ფონდის დირექტორის წარდგინებით ნიშნავს და ათავისუფლებს ფონდის სამეთვალყურეო საბჭო არაკლებ 5 ხმით.

2. ადმინისტრატორი:

ა) ხელმძღვანელობს თავშესაფარს და პასუხისმგებელია მისი ნორმალური ფუნქციონირებისათვის;

ბ) წარმოადგენს თავშესაფარს მესამე პირებთან ურთიერთობაში;

გ) თავისი საქმიანობის ანგარიშს პერიოდულად წარუდგენს ფონდის დირექტორს.

3. თავშესაფარს ჰყავს:

ა) მუდმივი მომსახურე პერსონალი - ექიმი, ფსიქოლოგი, იურისტი, სოციალური მუშაკი და სხვა სპეციალისტები, რომელთაც უნდა ჰქონდეთ შესაბამისი განათლება (იურიდიული, სამედიცინო, ფსიქოლოგიური, სოციალური) და გაიარეს სწავლების სპეციალური კურსი ტრეფიკინგთან დაკავშირებით ან აქვთ ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) მსხვერპლთან მუშაობის გამოცდილება;

ბ) დროებითი მომსახურე პერსონალი - სპეციალისტები, რომელთა სამსახურში აყვანა ხდება დროებით, საჭიროებისამებრ, ზელშეკრულების საფუძველზე.

4. თავშესაფრის ადმინისტრაცია და მომსახურე პერსონალი ვალდებული არიან უზრუნველყონ სამსახურებრივი ინფორმაციის კონფიდენციალურობა.

მუხლი 15. ფონდის საქმიანობის სახელმწიფო კონტროლი

1. სამინისტრო ახორციელებს ფონდის სახელმწიფო კონტროლს, რაც გულისხმობს ფონდის საქმიანობის მიზანშეწონილობის, კანონიერების,

საფინანსო-ეკონომიური საქმიანობის კანონიერებისა და ეფექტიანობის ზედამხედველობას.

2. მინისტრი ფონდისაგან გამოითხოვს კონტროლის განსახორციელებლად საჭირო დოკუმენტაციასა და ინფორმაციას.

3. მინისტრი უფლებამოსილია შეაჩეროს ან გააუქმოს ფონდის არამართლზომიერი გადაწყვეტილება.

მუხლი 16. ფონდის რეორგანიზაცია და ლიკვიდაცია

1. ფონდის რეორგანიზაცია და ლიკვიდაცია ხორციელდება საქართველოს კანონმდებლობით დადგენილი წესით.

2. ფონდის ლიკვიდაციის შედეგად დარჩენილი ქონება გადადის სახელმწიფო საკუთრებაში.

მუხლი 17. ფონდის დებულებაში ცვლილებების შეტანის წესი

ფონდის დებულებაში ცვლილებები შედის საქართველოს პრეზიდენტის ბრძანებულებით.

საქართველოს კანონი

ადამიანით პატივების (ტრეფიკინგის) წინააღმდეგ
ბრძოლის შესახებ

თავი I

ზოგადი დებულებანი

მუხლი 1 კანონის რეგულირების სფერო

ეს კანონი განსაზღვრავს საქართველოში ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) თავიდან აცილებისა და მის წინააღმდეგ ბრძოლის სამართლებრივ და ორგანიზაციულ საფუძვლებს, ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) წინააღმდეგ მიმართულ ღონისძიებებში სახელმწიფო ორგანოთა, თანამდებობის პირთა და იურიდიულ პირთა უფლებამოსილებებს, ვალდებულებებსა და მათი საქმიანობის კოორდინაციის წესს, აგრეთვე ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) მსხვერპლთა სამართლებრივ მდგომარეობას, მათი სოციალური და სამართლებრივი დაცვის გარანტიებს.

მუხლი 2. კანონის მიზანი

ამ კანონის მიზანია:

ა) უზრუნველყოს ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) თავიდან აცილებისა და მის წინააღმდეგ ბრძოლის ხელშეწყობა ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) მსხვერპლთა უფლებების დაცვით;

ბ) უზრუნველყოს ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) მსხვერპლთა დაცვა, დახმარება და რეაბილიტაცია;

გ) განსაზღვროს ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) დანაშაულზე სისხლისსამართლებრივი დევნის განხორციელების თავისებურებები;

დ) განსაზღვროს ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) თავიდან აცილებისათვის, მის წინააღმდეგ ბრძოლისა და ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) მსხვერპლთა დაცვის, დახმარებისა და რეაბილიტაციისათვის სახელმწიფო ორგანოების, საერთაშორისო ორგანიზაციებისა და იურიდიული პირების თანამშრომლობის პრინციპები.

მუხლი 3. ტერმინთა განმარტება

ამ კანონის მიზნებისათვის ტერმინებს აქვთ შემდეგი მნიშვნელობა:

ა) ადამიანით ვაჭრობა (ტრეფიკინგი) — საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 1431 და 1432 მუხლებით გათვალისწინებული დანაშაულები. ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) მსხვერპლის თანხმობას მის წინასწარგანზრახულ ექსპლუატაციაზე მნიშვნელობა არ ენიჭება;

ბ) შანტაჟი — პირის იძულება, შეასრულოს ან არ შეასრულოს რაიმე მოქმედება მისთვის ან მისი ახლობლებისათვის სახელის გამტეხი ან სხვა საზიანო ცნობების გახმაურების მუქარით;

გ) უმწეო მდგომარეობა — მდგომარეობა, როდესაც პირი სხვა პირზე მატერიალურად ან სხვაგვარად არის დამოკიდებული, როდესაც პირს ფიზიკური ან ფსიქიკური ნაკლის გამო არ შეუძლია რეალურად შეაფასოს არსებული ვითარება, როდესაც პირს არ გააჩნია სხვა რეალური საშუალება, გარდა იმისა, რომ დაემორჩილოს მის მიმართ გამოყენებულ ძალადობას;

დ) ექსპლუატაცია — პირის გამოყენება იძულებითი შრომისათვის ან მომსახურებისათვის, მისი დანაშაულებრივ ან სხვა ანტისაზოგადოებრივ ქმედებაში ან პროსტიტუციაში ჩაბმა, მონობის მსგავს მდგომარეობაში ან მონობის თანამედროვე პირობებში ჩაყენება, სექსუალური ექსპლუატაცია ან სხვა სახის მომსახურების გაწვევის იძულება, აგრეთვე პირის გამოყენება სხეულის ორგანოს, ორგანოს ნაწილის ან ქსოვილის გადანერგვისათვის ანდა სხვა მიზნით;

ე) იძულებითი შრომა — ნებისმიერი სამუშაო ან მომსახურება, რომელიც მიიღება პირის ფიზიკური ან ფსიქიკური იძულებით, მის მიმართ მუქარის, შანტაჟის ან მისი უმწეო მდგომარეობის გამოყენებით;

ვ) სექსუალური ექსპლუატაცია — პირის ჩაბმა პროსტიტუციაში, სხვა სახის სქესობრივ მომსახურებაში ან პორნოგრაფიული მასალის წარმოებაში მის მიმართ მუქარის, ძალადობის, იძულების, შანტაჟის ან მისი უმწეო მდგომარეობის გამოყენებით, სამსახურებრივი მდგომარეობის გამოყენებით ან სამუშაოს ხასიათისა და პირობების შესახებ ყალბი ინფორმაციის მიწოდებით;

ზ) მონობის მსგავსი მდგომარეობა — „მონობის, მონათვაჭრობისა და მონობის მსგავსი ინსტიტუტებისა და ჩვეულებების გაუქმების შესახებ“ გაერთიანებული ერების ორგანიზაციის 1956 წლის 7 სექტემბრის დამატებითი კონვენციით განსაზღვრული პირის სტატუსი ან მდგომარეობა;

თ) მონობის თანამედროვე პირობებში ჩაყენება — პირისათვის პიროვნების საიდენტოფიკაციო დოკუმენტების ჩამორთმევა, თავისუფალი გადაადგილების უფლების შეზღუდვა, ოჯახთან კავშირის, მათ შორის, მიმოწერისა და სატელეფონო კონტაქტების, აკრძალვა, კულტურული იზოლაცია, პატივისა და ღირსების შემლახველ პირობებში ან/და ყოველგვარი ანაზღაურების გარეშე ან არაადეკვატური ანაზღაურებით მუშაობის იძულება;

ი) ადამიანით მოვაჭრე — ფიზიკური ან იურიდიული პირი ან პირთა ჯგუფი, რომელმაც ჩაიდინა საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 1431 ან/და 1432 მუხლით გათვალისწინებული დანაშაული;

კ) ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) მსხვერპლი — პირი, რომელსაც ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) დანაშაულის შედეგად მიადგა მორალური, ფიზიკური ან ქონებრივი ზიანი და რომელიც საქართველოს კანონმდებლობით დადგენილი წესით ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) წინააღმდეგ მიმართული ღონისძიებების განმახორციელებელ საუწყებათა-შორისო საკოორდინაციო საბჭოსთან შექმნილი მუდმივმოქმედი ჯგუფის მიერ მიჩნეულია ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) მსხვერპლად;

ლ) წარმოშობის სახელმწიფო — სახელმწიფო, რომლის მოქალაქე ან რომელში მუდმივად მცხოვრები პირი არის ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) მსხვერპლი;

მ) დანიშნულების სახელმწიფო — სახელმწიფო, რომლის ტერიტორიაზეაც ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) მსხვერპლს უწევს ექსპლუატაციას;

ნ) ტრანზიტის სახელმწიფო — სახელმწიფო, რომლის ტერიტორიის გავლითაც ხორციელდება ადამიანით ვაჭრობა (ტრეფიკინგი);

ო) ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) მსხვერპლთა მომსახურების დაწესებულება (თავშესაფარი) — საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად შექმნილი იურიდიული პირი, რომლის მიზანია ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) მსხვერპლთა თავშესაფრით უზრუნველყოფა და იურიდიული, ფსიქოლოგიური, სამედიცინო ან/და სხვა სახის მომსახურება მათი კანონიერი უფლებებისა და ინტერესების დაცვის, რეაბილიტაციისა და ოჯახსა და საზოგადოებაში სრული რეინტეგრაციის მიზნით;

პ) დაზარალებული — პირი, რომელიც საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 1431 ან/და 1432 მუხლით გათვალისწინებულ დანაშაულში ცნობილია დაზარალებულად საქართველოს სისხლის სამართლის საპროცესო კოდექსით დადგენილი წესით.

მუხლი 4. საქართველოს სახელმწიფო პოლიტიკა ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) წინააღმდეგ ბრძოლის სფეროში

1. ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) თავიდან აცილების, მის წინააღმდეგ ბრძოლისა და ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) მსხვერპლთა, დაზარალებულთა დაცვის, დახმარებისა და რეაბილიტაციის სფეროებში საქართველოს სახელმწიფო პოლიტიკა განისაზღვრება ტრანსნაციონალური ორგანიზებული დანაშაულისა და კორუფციის წინააღმდეგ ბრძოლისა და ადამიანის უფლებების დაცვის სფეროებში საქართველოს კონსტიტუციითა და საქართველოს საერთაშორისო ხელშეკრულებებითა და შეთანხმებებით გათვალისწინებული ვალდებულებების შესაბამისად.

2. სახელმწიფო ხელს უწყობს ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) თავიდან აცილებას, ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) მსხვერპლთა, დაზარალებულთა ადამიანის უფლებების დაცვას, მათ დახმარებასა და რეაბილიტაციას, ახორციელებს ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) წინააღმდეგ მიმართულ ღონისძიებებს.

3. სახელმწიფო ორგანოები, რომლებიც ახორციელებენ ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) თავიდან აცილებას და მის წინააღმდეგ ბრძოლას, ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) მსხვერპლთა დაცვას, დახმარებასა და რეაბილიტაციას, ხელმძღვანელობენ საქართველოს კონსტიტუციით, საქართველოს საერთაშორისო ხელშეკრულებებითა და შეთანხმებებით, ამ კანონითა და სხვა შესაბამისი ნორმატიული აქტებით.

ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) თავიდან აცილების მიზანშეწონიერება და სახელმწიფო ორგანოების კოორდინირებული ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) თავიდან აცილების სფეროში

მუხლი 5. ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) თავიდან აცილების მექანიზმები

1. ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) თავიდან აცილების მექანიზმები არის იმ ორგანიზაციული, სამართლებრივი, კვლევითი, საგანმანათლებლო, საინფორმაციო, სოციალური და ეკონომიკური ღონისძიებების ერთობლიობა, რომლებიც მიმართულია ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) დანაშაულის შემცირებისაკენ, თავიდან აცილებისა და აღკვეთისაკენ.

2. სახელმწიფოს საქმიანობა ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) თავიდან აცილების სფეროში გულისხმობს:

ა) მოკლე- და გრძელვადიანი პროგრამების შემუშავებასა და განხორციელებას ქვეყანაში სიღარიბის, ეკონომიკური განვითარების დაბალი ღონის, უმუშევრობისა და შესაძლებლობებზე არათანაბარი ხელმისაწვდომობის შემცირებისა და დისკრიმინაციის ყველა ფორმის აღმოფხვრისათვის;

ბ) ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) გამომწვევი მიზეზების ანალიზსა და შეფასებას;

გ) ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) ფორმებისა და გავრცელების მასშტაბის კვლევისა და მონაცემთა შეგროვებას ეფექტიანი პრევენციული ღონისძიებების შემუშავების მიზნით;

დ) მიგრაციის სრულყოფილ სამართლებრივ რეგულირებას, ლეგალური შრომითი მიგრაციის ხელშეწყობი ღონისძიებების განხორციელებას;

ე) არალეგალური შრომითი მიგრაციისა და ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) საფრთხის შემცირებას საინფორმაციო-საგანმანათლებლო საქმიანობის განხორციელებით, მათ შორის, შესაბამის სახელმწიფო უწყებებში „ცხელი ხაზების“ შექმნით, მოსახლეობის ფართო ფენებისათვის საგანმანათლებლო პროგრამების შემუშავებით, საქართველოს საპასპორტო-საგზაო სამსახურების, სასაზღვრო-გამშვები პუნქტებისა და საკონსულო დაწესებულებების უზრუნველყოფით საინფორმაციო მასალით საზღვარგარეთ საქართველოს მოქალაქეთა ლეგალური შრომისა და ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) თავიდან აცილების, ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) მსხვერპლთა, დაზარალებულთა დაცვის, დახმარებისა და რეაბილიტაციის ცენტრების შესახებ და სხვა;

ვ) ზოგადსაგანმანათლებლო დაწესებულებებისა (სკოლების) და უმაღლესი საგანმანათლებლო დაწესებულებების პროგრამებში ადამიანით ვაჭრობასთან (ტრეფიკინგთან) დაკავშირებული საკითხების შეტანას;

ზ) სპეციალური მოსამზადებელი კურსების ან სემინარების ორგანიზებასა და ჩატარებას იმ სახელმწიფო მოხელეთათვის, რომლებიც ახორციელებენ ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) თავიდან აცილების, მის წინააღმდეგ ბრძოლისა და ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის)

მსხვერპლთა, დაზარალებულთა დაცვის, დახმარებისა და რეაბილიტაციის ღონისძიებებს;

თ) ღონისძიებებს, რომლებიც მიმართულია ადამიანის ექსპლუატაციის ხელშემწყობი ყველა ფაქტორის წინააღმდეგ.

მუხლი 6. სახელმწიფო ორგანოების კომპეტენცია ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) თავიდან აცილების სფეროში

1. სახელმწიფო ორგანოები, რომლებიც ხელს უწყობენ ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) თავიდან აცილებას, ქმნიან ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) თავიდან აცილებისა და აღკვეთისათვის საჭირო პირობებს, ახორციელებენ ამ დანაშაულის შესაძლო რისკის ჯგუფებისათვის სამართლებრივი, ეკონომიკური გარემოს გაჯანსაღებას, აგრეთვე ატარებენ შესაბამის საინფორმაციო და საგანმანათლებლო კამპანიას.

2. სოციალური დახმარებისა და დასაქმების სახელმწიფო სააგენტო თავისი კომპეტენციის ფარგლებში უზრუნველყოფს საქართველოში და მის ფარგლებს გარეთ თავისუფალი სამუშაო ადგილების შესახებ ინფორმაციის მოპოვებასა და საზოგადოებისათვის მის ხელმისაწვდომობას, სამუშაოს მაძიებელთა შრომითი მოწყობის მიზნით საშუაყოლო საქმიანობის განხორციელებას, უმუშევართა დასაქმებისათვის სათანადო პროექტების შემუშავებისა და რეალიზაციის ხელშეწყობას.

3. ტურიზმისა და კურორტების დარგის მართვის აღმასრულებელი ხელისუფლების უფლებამოსილი ორგანო თავისი კომპეტენციის ფარგლებში შეიძულებს ტურისტების და დამსვენებლების დაცვისა და უსაფრთხოების პროგრამას და კოორდინაციას უწევს მის განხორციელებას.

4. საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების სამინისტრო თავისი კომპეტენციის ფარგლებში უზრუნველყოფს ზოგადსაგანმანათლებლო დაწესებულებებისა (სკოლების) და უმაღლესი საგანმანათლებლო დაწესებულებების პროგრამებში ადამიანით ვაჭრობასთან (ტრეფიკინგთან) დაკავშირებული საკითხების შეტანას.

5. საქართველოს საგარეო საქმეთა სამინისტრო თავისი კომპეტენციის ფარგლებში აკონტროლებს საქართველოს მოქალაქეთა საქართველოში დასაბრუნებელი მოწმობებისა და საქართველოს ვიზების გაცემას, საქართველოს მოქალაქეთა და საქართველოში მუდმივად მცხოვრებ პირთა საქართველოს ფარგლებს გარეთ დასაქმების მიზნით, საქართველოს კანონმდებლობით დადგენილი წესით უზრუნველყოფს უცხო ქვეყნებთან შესაბამისი ორმხრივი და მრავალმხრივი ხელშეკრულებების დადებისათვის მოლაპარაკებების გამართვას, ხოლო საქართველოს ფარგლებს გარეთ მყოფ საქართველოს მოქალაქეთა და საქართველოში მუდმივად მცხოვრებ პირთა სამართლებრივი დახმარების მიზნით, საქართველოს კანონმდებლობით დადგენილი წესით — საქართველოს საკონსულო დაწესებულებებში ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) საკითხებზე მომუშავე პირთა განსაზღვრას.

6. საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტრო თავისი კომპეტენციის ფარგლებში ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) დანაშაულში მონაწილე პირთა გამოოქმნის და მათი საქართველოში შემოსვლისა და საქართველოდან გასვლის აღრიცხვის უზრუნველსაყოფად

აკონტროლებს საქართველოს სახელმწიფო საზღვარზე პირების გატარებასა და სასაზღვრო-გამშვებები პუნქტების საქმიანობას, აგრეთვე თანამშრომლობს უცხო ქვეყნების შესაბამის სამართალდამცავ ორგანოებთან, შეისწავლის და აანალიზებს ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) დანაშაულის გამოძევევ მიზეზებს და მათი აღმოფხვრის უზრუნველსაყოფად ახორციელებს პროფილაქტიკურ ღონისძიებებს.

7. სახელმწიფო ორგანოები უზრუნველყოფენ ამ მუხლით გათვალისწინებული ღონისძიებების განხორციელებას და ამ მიზნით თანამშრომლობენ საერთაშორისო ორგანიზაციებთან, საქართველოში საქმიანობის განმახორციელებელ არასამეწარმეო იურიდიულ პირებთან და სამოქალაქო საზოგადოების სხვა დაწესებულებებთან.

თავი III

ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) წინააღმდეგ ბრძოლის მმქანონებში

მუხლი 7. სახელმწიფო ორგანოების კომპეტენცია ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) წინააღმდეგ ბრძოლის სფეროში

1. ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) წინააღმდეგ ბრძოლის მექანიზმები არის იმ ღონისძიებათა ერთობლიობა, რომლებიც ხორციელდება ამ დანაშაულის გამოუღენისა და გახსნის, დანაშაუთა დადგენისა და დაკავების, მათ მიმართ სისხლისსამართლებრივი დგენის განხორციელებისა და მათთვის სასჯელის შეფარდების უზრუნველსაყოფად, აგრეთვე რომლებიც აუცილებელია ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) მსხვერპლთა, დაზარალებულთა სამართლებრივი დაცვისა და დახმარებისათვის.

2. სახელმწიფო ორგანოები, რომლებიც ახორციელებენ ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) წინააღმდეგ ბრძოლას, უზრუნველყოფენ ამ დანაშაულის თავიდან აცილების, გამოუღენისა და აღკვეთისათვის პროფილაქტიკური ღონისძიებების განხორციელებას, დანაშაულში ეჭვმიტანილი პირების დადგენას, დაკავებას და მათ მიმართ საქართველოს კანონმდებლობით დადგენილი წესით სისხლისსამართლებრივი დგენის განხორციელებას.

3. სახელმწიფო ორგანოები, რომლებიც ახორციელებენ ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) წინააღმდეგ ბრძოლას და ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) მსხვერპლთა, დაზარალებულთა დაცვას, შეიმუშავენ საგაღმდეგო სახელმძღვანელო მითითებებს და თავიანთი თანამშრომლებისათვის უზრუნველყოფენ სპეციალური მოსამზადებელი კურსების ან სემინარების ჩატარებას ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) მსხვერპლთა იდენტიფიცირების, მათდამი მოპყრობისა და ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) საქმეთა წარმოების თავისებურებებზე.

4. საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტრო თავისი კომპეტენციის ფარგლებში უზრუნველყოფს ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) დანაშაულზე ოპერატიულ-სამძებრო და საგამოძიებო საქმიანობის განხორციელებას, ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) მსხვერ-

პლთა, დაზარალებულთა და მოწმეთა პირადი უსაფრთხოების დაცვას, ერთიანი საინფორმაციო ბანკის შექმნას, აგრეთვე ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) წინააღმდეგ ბრძოლის ღონისძიებათა შემუშავებისა და განხორციელების ხელშეწყობის მიზნით თანამშრომლობს შესაბამის სახელმწიფო ორგანოებთან.

5. საქართველოს პროკურატურა ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) საქმეებზე თავისი კომპეტენციის ფარგლებში ახორციელებს სისხლისსამართლებრივ დევნას და სასამართლოში მხარს უჭერს სახელმწიფო ბრალდებას.

6. ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) წინააღმდეგ ბრძოლის ეფექტიანად განხორციელების მიზნით საქართველოს პროკურატურის და სხვა შესაბამის სახელმწიფო ორგანოთა წარმომადგენლების მონაწილეობით საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტროსთან იქმნება ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) წინააღმდეგ ბრძოლის მუდმივმოქმედი ჯგუფი, რომელიც კოორდინაციას უწევს ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) წინააღმდეგ ოპერატიულ-სამძებრო და საგამოძიებო მოქმედებების განხორციელებას ქვეყნის მთელ ტერიტორიაზე. ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) წინააღმდეგ ბრძოლის მუდმივმოქმედი ჯგუფს უფლება აქვს შესაბამისი სახელმწიფო ორგანოებისაგან, მათ შორის, საელჩოებისა და საკონსულოებისაგან, უშუალოდ მიიღოს ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) საკითხებთან დაკავშირებული ნებისმიერი ინფორმაცია.

მუხლი 8. ერთიანი საინფორმაციო ბანკი

1. ადამიანით მოვაჭრეთა იდენტიფიცირებისა და მათ შესახებ არსებული ინფორმაციის სისტემატიზაციისათვის საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტროში საქართველოს კანონმდებლობით დადგენილი წესის შესაბამისად იქმნება ერთიანი საინფორმაციო ბანკი, რომელშიც შეიტანება ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) დანაშაულთან დაკავშირებული ოპერატიულ-სამძებრო ღონისძიებების განხორციელების, წინასწარი გამოძიების და სასამართლო განხილვის შედეგად ან/და საერთაშორისო კრიმინალური პოლიციიდან (ინტერპოლიდან) და სხვა შესაბამისი ორგანიზაციებიდან მიღებული ინფორმაცია.

2. ერთიანი საინფორმაციო ბანკის შექმნის წესს, მასში შესატანი ინფორმაციის სახეებსა და შინაარსს, აგრეთვე შესაბამის ინფორმაციასთან დასაშვებ პირთა სიას ამტკიცებს საქართველოს შინაგან საქმეთა მინისტრი.

3. ერთიანი საინფორმაციო ბანკში შეტანილი ინფორმაცია საიდუმლო ინფორმაციაა და მისი გაცნობა და გაცემა ხდება საიდუმლო ინფორმაციის გაცნობისა და გაცემისათვის საქართველოს კანონმდებლობით დადგენილი წესის შესაბამისად.

4. ერთიანი საინფორმაციო ბანკში არსებული ინფორმაციის უნებართვო გამჟღავნება ისჯება კანონით.

მუხლი 9. ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) მსხვერპლთა, დაზარალებულთა დაცვისა და დახმარების სახელმწიფო ფონდი

1. ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) მსხვერპლთა, დაზარალებულთა დაცვის, დახმარებისა და რეაბილიტაციის ღონისძიებების ეფექტიანად განხორციელების მიზნით იქმნება

საჯარო სამართლის იურიდიული პირი — ადამიანთ ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) მსხვერპლთა, დაზარალებულთა დაცვისა და დახმარების სახელმწიფო ფონდი (შემდგომში — ფონდი).

2. ფონდის სახელმწიფო კონტროლს ახორციელებს საქართველოს შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამინისტრო.

3. ფონდს მართავს ფონდის დირექტორი, რომელსაც თანამდებობაზე ნიშნავს და თანამდებობიდან ათავისუფლებს საქართველოს პრეზიდენტი.

4. ფონდის საქმიანობის კოორდინაციის მიზნით იქმნება სამეთვალყურეო საბჭო, რომლის შემადგენლობაში სახელმწიფო უწყებების წარმომადგენლებთან ერთად შედიან შესაბამის სფეროში საქმიანობის განმახორციელებელი არასამეწარმეო იურიდიული პირებისა და საერთაშორისო ორგანიზაციების წარმომადგენლები, ამავე სფეროს სპეციალისტები და მეცნიერები.

5. ფონდის სტრუქტურა და საქმიანობის წესი განისაზღვრება დებულებით, რომელსაც ფონდის დირექტორის წარდგინებით ამტკიცებს საქართველოს პრეზიდენტი.

6. ფონდის მიზანია ადამიანთ ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) მსხვერპლთათვის, დაზარალებულთათვის კომპენსაციის გაცემა და მათი დაცვის, დახმარებისა და რეაბილიტაციის ღონისძიებების დაფინანსება.

7. ფონდის შემოსავლების წყაროებია:

ა) სახელმწიფო საბიუჯეტო სახსრები;

ბ) საერთაშორისო ორგანიზაციებისაგან მიღებული სახსრები;

გ) იურიდიული და ფიზიკური პირების შემოწირულებები;

დ) საქართველოს კანონმდებლობით ნებადართული სხვა შემოსავლები.

მუხლი 10 ადამიანთ ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) წინააღმდეგ მიმართული ღონისძიებების განმახორციელებელი საუწყებოთაშორისო საკოორდინაციო საბჭო

1. ადამიანთ ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) თავიდან აცილების, მის წინააღმდეგ ბრძოლისა და ადამიანთ ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) მსხვერპლთა, დაზარალებულთა დაცვის, დახმარებისა და რეაბილიტაციის სფეროებში შესაბამისი სახელმწიფო ორგანოებისათვის განსაზღვრული ფუნქციების ეფექტიანად განხორციელებაში ხელის შეწყობის, მათი საქმიანობის კოორდინაციისა და მონიტორინგის მიზნით საქართველოს პრეზიდენტი ქმნის ადამიანთ ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) წინააღმდეგ მიმართული ღონისძიებების განმახორციელებელ საუწყებოთაშორისო საკოორდინაციო საბჭოს (შემდგომში — საკოორდინაციო საბჭო).

2. საკოორდინაციო საბჭოს შემადგენლობაში სახელმწიფო უწყებების წარმომადგენლებთან ერთად შეიძლება შედიოდნენ შესაბამის სფეროში საქმიანობის განმახორციელებელი არასამეწარმეო იურიდიული პირების, საერთაშორისო ორგანიზაციებისა და მასობრივი ინფორმაციის საშუალებების წარმომადგენლები, ამავე სფეროს სპეციალისტები და მეცნიერები.

3. საკოორდინაციო საბჭოს შექმნის, საკოორდინაციო საბჭოში პირის წარდგენისა და საკოორდინაციო საბჭოდან მისი გამოყვანის წესს, მის შემადგენლობასა და საქმიანობის წესს (დებულებას) განსაზღვრავს საქართველოს მთავრობა და ბრძანებულებით ამტკიცებს საქართველოს პრეზიდენტი.

**ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) მსხვერპლთა, დაზარალებულთა
სამართლებრივი დაცვა, დახმარება და რეაბილიტაცია**

მუხლი 11. ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) მსხვერპლის სტატუსი

1. ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) მსხვერპლის სტატუსის მინიჭების საკითხს წყვეტს საკოორდინაციო საბჭოსთან შექმნილი მუდმივმოქმედი ჯგუფი პირის მიერ ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) მსხვერპლთა მომსახურების დაწესებულებისათვის (თავშესაფრისათვის) ან შესაბამისი დაწესებულებისათვის მიმართვიდან არა უგვიანეს 48 საათისა. მუდმივმოქმედი ჯგუფის შემადგენლობას, საქმიანობის წესს და უფლებამოსილებას განსაზღვრავს საკოორდინაციო საბჭო.

2. ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) მსხვერპლის სტატუსის მინიჭების შემთხვევაში პირს ეძლევა უფლება, მიმართოს ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) მსხვერპლთა მომსახურების დაწესებულებას (თავშესაფარს) და ისარგებლოს ამ თავით გათვალისწინებული უფლებებით.

3. დაზარალებულისა და პროცესის სხვა მონაწილისათვის ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) მსხვერპლის სტატუსი არ წარმოადგენს საქართველოს სისხლის სამართლის საქროცესო კოდექსით მინიჭებული უფლებებისა და მოვალეობების წარმოშობის საფუძველს.

4. საქართველოს მოქალაქეზე, საქართველოში მუდმივად მცხოვრებ მოქალაქეობის არმქონე პირზე, რომელიც სხვა სახელმწიფოში ცნობილ იქნა ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) მსხვერპლად, ვრცელდება ამ თავით გათვალისწინებული დებულებები.

მუხლი 12. მოსაფიქრებელი ვადა

1. ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) მსხვერპლს უფლება აქვს ისარგებლოს მოსაფიქრებელი ვადით — არანაკლებ 30 დღისა, რათა მიიღოს გადაწყვეტილება, სურს თუ არა, ითანამშრომლოს სამართალდამცავ ორგანოებთან შესაბამის დანაშაულზე სისხლის სამართლის პროცესის განხორციელებაში.

2. მოსაფიქრებელი ვადა აითვლება პირის მიერ ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) მსხვერპლთა მომსახურების დაწესებულებისათვის (თავშესაფრისათვის), სამართალდამცავი ორგანოსათვის ან შესაბამისი დაწესებულებისათვის მიმართვის დღიდან.

3. ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) მსხვერპლი მოსაფიქრებელი ვადის განმავლობაში თავისუფლდება საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 371-ე მუხლით გათვალისწინებული პასუხისმგებლობისაგან.

მუხლი 13. ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) დანაშაულზე სისხლის სამართლის პროცესის თავისებურებანი

1. ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) დანაშაულზე სისხლის სამართლის პროცესი

ხორციელდება საქართველოს სისხლის სამართლის საპროცესო კოდექსისა და საქართველოს სხვა საკანონმდებლო აქტების შესაბამისად.

2. ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) დანაშაულზე პროკურორის, დაზარალებულის ან მისი წარმომადგენლის შუამდგომლობით, სასამართლოს (მოსამართლის) განჩინებით (დადგენილებით) შეიძლება ჩატარდეს დახურული სასამართლო სხდომა.

3. ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) დანაშაულის შემთხვევაში შეიძლება გამოყენებულ იქნეს დაცვის საეციალური ღონისძიებები საქართველოს სისხლის სამართლის საპროცესო კოდექსით დადგენილი წესით.

4. ადამიანით მოვაჭრე იურიდიული პირის მიმართ გამოიყენება საქართველოს კანონმდებლობით დადგენილი სისხლისსამართლებრივი პასუხისმგებლობა.

5. ადამიანით მოვაჭრეს საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად შეიძლება ჩამოერთვას დანაშაულებრივი გზით მოპოვებული ქონება.

6. ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) დანაშაულზე სისხლის სამართლის პროცესის დაწყებამდე, სისხლის სამართლის პროცესში და მისი დასრულების შემდეგ ხორციელდება ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) მსხვერპლთა, დაზარალებულთა დაცვის, დახმარებისა და რეაბილიტაციის ღონისძიებები, რომლებიც გათვალისწინებულია ამ კანონით.

მუხლი 14. ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) მსხვერპლთა, დაზარალებულთა სამართლებრივი დაცვა

1. საქართველოს კანონმდებლობით დადგენილი წესის შესაბამისად უზრუნველყოფილია ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) მსხვერპლთათვის, დაზარალებულთათვის მართლმსაჯულების ხელმისაწვდომობა.

2. სამართალდამცავი ორგანოები ვალდებული არიან ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) მსხვერპლს, დაზარალებულს დაუყოვნებლივ განუმარტონ მისი უფლება, მიმართოს ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) მსხვერპლთა მომსახურების დაწესებულებას (თავშესაფარს).

3. სამართალდამცავი ორგანოები და ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) მსხვერპლთა მომსახურების დაწესებულება (თავშესაფარი) ვალდებული არიან ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) მსხვერპლს, დაზარალებულს მიაწოდონ სრული ინფორმაცია ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) სფეროში საქართველოს კანონმდებლობის შესახებ.

4. გამოძიებელი, პროკურორი, მოსამართლე ვალდებულია დაზარალებულს მშობლიურ ენაზე ან მისთვის გასაგებ ენაზე მიაწოდოს ინფორმაცია მისი უფლება-მოვალეობების და სამართლებრივი სტატუსის შესახებ, აგრეთვე ინფორმაცია გამოძიების და სასამართლო პროცესის მსვლელობასთან დაკავშირებულ სხვა საკითხებზე.

5. სისხლის სამართლის პროცესში სახელმწიფო უზრუნველყოფს დაზარალებულს ადვოკატით, თარჯიმნით, აგრეთვე მისთვის სისხლის სამართლის პროცესთან დაკავშირებულ დოკუმენტებისა და მასალების მიწოდებას მშობლიურ ენაზე ან მისთვის გასაგებ ენაზე.

6. ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) მსხვერპლს, დაზარალებულს უფასო იურიდიული დახმარება და სასამართლო წარმომადგენლობა შეიძლება გაუწიოს ამ კანონის შესაბამ-

ისად საამისოდ უფლებამოსილმა ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) მსხვერპლთა მომსახურების დაწესებულებამ (თავშესაფარმა) ან სხვა ფიზიკურმა ან იურიდიულმა პირმა საქართველოს კანონმდებლობით დადგენილი წესით.

7. დაზარალებულსა და მოწმეს, აგრეთვე იმ პირებს, რომლებიც მათ სამართლებრივ დაცვასა და დახმარებას უწევენ, უფლება აქვთ ნებისმიერ დროს მოითხოვონ თავიანთი და თავიანთი ოჯახის წევრების პირადი უსაფრთხოების უზრუნველყოფა საქართველოს კანონმდებლობით დადგენილი წესით.

8. ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) მსხვერპლთა, დაზარალებულთა და მოწმეთა ვინაობა, მისამართები და სხვა პერსონალური ინფორმაცია საიდუმლო ინფორმაციაა და მისი გამჟღავნება აკრძალულია, გარდა კანონით გათვალისწინებული შემთხვევებისა.

9. დაზარალებულის, მოწმის ან მათი კანონიერი წარმომადგენლების თხოვნით შეიძლება გამოყენებულ იქნეს დაცვის სპეციალური ღონისძიებები საქართველოს სისხლის სამართლის საპროცესო კოდექსით დადგენილი წესის შესაბამისად.

მუხლი 15. ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) მსხვერპლის, დაზარალებულის პასუხისმგებლობისაგან გათავისუფლება

1. ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) მსხვერპლი, დაზარალებული თავისუფლდება საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 344-ე და 362-ე მუხლებითა და საქართველოს ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა კოდექსის 1723 და 185-ე მუხლებით განსაზღვრული ქმედებისათვის გათვალისწინებული პასუხისმგებლობისაგან. მას აგრეთვე არ დაეკისრება პასუხისმგებლობა მართლსაწინააღმდეგო ქმედებაში მონაწილეობისათვის, თუ იგი იძულებული იყო ასე მოქცეულიყო ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) მსხვერპლად, დაზარალებულად ყოფნის გამო.

2. ამ მუხლის პირველი პუნქტის დებულებები ვრცელდება ისეთ სამართალდარღვევებზე, რომლებიც პირის მიერ ჩადენილი იყო ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) მსხვერპლად, დაზარალებულად ყოფნის გამო ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) მსხვერპლის, დაზარალებულის სტატუსის მოპოვებამდე.

მუხლი 16. ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) მსხვერპლის, დაზარალებულის უფლება ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) დანაშაულის შედეგად მიყენებული ზიანის ანაზღაურებაზე

1. ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) მსხვერპლს, დაზარალებულს უფლება აქვს მოითხოვოს ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) დანაშაულის შედეგად მიყენებული მორალური, ფიზიკური ან ქონებრივი ზიანის ანაზღაურება საქართველოს სამოქალაქო საპროცესო და სისხლის სამართლის საპროცესო კანონმდებლობით დადგენილი წესით.

2. თუ შეუძლებელია ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) მსხვერპლისათვის, დაზარალებულისათვის მიყენებული ზიანის ანაზღაურება ამ მუხლის პირველი პუნქტის შესაბამისად, მასზე ფონდიდან გაიცემა კომპენსაცია საქართველოს კანონმდებლობით დადგენილი წესით.

მუხლი 17. სახელმწიფო ორგანოების კომპეტენცია ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) მსხვერპლთა, დაზარალებულთა დაცვის, დახმარებისა და რეაბილიტაციის სფეროში

1. ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) მსხვერპლთა, დაზარალებულთა დაცვა, დახმარება, რეაბილიტაცია და რეინტეგრაცია მოიცავს იმ სამართლებრივი, სოციალური და ორგანიზაციული ღონისძიებების ერთობლიობას, რომლებიც უზრუნველყოფს:

ა) ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) დანაშაულზე სისხლისსამართლებრივი დევნის განხორციელებას ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) მსხვერპლთა, დაზარალებულთა პატივისა და ღირსების, პირადი ცხოვრების ხელშეუხებლობისა და უსაფრთხოების სრული დაცვით;

ბ) ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) მსხვერპლთა, დაზარალებულთა დისკრიმინაციის დაუშვებლობას;

გ) ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) მსხვერპლთათვის, დაზარალებულთათვის ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) დანაშაულის შედეგად მიყენებული ზიანის ანაზღაურების ეფექტიანი მექანიზმების შემუშავებას;

დ) ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) მსხვერპლთა, დაზარალებულთა სრულყოფილი რეაბილიტაციისა და ოჯახისა და საზოგადოებაში სრული რეინტეგრაციის ხელშეწყობას;

ე) ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) მსხვერპლთათვის, დაზარალებულთათვის სრული ინფორმაციის მიწოდებას მათი უფლებებისა და ამ უფლებების დაცვის იმ მექანიზმების შესახებ, რომლებიც გათვალისწინებულია საქართველოს კანონმდებლობით.

2. სახელმწიფო ორგანოები, რომლებიც ახორციელებენ ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) მსხვერპლთა, დაზარალებულთა დაცვას, დახმარებას, რეაბილიტაციასა და რეინტეგრაციას, ამ კანონისა და სხვა საკანონმდებლო აქტების შესაბამისად თანამშრომლობენ საერთაშორისო ორგანიზაციებთან, საქართველოში საქმიანობის განმახორციელებელ არასამეწარმეო იურიდიულ პირებთან და სამოქალაქო საზოგადოების სხვა დაწესებულებებთან, რათა უზრუნველყონ ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) მსხვერპლთა, დაზარალებულთა სამართლებრივი დაცვა და დახმარება, ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) მსხვერპლთა, დაზარალებულთა და მოწმეთა პერსონალური მონაცემების სრული გასაიდუმლოება, პირადი უსაფრთხოებისა და პირადი ცხოვრების ხელშეუხებლობის დაცვა, უსაფრთხო რეპატრიაცია და სამედიცინო-ფსიქოლოგიური რეაბილიტაცია, აგრეთვე დანაშაულის შედეგად მიყენებული ფიზიკური, მორალური ან ქონებრივი ზიანის ანაზღაურების მექანიზმებისა და პროგრამების შემუშავება და განხორციელება.

მუხლი 18. ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) მსხვერპლთა, დაზარალებულთა დახმარებისა და რეაბილიტაციის მექანიზმები

1. სახელმწიფო ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) მსხვერპლის თანხმობით უზრუნველყოფს მის მოთავსებას ღირსეული არსებობისათვის შესაფერის, უსაფრთხო საცხოვრებელში — ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) მსხვერპლთა მომსახურების დაწესებულებაში (თავშესაფარში).

2. დაუშვებელია დაზარალებულის მოთავსება დაკავების, წინასწარი პატიმრობის ადგილებში, ციხეებსა და საპყრობილეებში, გარდა კანონით დადგენილი გამონაკლისებისა და იმ

შემთხვევისა, თუ შესაძლებელია მათი სხვათაგან განცალკევებით მოთვსება.

3. ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) მსხვერპლთა მომსახურების დაწესებულება (თავშესაფარი) ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) მსხვერპლს, დაზარალებულს მისი თანხმობით უწევს უფასო სამედიცინო და ფსიქოლოგიურ დახმარებას, აგრეთვე უფასო იურიდიულ კონსულტაციასა და დახმარებას. ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) მსხვერპლთა მომსახურების დაწესებულება (თავშესაფარი) შეიმუშავებს და ახორციელებს ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) მსხვერპლთა, დაზარალებულთა რეაბილიტაციისა და ოჯახსა და საზოგადოებაში სრული რეინტეგრაციის მოკლე- და გრძელვადიან პროგრამებს.

4. საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების სამინისტრო ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) მსხვერპლთა, დაზარალებულთა თანხმობით უზრუნველყოფს მათ მონაწილეობას საქართველოს შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამინისტროსთან ერთად შემუშავებულ პროფესიული სწავლებისა და სხვა საგანმანათლებლო პროგრამებში.

5. ამ მუხლით გათვალისწინებული ვალდებულებების შესრულებისას ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) მსხვერპლთა მომსახურების ყველა დაწესებულებამ (თავშესაფარმა) უნდა გაითვალისწინოს მსხვერპლთა ასაკი, სქესი და სპეციალური მოთხოვნები, განსაკუთრებით ბავშვების სპეციალური მოთხოვნები, შესაბამისი საცხოვრებლით, განათლებითა და მზრუნველობით უზრუნველყოფის თაობაზე.

6. ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) მსხვერპლ, დაზარალებულ ბავშვთა მიმართ გამოიყენება გაერთიანებული ერების ორგანიზაციის 1989 წლის 29 ნოემბრის „ბავშვთა უფლებათა“ კონვენციით და „ადამიანებით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) წინააღმდეგ ბრძოლის შესახებ“ ევროპის საბჭოს კონვენციით გათვალისწინებული ბავშვის უფლებათა დაცვის მექანიზმები და საერთაშორისო ორგანიზაციების მიერ ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) მსხვერპლ ბავშვთა უფლებების დაცვის შესახებ მიღებული სახელმძღვანელო მითითებები.

7. თუ ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) მსხვერპლის, დაზარალებულის ასაკი არ არის დადგენილი და არსებობს საფუძვლიანი ვარაუდი, რომ იგი არასრულწლოვანია, ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) მსხვერპლი, დაზარალებული არასრულწლოვნად ჩაითვლება და მისი ასაკის დადგენამდე მის მიმართ განხორციელდება სპეციალური დაცვის ღონისძიებები.

8. ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) მსხვერპლთა, დაზარალებულთა პირადი უსაფრთხოების დაცვა და სამედიცინო-ფსიქოლოგიური რეაბილიტაციის ღონისძიებები ხორციელდება მათი თანხმობითა და მათი პერსონალური მონაცემების სრული გასაიდუმლოებით.

მუხლი 19. ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) მსხვერპლთა მომსახურების დაწესებულების (თავშესაფარის) მოწყობა

1. ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) მსხვერპლთა, დაზარალებულთა კანონიერი უფლებებისა და ინტერესების დაცვის, მათი დახმარების, რეაბილიტაციისა და ოჯახსა და საზოგადოებაში სრული რეინტეგრაციის მიზნით, საქართველოს კანონმდებლობით დადგენილი წესით იქმნება ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) მსხვერპლთა მომსახურების დაწესებულება (თავშესაფარი).

2. ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) მსხვერპლთა მომსახურების დაწესებულება (თავშესაფარი) იქმნება ფონდთან, როგორც საჯარო სამართლის იურიდიული პირის სტრუქტურული ერთეული.

3. ნებისმიერი ფიზიკური ან იურიდიული პირი უფლებამოსილია საქართველოს კანონმდებლობით განსაზღვრული ორგანიზაციულ-სამართლებრივი ფორმით შექმნას კერძო სამართლის არასამეწარმეო იურიდიული პირი — ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) მსხვერპლთა მომსახურების დაწესებულება (თავშესაფარი).

4. ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) მსხვერპლთა მომსახურების დაწესებულება (თავშესაფარი) უნდა აკმაყოფილებდეს საქართველოს კანონმდებლობით დადგენილ სტანდარტებს.

5. ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) მსხვერპლთა მომსახურების დაწესებულება (თავშესაფარი) უზრუნველყოფს ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) მსხვერპლისათვის, დაზარალებულისათვის ამ კანონით მინიჭებული უფლებების განხორციელებას, მათ შორის, მისი პირადი უსაფრთხოების დაცვას, ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) მსხვერპლთა მომსახურების დაწესებულებაში (თავშესაფარში) ყოფნის დროს.

მუხლი 20 ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) მსხვერპლ, დაზარალებულ უცხოელთა სტატუსი და მათი რეპატრიაცია

1. უცხოელი, რომელიც არის საქართველოს ტერიტორიაზე ჩადენილი ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) დანაშაულის მსხვერპლი, დაზარალებული, სარგებლობს იმავე უფლებებით, რომლებიც ამ კანონით გათვალისწინებულია ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) მსხვერპლისათვის, დაზარალებულისათვის.

2. ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) მსხვერპლი, დაზარალებული, რომელიც არის უცხო ქვეყნის მოქალაქე ან მოქალაქეობის არმქონე პირი, თავისუფლდება საქართველოს ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა კოდექსის 185-ე მუხლით განსაზღვრული ქმედებისათვის გათვალისწინებული პასუხისმგებლობისაგან.

3. დაუშვებელია მოსაფიქრებელი ვადის განმავლობაში საქართველოდან იმ უცხოელის გაძევება, რომლის შესახებაც არსებობს საფუძვლიანი ვარაუდი, რომ იგი შეიძლება იყოს ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) მსხვერპლი, დაზარალებული.

4. მოსაფიქრებელი ვადის განმავლობაში ამ მუხლის პირველ პუნქტში აღნიშნულ პირზე ბინადრობის მოწმობას გასცემს საქართველოს იუსტიციის სამინისტრო ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) მსხვერპლთა მომსახურების დაწესებულების (თავშესაფრის) ან პროცესის მწარმოებელი ორგანოს შუამდგომლობის საფუძველზე. ინფორმაცია, რომლითაც ხდება შუამდგომლობაში მითითებული პირის იდენტიფიცირება, საიდუმლო ინფორმაციაა და მისი გამჟღავნება ისჯება კანონით. შესაბამისი სახელმწიფო ორგანო აღნიშნული ინფორმაციის გასაიდუმლოების თაობაზე გადაწყვეტილებას იღებს საქართველოს ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსით დადგენილი წესით.

5. თუ ამ მუხლის მე-3 პუნქტში აღნიშნული პირი გადაწყვეტს, სისხლის სამართლის პრო-

ცესში შესაბამის დანაშაულზე ითანამშრომლოს სამართალდამცვე ორგანოებთან, მას სისხლის სამართლის პროცესის ან/და სამოქალაქო პროცესის დასრულებამდე საქართველოს კანონმდებლობით დადგენილი წესით ეძლევა ბინადრობის მოწმობა. ამ პერიოდის განმავლობაში მას აგრეთვე უფლება აქვს იმუშაოს საქართველოს ტერიტორიაზე და ისარგებლოს საქართველოს შრომის კანონთა კოდექსით დადგენილი შრომითი უფლებებითა და გარანტიებით.

6. მოსაფიქრებელი ვადის გასვლის ან შესაბამისი სისხლის სამართლის პროცესის დასრულების შემდეგ სახელმწიფო იღებს სათანადო ზომებს უცხოელის, რომელიც არის ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) მსხვერპლი, დაზარალებული, უსაფრთხო დაბრუნებისათვის მისი წარმოშობის სახელმწიფოში.

7. შესაბამისი სისხლის სამართლის პროცესის დასრულების შემდეგ უცხოელს, რომელიც არის ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) მსხვერპლი, დაზარალებული, მისი თხოვნის საფუძველზე საქართველოს ტერიტორიაზე შეიძლება მიეცეს თავშესაფარი, თუ არსებობს საფუძვლიანი ვარაუდი, რომ წარმოშობის სახელმწიფოში დაბრუნების შემთხვევაში მის სიცოცხლეს, ჯანმრთელობას ან თავისუფლებას საფრთხე დაემუქრება.

მუხლი 21. ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) მსხვერპლ, დაზარალებულ საქართველოს მოქალაქეთა და საქართველოში მუდმივად მცხოვრებ პირთა უსაფრთხო რეპატრიაცია

1. საქართველოს საკონსულო დაწესებულებები და დიპლომატიური წარმომადგენლობები თანამშრომლობენ საქართველოს იუსტიციის სამინისტროსა და საქართველოს სხვა შესაბამის სახელმწიფო ორგანოებთან, რათა ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) მსხვერპლზე, დაზარალებულზე უმოკლეს ვადაში გასცენ პირადობის მოწმობა ან/და საქართველოში დასაბრუნებელი მოწმობა და უზრუნველყონ საქართველოში მისი უსაფრთხო დაბრუნება.

2. ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) მსხვერპლთა, დაზარალებულთა უსაფრთხო და ნებაყოფლობითი დაბრუნების მიზნით საქართველოს სახელმწიფო ორგანოები თანამშრომლობენ უცხო ქვეყნების შესაბამის ორგანოებთან, საერთაშორისო ორგანიზაციებთან და არასამეწარმეო იურიდიულ პირებთან.

თავი V

საქართველოს საერთაშორისო თანამშრომლობა ადამიანით ვაჭრობის (ტრაფიკინგის) წინააღმდეგ ბრძოლის სფეროში

მუხლი 22. საქართველოს სახელმწიფო ორგანოების თანამშრომლობა უცხო ქვეყნების შესაბამის სახელმწიფო ორგანოებთან ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) წინააღმდეგ ბრძოლის სფეროში

საქართველოს სახელმწიფო ორგანოების თანამშრომლობა უცხო ქვეყნების შესაბამის სახელმწიფო ორგანოებთან ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) თავიდან აცილების, მის

წინააღმდეგ ბრძოლისა და ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) მსხვერპლთა, დაზარალებულთა დაცვის, დახმარებისა და რეაბილიტაციის სფეროებში განისაზღვრება „ტრანსნაციონალური ორგანიზებული დანაშაულის წინააღმდეგ“ გაერთიანებული ერების ორგანიზაციის კონვენციის, მისი დამატებითი ოქმის „ადამიანების, განსაკუთრებით ქალებისა და ბავშვების, ტრეფიკინგის თავიდან აცილების, აღკვეთისა და დასჯის შესახებ“, „ადამიანებით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) წინააღმდეგ ბრძოლის შესახებ“ ევროპის საბჭოს კონვენციის, საქართველოს მიერ შესაბამის სახელმწიფოებთან დადებული სამართლებრივი ურთიერთდახმარების შესახებ ხელშეკრულებების და საქართველოს სხვა საერთაშორისო ხელშეკრულებებისა და შეთანხმებების შესაბამისად.

მუხლი 23. თანაშრომლობა საერთაშორისო სამთავრობო და არასამთავრობო ორგანიზაციებთან ერთობლივი პროგრამების განხორციელების უზრუნველსაყოფად

ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) თავიდან აცილების, მის წინააღმდეგ ბრძოლისა და ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) მსხვერპლთა, დაზარალებულთა დაცვისათვის, დახმარებისა და რეაბილიტაციისათვის ამ კანონით გათვალისწინებული ღონისძიებების, ერთობლივი პროგრამების მომზადებასა და განხორციელებაში საქართველოს კანონმდებლობით დადგენილი წესით შეიძლება მონაწილეობა მიიღონ საერთაშორისო სამთავრობო და არასამთავრობო ორგანიზაციებმა.

თავი VI

ბარდამაშალი დებულებანი

მუხლი 24. კანონის ამოქმედებასთან დაკავშირებით გასატარებელი ღონისძიებები

1. საქართველოს მთავრობამ უზრუნველყოს ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) წინააღმდეგ ბრძოლის განმახორციელებელი სახელმწიფო ორგანოების მიერ ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) წინააღმდეგ გასატარებელ ღონისძიებათა დაფინანსება.

2. საქართველოს მთავრობამ ამ კანონის ამოქმედებიდან 6 თვის ვადაში შეიმუშაოს და საქართველოს პრეზიდენტს დასამტკიცებლად წარუდგინოს ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) წინააღმდეგ მიმართული ღონისძიებების განმახორციელებელი საუწყებო-საშემსრულებლო საკოორდინაციო საბჭოს შექმნის, საკოორდინაციო საბჭოში პირის წარდგენისა და საკოორდინაციო საბჭოდან მისი გამოყვანის წესი, მისი შემადგენლობა და საქმიანობის წესი (დებულება).

3. საკოორდინაციო საბჭომ ამ კანონის ამოქმედებიდან 6 თვის ვადაში მოამზადოს და საქართველოს პრეზიდენტს დასამტკიცებლად წარუდგინოს ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) მსხვერპლთა იდენტიფიცირების ერთიანი სტანდარტები და წესი.

4. საკოორდინაციო საბჭომ ამ კანონის ამოქმედებიდან 6 თვის ვადაში დაამტკიცოს:

- ა) საკოორდინაციო საბჭოსთან შექმნილი მუდმივმოქმედი ჯგუფის შემადგენლობა, საქმიანობის წესი და უფლებამოსილება;
- ბ) ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) მსხვერპლთა მომსახურების დაწესებულების (თავშესაფრის) მოწყობისათვის აუცილებელი სტანდარტები, მოთხოვნები და მისი დებულებების ნიმუში;
- გ) სამოქმედო ინსტრუქცია ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) მსხვერპლთა დასაცავად (ეროვნული რეფერალური მექანიზმი);
- დ) ფონდიდან კომპენსაციის გაცემის წესი.
5. საქართველოს ეკონომიკური განვითარების სამინისტრომ ამ კანონის ამოქმედებიდან 6 თვის ვადაში უზრუნველყოს საჯარო სამართლის იურიდიული პირისათვის — ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) მსხვერპლთა, დაზარალებულთა დაცვისა და დახმარების სახელმწიფო ფონდისათვის შესაბამისი ქონების გადაცემა საქართველოს კანონმდებლობით დადგენილი წესით.
6. საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტრომ ამ კანონის ამოქმედებიდან 6 თვის ვადაში უზრუნველყოს ერთიანი საინფორმაციო ბანკის შექმნისათვის საჭირო ორგანიზაციულ-სამართლებრივი ღონისძიებების განხორციელება.
7. საქართველოს შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამინისტრომ ამ კანონის ამოქმედებიდან 3 თვის ვადაში შეიმუშაოს ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) მსხვერპლთათვის სამედიცინო მომსახურების გაწევის წესი და ფორმები.
8. საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების სამინისტრომ ამ კანონის ამოქმედებიდან 6 თვის ვადაში უზრუნველყოს ადამიანით ვაჭრობასთან (ტრეფიკინგთან) დაკავშირებული საკითხების შეტანა ზოგადსაგანმანათლებლო დაწესებულებებისა (სკოლების) და უმაღლესი საგანმანათლებლო დაწესებულებების პროგრამებში.
9. საქართველოს შინაგან საქმეთა მინისტრმა ამ კანონის ამოქმედებიდან 6 თვის ვადაში დაამტკიცოს ერთიანი საინფორმაციო ბანკის შექმნის წესი.
10. საქართველოს საგარეო საქმეთა სამინისტრომ ამ კანონის ამოქმედებიდან 1 თვის ვადაში უზრუნველყოს საქართველოს საკონსულო დაწესებულებებში ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) საკითხებზე მომუშავე პირთა განსაზღვრა და სათანადო ინფორმაციის საჯაროდ გავრცელება, მათ შორის, საქართველოს ფარგლებს გარეთ.
11. საქართველოს საგარეო საქმეთა სამინისტრომ ამ კანონის ამოქმედებიდან 6 თვის ვადაში უზრუნველყოს საქართველოს პარლამენტში „ადამიანებით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) წინააღმდეგ ბრძოლის შესახებ“ ვეროპის საბჭოს კონვენციის სარატიფიკაციოდ წარდგენა.

დასკვნითი დეკლარაცია

მუხლი 25. კანონის ამოქმედება

1. ეს კანონი, გარდა მე-13 მუხლის მე-4 პუნქტისა, მე-18 მუხლის მე-2 პუნქტისა და 22-ე მუხლისა, ამოქმედდეს გამოქვეყნებიდან 1 თვის შემდეგ.

2. ამ კანონის მე-13 მუხლის მე-4 პუნქტი ამოქმედდეს საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსსა და საქართველოს სისხლის სამართლის საპროცესო კოდექსში შესაბამისი ცვლილებებისა და დამატებების შეტანის შემდეგ.

3. ამ კანონის მე-18 მუხლის მე-2 პუნქტი ამოქმედდეს 2008 წლის 1 იანვრიდან.

4. ამ კანონის 22-ე მუხლი ამოქმედდეს „ტრანსნაციონალური ორგანიზებული დანაშაულის წინააღმდეგ“ გაერთიანებული ერების ორგანიზაციის კონვენციასთან, მის დამატებით ოქმთან „ადამიანების, განსაკუთრებით ქალებისა და ბავშვების, ტრეფიკინგის თავიდან აცილების, აღკვეთისა და დასჯის შესახებ“ და „ადამიანებით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) წინააღმდეგ ბრძოლის შესახებ“ ევროპის საბჭოს კონვენციასთან საქართველოს შეერთების შემდეგ.

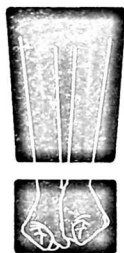
საქართველოს პრეზიდენტი

მიხეილ სააკაშვილი

თბილისი,
2006 წლის 28 აპრილი.
N 2944 - II

**ANALYSIS OF THE DYNAMICS OF THE NATIONAL
ACTION PLANS OF GEORGIA ON
FIGHTING AGAINST TRAFFICKING IN PERSONS
AND THE
IMPLEMENTATION OF THE RESPECTIVE LEGISLATION**

The current publication is compiled by Ketevan Khutsishvili¹

Organization for Security and
Co-operation in Europe
Mission to Georgia

Published with the financial support of the OSCE Mission to Georgia.
Views expressed in this publication do not necessarily imply endorsement by the OSCE.

Tbilisi, 2008

ISBN978-9941-0-0943-3

¹ MSc in Human Rights, London School of Economics and Political Science (LSE), University of London

C O N T E N T S

94 ANALYSIS OF THE DYNAMICS OF THE NATIONAL ACTION PLANS OF GEORGIA ON FIGHTING AGAINST TRAFFICKING IN PERSONS AND THE IMPLEMENTATION OF THE RESPECTIVE LEGISLATION

Ketevan Khutsishvili

94 Introduction: state of affairs in 2000

96 Palermo Protocol and Georgia; state of affairs in 2003

98 First National Action Plan of Georgia: the legislative initiative and the
results of the implementation of the first National Action Plan

99 Second National Action Plan of Georgia and the Respective Progress

104 Third National Action Plan of Georgia

107 Conclusion: Evaluation of the Actions Implemented in Georgia

109 ANNEX I

114 ANNEX II

122 ANNEX III

127 ANNEX IV

137 ANNEX V

145 ANNEX VI

152 ANNEX VII

INTRODUCTION: STATE OF AFFAIRS IN 2000

Georgia, as a member of the world community, is one of the states performing as countries of origin, destination or transit for victims of trafficking in persons. One might find it impossible for trafficking in persons to exist in XXI century, over two hundred years after the abolition of slavery, in the “human rights” protection oriented era. However, this phenomenon still is an acute problem.

The importance of the issue is proved by the events taking place at the international arena along with the actions undertaken by states within their respective jurisdictions. It was exactly the beginning of the XXI century when two international legal instruments directed against this heinous crime against human being were elaborated. Both treaties are directed towards introducing special mechanisms of protecting a human being from other humans. One of those – **Protocol to Prevent, Suppress and Punish Trafficking in Persons, Especially Women and Children, Supplementing the United Nations Convention against Transnational Organized Crime** (the so called “Palermo Protocol”)¹ was drafted within the United Nations Organization and, thus, any state may be party to it. **Council of Europe Convention on Action against Trafficking in Persons**² – second and relatively new Convention was elaborated within the framework of the Council of Europe. Despite the fact that the Council of Europe is a regional international organization, other, non member States can also become members to the Convention.

The importance of the issue is considered in a number of dimensions: first and foremost, the demand which creates supply of a human being, as of a subject of exploitation, shall be discouraged. Along with that, it is essential to provide assistance and protection of rights of persons falling victims to this crime. States do also need to strongly concentrate their efforts and undertake coordinated actions in order to implement efficient measures in the criminal law field within their jurisdiction as well as at international level.

Implementation of the actions listed above is, definitely, impossible without the respective legal basis. It is indispensable to first create a relevant general legal basis in order for the state to be able to undertake such, both inside a state, as well as at the international arena.

-
1. The Protocol will be referred to as the “Palermo Protocol”, as the Protocol to Prevent, Suppress and Punish Trafficking in Persons, Especially Women and Children, Supplementing the United Nations Convention against Transnational Organized Crime was opened for signature in Palermo.
 2. The Convention will be referred to in the text as “the European Convention”

In 2000, when the Palermo Protocol was drafted, being one of the most important international instruments for the involvement of the international community into the fight against trafficking in persons, Georgia, alike the great majority of the members of international community did not possess the legislation in the respective field.

The importance of the problem was quite significant, if we also consider that the Palermo Protocol was drafted 52 years after the adoption of the Universal Declaration of Human Rights³. In particular, the Palermo Protocol determined that:

“Exploitation shall include, at a minimum, the exploitation of the prostitution of others or other forms of sexual exploitation, forced labor or services, slavery or practices similar to slavery, servitude or the removal of organs.”

At the same time, the Palermo Protocol provides for the following:

“*Trafficking in persons*”⁴ shall mean the recruitment, transportation, transfer, harboring or receipt of persons, by means of the threat or use of force or other forms of coercion, of abduction, of fraud, of deception, of the abuse of power or of a position of vulnerability or of the giving or receiving of payments or benefits to achieve the consent of a person having control over another person, for the purpose of exploitation.

In 2000 a new Criminal Code of Georgia entered into force⁵. Despite numerous novelties which accompanied the adoption of the new Code, the Chapter on Crimes directed against rights and freedoms of human being did not include an article criminalizing trafficking in persons.

In those circumstances there was not even a clearly identified protection and assistance mechanisms for victims of this heinous act. Due to the fact that the topic and in general the concept was pretty new, it was difficult to even raise the issue and proactively involve relevant decision makers in respective discussions. This was accompanied with the fact that also the public at large was not aware of the issue. It shall be noted that there were attempts on the side of non-governmental organizations acting in Georgia to push the issue and work on introduction of respective mechanisms. However, the process still had a long way ahead for realizing a possibility for putting in place the corresponding system.

With the active actions of international community and conducting relevant public awareness raising campaigns work in a number of states started intensifying.

3. The Universal Declaration of Human Rights in its Article 4 prohibits slavery: “No one shall be in slavery or servitude...”

4. Please note that the terms “trafficking in persons” and “trafficking in human beings” are interchangeably used in international documents, the former being the term used by the Palermo Protocol, the latter being used in the European Convention. Therefore the respective quotations shall reflect the difference.

5. 22 July, 1999, 2287 – RS 1999

PALERMO PROTOCOL AND GEORGIA; STATE OF AFFAIRS IN 2003

Three years after adoption of the Palermo Protocol Georgia still was not involved in activities which would result into taking measures against trafficking in persons in Georgia. Creation of the respective legal framework started only in 2003, with the introduction of the provision in the Criminal Code of Georgia – article 143¹. At the same time a separate article was introduced in the Criminal Code criminalizing trafficking in minor⁶. It is true that the provision was formulated in a very concise manner, different than the international standards provided for by the time of its drafting, but nevertheless for the first time in the history of Georgia the following definition of a crime of trafficking in persons was introduced:

“Buying or selling of a person or subjecting him/her to other illegal deals, as well as enticing, transporting, hiding or receiving a person by means of coercion, blackmail, or deception for the purpose of exploitation ...”

On the one hand the introduction of the material composition of the crime into the Criminal Code of Georgia was a positive move and naturally, the step shall be considered a very important incentive at the initial stage of establishment of the system directed against trafficking in persons in Georgia. However, at the same time, it was clear that only the provision in the Criminal Code would not produce a relevant result, as such a system is supposed to. Making protection system and application of the Article for the criminal process operational was a problem. Statistics show that only two cases were initiated in 2003. This small figure was on its turn determined by several reasons. First and foremost, the novelty introduced into the Criminal Code of Georgia required the development of certain professional skills and collection of experience by the respective professionals in order to start the implementation of the article in an active manner. Before that it was also necessary to create the respective system. The system should have encompassed relevant measures directed at the protection and assistance to victims of trafficking in persons. It was also important to provide specific training and providing special information to the investigative bodies for detection of possible cases of trafficking in persons. The system, allowing for such a wide range of activities, did not exist in Georgia in 2003.

6. Article 143² of the Criminal Code of Georgia

It was 2003 when the work on establishment of such a system commenced. For that the 2003-2005 Action Plan for the Fight against Trafficking⁷, approved by the Decree of the President of Georgia was of the foremost importance. This was the first Georgian National Action Plan (also used as action plan) directed at solving a problem of trafficking in persons.

The first National Action Plan drafted for 2003-2005 shall be considered to be a success only even due to the fact of its existence. However, “unfortunately none of the active measure had been undertaken to implement it. The State had not undertaken any of the educational and prevention measures for the protection of women and girls facing a risk of being trafficked.”⁸

-
7. See: Decree of the President of Georgia of 17 January 2003 approving the 2003-2005 National Action Plan on the Fight against Trafficking.
 8. See: Bakakuri N., Meskhi M., “Trafficking in Persons – White Slavery in the XXI century: Legal and Practical Aspects of the Fight against Trafficking in Persons”, Georgia, 2006. ABA-CEELI Publication

THE FIRST NATIONAL ACTION PLAN OF GEORGIA; LEGISLATIVE INITIATIVE AND THE RESULTS OF THE FIRST ACTION PLAN

Prior to a brief overview of the Georgian National Action Plans it is apt to emphasize the importance of elaboration of the national action plans for undertaking measures against trafficking in persons.

First and foremost, it should be pointed out that even in case of possessing perfect legislative basis, the role of the correctly planned action plan is paramount in addressing a complex problem like trafficking in persons; therefore a multifaceted approach should be taken to accommodate the views of both governmental and non-governmental⁹ agencies. The existence of such an action plan is even more needed if general legal framework is less developed or non-existent. In these conditions the action plan may envisage undertaking respective legislative changes and their practical implementation. One of the positive aspects of NGO participation in this process is also the fact that they are in a position to share new experience and provide for development of new practices. They can also effectively supplement the resources allocated by a state to this field through the actions implemented by them. Consequently, with the use of state resources it is possible to establish a realistic mechanism, which can be operational with the joint efforts and can provide for the maximum possible benefit for the target groups on the other.

The 2003-2005 National Action Plan on Fighting against Trafficking in Persons was the first document in Georgia which turned out to be the determinant for the establishment of the institutionalized structure of fighting against trafficking in persons in Georgia. However, the mere fact of its existence has not brought success to Georgia. It shall be mentioned that the plan contributed to introducing an idea and feeling that this extremely important area required serious attention from the State. This on its turn positively changed the approach of the State. A variety of important issues moved to the forefront. The most important among those was fight against the stereotypes as society considered trafficking in persons to be a problem solely of women and girls, as a rule occurring outside the Georgian territory. The needs were identified in the State which served as an important determinant for identification of the priorities for the future action plan.

Therefore, by the time when the first Georgian National Action Plan expired there already was a provision in the Criminal Code of Georgia criminalizing trafficking in persons and a separate article was devoted to trafficking in minors.

9. See: Guidelines for the Development and Implementation of a Comprehensive National Anti-Trafficking Response, Prepared by the International Centre for Migration Policy Development, Vienna – Austria, 2006 p. 22

SECOND NATIONAL ACTION PLAN OF GEORGIA AND RESPECTIVE PROGRESS

In December of 2004 the 2005-2006 National Action Plan on the Fight against Trafficking in Persons¹⁰ was approved by the Decree of the President of Georgia. This was the second action plan drafted in Georgia with the purpose of coordinating activities directed against trafficking in persons in Georgia. The Security Council of Georgia was tasked to supervise its implementation.

The Action Plan was built over the following seven goals included into the Action Plan:

1. Legal regulation of the issues related with the labor migration for the eradication of the conditions facilitating human trafficking;
2. Provision of legal basis with regard to the fight against trafficking in persons;
3. Raising public awareness over illegal labor migration and problem of trafficking in persons;
4. Assessment of the scale of illegal labor migration and trafficking in persons;
5. Protection and rehabilitation of victims of trafficking in persons;
6. Establishment and further strengthening of the institutional mechanisms directed against illegal labor migration and trafficking;
7. Monitoring of situation in the field of illegal labor migration and trafficking.

It shall be mentioned right away that the 2005-2006 National Action Plan had been to a large extent, unlike its predecessor, implemented. The conditions which resulted in such a change should be considered. The fact is that by the end of 2006, radically different from the end of the previous Action Plan, not only the majority of the appropriate legal basis was elaborated, but its implementation had also been started.

In order to follow the sequence of events we shall start from the beginning. Along with charging by the Presidential Decree the Security Council with the supervision of the 2005-2006 National Action Plan, “a temporary interagency coordination council [was established] at the National Security Council for the efficient implementation of the 2005-2006 National Action Plan”.¹¹ By its creation the coordination body was set up tasked with the coordination of the implementation of

10. See: the 29 December 2004 Decree #623 of the President of Georgia on approval of the 2005-2006 National Action Plan on the Fight against Trafficking in Persons

11. *Ibid.*, para. 2

the Action Plan; that along with the supervision over the implementation by the National Security Council would have facilitated implementation of the National Action Plan to a maximum degree possible. Such an approach was finalized in 2006 with the following results: legal basis related to the fight against trafficking in persons was elaborated, and this was reflected not only through respective changes and further elaboration of the corresponding provisions of the Criminal Code of Georgia, but also a separate Law was drafted. The establishment and further development of a state system directed against trafficking in persons commenced. The ratification of the international legal instruments setting international standards and regulating the fight against trafficking in persons was also put high on the agenda during the implementation of the Action Plan. The approach taken within the framework of the Action Plan shall also be emphasized. The Parliament of Georgia was asked to consider the legal changes in the national legislation as well as the ratification of the corresponding international treaties in a priority manner. This provision itself did emphasize the political will of the Georgian state to concentrate its efforts to a maximum degree possible against this heinous crime. It shall also be mentioned that there had been no direct reference to any international instrument that the Parliament of Georgia should have worked “in a priority manner”, however absence of the concrete list may also be considered as an indicator of the fact that the government of Georgia clearly showed readiness and determination to become a party to all the international legal instruments and therefore make them a part of the Georgian legislation, which were standard setting in the field. As a result the Parliament of Georgia did ratify **Protocol to Prevent, Suppress and Punish Trafficking in Persons, Especially Women and Children, Supplementing the United Nations Convention against Transnational Organized Crime and the Council of Europe Convention on Action against Trafficking in Persons** before the expiration of the time-frame for the implementation of the National Action Plan. The **Council of Europe Convention on Action against Trafficking in Persons** was ratified by Georgia over a year before its entry into force.

National Action Plan also called Office of the Public Defender of Georgia and non-governmental organizations to participate in the implementation of the activities envisaged by the National Action Plan. It was even more important to request the same organizations to undertake monitoring of the activities planned under the Action Plan. The State did also attempt to mobilize the resources in this sector to the maximum extent possible. It shall be mentioned, that by the expiration of the time-frame of implementation of the Action Plan this mobilization had been completed.

Along with the elements included in the action plan leading to its successful implementation, the issues not directly linked to trafficking in persons and also incorporated into the action plan, should be considered. This fact itself did create certain complications in relation with the full implementation of the Action Plan.

Some of these issues need to be addressed in more detail. The issue of them being incorporated into the Action Plan was a source for lengthy discussions. This is especially true regarding “Legal regulation of the issues related with the labor migration for the eradication of the conditions facili-

tating human trafficking”. The fact that labor migration pertaining issues need legal regulation is beyond all questions. However, it should be questioned, whether this shall be regulated within the scope of the National Action Plan on the fight against Trafficking in Persons, as an issue directly linked with the subject-matter of the Action Plan.

Even though labor migration may be connected with the trafficking in persons, there is no direct link between these two issues to a degree which would lead the experts working on the Action Plan decide to include the issue of labor migration into the National Action Plan dealing with the fight against trafficking in persons. Inclusion of the labor migration issues may be considered into other State strategies or action plans, serving rather broader purposes, however, inclusion of the latter into the National Action Plan on fight against Trafficking in Persons goes beyond its scope, objectives and the field of regulation. This, on its turn, does affect the level of the implementation of the Action Plan. Equation of the illegal labor migration with the issue of trafficking in persons shall be considered irrelevant in relation with other objectives of the Action Plan as well for a number of reasons. One of the most important of these reasons is the fact that trafficking in persons itself is not always related with migration. A person may become a victim of trafficking in his/her own settlement as well, without migration. At the same time the direct link of the legal and illegal migration with trafficking in persons may also not be a correctly placed emphasis due to the fact that a person may fall a victim of trafficking in persons even when employment is legal. Therefore the regulation of this issue, first, goes beyond the issue of fighting against trafficking in persons and second, neither this regulation may directly produce positive results for eradication of trafficking in persons.

Despite these inaccurate formulations, which to certain extent created obstacles to the full implementation the National Action Plan on the fight Against Trafficking in Persons, as a whole the Action Plan was successfully implemented. This success was clearly noticeable not only within Georgia, but also outside of the country. Evaluation of results took place in June 2007, in the annual report published by the US State Department, which deals with the assessment of the measures undertaken against trafficking in persons throughout the world. The Report mentioned the following:

“The Government of Georgia fully complies with the minimum standards for the elimination of trafficking. Over the past year, the government made considerable progress in the prosecution and punishment of traffickers, protection and assistance for victims, and prevention of trafficking. Georgia developed and implemented a victim-centred national referral mechanism, provided a building for the country’s first trafficking victims, shelter, dedicated on-going funding for victim assistance, passed comprehensive trafficking legislation, aggressively prosecuted and toughened penalties for traffickers, and initiated multiple proactive prevention programs.”¹²

12. See: Trafficking in Persons Report, June 2007, United States of America, Department of State, available online at: <http://www.state.gov/g/tip/rls/tiprpt/2007/index.htm>

Therefore, as it is also shown from the cited assessment, Georgia did successfully implement measures throughout 2005-2006 in the field of fighting trafficking in persons and in this respect the measures such as "...[r]aising of public awareness over the illegal labor migration and problem of trafficking in persons," [a]ssessment of the scale of ... trafficking in persons", "[p]rotection and rehabilitation of victims of human trafficking," "[e]stablishment ... of the institutional mechanisms directed against ... trafficking," "[m]onitoring of the situation in the field of illegal labor migration and trafficking" were implemented successfully.

The legislative activities undertaken in line with the Action Plan created good basis for the institutional development. During 2006 a number of legislative initiatives were undertaken which were transformed into legal acts. In the respective list, in accordance with the National Action Plan, elaboration of the draft Law of Georgia on fighting against trafficking in Persons¹³ and its adoption by the Parliament of Georgia were the most important. The Law determined the legal and organizational basis for the establishment and further development of the institutional mechanisms envisaged by the National Action Plan. State Fund for Protection of and Assistance to (Statutory) Victims of Trafficking in Persons (hereinafter used as State Fund) and the Interagency Coordination Council for Carrying out Measures against Trafficking in Persons (hereinafter used as Coordination Council), both created in 2006 were such institutions. During the same year the first shelter for the victims of trafficking in persons was opened under the auspices of the State Fund. The same 2006 was marked with the important changes in the criminal legislation of Georgia, which first and foremost was expressed by bringing in compliance the disposition of the crime of trafficking in persons with the international standards. The latter provision was formulated in the following manner:

Art. 143¹ Trafficking in Persons (25.07.2006 # 3530):¹⁴

Buying or selling of a person or subjecting him/her to other illegal deals, as well as enticing, conveying, hiding, recruiting, transporting, handing over, harbouring or receiving a person by means of threat, violence, or other forms of coercion, abduction, blackmail, fraud, deception, using vulnerable position of a person or by abusing power, granting or receiving remuneration or other benefits, to obtain the consent of a person capable to influence another, *for the purpose of exploitation.* ..."

13. adopted on 28 April, 2006. 2944 – IS

14. The Article has a note, according to which "*For the purpose of this Article and Article 143² of [the Criminal Code of Georgia], exploitation shall mean the use of a person for forced labour or service, his/her engagement in the criminal or other anti-social conduct or prostitution, placement of a person under conditions similar to slavery or modern conditions of slavery: sexual exploitation or forcing provision of other services, as well as the use of a person for transplanting an organ, part of an organ, or tissue of a human body or otherwise utilizing him/her. The placement under modern conditions of slavery shall mean the deprivation of personal identification documents, restriction of the right to free movement, prohibition of contact with a family, including correspondence and telephone communication, cultural isolation, forced labour under the conditions degrading human honour and dignity and/or without any or adequate remuneration. The consent of a person on his intentional exploitation shall not be taken into consideration. 2. Legal Person shall be deprived of the right of exercising business, or liquidated and fined for committing the crime envisaged by this Article.*"

Similarly Article 143² criminalizing trafficking in minors, was also enhanced and as a result of the amendments undertaken in July 2006 it is formulated in the following manner, in compliance with international standards:

“Article 143² Trafficking in Minor (25.07.2006 # 3530)

Buying or selling a minor or subjecting him/her to other forms of illegal deals, as well as enticing, conveying, hiding, hiring, transporting, handing over, harbouring or receiving a minor for the purpose of exploitation. ...”

Similar to the composition of the crime of trafficking in adults, the note to this Article also envisaged that *“legal person shall be deprived of the right of exercising business, or liquidated and fined for committing the crime envisaged by this Article”*.

At the same time, important amendments were introduced into other, related articles of the criminal code and relevant related legal acts.

The ratification by Georgia of the two above-mentioned standard setting international conventions was also undertaken within the framework of the mentioned Action Plan.

In accordance with the National Action Plan and the Law adopted in 2006 the *Unified Rules and Standards for Identification of Victims of Human Trafficking* was submitted by the Coordination Council to the President for approval. Along with that, the members of the Permanent Group functioning at the Coordination Council were approved and the rule and the scope of their activities were identified. The Ministry of Labour, Health, and Social Protection of Georgia, elaborated and adopted necessary standards and requirements for the arrangement of a Service Institution for the Victims of Trafficking in persons (Shelter) and its model Statute, the final version of the National Referral Mechanism drafted as a result of cooperation of the respective state bodies and international organizations was approved, the rules for granting compensation to victims of trafficking in persons were also approved, as well as the composition, rules of operation and scope of authority of the Permanent Group established at the Coordination Council and the operational instruction for the protection of victims of trafficking in persons (National Referral Mechanism). With the adoption of the above listed acts the adoption of all the acts envisaged by the Law was completed that established the full legal basis for the operation of the State Fund for Protection of and Assistance to (Statutory) Victims of Trafficking in Persons and the Interagency Coordination Council for Carrying out Measures against Trafficking in Persons. The Coordination Council considered and the Minister of Interior approved by an order establishing Unified Information Database and the rule of establishment of the list of persons authorized to access the Database.

THIRD NATIONAL ACTION PLAN

At the end of 2006 work had commenced over elaboration of the new two-year National Action Plan for the Fight against Trafficking in Persons for 2007-2008 with coordination and active participation of the Office of the Prosecutor General of Georgia, all relevant Georgian Governmental structures and the international organizations and local NGOs working on the trafficking in persons issues. The Coordination Council approved the Action Plan, which is based on the internationally recognized standards. The Prosecutor General of Georgia, who at the same time performed the duties of the Chairman of the Coordination Council, referred the Action Plan to the President of Georgia for the final approval. The achievements by the end of 2006 did provide for new challenges for the new action plan. The previous experience has proved that the new action plan should have been realistic and what was more important, it must have been oriented at the implementation of measures directed against trafficking in persons. Thus incorporation of issues not directly linked with trafficking in persons, even issues related with migration were not considered. A working group with a wide scope was established for the elaboration of the Action Plan, which did draft the new document in around two months. The process was facilitated with the inclusion into this process of representatives of civil society and international organizations with the respective interest. Six working meetings were held, where the analysis of the 2005-2006 National Action Plan was carried out and the respective priorities were identified for the future action plan and the draft National Action Plan was elaborated.

The National Action Plan in general is based on the principle of “3 P-s”¹⁵, that envisages prevention of trafficking in persons, protection of the victims of the crime, and underlining the importance of the prosecution of offenders. The goals and activities envisaged by the Action Plan were elaborated in line with the respective principles and their implementation did envisage close co-operation of the Georgian Government, non-governmental and international organizations. At the same time it must be mentioned that the process was driven by the State, and this served as one of the serious preconditions for the successful implementation of the document. At the same time the Action Plan did envisage the clear systematic monitoring system of the activities undertaken by each of the responsible state agencies: the agencies were obliged to submit information over the progress of the implementation of the National Action Plan to the Coordination Council on the quarterly basis.

15 1) “Prevention”, 2) “Protection”, 3) “Prosecution”

As the National Action Plan was built around the “3 Ps” principle, this determined to have prevention, protection and prosecution as goals of the National Action Plan. Within the broad scope the following objectives were identified: to raise public awareness on the essence of trafficking in persons and the methods of combating trafficking, to introduce the latest trafficking in persons prevention methods and to support their implementation, to introduce trafficking in persons crime prevention measures to juveniles, to research the scope of trafficking in persons, to strengthen legal protection mechanisms for the victims of trafficking in persons, to improve the National Referral Mechanisms, to develop the network of shelters for the (statutory) victims of Trafficking in Persons, to assist the voluntary and safe return of the victims of Trafficking in Persons to their countries of origin; to assist to their integration, to raise awareness about the crime of Trafficking in Persons and specifics of combating it, to improve the quality of investigation on the cases of Trafficking in Persons.

The National Action Plan also envisaged novelty, which under a separate chapter included “general issues”. The issues which on the one hand could not be placed under any of the above-mentioned principle and on the other – which would have institutionalized the Action Plan and its following Actions Plans became part of the chapter. The following were identified as such during the drafting of the Action Plan: to monitor the fulfilment of obligations set with this Action Plan by the state agencies and to arrange future activities, to coordinate the activities, to support the development of the future Action Plan.

The successful implementation of the third Action Plan was largely due to the well structured cooperation between the State, non-governmental and international organizations, coordination of the respective activities and conducting actions in complement to each other. The National Referral Mechanism was further developed within the framework of the Action Plan, the second shelter for the victims of trafficking in persons was opened, which was fully funded and equipped by the State. At the same time *the Strategy for Rehabilitation and Social Reintegration of the (Statutory) Victims of Trafficking in Persons* was drafted and approved by the Permanent Interagency Coordination Council for Carrying out Measures against Trafficking in Persons.

The adoption of the above-mentioned Strategy was preconditioned by the Article 4.2 of the Law of Georgia on Fighting against Trafficking in Persons, according to which “[t]he state shall promote prevention of trafficking in persons, protection of human rights of (statutory) victims of trafficking in persons, their assistance and rehabilitation and shall implement measures to combat trafficking in persons”.

The Strategy established the principle directions of the state policy in the field of rehabilitation and reintegration of the (statutory) victims of trafficking in persons and creates a vibrant mechanism for the directing the respective processes. According to the Strategy, “[t]he rehabilitation activities for the victims of (statutory) victims of trafficking in persons shall be carried out by the competent authorities of Georgian Government only on the basis of informed written consent of a victim of

(statutory) victim of trafficking in persons, through the close cooperation with the NGOs and international organizations operating in Georgia and their direct involvement in implementation of rehabilitation and reintegration measures”.

The Strategy for Rehabilitation and Reintegration into Society of the (Statutory) Victims of Trafficking in Persons was drafted with the active cooperation of the State agencies, non-governmental and international organizations acting in Georgia.

The Coordination Council pronounced 2007 as a year of promoting the rehabilitation and reintegration process of the (statutory) victims of trafficking in persons and called on the NGOs and international organizations to get actively involved in the efforts of the Government of Georgia to implement the Strategy, and with active cooperation with the State Fund to consider inclusion of the reintegration activities in their respective action plans.

Therefore, the Strategy for Rehabilitation and Reintegration into society of the (statutory) victims of Trafficking in Persons was yet another novelty within the scope of the 2007-2008 National Action Plan. Precondition for its active and successful implementation was efficient coordination of activities of the State bodies, non-governmental sector and international organizations.

CONCLUSION; ASSESSMENT OF THE ACTIVITIES IMPLEMENTED IN GEORGIA

As it was already mentioned, the United States Department of State conducts annual world-wide assessment for the establishment of the efficiency of actions directed against trafficking in persons. The assessment of the efficiency of the States' activities in relation with the prevention of this crime, protection of victims and prosecution of offenders is done by placing them in "tiers"¹⁶.

Georgia was first targeted by the assessment in 2001¹⁷, in 2007 for the first time the country joined the "Tier 1" together among other with such States as: Australia, Austria, Belgium, Canada, Denmark, Finland, France, Germany, Italy, Lithuania, Luxemburg, the Netherlands, Norway, Poland, Spain, Sweden, Switzerland, Great Britain, etc (around 30 states). Georgia maintained its position in "Tier 1" during 2008 as well. This success could not have been achieved without very active and positive cooperation of the State, local non-governmental and international organizations.

The brief review of the development of the Georgian system of fighting against trafficking in persons through the development of respective National Action Plans does prove the fact that still much needs to be done despite the development of the system. The active actions directed against trafficking in persons in Georgia are being continued with the cooperation of all the relevant sectors and the work will continue already within the frame of the new Action Plan for the further development of the system and introduction of novelties. It is strongly believed that these activities will at least to some degree ease the fate of those persons who, due to bad luck, happen to fall victims of the XXI century slavery.

16. For the methodology of the assessment, please, see Trafficking in Persons Report. June 2007, United States of America, Department of State, available online at: <http://www.state.gov/g/tip/rls/tiprpt/2007/index.htm>

17. The dynamic of development is as follows: 2001, 2002 – Tier 2, 2003 – Tier 3, 2004 – Tier 2 Watch List, 2005, 2006 – Tier 2, 2007, 2008 – Tier 1

BIBLIOGRAPHY:

- 2003-2005 National Action Plan on Fighting against Trafficking in Persons
- 2005-2006 National Action Plan on the Fight against Trafficking in Persons
- 2007-2008 National Action Plan on the Fight against Trafficking in Persons
- 29 December 2004 Decree #623 of the President of Georgia on approval of the 2005-2006 National Action Plan on the Fight against Trafficking in Persons
- Bakakuri N., Meskhi M., "Trafficking in Persons – White Slavery in the XXI century: Legal and Practical Aspects of the Fight against Trafficking in Persons", Georgia, 2006. ABA-CEELI Publication
- Council of Europe Convention on Action against Trafficking in Persons
- Decree of the President of Georgia of 17 January 2003 approving the 2003-2005 National Action Plan on the Fight against Trafficking.
- Decree of the State Fund for Protection of and Assistance to (Statutory) Victims of Trafficking in Persons
- Guidelines for the Development and Implementation of a Comprehensive National Anti-Trafficking Response, Prepared by the International Centre for Migration Policy Development, Vienna – Austria, 2006
- Law of Georgia on fighting against trafficking in Persons adopted on 28 April 2006 2944 - rs
- National Referral Mechanism
- *Protocol to Prevent, Suppress and Punish Trafficking in Persons, Especially Women and Children, Supplementing the United Nations Convention against Transnational Organized Crime* (the so called "Palermo Protocol")
- The Strategy for Rehabilitation and Social Reintegration of the (Statutory) Victims of Trafficking in Persons
- The Universal Declaration of Human Rights
- Trafficking in Persons Report, June 2007, United States of America, Department of State, available online at: <http://www.state.gov/g/tip/rls/tiprpt/2007/index.htm>
- Victim Identification Procedures

ANNEX I

Annulled by the Decree N 623 of the President of Georgia
12/29/2004

Decree N15 of the President of Georgia
17 January 2003, Tbilisi

ON APPROVAL OF THE 2003-2005 NATIONAL ACTION PLAN ON THE FIGHT AGAINST TRAFFICKING

Georgia condemns trafficking in persons, a violation of human rights and a crime against a person's dignity, notes that advancement of the measures undertaken against trafficking in persons that is often related with organized crime is taking place throughout Europe and considers it necessary to undertake effective measures against it. With this purpose:

1. The 2003-2005 National Action Plan on the Fight against Trafficking, attached herewith, shall be approved.
2. The supervision over the implementation of the Action Plan shall be undertaken by Rusudan Beridze, the Deputy Head of the National Security Council responsible for Human Rights protection.

Eduard Shevardnadze

Approved by the Presidential Decree N 15.
Issued on January 17, 2003

2003-2005 National Action Plan on the Fight against Trafficking

Goal	Strategy	Implementer	Implementation time-limit
1. Undertaking legislative measures for the protection of the rights and interests of the victims of trafficking in persons, especially vulnerable and least protected groups – women, adult children and children	1. To undertake expertise of the Georgian legislation with the purpose of its harmonization with the international standards of the fight against trafficking in persons.	Ministry of Justice of Georgia	2003-2005
	2. To support the draft law prepared by the Ministry of Justice "on the changes to the Criminal Code of Georgia", which envisages criminalization of trafficking in persons and introduction of respective sanctions for this crime	Parliament of Georgia, non-governmental organizations, State Commission on Elaboration of Women Development State Policy	2003-2005

	3. To prepare the draft law "On Register of Tourism", which shall make it possible to reveal and annul any licensed or not licensed agency which is involved in sex-tourism and other criminal activities	Tourism and Resorts State Department in agreement with the Ministry of Justice of Georgia	2003
	4. To consider the drafting of the appropriate changes and amendments to the "Law on Advertisement" about prohibiting publication of the advertisement of the employment agencies, international meeting bureaus and intermediary firms without a special license	Ministry of Economy, Industry and Trade, Georgian Anti-Monopoly Service	2003
	5. To foster cooperation with the European states for the harmonization of the legislation and advancing its enforcement	Parliament of Georgia, Ministry of Justice of Georgia, Ministry of Foreign Affairs of Georgia	2003-2005
2. Prevention of Trafficking	1. To conduct information campaigns to make population aware of the situations, possible leading to a crime of trafficking in persons. It shall be underlined during these campaigns that trafficking contemplates not only sexual exploitation, but also any form of coercion, slavery or servitude	Sources of mass-media, Office of the Public Defender, Department of Protection of Human Rights, Security of Intellectual and Humanitarian Fields of the National Security Council, non-governmental organizations	2003-2005
	2. To conduct information campaigns against sex-tourism. To undertake measures to forbid advertisement of not licensed employment agencies and international meeting bureaus.	Anti-Monopoly Service of Georgia, Television, Sources of Mass Information, Office of the Public Defender of Georgia, Department of Protection of Human Rights, Security of Intellectual and Humanitarian Fields of the National Security Council, Non-governmental organizations	2003-2005
	3. To disseminate information on threats posed to health during sexual exploitation	Ministry of Labor, Health and Social Protection, Television, Sources of Mass Information, Non-governmental organizations	2003-2005

	4. To provide school students with information about sexual exploitation, violence and trafficking	Ministry of Education of Georgia	2003-2004
	5. To strengthen control of the arts groups traveling abroad to avoid inclusion into such groups of persons at random	Ministry of Culture of Georgia	2003-2005
	6. To announce a competition of playwrights and scenarists for creation of compositions of trafficking, based on which it will be possible to produce films and theatre performances devoted to the problem	Ministry of Culture of Georgia	2003-2005
	7. To organize special trainings on the topic of trafficking for judges, social workers, medical staff, teachers, diplomats, consular service, customs officials, state border guards service, police and journalists	Ministry of Foreign Affairs of Georgia, Ministry of Internal Affairs of Georgia, State Department of the Georgian State Border Guards, Customs Department, Ministry of Education of Georgia, Television, Sources of Mass Information, Non-governmental organizations	2003-2005
	8. To elaborate ethical norms of providing information about trafficking	Ministry of Internal Affairs of Georgia, Georgian Prosecution Service, Non-Governmental organizations	2003-2005
3. Assisting Victims of Trafficking	1. Securing international support for the establishment of the reception centers and shelters for victims of trafficking, drafting proposals for establishment of special fund with the confiscated property of people involved in a crime of trafficking	Non-governmental organizations, Ministry of Foreign Affairs of Georgia, Ministry of Justice, Georgian Prosecution Service	2003-2005
	2. Elaboration of social, psychological, healthcare, rehabilitation and legal aid programs for victims of trafficking	Ministry of Labor, Health and Social Protection, Non-governmental organizations, Office of the Prosecutor General of Georgia	2003-2005

	3. Facilitation and support of the creation of network of non-governmental organizations working on assistance to victims of trafficking	State Commission on Elaboration of Women Development State Policy, Office of the Public Defender of Georgia, Department of Protection of Human Rights, Security of Intellectual and Humanitarian Fields of the National Security Council	2003-2005
4. Prosecution and punishment of persons committing trafficking	1. To establish a structural sub-unit fighting against trafficking in persons at the Ministry of Internal Affairs	Ministry of Internal Affairs of Georgia	2003
	2. Prosecution of persons committing trafficking and their punishment, elaboration of the system of protection victims during pre-trial investigation, trial and afterwards	Ministry of Internal Affairs of Georgia, Georgian Prosecution Service, Ministry of Justice	2003-2005
	3. To establish an information database of persons who based on the information obtained through operative- search actions, preliminary investigation, court deliberation, information obtained through Interpol and other organizations are noticed as committing crime of trafficking or its attempted commitment	National Central Bureau of Interpol of the Ministry of Internal Affairs of Georgia, Georgian Prosecution Service	2003-2005
5. Systemic Monitoring of the Undertaken Activities	1. To undertake monitoring of implementation of requirements of the Convention on Elimination of Discrimination against Women, Child Rights Convention, UN Convention against Transnational Organized Crime, Optional Protocol on the fight against Trafficking in Persons, and other human rights instruments	State Commission on Elaboration of Women Development State Policy, Department of Protection of Human Rights, Security of Intellectual and Humanitarian Fields of the National Security Council, Non-governmental organizations	2003-2005
	2. To register trafficking cases, to monitor investigations on cases initiated on trafficking issues	Ministry of Internal Affairs of Georgia, Georgian Prosecution Service, Council of Justice of Georgia, Department of Protection of Human Rights, Security of Intellectual and Humanitarian Fields of the National Security Council, Office of the Public Defender of Georgia, Non-governmental organizations	2003-2005

	3. Collection of information on the work undertaken and respective annual analysis (executive government bodies, responsible for the implementation of the Plan, submit annual report on the measures for implementation of the Plan to the State Commission on Elaboration of Women Development State Policy)	State Commission on Elaboration of Women Development State Policy, Department of Protection of Human Rights, Security of Intellectual and Humanitarian Fields of the National Security Council, Office of the Public Defender of Georgia, Non-governmental organizations	2003-2005
--	--	--	-----------

**The Decree N 623 of the President of Georgia
December 29, 2004, Tbilisi**

**ON APPROVAL OF THE 2005-2006 NATIONAL ACTION PLAN ON THE FIGHT
AGAINST TRAFFICKING IN PERSONS**

Trafficking in Persons has acquired universal dimensions recently. The civilized nations do more and more actively fight against this contemporary form of slavery, which represents a harsh violation of human rights, a crime against a person's dignity.

Georgia condemns trafficking in persons. Considering it necessary to undertake effective measures directed at eradication of this crime and its supporting reasons:

1. The 2005-2006 National Action Plan on the Fight against Trafficking in Persons, attached herewith, shall be approved.
2. A temporary interagency coordination council on the fight against trafficking in persons shall be created at the National Security Council for the efficient implementation of the 2005-2006 National Action Plan.
3. Assistant of the President of Georgia in the field of national security issues – Secretary of the National Security Council G. Bezhuashvili shall submit for approval a regulation and composition of the temporary interagency coordination council on the fight against trafficking in persons.
4. The Parliament of Georgia shall be requested to consider the legal changes in the national legislation as well as the ratification of the corresponding international treaties, envisaged by the Action Plan in a priority manner.
5. The Public Defender of Georgia and non-governmental organizations acting in Georgia shall be asked to partake into the implementation of the activities envisaged by the National Action Plan and respective monitoring.
6. Ministry of Foreign Affairs (S. Zourabichvili) shall be tasked to apply to international organizations acting in Georgia and diplomatic missions of foreign states to support within the scope of their possibility the State in implementing the tasks envisaged in the National Action Plan.
7. Presidential Decree N15 of 17 January 2003 “on the approval of the 2003-2005 Action Plan on the fight against Trafficking” shall be annulled.
8. Supervision of the implementation of the Action Plan approved by this Decree shall be carried out by the Staff of the National Security Council of Georgia (G. Bezhuashvili).

Mikheil Saakashvili

Approved by the Presidential Decree # 623,
Issued on December 29, 2004

The 2005-2006 National Action Plan on the Fight against Trafficking in Persons

Goal	Objective	Strategy	Implementer	Implementation time-limit
1	2	3	4	5
1. Legal regulation of the issues related with the labor migration for the eradication of the conditions facilitating trafficking in persons	Creation of appropriate treaty basis related with the labor migration, preparation of the legislative basis and its enforcement	1. Drafting a bill "On Labor Migration" and submitting it to the Parliament of Georgia	- Ministry of Labor, Health and Social Protection of Georgia - Ministry of Foreign Affairs of Georgia - Ministry of Justice of Georgia	1 st quarter of 2005
		2. Drafting of bilateral agreements on readmission and conducting negotiations with the respective states	- Ministry of Foreign Affairs of Georgia - Ministry of Labor, Health and Social Protection of Georgia	February, 2005 Throughout 2005-2006
		3. Elaboration of bilateral agreements with the recipient countries for the creation of legal guarantees for legal employment of citizens of Georgia in those countries, including allocation of employment quotas	- Ministry of Foreign Affairs of Georgia - Ministry of Labor, Health and Social Protection of Georgia	Throughout 2005-2006
		4. Elaboration of suggestions for becoming a party to the UN "Convention on Protection of Rights of All Labor Migrants and Members of their Families"	- Ministry of Labor, Health and Social Protection of Georgia - Ministry of Foreign Affairs of Georgia	February, 2005
		5. Compilation of the exhaustive list of trafficking problem related international and regional treaties and agreements and preparation of suggestions for Georgia's becoming party to those instruments	- Ministry of Foreign Affairs of Georgia	1 st quarter of 2005
		6. Preparation of analytical reports on conditions and protection of human rights of labor migrants from Georgia, preparation of suggestions for improving their conditions	- Ministry of Labor, Health and Social Protection of Georgia - Ministry of Foreign Affairs of Georgia (with the participation of the interested non-governmental organizations)	2005-2006 (at least quarterly)

2. Provision of legal basis with regard to the fight against trafficking in persons	To elaborate full legislative basis for the fight against trafficking in persons, eradication of the current gaps	1. Close relations and cooperation with the Parliament of Georgia for the provision of the consideration and adoption of the "Law On Prevention, fighting against trafficking in persons, protection, assistance and rehabilitation of victims of trafficking in persons"	- Ministry of Justice of Georgia - Ministry of Internal Affairs of Georgia - Ministry of Foreign Affairs of Georgia - Ministry of Labor, Health and Social Protection of Georgia - Ministry of Economic Development of Georgia - Ministry of Finance of Georgia (with the participation of the interested non-governmental organizations)	Throughout the entire period of consideration of the draft Law
		2. Drafting of various changes and amendments to the legal acts regulating the consumers' rights to guarantee protection of consumer's rights and security during the exercise of the employment, meetings, tourism, studying, intermediary activities	- Ministry of Justice of Georgia - Ministry of Economic Development of Georgia - Ministry of Labor, Health and Social Protection of Georgia	1 st half of 2005
		3. Drafting changes and amendments to the Criminal Code of Georgia and Criminal Procedure Code of Georgia to introduce criminal liability of legal persons for committing a crime of trafficking in persons	- Ministry of Justice of Georgia - Ministry of Internal Affairs of Georgia (with the participation of the office of the Prosecutor General of Georgia)	During 2005
		4. Drafting of changes and amendments to the Law of Georgia "On Operative-Search Activities", to envisage the peculiarities of the gathering information and conducting operative-search activities with regard to a crime of trafficking in persons	- Ministry of Internal Affairs of Georgia (with the participation of the Office of the Prosecutor General of Georgia)	During 2005
3. Raising of public awareness over the illegal labor migration and problem of trafficking in persons	1. To decrease the risks of illegal labor migration and trafficking through undertaking information-education activities	1. In order to provide quick provision of population of Georgia with the information on labor migration and trafficking issues establishment of the respective "hot lines" in the corresponding ministries, provision of their smooth	- Ministry of Foreign Affairs of Georgia - Ministry of Internal Affairs of Georgia - Ministry of Labor, Health and Social Protection of Georgia	Throughout 2005-2006

		work and preparation of the hotline operators	- Ministry of Justice of Georgia - Ministry of Economic Development of Georgia - Office of the Prosecutor General of Georgia (with the participation of the interested non-governmental organizations)	
	2. To integrate trafficking related issues in school curriculum, elaboration of educational programs for wide circles of population	1. Planning and undertaking the information and educational measures, provision of information on the existing legal ways of working and studying abroad.	- Ministry of Internal Affairs of Georgia - Ministry of Foreign Affairs of Georgia - Ministry of Labor, Health and Social Protection of Georgia - Ministry of Education and Science of Georgia (with the participation of the interested non-governmental organizations)	Throughout 2005-2006 periodically
		2. Provision of distribution material to the Georgian passport and visa services, border checking points and consular services for the prevention of illegal labor and trafficking in persons of citizens of Georgia	- Ministry of Justice of Georgia - Ministry of Internal Affairs of Georgia - Ministry of Foreign Affairs of Georgia (with the participation of the interested non-governmental organizations)	Throughout 2005-2006
		3. Conducting special trainings for the special target groups in the State bodies on the problem of trafficking in persons: judges, consular service staff, Ministry of Internal Affairs and Office of the Prosecutor General of Georgia, Border Guards, Social workers, Medical staff, as well as representatives of the mass information sources	- High Council of Justice of Georgia - Office of the Prosecutor General of Georgia - Ministry of Internal Affairs of Georgia - Ministry of Foreign Affairs of Georgia - Ministry of Education and Science of Georgia - Ministry of Labor, Health and Social Protection of Georgia (with the participation of the Federation of Journalists of Georgia and the interested non-governmental organizations)	2005-2006 (per six months)

		4. Inclusion of the trafficking related issues into high school and civil education curricula, training and retraining of the teachers of the relevant profile	- Ministry of Education and Science of Georgia (with the participation of the interested non-governmental organizations)	Until September 2005
4. Assessment of the scale of illegal labor migration and trafficking in persons	To create a full picture about the problem of illegal labor migration and trafficking in persons	1. Establishment of unified information database (information office) on criminals having committed organization of illegal labor migration and its facilitation, as well as trafficking in persons	- Ministry of Internal Affairs of Georgia - Ministry of Foreign Affairs of Georgia - Ministry of Labor, Health and Social Protection of Georgia - Office of the Prosecutor General of Georgia	2 nd half of 2005
		2. Drafting of a rule and conditions for the establishment and using of the information database envisaged by para. 4(1), in accordance with the requirements of the Georgian legislation	- Ministry of Internal Affairs of Georgia - Ministry of Foreign Affairs of Georgia - Ministry of Labor, Health and Social Protection of Georgia (with the participation of the interested non-governmental organizations)	1 st quarter of 2005
		3. Elaboration of exchange of information with the countries of origin, transit and destination, improvement of regular cooperation and contacts with those states (or concluding treaties), for prevention of trafficking in persons and safe repatriation of victims of trafficking to their countries of origin	- Ministry of Internal Affairs of Georgia - Ministry of Foreign Affairs of Georgia (with the participation of the interested non-governmental organizations)	During 2005
		4. Inclusion into official capacity of the staff of the diplomatic service in the trafficking high risk countries of the problem of trafficking in persons	- Ministry of Foreign Affairs of Georgia - Ministry of Internal Affairs of Georgia	Until the end of 2005
5. Protection and rehabilitation of victims of human trafficking	Establishment and enactment of the system of supporting victims of trafficking in persons, identification of gaps in legislation, policy and	1. Drafting and institutionalization of rules of behavior (Code of Ethics) for the Ministry of Internal Affairs of Georgia and the Prosecution Service in relation with the process of investigation of the crimes related with trafficking in	- Ministry of Internal Affairs of Georgia	February 2005

	support providing services, taking into consideration the gender peculiarities of the risk groups	persons, in line with the international standards in this field	- Office of the Prosecutor General of Georgia (with the participation of the interested non-governmental organizations)	February 2005
		2. Elaboration of suggestions for the establishment of the social-psychological service system for victims of trafficking in persons	- Ministry of Internal Affairs of Georgia - Ministry of Labor, Health and Social Protection of Georgia - Ministry of Finance of Georgia (with the participation of the interested non-governmental organizations)	1 st half of 2005
		3. Putting into operation of the social-psychological service system for victims of trafficking in persons, envisaged by para. 5(2), with the provision of full anonymity of victims	- Ministry of Internal Affairs of Georgia - Ministry of Labor, Health and Social Protection of Georgia - Ministry of Justice of Georgia (with the participation of the interested non-governmental organizations)	2 nd half of 2005
		4. Elaboration of suggestions for creation of one of several shelters for victims of trafficking in persons and allocation of budgetary resources with this purpose	- Ministry of Labor, Health and Social Protection of Georgia - Ministry of Finance of Georgia (with the participation of the interested non-governmental organizations)	Until the end of 2005
		5. Provision of free of charge unanimous medical assistance and rehabilitation for victims of trafficking in persons (within the scope of the existing healthcare programs)	- Ministry of Labor, Health and Social Protection of Georgia	1 st half of 2005
		6. Elaboration and institutionalization of legal aid and security provision programs for victims of trafficking in persons and witnesses, including the provision of free of charge services of a lawyer	- Ministry of Justice of Georgia - Ministry of Internal Affairs of Georgia - Office of the Public Defender of Georgia (with the support of the interested non-governmental organizations)	1 st half of 2005

6. Establishment and further strengthening of the institutional mechanisms directed against illegal labor migration and trafficking	To provide for the existence and functioning of the coordinating and specialized bodies of the executive government working on the measures against illegal labor migration and trafficking in persons	1. Establishment of the respective independent sub-unit within the structure of the Ministry of Internal Affairs of Georgia working on the issues of fighting against trafficking in persons and its full material-technical provision	- Ministry of Internal Affairs of Georgia	1 st quarter of 2005
7. Monitoring of the situation in the field of fighting against illegal labor migration and trafficking	To undertake a control over the implementation of the current Action Plan, identification of problems in the given field and respective analysis, elaboration of recommendations for overcoming them	1. Elaboration of indicators for the identification of potential victims of trafficking in persons, in order to support the process of prevention of trafficking in persons in the future	- Ministry of Labor, Health and Social Protection of Georgia - Ministry of Internal Affairs of Georgia (with the participation of non-governmental organizations)	February 2005
		2. Submission of information about the work undertaken during a year to the Staff of the National Security Council of Georgia	- Office of the Prosecutor General of Georgia - Ministry of Internal Affairs of Georgia - Ministry of Justice of Georgia - Ministry of Foreign Affairs of Georgia - Ministry of Labor, Health and Social Protection of Georgia - High Council of Justice of Georgia (with the participation of non-governmental organizations)	2005-2006 (December of each year)
		3. Preparation of the respective report based on the studying the information submitted as per para. 7(1) and submitting it to the National Security Council of Georgia	- Staff of the National Security Council of Georgia (with the participation of the interested non-governmental organizations)	2005-2006 (December of each year)

		4. Cooperation with and involvement of the non-governmental organizations working against illegal labor migration and trafficking in persons into the monitoring process for the acquiring more complete information and finding joint solutions for the existing problems	- The Staff of the National Security Council of Georgia (with the participation of the Office of the Public Defender of Georgia and the interested non-governmental organizations)	Throughout 2005-2006
		5. Preparation of the State Report on the UN Convention on Elimination of All Forms of Discrimination Against Women taking into account the problems related with trafficking in persons and sexual exploitation	- The Staff of the National Security Council of Georgia (with the participation of the interested non-governmental organizations)	July 2006
		6. Provision of transparency and accessibility of monitoring process and respective outcomes through using respective media sources and non-governmental organizations network	- The Staff of the National Security Council of Georgia (with the participation of the interested non-governmental organizations and media sources)	Throughout 2005-2006

The 2007-2008 National Action Plan on the Fight against Trafficking in Persons

The Decree #23 of the President of Georgia

January 25, 2007, Tbilisi

ON APPROVAL OF THE 2007-2008 NATIONAL ACTION PLAN ON THE FIGHT AGAINST TRAFFICKING IN PERSONS

The following Action Plan on the Fight against Trafficking in Persons is approved.

Mikheil Saakashvili

Approved by the Presidential Decree # 23.
Issued on January 25, 2007

THE 2007-2008 NATIONAL ACTION PLAN ON THE FIGHT AGAINST TRAFFICKING IN PERSONS

Goal	Objective	Activity	Implementer	Term
1. Prevention of the crime of Trafficking in Persons.	1. To raise public awareness on the essence of Trafficking in Persons and the methods of combating trafficking.	1.1. To carry out information-educational campaign: through preparation of Public Service Announcements, radio and TV programs.	1.1. Coordination Council; The State Fund for the Protection and Assistance of the (Statutory) Victims of Trafficking in Persons (hereinafter referred to as "Fund"); The Public Broadcaster (in cooperation with interested non-governmental and international organizations).	Throughout the implementation of the Action Plan.

NOTE: The document was translated into English through USAID "No to TIP!" program, implemented by Georgian Young Lawyers' Association.

		1.2. To prepare print information materials and disseminate in the Civil Register Offices, in Georgian Consulates, in acting tourist and employment agencies, at the state boarder of Georgia and the regions prone to the trafficking risk. 1.3. To carry out public discussions on the trafficking related issue in higher educational institutions.	<u>1.2.Preparation:</u> The Ministry of Justice of Georgia, The Ministry of Interior of Georgia, The Ministry of Foreign Affairs of Georgia, The Ministry of Education and Science of Georgia, The Fund (in cooperation with interested non-governmental and international organizations). <u>Dissemination:</u> The Ministry of Interior of Georgia, The Ministry of Justice of Georgia, The Ministry of Foreign Affairs of Georgia, The Ministry of Education and Science of Georgia, The Fund (in cooperation with interested non-governmental and international organizations). 1.3.Coordination Council; The Fund (in cooperation with interested non-governmental and international organizations).	
	2. To introduce the latest Trafficking in Persons prevention methods and to support their implementation.	2. To conduct special trainings on combating Trafficking in Persons, for the following target groups, considering specificity of their work: a) border guards; b) district inspectors; c) health care workers; d) mass media representatives e) employees of the Ministry of Education and Science; f) Employees of the Consulate Offices.	2. The Fund, respective state agencies (in cooperation with interested non-governmental and international organizations).	Throughout the implementation of the Action Plan.

	3. To introduce Trafficking in Persons crime prevention measures to juveniles.	3. To develop and improve educational programs by the Ministry of Education and Science: a) To implement and improve existing educational standards on combating Trafficking in Persons in secondary educational program; b) To create the teaching module on combating Trafficking in Persons and to conduct pilot lessons by specially trained teachers and invited experts in educational institutions, in especially high risk regions. c) To arrange educational activities in the orphanages and shelters for homeless children.	3. The Ministry of Education and Science of Georgia (in cooperation with interested non-governmental and international organizations).	Throughout the implementation of the Action Plan.
	4. To research the scope of Trafficking in Persons.	4.1. To analyze Trafficking in Persons facts, respecting anonymity of the victims/injured persons, including cases under ongoing investigations. 4.2. To conduct anonymous research on victims, with an emphasis on the country of their origin, and the reasons for becoming victims. 4.3. To research the causes and scale of child trafficking 4.4. To summarize the annual research reports.	4. The Coordination Council, the General Prosecutor's office, the Fund (in cooperation with interested non-governmental and international organizations).	Throughout the implementation of the Action Plan.
2. Protection of the victims of Trafficking in Persons.	5. To strengthen legal protection mechanisms for the victims of Trafficking in Persons.	5.1. To analyze the legislation and prepare legislative amendments as needed, regarding assistance to the victims of Trafficking in Persons /injured persons. 5.2. To prepare legislative amendments regarding assistance to the underage and minor victims of Trafficking in Persons/injured persons, as needed.	5.1. The Government of Georgia, Coordination Council, the Fund (in cooperation with interested non-governmental and international organizations). 5.2. The Ministry of Education and Science, the government of Georgia (in cooperation with interested non-governmental and international organizations).	Throughout the implementation of the Action Plan.

		5.3. To promote active application of special protection measures for victims and witnesses, in case of Trafficking in Persons crime during criminal proceedings and after such proceedings are closed.	5.3. The Coordination Council, the Fund (in cooperation with interested non-governmental and international organizations).	
	6. To improve the National Referral Mechanisms.	6. To coordinate and develop cooperation envisaged by the National Referral Mechanisms.	6. The Coordination Council, the Fund (in cooperation with interested non-governmental and international organizations).	Throughout the implementation of the Action Plan.
	7. To develop the network of shelters for the victims of Trafficking in Persons/ injured persons.	7.1. To conduct periodic monitoring of shelter activities, with the purpose of improvement. 7.2. To create the shelter for the victims of Trafficking in Persons in Tbilisi (with the capacity of ten people).	7. The Ministry of Labor, Health, and Social Protection of Georgia, the Fund (in cooperation with interested non-governmental and international organizations).	Throughout the implementation of the Action Plan. 7.2. The second half of 2007
	8. To assist the voluntary and safe return of the victims of Trafficking in Persons to their home countries and to their reintegration.	8.1. To assist the voluntary and safe return of the victims of Trafficking in Persons to their home countries (Georgian citizens, persons living in Georgia permanently without citizenship / injured persons). 8.2. To elaborate the programs for assistance and reintegration for the victims / injured persons. 8.3. To strengthen the procedures of temporary residency in Georgia for these victims of Trafficking in Persons that are foreign citizens, persons with no citizenship/injured persons. 8.4. To assist the return of from Georgia, to the country of their origin of, Trafficking in Persons victims / injured persons that are foreign citizens / persons with no citizenship.	8.1. The Ministry of Foreign Affairs of Georgia, the Ministry of Finance of Georgia. 8.2. The Fund, The Ministry of Finance of Georgia. 8.3 The Ministry of Justice of Georgia. 8.4. The Fund, The Ministry of Finance of Georgia (in cooperation with interested non-governmental and international organizations).	Throughout the implementation of the Action Plan.

3. Criminal prosecution of the Trafficking in Persons (trafficking) crime.	9. To introduce the crime of Trafficking in Persons and specifics of combating it.	9. To conduct special trainings regarding Trafficking in Persons, covering the latest methods of criminal prosecution and considering the specifics of the crime of Trafficking in Persons and of combating it, for the following target groups: a) employees of the Ministry of Internal Affairs; b) employees of the Prosecutor's Office; c) judges.	9. The Ministry of Internal Affairs of Georgia, The General Prosecutor's Office, the High Council of Justice.	Throughout the implementation of the Action Plan.
	10. To improve the quality of investigation on the cases of Trafficking in Persons.	10.1. To strengthen investigation and advance respective procedural norms. 10.2. To cooperate with law enforcement authorities of the other states during the criminal prosecution.	10. The Ministry of Internal Affairs of Georgia, the General Prosecutor's Office.	Throughout the implementation of the Action Plan.
4. General issues.	11. To monitor the fulfillment of obligations set with this Action Plan by the state agencies and to arrange future activities.	11.1. To prepare quarterly reports by the state agencies regarding their activities under this Action Plan and provide these reports to the Coordination Council. 11.2. To control the implementation of the Action Plan through the Coordination Council, to assess and to elaborate additional recommendations and suggestions.	11.1. The Ministry of Internal Affairs of Georgia, the Ministry of Labor, Health and Social Protection of Georgia, the Ministry of Foreign Affairs of Georgia, the Ministry of Education and Science of Georgia, the General Prosecutor's Office, the Ministry of Justice of Georgia, the Ministry of Finance of Georgia. 11.2. The Coordination Council.	On a quarterly basis, throughout the implementation of the Action Plan.
	12. To coordinate the activities.	12. To coordinate activities of Georgian Government with the other states, international and non-governmental organizations.	12. The Coordination Council, the Ministry of Foreign Affairs of Georgia, the Ministry of Internal Affairs of Georgia, the Fund.	Throughout the implementation of the Action Plan.
	13. To support the development of the future Action Plan	13. To coordinate implementation of special researches, in order to identify future needs and plan the new strategy	13. The Coordination Council.	The second half of 2008.

Approved by the Interagency Coordination Council for
Carrying out Measures Against Trafficking in Persons
Meeting #1

Operational Instruction for Protection of (Statutory) Victims of Trafficking in Persons

**NATIONAL REFERRAL MECHANISM
AND
VICTIM IDENTIFICATION PROCEDURES**

Operational Instruction for Protection of (Statutory) Victims of Trafficking in Persons (hereinafter – the National Referral Mechanism) serves as a document of agreement between and cooperation of state bodies, international organizations and non-governmental sector in the process of protection of (statutory) victims of trafficking in persons.

The following structures working on protection and assistance to (statutory) victims of trafficking in persons are involved in the National Referral Mechanism via the following three stages:

- 1. Identification of a Victim and Granting a Status of Trafficking in Persons***
- 2. Protection and Assistance to (Statutory) Victims of Trafficking in Persons***
- 3. Reintegration and Rehabilitation of (Statutory) Victims of Trafficking in Persons***

PART ONE

IDENTIFICATION OF VICTIMS OF TRAFFICKING IN PERSONS

1. First Contact with the alleged victim of trafficking in persons

- 1.1. The first contact with the alleged victim of trafficking in persons may have: employees of the border guards' service, Police, representative of the Office of the Public Defender of Georgia, non-governmental organizations, medical institutions.¹
- 1.2. If there is a suspicion that a person is a possible victim of trafficking in persons, or if such a suspicion emerges or a victim identifies himself/herself as a victim of trafficking in persons, he or she shall be informed of all the rights and obligations prescribed by the Law, as well as his/her legal status and a respective list of rights and obligations shall be handed over to him/her.
- 1.3. An alleged victim of trafficking in persons shall be notified right at the beginning of the exemption from criminal responsibility for any illegal act that he/she has committed coercively, due to being a victim of trafficking in persons². Alleged victim of trafficking in persons shall also be notified without a delay that he/she has a right to apply to an institution providing services for the victims of trafficking (a shelter).³
- 1.4. A special mobile group shall be called on if an alleged victim of trafficking in persons wishes to apply for identification of his/her status as of a victim of trafficking in persons. If an alleged victim wishes to contact a mobile group after a while, respective contact information shall be handed over to him/her.

2. Identification of a Victim and Granting a Status

- 2.1. Identification of victims of trafficking in persons is conducted in accordance with the Standards and Rules of Identification of Victims of Trafficking in Persons, as approved by the President of Georgia upon submission by the Interagency Coordination Council for Carrying out Measures against Trafficking in Persons (**hereinafter – the “Coordination Council”**);
- 2.2. A Permanent Group created at the Coordination Council (**hereinafter – the “Permanent Group”**) considers granting a status of a victim of trafficking in persons within 48 hours after an application of an alleged victim of trafficking in persons to a shelter or other relevant institution;
- 2.3. A Permanent Group considers granting a status of a trafficking in persons based on the information provided to the group by the special mobile group;
- 2.4. A special mobile group shall be created by the Legal Entity of Public law – “State Fund for Protection and Assistance of (Statutory) Victims of Trafficking in Persons” (**hereinafter -**

1 A room for conducting an interview with a victim can be allocated at the border crossing points and in the Police. \

2 The Law on Fight against Trafficking in Persons

3 The Law on Fight against Trafficking in Persons

“the Fund”), upon the submission of the Permanent Group. The mobile group conducts first interview with a victim. Based on the information collected as a result of an interview (in the form of a questionnaire) and additional oral explanations of the mobile group, the Permanent Group makes a decision of granting a status of a victim of trafficking in persons.

- 2.5. After granting a status of a victim of trafficking in persons, if the victim so wishes, he/she may be placed in a shelter. Otherwise he/she may enjoy all the guarantees for victims of trafficking in persons, as envisaged by the legislation⁴.

A document of cooperation of the state, non-state and international organizations on provision of legal, medical, psychological and other types of services, The Strategy for Rehabilitation and Social Reintegration of the Victims of Trafficking in Persons, is a part of the **National Referral Mechanism**.

48 hours long term: if an alleged victim of trafficking in persons does not have a shelter within the afore-mentioned 48 hours, there are three alternatives on giving him/her a possibility to stay:

1. a temporary waiting room be created at the border in West Georgia, and a similar room identified in a medical institution in East Georgia;
2. a special project be created, within which there will be funding allocated for provision of over-night expenses;
3. both options shall be realized.

3. Procedure of Granting a Status of a Victim of Trafficking in Persons

- 3.1. Granting a status of a victim of trafficking in persons by the Permanent Group shall take place within 48 hours after a respective application of the alleged victim to the shelter or other relevant institution;
- 3.2. The Permanent Group considers granting a status of a victim of trafficking in persons to an alleged victim based on Victim Identification Questionnaire filled-out as a result of an interview conducted with an alleged victim of trafficking in persons. The mobile group submits the filled-out identification questionnaire to the Permanent Group. If an alleged victim so wishes, the permanent Group may have an interview with him/her.
- 3.3. If the Permanent Group grants the status of a victim of trafficking in persons, it issues the respective document confirming the individual case of granting the status. One copy of the document shall be handed over to the victim, one copy stays with the Permanent Group and one copy is sent to the Fund.

4 A victim is handed over a standard document, composed of the following: a) Information on the available help in the health sector (with the contact details); b) information on free legal aid (contact details included); c) The list of guarantees envisaged by the Law of Georgia on the fight against Trafficking in Persons and criminal procedural legislation of Georgia.

When granting the status of a victim of trafficking in persons, the Permanent Group provides the victim with the written information on possibilities of shelter, compensation, medical assistance and other programs.

- 3.4. If the Permanent Group refuses granting a status of a victim of trafficking in persons, the Permanent Group provides the Fund with this information.
- 3.5. A victim of trafficking in persons, which was granted a status of a statutory victim of trafficking by the law enforcement in accordance with the Criminal Procedure legislation, is equal to a person with the status of trafficking in persons granted by the Permanent Group. Therefore, the statutory victim is entitled to use services of shelter, claim compensation from the state, enjoy health care services and other programs. The statutory victim shall be informed about all the mentioned rights at the moment of granting a status of a statutory victim of trafficking in persons.
- 3.6. A person, who was granted a status of a victim of trafficking in persons by a foreign country, international organization or an organisation of a foreign country, can apply for granting the status of a victim of trafficking in Georgia to the Permanent Group. A foreign national may be granted a status of a victim of trafficking in persons, if illegal acts realised against him/her started, continued or finalised in Georgia. The Permanent Group shall not automatically recognize a person as a victim of trafficking in persons, if he/she is recognized as such by a foreign country, organizations of foreign countries or international organizations. The Permanent Group considers such cases according to the established rule, as any other application.
A person recognized as a victim of trafficking in persons by a foreign country, by an organization of a foreign country or by an international organization, may use services of shelter, claim compensation from the state, enjoy health care services and other programs only after granting to him/her a status of a victim of trafficking in persons by the Permanent Group.

4. Mobile Group

- 4.1. A mobile Group is composed of two experts: a lawyer and a psychologist.
- 4.2. There are two mobile groups operating on the territory of Georgia: one in East Georgia and the other one in West Georgia.
- 4.3. A mobile Group is called in cases of identification of an alleged victim of trafficking in persons or self-identification. A special identification questionnaire is filled out by the Mobile Group along with conducting an interview with him/her. A filled-out identification questionnaire is submitted to the Permanent Group. The Mobile Group considers issue of granting the status of the victim of trafficking in persons based on the questionnaire filled-out by the mobile group during the interview with the alleged victim of trafficking in persons.
- 4.4. The mobile group members are obliged to keep in secret any identification-related data of the possible victim, notwithstanding whether the status of a victim is granted or refused to a person. Revealing this data incurs criminal liability.

5. The Permanent Group

- 5.1. The granting of the status of a victim of trafficking in persons is exercised by the Mobile Group. The Mobile Group considers an issue of granting the status of a victim of trafficking to a person based on the questionnaire submitted by the mobile group. The mobile group does not grant a status of a victim of trafficking automatically to a person, who is recognized as such by a foreign state, international organization or a foreign NGO. The Mobile Group considers such a case as any other application, in accordance with the generally established rules.
- 5.2. The Permanent Group consists of 5 members. Composition of the Permanent Group is confirmed by the Interagency Coordination Council for Carrying out Measures against Trafficking in Persons. Establishment of the alternative members of the Permanent Group members by the Coordination Council is also possible.
- 5.3. The Permanent Groups makes decisions on granting a status of a victim of trafficking in persons with the 4/5 of the composition.
- 5.4. The Permanent Group submits the information on granting or refusing the status of the victim of traffickign in persons to the Fund.
- 5.5. The members of the Permanent Group are obliged to keep in secret any identity-related data of the an victim of trafficking in persons, despite the fact whether a status of a victim is granted to him/her. Revealing the data incures criminal liability.

PART TWO

PROTECTION AND ASSISTANCE TO (STATUTORY) VICTIMS OF TRAFFICKING IN PERSONS

1. Shelter

- 1.1. After receiving a status of a (statutory) victim of trafficking in persons he/she is entitled to use the services of an institution providing services for the victims of trafficking in persons (a shelter) and enjoy other rights envisaged by the Chapter.
- 1.2. An institution providing services for the victims of trafficking in persons (a shelter) is established to protect victims of trafficking in persons, support, rehabilitate and fully reintegrate them into their families and society. A shelter is created at the Fund, as a structural unit of the legal entity of public law. Any natural or legal person is also entitled to establish a legal entity of private law – an institution providing services for the victims of trafficking in persons (a shelter), in line with the organizational-legal form, established by the Georgian legislation.⁵
- 1.3. A (statutory) victim shall be placed in a shelter only based on his/her consent and only after

5. If a person approaches NGO, which has a shelter, after undergoing an identification procedure, he/she shall be suggested to use that shelter

granting a status of a (statutory) victim of trafficking in persons. Placing a victim in a shelter is not dependent on the cooperation of the victim with the law-enforcement authorities in the process of criminal proceedings on a given crime. A shelter is contacted with regard to placing a person in the shelter by the organization or a natural person, who is in contact with him/her.

- 1.4. The Shelter must meet the standards established by the Georgian legislation.
- 1.5. A Shelter, with the consent of a (statutory) victim of trafficking in persons, provides the following services for him/her:
 - a. Secure place of residence with decent living conditions;
 - b. Food and clothes;
 - c. Medical aid;
 - d. Psychological counseling;
 - e. Legal assistance and court representation (including filing complaints, appearing in court proceedings as a witness, requesting asylum, obtaining documents for returning to the country of origin).
 - f. Providing the information in the language the victim understands; provision of the assistance of the lawyer in case of necessity;
 - g. Participation in the long-term and short-term programs of rehabilitation and reintegration (professional and other educational programs, support in employment).
- 1.6. The victim shall be placed in the shelter on the basis of the individual contract, taking into account the age, sex and other special requirements.
- 1.7. Upon entering the shelter, a (statutory) victim undergoes medical examination.

Length of staying in a shelter and conditions for leaving a shelter

- 1.8. The period of stay in a shelter based on a contract, is 3 months. The extension of the term, once it expires, is possible.
- 1.9. The victim may leave the shelter voluntarily before the term expires.

Internal Regulation of a Shelter

- 1.10. The shelter shall function on the basis of Internal Regulations of the Shelter.
- 1.11. Internal Regulation shall be in compliance with the standards established for a shelter and it shall be followed both by victims and the staff.

- 1.12. The violation of internal regulations may result into the termination of the contract for both – staff and victim.
- 1.13. Shelter Administration staff are obliged to keep in secret identification data of the victims of trafficking in persons placed in the shelter. Revealing the data incurs criminal liability in accordance with the law.

2. Compensation

A right to claim compensation

- 2.1. After granting a status of a (statutory) victim of a trafficking in persons, he/she is entitled to claim compensation, which is granted by the Fund, in accordance with the procedure prescribed by the legislation.
- 2.2. Granting compensation is not dependent on the cooperation of the victim with the law-enforcement authorities.
- 2.3. If a (statutory) victim of trafficking in persons receives compensation from the Fund and meanwhile as a result with the law enforcement authorities, his/her trafficker is detained, the received compensation does not restrict the (statutory) victim's right to claim material, moral and property damage.

Procedure of granting compensation

- 2.4. A compensation is granted to a victim of trafficking in persons, who had incurred moral, property and material damage as a result of traffickin in persons and who was granted a status of a victim of trafficking in persons by the Permanent Group created at the Coordination Council for Carrying out Measures against Trafficking in Persons.
- 2.5. A compenstaion is granted to a (statutory) victim of trafficking in persons, who had incurred moral, property and material damage as a result of traffickin in persons and who was granted a status of a (statutory) victim of trafficking in persons by the law enforcement authority in accordance with the rules prescribed by the criminal procedure legislation.
- 2.6. Compensation amount is paid through bank transaction.

Compensation Amount

- 2.7. Compensation amount to be granted to a victim of trafficking in persons by the State Fund for Protection and Assistance of (Statutory) Victims of Trafficking in Persons is GEL 1,000.
- 2.8. The Fund provides for keeping in secret any identification data of the victims of trafficking in persons. Revealing this data encures criminal liability as prescribed by the legislation.

3. Other Measures of Protection and Assistance to (Statutory) Victims of Trafficking in Persons

Reflection Period

- 3.1. A (statutory) victim of trafficking in persons is entitled to a 30 days-long reflection period, in order to make a decision on cooperation with the law enforcement bodies in the process of criminal procedures.
- 3.2. Reflection period is calculated from the day of application of the alleged victim to a shelter or law enforcement bodies.
- 3.3. During the reflection period a victim is exempted from the criminal liability envisaged by the Article 371 of the Criminal Code of Georgia.

Safe Repatriation

- 3.4. Safe repatriation encompasses several components: arrangement of relevant documentation, issue of safety, etc.
- 3.5. After expiration of reflection period or after completion of respective criminal procedure a state undertakes relevant measures for return of the foreign (statutory) victim to the country of origin.
- 3.6. After completion of criminal procedure a foreigner, upon his request, may be granted an asylum in Georgia, if there is a reasonable ground to believe that in case of return to the country of origin, his/her life, health or liberty may be threatened.
- 3.7. Consular and diplomatic representations of Georgia cooperate with all the respective state agencies in issuing in the shortest possible terms IDs or certificates for return to Georgia to the Georgian nationals and stateless persons permanently residing in Georgia, who become (statutory) victims of trafficking in persons and their actual return to Georgia.
- 3.8. In order to safely and voluntarily return (statutory) victims of trafficking in persons to Georgia, the state agencies cooperate with the respective bodies of other countries, international organizations and non-enterprised legal entities.

Medical Assistance

- 3.9. A (statutory) victim of trafficking in persons is entitled to benefit from the medical assistance programs as provided by the Ministry of Labour, Health and Social Protection. A (statutory) victim of trafficking in persons is notified on these programs by the Permanent Group or the law enforcement authorities, accordingly.

Legal Aid

3.10. A (statutory) victim of trafficking in persons is entitled, to benefit from free of charge legal aid. A (statutory) victim of trafficking in persons is notified on the free legal aid and the organizations providing this service by the Permanent Group or law enforcement authorities, respectively, when granting the status of a (statutory) victim of trafficking in persons.

PART THREE

1. REHABILITATION AND REINTEGRATION OF (STATUTORY) VICTIMS OF TRAFFICKING IN PERSONS

- 1.1. Institutions providing services for the victims of trafficking in persons shall elaborate rehabilitation and reintegration into family and society programs for (statutory) victims of trafficking in persons.
- 1.2. Ministry of Education and Science of Georgia together with the Ministry of Labor, Health and Social Affairs provides for inclusion into professional education and other educational activities of (statutory) victims of trafficking in persons, based on their consent.
- 1.3. The measures directed at the protection of personal security of (statutory) victims of trafficking in persons and their psycho-social rehabilitation shall be conducted based on their consent and with the total secrecy of their personal identification data.

2. PROTECTION OF SECRECY OF THE IDENTITY DATA OF (STATUTORY) VICTIMS OF TRAFFICKING IN PERSONS AND LIABILITY FOR THEIR DISCLOSURE

- 2.1. Representatives of state structures, international organizations, governmental and non-governmental organizations, who were notified of the identity data of (statutory) victims of trafficking in persons in the course of their implementation of official duties, must keep In secret all the identification data of (statutory) victims of trafficking in persons.

Approved by the Permanent Interagency Coordination Council for
Carrying out Measures Against Trafficking in Persons
July 19, 2007

Permanent Interagency Coordination Council for Carrying out Measures
Against Trafficking in Persons

**THE STRATEGY FOR REHABILITATION AND
SOCIAL REINTEGRATION OF THE (STATUTORY) VICTIMS
OF TRAFFICKING IN PERSONS**

INTRODUCTION

The state shall promote prevention of trafficking in persons, protection of human rights of (statutory) victims of human trafficking, their assistance and rehabilitation and shall implement measures to combat trafficking in persons.

*Law of Georgia on Combating Trafficking in Persons
Article 4.2*

Fighting against trafficking in persons within the country, as well as outside Georgia along with the international community is one of the priorities of the Government of Georgia.

The Government of Georgia actively implements the measures aimed at preventing the trafficking in persons, promoting the fight against it, effective investigating of this crime, prosecution of offenders, providing efficient support to the victims and their solid rehabilitation and social reintegration.

The aim of this strategy is to promote the firm rehabilitation and social reintegration of the victims of trafficking in persons, stemming from their needs and available resources.

The rehabilitation activities for the victims of (statutory) victims of trafficking in persons shall be carried out by the competent authorities of Georgian Government only on the basis of informed written consent of a victim of (statutory) victim of trafficking in persons, through the close cooperation with the NGOs and international organizations operating in Georgia and their direct involvement in implementation of rehabilitation and reintegration measures.

The Strategy on rehabilitation and social reintegration may apply to the (statutory) victims of trafficking in persons, whether or not they are in a shelter, and despite their willingness to cooperate with the law enforcement authorities.

Definition of Rehabilitation and Reintegration

For the purposes of this Strategy:

“Rehabilitation” shall mean:

Recovery of physical and mental health of the (statutory) victim of trafficking in persons through the service, free medical and psychological assistance provided to him/her either in a shelter of outside of it.

“Reintegration” shall mean:

Dignified return of (statutory) victim of trafficking in persons to his/her family and/or common social life, through the provided assistance, and raising level of his/her social functioning (gaining the skills, which will help him/her to find a job, etc.)

1. COORDINATION OF THE REHABILITATION AND SOCIAL REINTEGRATION ACTIVITIES FOR THE (STATUTORY) VICTIMS OF TRAFFICKING IN PERSONS

- 1.1. The Georgian authorities shall closely cooperate with the local NGOs and International Organizations to achieve the goals of rehabilitation and social reintegration of the (statutory) victims of trafficking in persons.

While implementing the rehabilitation and reintegration programs, the State Fund for the Protection of and Assistance to (Statutory) Victims of Trafficking in Persons acts on behalf of the State; it is entitled to coordinate rehabilitation/reintegration activities.

- 1.2. In order to coordinate the activities in the field of rehabilitation and social reintegration of the victims of trafficking in persons, the Fund once in three months holds meetings with the actors dealing with the rehabilitation and reintegration processes, sums up together with them the results of the previous quarter, discusses problematic issues and designs the plans for the next quarter.

2. THE ACTORS DEALING WITH THE REHABILITATION AND SOCIAL REINTEGRATION PROCESSES

- 2.1. In order to achieve the goals of the present Strategy, the process of rehabilitation and social reintegration of the (statutory) victims of trafficking in persons shall be carried out on the basis of individual plans for the (statutory) victims of trafficking in persons, by the following actors:
 - a) The State Fund for the Protection of and Assistance to (Statutory) Victims of Trafficking in Persons;

- b) Local Non-Governmental organization;
- c) International organization;
- d) Social worker.

3. DRAFTING THE INDIVIDUAL PLAN FOR SOCIAL REINTEGRATION OF (STATUTORY) VICTIM OF TRAFFICKING IN PERSONS

- 3.1. The rehabilitation process starts from the moment of rendering the status of a (statutory) victim to a person.
- 3.2. Social reintegration measures for (statutory) victims of trafficking in persons shall be carried out only on the basis of informed, written consent of the (statutory) victim of trafficking in persons.
- 3.3. A social worker shall provide the assistance to the (statutory) victim of trafficking in persons throughout the entire period of implementation of individual plan¹ drawn up in accordance with the relevant regulations.
- 3.4. The drafting of Individual Plan of Reintegration shall be conducted in two stages:
 - a) The initial plan of social reintegration shall be designed by the social worker and the (statutory) victim of trafficking in persons; on the basis of this document, in agreement with the Fund, a social worker shall seek for the available resources and design the final individual plan of social rehabilitation together with the (statutory) victim of trafficking in persons.
 - b) A social worker shall submit the individual plan of social reintegration to the Fund for approval. The final social reintegration plan shall be designed in agreement with the Fund, bearing in mind the available resources.
- 3.5. During the implementation, the social reintegration plan may change due to changes of needs of the (statutory) victim of trafficking in persons or offered services that are envisaged in the plan. The modification of the plan shall be formalized in writing and approved by the signature of a social worker and a (statutory) victim of trafficking in persons.

4. THE ROLE OF THE FUND IN THE PROCESS OF REHABILITATION AND SOCIAL REINTEGRATION OF (STATUTORY) VICTIMS OF TRAFFICKING IN PERSONS

- 4.1. The State Fund for the Protection of and Assistance to Statutory Victims of Trafficking in Persons shall guide the process of rehabilitation and reintegration of (statutory) victims of trafficking in persons on behalf of the State.
- 4.2. The Fund, together with other actors leading the rehabilitation and reintegration process, shall elaborate the list of services promoting the rehabilitation and social reintegration of the (statutory) victims of trafficking in persons.

1. see. Annex 1, sample of the Individual Reintegration Plan

- 4.3. The Fund shall receive on a quarterly basis (or when necessary) the written information from the actors ensuring the rehabilitation and social reintegration processes about changes in services provided by them for the purposes of rehabilitation and reintegration. After receiving and processing such information the Fund shall renew the list of services offered by NGOs and international organizations.
- 4.4. The renewed document shall be kept at the Fund and the copies shall be distributed to the social workers.
- 4.5. The Fund shall elaborate and fund (as resources permit) such services that form the final package of services necessary for the purposes of rehabilitation and social reintegration, together with the services provided by the local NGOs and international organizations.

5. PARTICIPATION OF A SOCIAL WORKER IN IMPLEMENTATION OF THE INDIVIDUAL PLAN OF SOCIAL REINTEGRATION

- 5.1. Social worker is a person who secures the services provided to the (statutory) victim of trafficking in persons within the scope of the present Strategy; his/her activities are subject to state regulation provided for by the legislation. Social worker is an employee of the Fund.
- 5.2. A social worker, together with the (statutory) victim of trafficking in persons, shall elaborate the individual plan of social reintegration. When elaborating the individual plan, the priorities shall be divided into two groups: a) necessary, and b) desired services.
- 5.3. In seeking the funds for services the priority shall be attached to the relevant services necessary for social reintegration. Within the scope of available resources the desired services for social reintegration can also be provided.
- 5.4. In order to receive the services referred to in the list of services provided by the local NGOs and international organizations, a social worker, in agreement with the Fund, shall request the provision of services from the relevant organizations on behalf of a (statutory) victim.
- 5.5. If the local NGOs and international organizations can not provide support in the implementation of necessary components of the individual social reintegration plan, the Fund shall consider financing of the implementation of given components from its own resources.
- 5.6. The service to be funded by the Fund shall be determined in accordance with the needs considered in the individual plan, and it may not exceed GEL 2,000 per (statutory) victim. The Fund makes a decision concerning financing the social reintegration service from its financial resources.

6. THE ROLE OF LOCAL NGOS AND INTERNATIONAL ORGANIZATIONS IN THE REINTEGRATION PROCESS

- 6.1. The local NGOs and international organizations shall participate in the social reintegration process within the scope of their programs and services, in accordance with the needs and requirements developed in the individual social reintegration plan jointly elaborated by the social worker and the (statutory) victim.

7. THE ROLE OF A SOCIAL WORKER IN THE PROCESS OF REHABILITATION AND SOCIAL REINTEGRATION

- 7.1. The database on social workers shall be developed by the Fund.
- 7.2. After rendering the status of a (statutory) victim of trafficking in persons, the Fund shall designate a social worker to the (statutory) victim, who, from this very moment starts working with the (statutory) victim, and at an initial stage identifies the primary rehabilitation needs for physical and mental recovery of the (statutory) victim.

7.3. Individual plan of social reintegration

The individual plan of social reintegration shall be developed in two stages:

1. upon identification of reintegration needs by the social worker and the (statutory) victim of trafficking in persons, the initial plan shall be designed;
 2. after submitting the initial plan to the Fund, in agreement with the Fund and giving the due account to the available resources, the final individual plan of reintegration shall be developed, which determines the concrete services necessary for reintegration and identifies service provider organizations.
- 7.4. At the first stage a social worker shall explain to the (statutory) victim of trafficking in persons the importance and need of social reintegration, also provide him/her with information regarding all necessary procedures on drafting the reintegration of individual plan. A social worker, on the basis of informed consent of the victim, together with the (statutory) victim of trafficking in persons, shall identify the needs for social reintegration of the latter.
 - 7.5. A social worker first shall submit the individual reintegration plan to the Fund. In agreement with the Fund a social worker shall make an appeal to the local NGOs and international organizations leading the rehabilitation and reintegration process to receive the service necessary for social reintegration.

- 7.6. After receiving the positive decision on provision of the certain service from the international and non-governmental organizations leading the rehabilitation and reintegration processes, including the funds, when necessary, provided by the Fund, a social worker, together with the (statutory) victim of trafficking in persons shall elaborate the final individual social reintegration plan.
- 7.7. The individual action plan with the relevant time-table shall be developed by the social worker in accordance with the specially designed Guidelines on Individual Plans of Social Reintegration, approved by the Fund.
- 7.8. The individual plan of social reintegration shall be signed by the (statutory) victim and the social worker.
- 7.9. Social worker is responsible for effective application of funds and services assigned for implementation of the individual reintegration plan. Social worker shall submit the reports on a monthly basis to the Fund and service providers about expenditures and completed works.
- 7.10. The individual social reintegration plan has the term of implementation and it may not exceed 12 months.
- 7.11. After completion of social reintegration process – as the term of individual plan has been exhausted – a social worker shall have communication with the (statutory) victim on a regular basis, within the form agreed with him/her, time and method, fully observing the confidentiality of communication.
- 7.12. Ground for termination of individual social reintegration plan

The individual social reintegration plan may be terminated based on the following grounds:

1. upon expiry of the term of reintegration program;
2. by the Fund, upon written request of the (statutory) victim of trafficking in persons (if the needs included in the rehabilitation plan have been changed, for example, marriage, etc.)
3. By the Fund, upon gross and repeated violation of the implementation process of individual plan by the (statutory) victim.

8. MONITORING OF IMPLEMENTATION OF THE INDIVIDUAL SOCIAL REINTEGRATION PLAN OF THE (STATUTORY) VICTIM OF TRAFFICKING IN PERSONS

- 8.1. A social worker is responsible for implementation of the individual plan. The monitoring over the implementation shall be exercised by the Fund, as well as international organizations and NGOs participating in the process of rehabilitation and social reintegration, within the scope of their competency.

8.2. In the process of monitoring the Fund is entitled to request from social worker information at any stage of implementation of the plan.

Annex #1

Individual Reintegration Plan

1. Time and date of registration _____;
2. (Statutory) Victim's encrypted name _____;
3. Date of assignment of a social worker _____ Number of relevant decision by the Fund _____;
4. Social worker's name, last name _____;
5. Information on the reintegration components and services:

#	Description of the components	Service provider	Important dates	Note
1				
2				
3				
4				
5				
6				
7				
8				
9				
10				

6. We, the undersigned confirm that:
 - a) this reintegration plan was jointly elaborated;
 - b) the (statutory) victim stands ready to carry out the activities that are outlined in the plan;
 - c) the social worker will assist the (statutory) victim in implementing the plan;
 - d) the implementation of the plan will be terminated in case of failure or repeated violation of the activities considered under the plan by the (statutory) victim.

7. Signatures:

(Statutory) Victim _____

Date _____

Social worker _____

Date _____

The Plan has been approved by the Fund _____

**THE DECREE OF THE PRESIDENT OF GEORGIA
#437 ISSUED ON JULY 18, 2006, TBILISI**

on approval of the Statute of the Legal Entity of Public Law – The State Fund for Protection of and Assistance to (statutory) Victims of Trafficking in Persons

The Statute of the Legal Entity of Public Law – The State Fund for Protection of and Assistance to (statutory) Victims of Trafficking in Persons should be approved in pursuance to Article 9, paragraph 5 of the Law of Georgia on Combating Trafficking in Persons

The Statute of the Legal Entity of Public Law – The State Fund for Protection of and Assistance to (statutory) Victims of Trafficking in Persons

Article 1. General Provisions

1. The State Fund for Protection of and Assistance to (statutory) Victims of Trafficking in Persons (hereinafter referred to as a Fund) is a legal entity of public law, created on the bases of the law of Georgia on “Combating Trafficking in Persons”;
2. The Fund as a legal entity of public law acquires rights and obligations with a view to implement objectives and functions set by the Statute;
3. The Fund in its activities is governed by the Georgian Constitution, by the Law of Georgia on “Combating Trafficking in Human Beings”, by the Statute and other normative acts;
4. The Fund is created on the basis of state property. The Ministry of Labor, Health and Social Protection of Georgia (hereinafter referred to as the Ministry) carries out its state control;
5. The Fund has a seal with a small picture of the state emblem and the title of the Fund thereon. The Fund also has a separate bank account.
6. The legal address of the Fund is: Gamsakhurdia Av. No 30, Tbilisi

Article 2. Objectives

- a) to assist the victims of trafficking in human beings and protect their legal interests;
- b) to ensure the victims of trafficking in human beings with a shelter, legal, psychological, medical and/or other aid;
- c) to promote rehabilitation of the victims of trafficking in human beings and their full reintegration in the families and in the society;
- d) to give compensations to the victims of trafficking in human beings.

Article 3. Functions and Activities

The Fund:

- a) raises necessary funds with a view to ensure protection, assistance and rehabilitation of the victims of trafficking in human beings;
- b) funds the activities directed to protection, assistance and rehabilitation of the victims of trafficking in human beings;
- c) allots necessary sums for identification of the victims of trafficking in human beings;
- d) actively cooperates with governmental, non-governmental and international organizations with a view to protect, assist and rehabilitate victims of trafficking in human beings;
- e) elaborates and participates in preparing of the drafts of normative acts with a view to protect, assist and rehabilitate victims of trafficking in human beings;
- f) ensures full observance of honor, dignity, privacy and security of the victims of trafficking in human beings;
- g) ensures full confidentiality of the personal data of the victims of trafficking in human beings;
- h) within its competence organizes, coordinates, manages and controls activities of the structural units;
- i) works out and implements relevant measures for professional development of the employees of the Fund.

Article 4. Rights and Obligations

1. Within its competence, the Fund is entitled to:
 - a) organize allotment of compensations to the victims of trafficking in human beings;
 - b) control circulation of the Fund's incomes;
 - c) carry out economic activities according to the rules established by law;
 - d) request and receive from the state agencies, legal entities and natural persons information necessary for the Fund's activity permitted by the legislation;
 - e) arrange conferences, meetings, seminars and apply other means to disseminate information;
2. When implementing its activities the Fund should carry out financial accounting and reporting, make up a balance and submit it to the Ministry for approval.

Article 5. Property of the Fund

1. With a view to achieve the set objectives and imposed functions, the Ministry of Economic Development transfers to the Fund property according to the rules envisaged by law.
2. The Ministry approves the annual balance of the Fund;
3. Independent auditor, appointed by the Ministry inspects the annual balance of the Fund;

Article 6. Source of income

The sources of funding are:

- a) state budgetary funds;
- b) funds received from international organizations;
- c) donations of legal entities and natural persons;
- d) other incomes permitted by the Georgian legislation.

Article 7. Activities that require consent

1. The Fund shall implement the following activities, upon the consent of the Ministry:
 - a) procure, sell and mortgage real property;
 - b) take a loan;
 - c) act as a surety;
 - d) identify the staffing policy and amount of the salary fund;
 - e) make other decisions with respect to the property of the Fund, if they are not within the frames of the general activities;
2. For implementing activities envisaged by subparagraphs b and c of paragraph 1 of the Article, the consent of the Ministry of Finance is necessary.
3. The denial of the Ministry for implementation of activities envisaged by paragraph 1 of the Article should be justified.

Article 8. Management and structure

The governing bodies of the Fund are:

- a) Supervisory board
- b) A director

Article 9. Supervisory Board

1. Supervisory Board is an organ set up for coordination of activities of a Fund.
2. Representatives of international organizations, state agencies working in the field, non-commercial legal entities and representatives of international organizations, specialists working in the sphere and scientists enter the Supervisory Board of the Fund.
3. Upon submission of A-TIP Interagency Coordination Council (hereinafter referred to as an

Interagency Coordination Council) the President of Georgia appoints seven members of the Coordination Council for a one year term.

4. Director of a Fund, coordinator of a structural unit of a Fund or an employee can not be a member of the Supervisory Board.
5. Members of a Supervisory Board elect the head of a Supervisory Board from its composition by at least 5 votes.
6. In case of absence of the head of the Supervisory Board, upon his instruction, one of the members of the Board substitutes him.
7. Head of the Supervisory Board invites sessions of the Supervisory Board and makes up an agenda.
8. Supervisory Board is authorized to take decisions if at least 5 members of the Board attend the session. The Board makes decision by the majority votes. In case the votes are divided equally, the vote of the chairperson is of a decisive importance.
9. Sessions of a Supervisory Board are carried out according to the necessity, in pursuance to the activities of the Fund at least once in three months. Members of a Supervisory Board are notified on arranging of sessions at least 7 days earlier before the session.
10. Board decisions are registered in the report that is signed by the head of the Board. If one of the members of the board does not agree with the adopted decision, s/he is entitled to write down his/her differed opinion in the report of the session;
11. Members of a Supervisory Board are entitled to ensure confidentiality of the information, which became known upon fulfillment of his duties as a member of the Supervisory Board;
12. A Supervisory Board
 - a) Examines a draft budget and periodic and annual reports of the Fund's activities;
 - b) Approves the annual activity plan of the Fund;
 - c) Examines, approves and submits to the President annual report on the activities of the Fund;
13. The Supervisory board is entitled to request information pertaining to its activities according to the rules prescribed by the Constitution and to check fidelity of submitted data and information.

Article 10. Director

1. The Fund is managed by a Director, who upon the submission of the Georgian Minister of Labor, Health and Social Protection (hereinafter referred to as the Minister) is appointed on and discharged from the position by the President of Georgia.
2. A director:
 - a) coordinates activities of the Fund and manages issues within the field of the Fund;
 - b) acts on behalf of the Fund and without the special trust represents its interest in relationships before all governmental and non-governmental organizations, as well as before the court;
 - c) recruits and discharges employees of the Fund;
 - d) issues individual orders, that are binding for all the employees of the Fund;
 - e) upon the agreement with the Minister approves the staff list and a salary fund;
 - f) approves the operational manual of the Fund;
 - g) manages resources of the Fund and controls expenditures, bears responsibility on reasonable and correct spending of the property and funds;
 - h) enters into contracts;
 - i) manages activities of the Fund personally and is responsible on right and legal management of the Fund;
 - j) submits periodic and annual reports to the Supervisory Board;
3. A Deputy Director substitutes a Director in his duties when absent.

Article 11. The Office for Serving Victims of Trafficking (Shelter)

1. The Shelter for the victims of trafficking is a structural unit of a Fund created with a view to protect and assist victims of human trafficking;
2. The Shelter should meet the standards prescribed by the Georgian legislation;
3. Victim of trafficking, who suffered moral, physical or property damage as a result of crime of trafficking and was considered by the Interagency Coordination Council as such may benefit from the service of the Shelter.
4. A person may be placed in the Shelter only upon his/her consent;
5. The issue of placing a victim of trafficking in the Shelter does not depend on his/her cooperation with law enforcement officials in criminal proceeding.

Article 12. The procedures for being placed in the Shelter

1. A permanent group under the Interagency Coordination Council makes decision on granting a victim status not later than 48 hours when the alleged victim applies to the Shelter or other relevant agency;

2. According to the National Referral Mechanism, a permanent group makes decision on granting a victim status;
3. In case a person is granted a victim status, s/he will be moved to the Shelter;
4. A victim of trafficking is placed in the Shelter on the basis of a contract, considering his age, gender and special demands. A contract is made among the victim and a Shelter Administration;
5. Victim of trafficking undergoes medical inspection immediately after s/he is placed therein;
6. A victim of trafficking shall observe guidelines of the Shelter, which s/he receives immediately.

Article 13. The term for staying in the Shelter and conditions for leaving it

1. The term for staying in the Shelter is three months. After expiration of the period the condition of the victims should be evaluated and if necessary, the administrator of the shelter shall extend the period;
2. The victim shall leave the Shelter even before expiring the term, if s/he is considered healthy mentally and physically or wants to do so;
3. In case the victim of trafficking disobeys guidelines of the Shelter, s/he shall leave it;
4. Upon the wish of a victim, the Shelter shall provide her/him with the following free service:
 - a) Secure place of residence with decent living conditions;
 - b) Food and cloths;
 - c) Medical assistance;
 - d) Psychological consultations;
 - e) Legal aid and court representation;
 - f) Providing information in the language the victim understands; Provision of the assistance of the lawyer in case of necessity;
 - g) Participation in short-term and long- term programs of victim rehabilitation and reintegration.

Article 14. Management of the Shelter and its Staff

1. The Coordination Council by at least 5 votes appoints and discharges the Administrator of the Shelter who is submitted by the Director of the State Fund for Protection of and Assistance to (Statutory) Victims of Trafficking in Persons;
2. The Administrator:
 - a) Supervises the Shelter and bears responsibility on its normal functioning;
 - b) Represents the Shelter before the third persons;
 - c) Reports periodically to the Director of the Fund

3. The Shelter has:
 - a) a regular staff: a doctor, a psychologist, a lawyer, social servant and other specialists, who should possess relevant education (in legal, medical, physiological, social field) and have attended special training course on trafficking or have experience to work with the victims of human trafficking;
 - b) one-off service providers: specialists recruited for the job on a temporary bases, when necessary on contractual relationships;
4. Administration of the Shelter and its personnel should observe confidentiality of their official duties.

Article 15. The State Control

1. The Ministry undertakes the state control of the Fund, which implies inspection of expediency, legality and effectiveness of its financial –economic activities;
2. The Ministry requests from the Fund necessary documents and information to carry out inspection;
3. The Ministry is entitled to terminate or repeal Fund's illegal decision.

Article 16. Reorganization and liquidation of the Fund

1. Reorganization and liquidation of the Fund is carried out according to the rules prescribed by law;
2. The remained property becomes the state ownership.

Article 17. Amendments to the Charter of the Fund

Amendments to the Statute of the Fund are introduced on the basis of the Presidential order.

Law of Georgia on Combating Trafficking in Persons

Chapter I

GENERAL PROVISIONS

Article 1. Scope of Regulation of the Law

This Law determines the legal and organizational basis for preventing and combating trafficking in persons, the competencies and obligations of the state agencies, public officials, and legal entities and rules of co-ordination of their activities in the measures applied against trafficking in persons, as well as the legal status of the victims of trafficking in persons and the guarantees of their social and legal protection.

Article 2. Purpose of the Law

Purpose of this Law is:

- a) To ensure facilitation of prevention and combating trafficking in persons by means of protection of the rights of victims of trafficking in persons;
- b) To ensure protection, assistance and rehabilitation of victims of trafficking in persons;
- c) To determine specificities of prosecuting the crime of trafficking in persons;
- d) To set the principles of co-operation among state agencies, international organizations and legal entities in preventing and combating trafficking as well as in the protection, assistance and rehabilitation of victims of trafficking in persons.

Article 3. Definition of the Terms

The terms used in this Law shall have the following meaning:

- a) Trafficking in persons – crime defined by Articles 143¹ and 143² of the Criminal Code of Georgia; Consent of the victim of trafficking in persons to his/her deliberate exploitation shall have no importance;
- b) Blackmail – coercion of a person to perform or not to perform certain activity by means of threatening that person to disclose information that is infamous or otherwise damaging to him/her or his/her close people;
- c) Vulnerable situation – a situation where a person is materially or otherwise dependent on other person, where because of physical or mental disability a person is unable to realistically

- comprehend the existing situation, where a person has no other realistic option but to obey the violence applied against him/her;
- d) Exploitation – use of a person for forced labor or service, involvement of a person in criminal or other anti-societal behavior or prostitution, putting a person in slavery-like conditions or conditions of modern slavery, sexual exploitation or coercion to provide other type of services, as well as use of a person for transplantation of his/her organ, part of organ or tissue, or use of a person for other purposes;
 - e) Forced labor – any work or service received by means of physical or mental coercion of a person by use of threat or blackmail against him/her or by use of his/her vulnerable situation;
 - f) Sexual exploitation – involvement of a person in prostitution, other sexual services or production of pornographic material by use of threat, violence, coercion or blackmail against him/her or by use of his/her vulnerable situation, by abuse of power, or by provision of false information on the nature and conditions of work;
 - g) Slavery-like conditions – the status or condition of a person as defined in the United Nations Supplementary Convention on the Abolition of Slavery, Slave Trade, and Institutions and Practices Similar to Slavery dated 7 September 1956;
 - h) Putting a person in modern conditions of slavery – deprivation of a person of his/her identity documents, restriction to the person of his/her right to free movement, prohibition to the person of communication with his family, including written correspondence and telephone communication, cultural isolation of a person, coercion of a person to work in degrading conditions and/or without any compensation or with inadequate compensation;
 - i) Trafficker – natural person or legal entity or a group of persons who has committed a crime under Articles 143¹ and/or 143² of the Criminal Code of Georgia;
 - j) Victim of Trafficking in persons – a natural person who suffered moral, physical or material damage as a result of the commission of the crime of trafficking in persons and who has been, in accordance with the Georgian legislation, recognized as victim of trafficking in persons by the Permanent Group at the Interagency Coordination Council for Carrying out Measures Against Trafficking in Persons;
 - k) Country of Origin – a State of citizenship or permanent residence of a victim of trafficking in persons;
 - l) Country of Destination – a state on the territory of which the victim of trafficking in persons is exploited;
 - m) Country of Transit – a state the territory of which is used for transportation of the victims of trafficking in persons;
 - n) Service Institution for the Victims of Trafficking in persons (Shelter) – a legal entity established pursuant to the Georgian legislation, which is aimed at providing victims of trafficking in persons with shelter as well as legal, psychological, medical and/or other services, with a view of protection of their lawful rights and interests, rehabilitation and full re-integration into family and society.
 - o) Statutory Victim – a person, recognized as such in pursuance of the Criminal Procedure Code of Georgia, as a result of commission of crimes envisaged by the Articles 143¹ and/or 143² of the Criminal Code of Georgia

Article 4. Georgian State Policy in Combating Trafficking in persons

1. State policy in preventing and combating trafficking in persons, and in protection, assistance and rehabilitation of the (statutory) victims of trafficking in persons shall be determined in accordance with the obligations under the Constitution and international treaties of Georgia relative to combating the transnational organized crime and corruption and the protection of human rights.
2. The state shall promote prevention of trafficking in persons, protection of human rights of (statutory) victims of trafficking in persons, their assistance and rehabilitation and shall implement measures to combat trafficking in persons.
3. State agencies responsible for preventing and combating trafficking in persons, and protection, assistance and rehabilitation of victims of trafficking in persons, shall be guided by the Constitution of Georgia, international treaties of Georgia, this Law and other relevant normative acts.

Chapter II

MECHANISMS FOR PREVENTION OF TRAFFICKING IN PERSONS AND COMPETENCE OF STATE AGENCIES IN PREVENTION OF TRAFFICKING IN PERSONS

Article 5. Mechanisms for Prevention of Trafficking in persons

1. Mechanisms for the prevention of trafficking in persons shall imply organizational, legal, research, educational, informational and socio-economic measures that are directed at reduction, prevention and elimination of trafficking in persons.
2. Preventive measures of the state shall imply:
 - a) Elaboration and implementation of short- and long-term programs aimed at reducing poverty, underdevelopment, unemployment and unequal access to opportunities in the country, and at eliminating all forms of discrimination.
 - b) Analyzing and assessing causes of trafficking in persons;
 - c) Research and collection of data on the forms and scale of trafficking in persons in order to develop effective prevention measures;
 - d) Comprehensive legal regulation of migration, implementation of measures facilitating legal labor migration;
 - e) Reduction of the risk of illegal labor migration and trafficking in persons by means of: implementing informational and educational measures, including establishing “hotlines” in relevant state agencies; developing educational programs for wide layers of population; supplying the Georgian passport and visa issuing bodies, border check-points and consulates with information materials on legal labor and prevention of trafficking in persons abroad for the Georgian nationals, protection, assistance and rehabilitation centers

- of (statutory) victims of trafficking in persons, etc.;
- f) Inclusion of trafficking in persons-related topics in the curricula of secondary (high schools) and highest education institutions;
 - g) Arranging and conducting special training courses or seminars for public officials responsible for implementation of measures for preventing and combating trafficking in persons, and measures of protection, assistance and rehabilitation of the (statutory) victims of trafficking in persons.
 - h) Other measures directed against all factors facilitating any form of exploitation.

Article 6. Competence of State Agencies in the Prevention of Trafficking in Persons

1. State agencies promoting prevention of trafficking in persons shall: provide conditions for the prevention and elimination of trafficking in persons; improve the legal and economic background for at-risk groups; and implement appropriate informational and educational campaigns.
2. The State Agency for Social Assistance and Employment shall, within its competence, obtain and make publicly available information on vacancies within and outside Georgia, perform intermediary services for the purpose of providing job seekers with employment, and promote the elaboration and implementation of projects for employment of the unemployed.
3. The government authority responsible for the management of tourism and resorts shall, within its competence, elaborate a program for the protection and security of tourists and vacationists and shall coordinate implementation of such program.
4. The Ministry of Education and Sciences of Georgia shall, within its competence, ensure the inclusion of trafficking in persons-related topics in the curricula of secondary (high schools) and highest education institutions.
5. The Ministry of Foreign Affairs of Georgia shall, within its competence, oversee the issuance of Georgian visas and identification documents allowing citizens of Georgia to return to Georgia; ensure holding negotiations with foreign countries with a view of concluding bilateral and multilateral agreements in accordance with the Georgian legislation in order to provide citizens and permanent residents of Georgia with employment opportunities outside Georgia; assign the staff responsible for dealing with trafficking issues in the consular institutions of Georgia in accordance with the procedure defined by the Georgian legislation in order to render legal assistance to citizens and permanent residents of Georgia being abroad.
6. Ministry of Internal Affairs of Georgia shall, within its competence, oversee the movement of persons across the Georgian state border and the activities of border check-points in order to ensure identification of persons participating in the crime of trafficking in persons and registration of their entry into and exit from Georgia; cooperate with relevant law enforcement bodies of foreign countries; research and analyze causes of trafficking in persons in order to eradicate and prevent trafficking in persons and implement preventive measures for the eradication of such causes.

- State authorities shall ensure implementation of activities as identified in this Article and, for this purpose, shall cooperate with international organizations, not-for-profit legal entities operating in Georgia and other civil society institutions.

Chapter III

MECHANISMS TO COMBAT TRAFFICKING IN PERSONS

Article 7. Competence of State Agencies in Combating Trafficking in persons

1. The mechanisms to combat trafficking in persons shall imply the combination of measures to be carried out to reveal and investigate the crime of trafficking in persons and to detect, arrest, prosecute, and sentence traffickers, as well as to provide information to, protect and assist the (statutory) victims of trafficking in persons.
2. The state agencies responsible for combating trafficking in persons shall implement measures to prevent, detect and eradicate this crime as well as to identify, arrest and prosecute persons suspected in the crime of trafficking in accordance with the legislation of Georgia.
3. State agencies responsible for combating trafficking in persons and protection of (statutory) victims of trafficking in persons shall elaborate mandatory guidelines on and train their own employees by means of special training courses or seminars on identification and treatment of victims of trafficking in persons and specificities of related proceedings.
4. The Ministry of Internal Affairs of Georgia shall, within its competence conduct criminal intelligence and investigative activities, ensure security of (statutory) victims and witness of trafficking in persons, ensure creation of a unified database, cooperate with relevant state agencies in order to elaborate and implement measures against trafficking in persons.
5. The Prosecution Service of Georgia shall, within its competence, conduct prosecution and support charges in the court on cases of trafficking in persons.
6. With a view of effective fight against trafficking in persons, a Permanent Task Group against Trafficking in persons shall be established at the Ministry of Interior that shall be composed of representatives from the Prosecution Office of Georgia and other relevant state bodies. The Group will coordinate criminal intelligence and investigation activities related to trafficking in persons on the entire territory of the country. The Group has the right to receive any information pertaining to trafficking in persons directly from the relevant state bodies, including embassies and consulates.

Article 8. Unified Information Database

1. For the purpose of identifying and systematizing existing information on traffickers, a Unified Information Database shall be established in the Ministry of Internal Affairs of Georgia in accordance with procedure established by the legislation of Georgia. The Database shall include

information obtained through criminal intelligence measures, pre-trial investigation and court hearings and/or information received from the International Criminal Police (Interpol) or other relevant organizations.

2. The procedure of creation of the Database, the nature and content of the information to be entered into the Database as well as the list of persons authorized to access the Database shall be approved by the Minister of Internal Affairs.
3. Information kept in Database is confidential information and may be accessed and released in accordance with procedures under law on accessing and issuing confidential information.
4. Unauthorized disclosure of information kept in the Database shall be punishable under law.

Article 9. State Fund for Protection of and Assistance to (Statutory) Victims of Trafficking in persons

1. Legal entity of Public law "State Fund for Protection to and Assistance of (Statutory) Victims of Trafficking in persons" (hereinafter - "the Fund") shall be established for the purpose of effective implementation of protection, assistance and rehabilitation measures for the (statutory) victims of trafficking in persons.
2. State control over the Fund shall be exercised by the Ministry of Labor, Health and Social Protection of Georgia.
3. The Fund shall be governed by its Director, who shall be appointed and dismissed by the President of Georgia.
4. The Supervisory Council shall be established to coordinate the activities of the Fund. The Supervisory Council shall be comprised, in addition to representatives from state agencies, of representatives from not-for-profit legal entities and international organizations working in the relevant field and relevant specialists and scientists.
5. The structure and rules of operation of the Fund shall be determined by its Statute. The Statute, upon submission of the Director of the Fund, shall be approved by the President of Georgia.
6. The purpose of the Fund is to grant compensation to (statutory) victims of trafficking in persons as well as to finance their protection, assistance and rehabilitation measures.
7. Sources of income of the Fund are:
 - (a) state budgetary resources;
 - (b) resources received from international organizations;
 - (c) contributions from legal entities and natural persons;
 - (d) other income permitted under legislation of Georgia.

Article 10. Interagency Coordination Council for Carrying out Measures Against Trafficking in Persons

1. For the purpose of promotion of effective performance of the functions by state agencies responsible for preventing and combating trafficking in persons and the protection, assistance and rehabilitation of the (statutory) victims of trafficking in persons, and to coordinate and

monitor activities, the Interagency Coordination Council for Carrying out Measures Against Trafficking in Persons (hereinafter - "the Council") shall be established by President of Georgia.

2. Along with the representatives from state agencies, the Coordination Council may consist of representatives of not-for-profit legal entities and international organizations working in the relevant field, representatives of mass media and relevant specialists and scientists.
3. Rules of creation of the Coordination Council, nomination to and removal from the Coordination Council of persons, composition and rules of operation of the Coordination Council (Statute) shall be determined by the Government of Georgia and approved with the Decree of the President of Georgia.

Chapter IV

LEGAL PROTECTION, ASSISTANCE TO AND REHABILITATION OF THE (STATUTORY) VICTIMS OF TRAFFICKING IN PERSONS

Article 11. Status of a Victim of Trafficking in persons

1. The Permanent Group at the Interagency Coordination Council for Carrying out Measures Against Trafficking in Persons shall decide on granting the status of victim of trafficking in persons within 48 hours after application by a person to the Service Institution for the Victims of Trafficking in persons (Shelter) or other relevant institution. Composition, rules of operation and the scope of authority of the Permanent Group shall be determined by the Coordination Council.
2. If a person is granted the status of victim of trafficking in persons, the person shall have the right to address the Service Institution for the Victims of Trafficking in persons (Shelter) and to exercise his/her rights under this Chapter.
3. Enjoyment of the status of victim of trafficking in persons as such by a person shall not be the basis for such person to enjoy the rights and obligations of statutory victim prescribed by the Criminal Procedure Code of Georgia.
4. Provisions of this Chapter shall apply to citizens of Georgia and stateless persons permanently residing in Georgia who were recognized as victim of trafficking in persons in other countries.

Article 12. Deliberation Term (Reflection Period)

1. A victim of trafficking in persons shall be entitled to a 30-day deliberation term to decide whether he/she wants to cooperate with the law enforcement bodies in proceedings related to the given crime.
2. Countdown of the deliberation term starts from the date when the person addresses the Service

Institution for the Victims of Trafficking in persons (Shelter), law enforcement bodies or other relevant institution.

3. During the deliberation term the victim of trafficking in persons shall not be subject to liability under Article 371 of the Criminal Code of Georgia.

Article 13. Specificities of Criminal Proceedings related to the Crime of Trafficking in persons

1. Criminal proceedings in relation to the crime of trafficking in persons shall be conducted pursuant to the Criminal Procedure Code and other legislative acts of Georgia.
2. A closed court hearing on the crime of trafficking in persons may be held by order (resolution) of the court (judge) based on the motion submitted by the prosecutor, statutory victim or the representative of the statutory victim.
3. Special protection measures prescribed by the Criminal Procedure Code of Georgia may be applied in cases of the crime of trafficking in persons.
4. Legal entities perpetrating the crime of trafficking in persons are subject to criminal liability in accordance with the Georgian legislation.
5. Traffickers may be deprived of criminal proceeds in accordance with the legislation of Georgia.
6. Before, during and after criminal proceedings on the crime of trafficking in persons, measures of protection, assistance and rehabilitation of (statutory) victims of trafficking in persons prescribed in this Law shall be effected.

Article 14. Legal Protection of (Statutory) Victims of Trafficking in persons

1. Access to justice is guaranteed to (statutory) victims of trafficking in persons in the manner prescribed by the legislation of Georgia.
2. Law enforcement bodies shall immediately explain to the (statutory) victim of trafficking in persons that he/she has the right to address the Service Institution for the Victims of Trafficking in persons (Shelter).
3. Law enforcement bodies and a Service Institution for the Victims of Trafficking in persons (Shelter) shall provide the (statutory) victims of trafficking in persons with full information on Georgian legislation on trafficking in persons.
4. The investigator, prosecutor and judge shall inform the statutory victim of trafficking in persons, in his/her native language or in a language he/she understands, of his/her rights and legal status as well as provide information on matters relating to the investigation and criminal proceedings.
5. In the criminal proceedings, the state shall provide the statutory victim of trafficking in persons with the service of a lawyer and an interpreter as well as servicing documents and materials related to the proceedings in his/her native language or a language understandable for him/her.
6. (Statutory) victim of trafficking in persons may receive free legal aid and in-court representa-

tion from Service Institution for the Victims of Trafficking in persons (Shelter) or other natural person or legal entity having relevant authorization, in accordance with procedures established by the Georgian legislation.

7. The statutory victim and witness as well as persons providing legal protection and assistance to them shall have the right to request protection of their own security and security of their family members at any time, in accordance with procedures established by the Georgian legislation.
8. Identity, address and other personal data of (statutory) victims and witnesses of trafficking is confidential information and its disclosure is prohibited except in cases envisaged by law.
9. At the request of statutory victim, witness or their legal representative, special protection measures may be applied in accordance with procedures established by the Criminal Procedure Code of Georgia.

Article 15. Exemption of (Statutory) Victims of Trafficking in persons from Liability

1. A (statutory) victim of trafficking in persons shall be exempted from criminal liability for acts envisaged in Articles 344 and 362 of the Criminal Code of Georgia and Article 172³ and 185 of the Code of Administrative Offences of Georgia. In addition, a (statutory) victim shall not be held liable for his/her participation in unlawful acts if he/she had to behave so due to his/her being (statutory) victim of trafficking in persons.
2. Provision of paragraph 1 of this Article shall apply to violations, which the person committed due to his/her being (statutory) victim of trafficking in persons before the person was granted the status of (statutory) victim of trafficking in persons.

Article 16. Right of the (Statutory) Victim of Trafficking in persons to Reimbursement of Damages Incurred as a Result of the Crime of Trafficking in persons

1. The (statutory) victim of trafficking in persons shall have the right to request reimbursement of moral, physical or material damages, which he/she incurred as a result of crime of trafficking in persons, in accordance with Civil Procedure Code and the Criminal Procedure Code of Georgia.
2. Where it is impossible to reimburse damages incurred by a (statutory) victim of trafficking in persons under paragraph 1 of this Article, he/she shall receive compensation from the Fund in accordance with the procedure established by the Georgian legislation.

Article 17. Competence of State Agencies in the Protection, Assistance and Rehabilitation of (Statutory) Victims of Trafficking in persons

1. Protection, assistance, rehabilitation and reintegration of (statutory) victims of trafficking in persons shall imply the combination of those legal, social and organizational measures that provide for:

- a) Prosecution of the crime of trafficking in persons with full respect for the dignity, privacy, and security of the (statutory) victims of trafficking in persons;
 - b) Inadmissibility of discrimination against (statutory) victims of trafficking in persons;
 - c) Elaboration of effective mechanisms for reimbursement of damages incurred as a result of crime of trafficking by (statutory) victims of trafficking in persons;
 - d) Promotion of full rehabilitation and reintegration into family and society of the (statutory) victims of trafficking in persons;
 - e) Provision of full information to the (statutory) victims of trafficking in persons on their rights and legal remedies to ensure protection of these rights existing under the legislation of Georgia.
2. State agencies responsible for the protection, assistance, rehabilitation and reintegration of the (statutory) victims of trafficking in persons shall, in accordance with this Law and other legislative acts, cooperate with international organizations, not-for-profit legal entities operating in Georgia and other civil society institutions, in order to: ensure legal protection and assistance of (statutory) victims of trafficking in persons; ensure full secrecy of personal data of (statutory) victims and witnesses of trafficking; ensure protection of their privacy and personal security, safe repatriation and medico-psychological rehabilitation; elaboration and implementation of mechanisms for reimbursement of physical, moral and material damages incurred as a result of the crime of trafficking.

Article 18. Mechanisms for Assistance and Rehabilitation of (Statutory) Victims of Trafficking in persons

1. With the consent of the victim of trafficking in persons, the state shall ensure his/her accommodation in a Service Institution for the Victims of Trafficking in persons (Shelter) – a dwelling that is appropriate for decent and safe being.
2. It shall be prohibited to place the victims of trafficking in persons in places of detention, pre-trial detention facilities, prisons and other places of detention save in exceptional situations determined by law and if they can be separated from others.
3. A Service Institution for the Victims of Trafficking in persons (Shelter) shall, with the consent of the (statutory) victim of trafficking in persons, provide him/her with free-of-charge medical and psychological assistance and free-of-charge legal consultation and assistance. A Service Institution for the Victims of Trafficking in persons (Shelter) shall elaborate and implement short and long-term programs of rehabilitation and full re-integration into the family and society of (statutory) victims of trafficking in persons.
4. With the consent of the (statutory) victim of trafficking in persons, the Ministry of Education and Science of Georgia shall ensure his/her participation in professional training and other educational programs developed jointly by the Ministry of Education and Science of Georgia and the Ministry of Labor, Health and Social Protection of Georgia.
5. When performing their obligations under this Article, all Service Institutions for the Victims of

- Trafficking in persons (Shelters) shall take into consideration the victims' age, sex and special needs, particularly special needs of the children in appropriate housing, education and care.
6. (Statutory) child victims of trafficking in persons are subject to the protection mechanisms established by the United Nations Convention on the Rights of the Child of 20 November 1989, the Council of Europe Convention on Action against Trafficking in Human Beings and guidelines adopted by international organizations in the field of protection of child victims of trafficking in persons.
 7. If the age of (statutory) victim of trafficking in persons is not determined and there are reasonable grounds to believe that the (statutory) victim of trafficking in persons is a minor, he/she shall be regarded as a minor and he/she will be subject to special protection measures until the determination of his/her age.
 8. Measures directed at the protection of personal security and medico-psychological rehabilitation of (statutory) victims of trafficking in persons shall be applied only with their consent and in observance of full confidentiality of their personal data.

Article 19. Arrangement of Service Institution for the Victims of Trafficking in persons (Shelter)

1. For the purposes of the protection of the legal rights and interests of the (statutory) victims of trafficking in persons, their assistance, rehabilitation and full reintegration in family and society, a Service Institution for the Victims of Trafficking in persons (Shelter) shall be established in accordance with the procedure prescribed by the Georgian legislation.
2. A Service Institution for the Victims of Trafficking in persons (Shelter) shall be established at the Fund as a structural unit of the legal entity of public law.
3. Any natural person or legal entity is empowered to establish, in legal-organizational form prescribed by the Georgian legislation, a not-for-profit legal entity of private law – a Service Institution for the Victims of Trafficking in persons (Shelter).
4. A Service Institution for the Victims of Trafficking in persons (Shelter) shall meet standards established by the Georgian legislation.
5. A Service Institution for the Victims of Trafficking in persons (Shelter) shall ensure the exercise of rights of (statutory) victims of trafficking in persons under this Law, including personal security while the (statutory) victim of trafficking in persons is in the Service Institution for the Victims of Trafficking in persons (Shelter).

Article 20. Status and Repatriation of Foreign (Statutory) Victims of trafficking in persons

1. The foreigners who are (statutory) victims of trafficking in persons perpetrated on the territory of Georgia shall have the rights as envisaged for the (statutory) victims of trafficking in persons by this Law.
2. A (statutory) victim of trafficking in persons who is a foreign citizen or a stateless person shall

be exempted from the liability for act envisaged by Article 185 of the Administrative Violations Code of Georgia.

3. It is impermissible to expel a foreigner from the territory of Georgia if there are reasonable grounds to believe that he/she may be a (statutory) victim of trafficking in persons.
4. During the deliberation term (reflection period), a residence permit shall be issued to the person referred to in paragraph 1 of this Article by the Ministry of Justice of Georgia based on a motion of a Service Institution for the Victims of Trafficking in persons (Shelter) or a body in charge of criminal proceedings. Identity-related information provided in the motion is confidential information disclosure of which is punishable under law. The relevant state body shall decide on classifying the information as confidential in accordance with procedure prescribed by the General Administrative Code of Georgia.
5. If the person referred to in paragraph 3 of this Article decides to cooperate with the law enforcement bodies in the process of criminal proceedings on the given crime, he/she shall be provided, in accordance with Georgian legislation, with a resident permit until the completion of the relevant criminal and/or civil proceedings. During this period, he/she shall have the right to work on the territory of Georgia and enjoy rights and guarantees established by the Labor Code of Georgia.
6. After the expiration of the deliberation term or upon completion of the relevant criminal proceedings, the state shall take appropriate measures to safely return foreign (statutory) victims of trafficking in persons to their country of origin.
7. After the completion of the relevant criminal proceedings, a foreign (statutory) victim of trafficking in persons may, at his/her request, be granted asylum on the territory of Georgia if there are reasonable grounds to believe that his/her life, health or personal liberty will be under threat if returned to the country of origin.

Article 21. Safe repatriation of citizens of Georgia or persons permanently residing in Georgia who have become (statutory) victims of trafficking in persons

1. Georgian consular services and diplomatic representations shall cooperate with the Ministry of Justice of Georgia and other appropriate state agencies of Georgia in order to issue, within shortest possible time, identification documents or one-time travel documents allowing to return to Georgia to (statutory) victims of trafficking in persons and to ensure their safe return to Georgia.
2. For the purpose of the safe and voluntary return of (statutory) victims of trafficking in persons, state agencies of Georgia shall cooperate with the appropriate agencies of foreign countries, international organizations and not-for-profit legal entities.

Chapter V

GEORGIA'S INTERNATIONAL COOPERATION IN COMBATING TRAFFICKING IN PERSONS

Article 22. Cooperation of the Georgian State Agencies with Appropriate State Agencies of Foreign Countries in Combating Trafficking in Persons

Cooperation of the Georgian state agencies with the appropriate state agencies of foreign countries in preventing and combating trafficking in persons as well as in protection, assistance and rehabilitation of (statutory) victims of trafficking in persons shall be determined pursuant to the United Nations Convention against Transnational Organized Crime and its Protocol to Prevent, Suppress and Punish Trafficking in Persons, Especially Women and Children, the Council of Europe Convention on Action against Trafficking in Human Beings, Georgia's international treaties on mutual legal assistance concluded with respective states and Georgia's other international treaties and agreements.

Article 23. Cooperation with International Governmental and Non-Governmental Organization in Implementing Joint Programs

International governmental and non-governmental organizations, according to procedure prescribed by the Georgian legislation, participate in elaboration and implementation of measures and joint programs aimed at preventing and combating trafficking in persons and protection, assistance and rehabilitation of (statutory) victims of trafficking in persons.

Chapter VI

TRANSITIONAL PROVISIONS

Article 24. Measures to be Undertaken in Relation to Entry into Force of this Law

1. The Government of Georgia shall ensure financing of measures against trafficking in persons to be implemented by the state agencies responsible for combating trafficking in persons.
2. Within 6 months following the entry into force of this Law, the Government of Georgia shall elaborate and submit to the President of Georgia for his approval Rules of creation of the Interagency Coordination Council for Carrying out Measures Against Trafficking in Persons,

- nomination to and removal from the Coordination Council of persons, composition and rules of operation of the Coordination Council (Statute).
3. Within 6 months following the entry into force of this Law, the Coordination Council shall elaborate and submit to President of Georgia for his approval the unified standards and rules of identification of victims of trafficking in persons.
 4. Within 6 months following the entry into force of this Law, the Coordination Council shall approve:
 - a) Composition, rules of operation and scope of authority of the Permanent Group established at the Coordination Council;
 - b) Necessary standards and requirements for the arrangement of a Service Institution for the Victims of Trafficking in persons (Shelter) and its model Statute;
 - c) Operational instruction for the protection of victims of trafficking in persons (National Referral Mechanism);
 - d) Rules of granting compensation by the Fund.
 5. Within 6 months following the entry into force of this Law, the Ministry of Economic Development of Georgia shall ensure transfer of appropriate property in accordance with procedure prescribed by the legislation of Georgia to the legal entity of public law "State Fund for Protection of and Assistance to (Statutory) Victims of Trafficking in Persons".
 6. Within 6 months following the entry into force of this Law, the Ministry of Internal Affairs of Georgia shall undertake necessary organizational and legal measures for the creation of the Unified Information Database.
 7. Within 3 months following the entry into force of this Law, the Ministry of Labor, Health and Social Protection shall elaborate rules and forms of rendering medical assistance to victims of trafficking in persons.
 8. Within 6 months following the entry into force of this Law, the Ministry of Education and Science of Georgia shall ensure inclusion of trafficking in persons-related issues into the curricula of secondary (high schools) and highest educational institutions.
 9. Within 6 months following the entry into force of this Law, the Minister of Internal Affairs of Georgia shall approve the rule of creation of the Unified Information Database.
 10. Within 1 month following the entry into force of this Law, the Ministry of Foreign Affairs of Georgia shall ensure assignment of the staff responsible for dealing with trafficking issues in the consular institutions of Georgia and public availability of relevant information, including outside Georgia.
 11. Within 6 months following the entry into force of this Law, the Ministry of Foreign Affairs of Georgia shall submit to the Parliament of Georgia the Council of Europe Convention on Action against Trafficking in Human Beings for ratification.

Chapter VII

CONCLUDING PROVISIONS

Article 25. Entry into Force of the Law

1. This Law save its Articles 13(4), 18(2) and 22 shall enter into force after one month following its publication.
2. Article 13(4) of this Law shall enter into force following the relevant amendments and addenda are made to the Criminal Code and Criminal Procedure Code of Georgia.
3. Article 18(2) of this Law shall enter into force from 1 January 2008.
4. Article 22 of this Law shall enter into force following Georgia's accession to the United Nations Convention against Transnational Organized Crime, its Protocol against Trafficking in Persons, Especially Women and Children and the Council of Europe Convention on Action against Trafficking in Human Beings.

**President of Georgia
Mikheil Saakashvili**

**Tbilisi
28 April, 2006
N 2944 - IS**

**АНАЛИЗ ДИНАМИКИ РАЗВИТИЯ НАЦИОНАЛЬНЫХ
ПЛАНОВ ДЕЙСТВИЯ ГРУЗИИ НАПРАВЛЕННЫХ
ПРОТИВ ТОРГОВЛИ ЛЮДЬМИ (ТРЕФИКИНГА)
И ИМПЛЕМЕНТАЦИЯ СООТВЕТСТВУЮЩЕГО
НАЦИОНАЛЬНОГО ЗАКОНОДАТЕЛЬСТВА**

Автор данной публикации - Кетеван Хуцишвили¹

Organization for Security and
Co-operation in Europe
Mission to Georgia

Опубликовано при финансовой поддержке Миссии ОБСЕ в Грузии.
Выраженные в данной публикации мнения не отражают официальную позицию ОБСЕ.

Тбилиси, 2008

ISBN978-9941-0-0943-3

1. Магистр по правам человека, Лондонская школа политических и экономических наук, Лондонский университет

СОДЕРЖАНИЕ:

170 АНАЛИЗ ДИНАМИКИ РАЗВИТИЯ НАЦИОНАЛЬНЫХ ПЛАНОВ ДЕЙСТВИЯ ГРУЗИИ НАПРАВЛЕННЫХ ПРОТИВ ТОРГОВЛИ ЛЮДЬМИ (ТРЕФИКИНГА) И ИМПЛЕМЕНТАЦИЯ СООТВЕТСТВУЮЩЕГО НАЦИОНАЛЬНОГО ЗАКОНОДАТЕЛЬСТВА

Кетеван Хуцишвили

170 Введение; состояние на 2000 год

172 Протокол Палермо и Грузия: 2003 год

173 Первый план действия Грузии:
законодательная инициатива и результат первого плана действия

174 Второй план действия Грузии; соответствующий прогресс

179 Третий план действия Грузии

182 Заключение; Оценка проведенной в Грузии деятельности

184 ПРИЛОЖЕНИЕ

193 ПРИЛОЖЕНИЕ

200 ПРИЛОЖЕНИЕ

ВВЕДЕНИЕ; СОСТОЯНИЕ НА 2000 ГОД

Грузия, как член мирового сообщества, представляет собой одну из стран, выступающих в роле страны происхождения, назначения и транзита жертв торговли людьми (трефикинга). На первый взгляд, торговля людьми (трефикинг) в XXI веке может считаться нереальным явлением, тем более что рабство было отменено более двухсот лет тому назад и в современной эпохе «прав человека» трудно себе представить, что торговля людьми до сих пор является актуальной темой.

Актуальность вопроса, наряду с деятельностью разных стран в пределах собственных юрисдикций, подтверждают события на международном уровне. В начале XXI века по проблемам этого тяжелейшего преступления разработаны два значительных международных договора. Оба договора направлены на введение особых механизмов по защите человека от других людей. Один из них - **Протокол о предупреждении и пресечении торговли людьми, особенно женщинами и детьми, и наказании за нее, дополняющий Конвенцию Организации Объединенных Наций против транснациональной организованной преступности** (т.н. «Протокол Палермо»)² – подготовлен в рамках Организации Объединенных Наций и соответственно, под нее могут объединиться страны со всех континентов. Принятие второй сравнительно новой конвенции - **Конвенции Совета Европы о противодействии торговле людьми**¹ произошло в рамках Совета Европы. Несмотря на то, что Совет Европы является региональной международной организацией, подписавшими ее сторонами могут стать не являющиеся членами Совета Европы страны.

Значимость вопроса рассматривается с разных точек зрения: во первых, необходимо предотвращение спроса, в результате которого человек превращается в предмет эксплуатации. В то же время необходимо предоставить помощь и защиту прав людей, становящихся жертвами данного преступления. Необходима концентрация и координация неимоверных усилий государств для проведения эффективных мероприятий в уголовной сфере, как в пределах собственных юрисдикций, так и в международном масштабе.

-
2. В тексте протокол упоминается, как «Протокол Палермо», т.к. Конвенция ООН «Против транснациональной организованной преступности» и «Протокол о предупреждении и пресечении торговли людьми, особенно женщинами и детьми, и наказании за нее, дополняющий Конвенцию Организации Объединенных наций против транснациональной организованной преступности» был открыт для подписания странами в Палермо.
 3. В тексте Конвенции упоминается, как «Европейская конвенция».

Осуществление выше указанных действий невозможно без существования соответствующей правовой базы. Для осуществления действий такого типа и масштаба необходимо существовании общей правовой базы, чтобы государства смогли координировать свои действия как внутри страны, так и на уровне международных отношений.

В 2000 году, когда был разработан Протокол Палермо, являющийся одним из важнейших документов по включению международного сообщества в борьбу против торговли людьми, Грузия, как большинство членов международного сообщества, не имела законодательства в сфере борьбы против торговли людьми (трефикинга).

Значение данной проблемы было важным, принимая во внимание то, что было внесено в Протокол Палермо к 52-ой годовщине принятия Всеобщей декларации прав человека.⁴ В частности, Протокол Палермо определяется, что

«Эксплуатация включает, как минимум, эксплуатацию проституции других лиц или другие формы сексуальной эксплуатации, принудительный труд или услуги, рабство или обычаи, сходные с рабством, подневольное состояние или извлечение органов».

Протокол Палермо также гласит:

«торговля людьми - означает осуществляемые в целях эксплуатации вербовку, перевозку, передачу, укрывательство или получение людей путем угрозы силой или ее применения или других форм принуждения, похищения, мошенничества, обмана, злоупотребления властью или уязвимостью положения, либо путем подкупа, в виде платежей или выгод, для получения согласия лица, контролирующего другое лицо».

В 2000 году в Грузию был введен в действие новый Уголовный кодекс.⁵ Несмотря на множество сопровождающих принятие кодекса инноваций, в главу данного кодекса о противостоянии преступлений против прав и свобод человека не вошла статья, криминализирующая торговлю людьми (трефикинг).

В данных условиях не существовали четко сформулированные механизмы защиты жертв и их помощи. Из-за новизны темы и концепции в целом было сложно поднять вопрос и активно включить принимающих решение лиц в соответствующие дискуссии, тем более что вопрос являлся новым для широкой общественности. Нужно отметить, что со стороны дей-

4. Всеобщая Декларация Прав Человека 1948 года запрещает держать человека в рабстве: «Никто не может быть в рабстве и порабощен...»

5. 22 июля 1999 г., 2287 - РС

ствующих в Грузии НПО были попытки выдвижения вопроса и введения соответствующих механизмов. Хотя данный процесс требовал длительного времени для создания и реализации соответствующей системы.

В результате активной деятельности международной общественности и соответствующих информационных кампаний в ряде стран активизировалась работа по данной тематике.

ПРОТОКОЛ ПАЛЕРМО И ГРУЗИЯ: 2003 ГОД

Спустя три года после принятия Протокола Палермо Грузией все еще не пренимались действия, которые способствовали бы противодействию торговле людьми (трефикингу). Создание соответствующей базовой законодательной структуры в Грузии было начато только в 2003 году, когда в Уголовном кодексе появилась запись в виде статьи 143¹. Вместе с тем в Уголовный кодекс вошла отдельная статья с целью криминализации торговли (трефикинга) несовершеннолетними⁶. Запись, в отличие от сформированных к тому времени международных стандартов, очень кратко, но все-же впервые в истории права Грузии формулировала определение торговли (трефикинга) людьми в следующей форме:

«Купля или продажа человека, или осуществление против него другой незаконной сделки, также переманивание, перевозка, укрытие или принятие с целью эксплуатации путем принуждения, шантажа или обмана...»

С одной стороны, введение в Уголовный кодекс состава преступления было положительным явлением, и естественно, этот шаг нужно считать очень важным на начальном этапе формирования системы борьбы против торговли людьми (трефикинга) в Грузии. Хотя в тоже время было ясно, что только запись в Уголовном кодексе не произвел бы того эффекта, который должен сопутствовать действию системы, направленной против торговли людьми (трефикинга). В данных условиях проблемой являлось не только запуск системы защиты; со сложностями было связано также применение статьи в уголовных целях. Статистические данные свидетельствуют, что в 2003 году по новой статье уголовного кодекса расследование было начато только в двух случаях. Данная статистика имела множество причин. Первым делом новация в уголовном кодексе требовала освоение особых профессиональных навыков, и накопление опыта с целью начала активного применения статьи. А до этого требовалось создание соответствующей системы. В систему должны были войти соответствующие мероприятия по защите жертв торговли людьми (трефикинга) и их помощи. Нужно было также проведение специального тренинга для следственных органов по выявлению пред-

6.. Статья 1432 Уголовного Кодекса Грузии

пологаемых случаев торговли людьми (трефикинга), и предоставление им информации. Но в 2003 году в Грузии не было системы, позволяющей осуществить данную деятельность.

В том же 2003 году началась работа по созданию такой системы. Самым значительным шагом в этом направлении был утвержденный в январе 2003 года указом Президента Грузии План борьбы против трефикинга на 2003 – 2005 гг.⁷ – первый для Грузии план действия, созданный с целью решения проблемы торговли людьми (трефикинга). Только существование первого национального плана действия на 2003 – 2005 гг. уже нужно считать успехом. Хотя, «к сожалению, никаких действенных мер предпринято не было. Государство не предприняло никаких образовательных и предупредительных мер для защиты женщин и девочек, находящихся под риском трефикинга»⁸.

ПЕРВЫЙ ПЛАН ДЕЙСТВИЯ ГРУЗИИ; ЗАКОНОДАТЕЛЬНАЯ ИНИЦИАТИВА И РЕЗУЛЬТАТ ПЕРВОГО ПЛАНА ДЕЙСТВИЯ

До краткого обзора созданных в Грузии планов действия нужно отметить значение, которое имеет для государств разработка национальных планов действия по осуществлению мероприятий, направленных против торговли людьми (трефикинга).

Первым долгом нужно отметить, что даже в условиях совершенного законодательства для правильного планирования мероприятий по решению многогранной проблемы торговли людьми (трефикинга) огромное значение имеет правильно сформулированный план действий, в создании которого по возможности принимает участие широкий круг как правительственных, так и неправительственных⁹ структур. Существование такого плана действий особенно важно при слаборазвитой или несуществующей законодательной структуре. В таких условиях с помощью плана действий можно спланировать осуществление соответствующих законодательных изменений и запуск их практического применения. Одним из положительных факторов участия в данном процессе НПО является и то, что они имеют возможность деления опытом и внедрения практических мероприятий: они также могут дополнить выделенные правительством для указанной сферы ресурсы через осуществленные ими мероприятия. В результате даже при использовании государственных ресурсов стано-

7. См: Приказ №15 Президента Грузии от 17 января 2003 года об утверждении Плана действия против трефикинга 2003 – 2005

8. См: Н. Бакаури, М. Месхи, «Торговля людьми (трефикинг) – белое рабство в двадцать первом веке: правовые и практические аспекты борьбы с трефикингом», Грузия, 2006. Издание Правовой инициативы Центральной Европы и Евразии Ассоциации юристов Америки

9. См: Руководство по разработке и внедрению Всеобъемлющего национального противотрефикингвого реагирования, подготовленное Международным центром по разработке миграционной политики, Вена, Австрия, 2006 стр. 22

вится возможным составление такого плана, осуществление которого, с одной стороны, реально, и с другой стороны, может принести максимальную пользу целевым группам.

План действия против торговли людьми 2003-2005 был первым документом в Грузии, ставшим предпосылкой институционализированной структуры, направленной против торговли людьми (торговли людьми) в стране. Хотя существование плана само по себе не принесло большого успеха Грузии. Данный план способствовал укоренению мысли, что сия довольно важная сфера требовала серьезного внимания со стороны государства. А это изменило в положительную сторону подход страны к проблеме. На первый план выступила серия вопросов. Самой важной из них была борьба с теми стереотипами, согласно которым для большинства общественности вопрос торговли людьми (торговли людьми) оставался проблемой молодых женщин и девочек, притом в большинстве случаев за пределами Грузии. В государстве выявились нужды, определившие приоритеты для создания будущего плана действия.

Таким образом, ко времени истечения срока первого плана действия, созданного против торговли людьми (торговли людьми) в Грузии, в Уголовном кодексе уже существовала запись о торговле людьми (торговли людьми). Отдельная статья была посвящена торговле (торговли людьми) несовершеннолетними.

ВТОРОЙ ПЛАН ДЕЙСТВИЯ ГРУЗИИ ПРОТИВ БОРЬБЫ С ТРЕФИКИНГОМ И СООТВЕТСТВУЮЩИЙ ПРОГРЕСС

В декабре 2004 года указом Президента Грузии был утвержден План действия против борьбы с торговлей людьми (торговли людьми) 2005 – 2006 гг.¹⁰ Он стал разработанным в Грузии вторым планом действия, созданным с целью координирования мероприятий, направленных против торговли людьми (торговли людьми). Контроль над осуществлением плана действия был поручен аппарату Совета безопасности Грузии.

План действия был объединен вокруг следующих семи задач, вошедших в план действия:

1. Правовое урегулирование вопросов трудовой миграции для искоренения условий, способствующих торговле людьми;
2. Обеспечение правовой базы по вопросам борьбы против торговли людьми (торговли людьми);
3. Улучшение осведомленности общества по проблемам нелегальной трудовой миграции и торговли людьми;

10. См: Указ №623 Президента Грузии от 29 декабря 2004 года об утверждении Плана действия против борьбы с торговлей людьми (торговли людьми) 2005 – 2006 гг.

4. Оценка масштабов проблемы нелегальной трудовой миграции и торговли людьми;
5. Защита и реабилитация жертв торговли людьми;
6. Создание и укрепление институциональных механизмов, направленных против нелегальной трудовой миграции и торговли людьми;
7. Мониторинг состояния в сфере нелегальной трудовой миграции и борьбы против торговли людьми.

Нужно отметить, что в отличие от предшествующего, наибольшая часть Плана действия 2005 – 2006 гг. была осуществлена. Интересно рассмотреть причины таких изменений. Факт остается фактом: к концу 2006 года была разработана большая часть соответствующей законодательной базы и уже начато ее активное внедрение, т.е. ситуация радикально отличалась от момента завершения срока первого плана действия.

Для соблюдения последовательности было бы уместным начать сначала. Параллельно с поручением аппарату Совета безопасности Грузии осуществления Плана действия 2005 – 2006 Указом Президента Грузии, «с целью эффективного осуществления Плана действия по борьбе против торговли людьми (трефкинга) при Национальном совете безопасности [создана] Временная межведомственная комиссия по борьбе против торговли людьми (тресфкинга)»¹¹. Созданием комиссии был сформирован координирующий орган по осуществлению плана действия, что вместе с надзором Совета безопасности над осуществлением плана действия способствовало бы по возможности максимальному выполнению плана. К концу 2006 года данный подход завершился следующими результатами: была обеспечена правовая база по вопросам торговли людьми (трефкинга), что выразалось не только в усовершенствовании соответствующих уголовных положений, но также в создании принятого отдельно специально-го закона. Началось создание и усовершенствование направленной против торговли людьми государственной системы. В рамках плана действия обрело значение ратифицирование Грузией международных документов, создающих международные стандарты в сфере торговли людьми (трефкинга) и регулирующих соответствующую сферу. Одновременно нужно отметить настрой, зафиксированный в плане действия в связи с поручением данного обязательства. В Парламент Грузии была подана просьба о рассмотрении в приоритетном порядке как предусмотренных в рамках плана действия законодательных изменений, так и вопроса о ратификации соответствующих международных соглашений. Сама по себе эта запись подчеркивала политическую волю власти Грузии максимально концентрировать усилия против этого ужасающего нарушения прав человека. Хотя в рамках плана действия не были отмечены те международные документы, ратифицирование которых Парламентом Грузии предусматривалось в «приоритетном порядке», отсутствие перечня можно считать знаком готовности правительства Грузии сделать частью законодательства Грузии все международные документы, имеющие силу создания стандарта в данной сфере. В результате Парламент Грузии до истечения срока второго плана действия ратифицировал два важных междуна-

11. Там же, пункт 2-ой

родных документа, в частности:

Протокол конвенции ООН о предупреждении и пресечении торговли людьми, особенно женщинами и детьми, и наказании за нее; и Конвенции Совета Европы о противодействии торговле людьми. Грузия ратифицировала последнюю Конвенцию более чем за год до ее вступления в силу.

Еще одним позитивным новшеством, предложенным Планом действия 2005 – 2006 гг. можно считать и то, что Аппарат омбудсмана Грузии и НПО попросили принять участие в осуществлении предусмотренных планом действия мероприятиях. Значимым была и просьба тех же организаций осуществить мониторинг мероприятий, предусмотренных в рамках данного плана действия. Государство предприняло попытку максимальной мобилизации ресурсов в данной сфере. Следует отметить, что к сроку окончания выполнения плана действия эта деятельность закончилась успешно.

Наряду с внесенными в план действия мероприятиями, нужно отметить те элементы, которые вошли в нем, хотя не имели прямой связи с решением целевых проблем плана действия. Это создало определенные трудности с точки зрения его полноценного осуществления.

Из выше перечисленных задач следует выделить несколько. Остается под вопросом необходимость их внесения в план действия, направленного против торговли людьми (трефикинга). Например, можно выделить следующую задачу: «Правовое упорядочение вопросов трудовой миграции для искоренения условий, способствующих трефикингу людьми». Не вызывает вопросов то, что проблемы трудовой миграции требуют правового урегулирования. Однако, ставится вопрос: должна ли данная проблема быть частью плана действия, направленного против торговли людьми (трефикинга), как непосредственно связанная с ним. В условиях, когда трудовая миграция может быть связана с торговлей людьми (трефикингом), нет прямой связи между данными явлениями в дозе, позволяющей внести его в план действия против трефикинга. Возможно, предусмотреть проблемы трудовой миграции в других, имеющих широкие цели государственных стратегиях и планах действия, но внесение данной темы в план действия против торговли людьми (трефикинга) выходит за пределы документа, его целей и сферы регулирования, что со своей стороны, влияет на качество осуществления плана действия.

Уравнение нелегальной трудовой миграции с темой торговли людьми (трефикинга) можно считать неправильным также в связи с другими задачами по нескольким причинам. Одной из важнейших причин является то, что торговля людьми (трефикинг) не всегда связана с миграцией. Человек может стать жертвой торговли людьми (трефикинга) и в собственном населенном пункте. В то же время прямое связывание легального и нелегального труда с торговлей людьми (трефикингом) также можно считать неправильно поставленным акцентом по той причине, что человек может стать жертвой торговли людьми (трефикинга) и в услови-

ях легального труда. Следовательно, урегулирование данного вопроса, во первых, выходит за пределы темы торговли людьми (трефикинга), и во вторых, данное урегулирование может иметь прямое положительное влияние на искоренение торговли людьми (трефикинга).

Кроме этих формулировок, в результате чего не стало возможным полноценное осуществление плана действия против торговли людьми (трефикинга), в целом план действия в Грузии был осуществлен успешно. Этот успех был явным и заметным не только в пределах Грузии. Оценка результатов была произведена в июне 2007 года в опубликованной Госдепартаментом США ежегодном докладе, который оценивает осуществление мероприятий против торговли людьми (трефикинга) в мировом масштабе. В докладе говорится:

«Правительство Грузии полностью удовлетворяет установленные для искоренения трeфикинга минимальные стандарты. В течение прошлого года правительство достигло значительного прогресса с точки зрения уголовного преследования трeфикеров и наложения на них уголовной ответственности. Значительным было продвижение в вопросах защиты жертв данного преступления и их помощи, а также в вопросах превенции трeфикинга. Грузия разработала и эффективно запустила ориентированный на защиту интересов жертвы национальный реферральный механизм, обеспечило выделение здания для первого в стране убежища жертв трeфикинга, выделило специальное финансирование для мероприятий по защите жертв трeфикинга, разработало полноценную правовую базу борьбы против трeфикинга, активно осуществило уголовное преследование и усугубило строгость установленных для данного преступления санкции, а также инициировало многосторонние и активные превентивные программы.»¹²

Таким образом, как ясно видно из цитируемой оценки, Грузия успешно осуществила план действия 2005-2006 в части, касающейся борьбы с трeфикингом и в этом направлении с полным успехом осуществились такие мероприятия, как «... улучшение информированности общества о проблемах трeфикинга...», «оценка масштабов проблемы трeфикинга...», «защита и реабилитация жертв человеческого трeфикинга...», «создание и усиление институциональных механизмов против трeфикинга...», «...мониторинг состояния в сфере борьбы против трeфикинга».

Хорошее основание для институционального развития создала законодательная деятельность, проведенная в соответствии с планом действия. В течение 2006 года был внедрен ряд законода-

12. См: Отчет по Торговле Людми Государственного Департамента США, Июнь 2007, <http://www.state.gov/g/tip/rls/tiprpt/2007/index.htm>

тельных инициатив, которые были реализованы в правовые акты. В данном списке, в соответствии с планом действия, важнейшим была разработка Закона Грузии по борьбе против торговли людьми (трефикинга)¹³ и его одобрение Парламентом Грузии. Закон подготовил основу для создания и развития предусмотренных планом действия институциональных механизмов. Такими институтами являются созданные в том же 2006 г. Государственный фонд по защите и помощи жертвам и пострадавшим от торговли людьми (трефикинга) и Межведомственный координационный совет по осуществлению мероприятий, направленных против торговли людьми (трефикинга). В рамках Государственного фонда в 2006 г. открылось приют для жертв торговли людьми (трефикинга). В 2006 г. осуществились значительные изменения в уголовном законодательстве Грузии, что первым делом выразилось в приведение в соответствие с международными стандартами диспозиции преступления торговли людьми (трефикинга); оно было сформулировано в следующей редакции:

«Статья 143¹ Торговля людьми (трефикинг) (25.07.2006 # 3530)¹⁴

Купля или продажа человека, или осуществление против него другой незаконной сделки, а также угрозой, насилием или другой формой принуждения, похищением, шантажом, мошенничеством, обманом, злоупотреблением беспомощным положением или властью, путем получения или дачи мзды или наживы для получения согласия лица, который может повлиять на другое лицо, переманивание, перевозка, укрытие, наем, транспортировка, передача, предоставление приюта или принятие с целью эксплуатации человека. ...»

Пополнился и получил соответствующую международным стандартам формулировку состав преступления торговли (трефикинга) несовершеннолетними. Изменением в июле того же 2006 г. данная статья Уголовного кодекса была сформулирована следующим образом:

«Статья 143² Торговля (трефикинг) несовершеннолетним (25.07.2006 # 3530)

Купля или продажа несовершеннолетнего, или осуществление

13. Одобрен 28 апреля 2008 года, 2944 - IS

14. Статья тут же предусмотрела замечание, согласно которому: «1. Для целей кодекса или статьи 143² эксплуатацией считается использование человека с целью принудительного труда или обслуживания, вовлечения в преступную или другую антиобщественную деятельность или проституцию, сексуальной эксплуатации или обслуживания другого вида, оказания в подобное рабству положение или в современные условия рабства, также принуждение человека с целью пересадки или использования в других целях человеческого органа, части органа или ткани. Ставить человека в современные условия рабства подразумевает изъятие у него идентифицирующих личность документов, запрещение свободных контактов по телефону, культурную изоляцию, принудительную работу в условиях, понижающих уважение и достоинство, или без возмещения или при неадекватном возмещении. Согласие лица на его преднамеренную эксплуатацию не имеет значения. 2. За предусмотренные в данной статье действия юридическое лицо наказывается лишением права деятельности или ликвидацией и штрафом».

против чего другой незаконной сделки, а также его перемещение, перевозка, укрытые, паем, транспортировка, передача, предоставление приюта или принятие с целью эксплуатации ...»

Наподобие состава торговли (трефикинга) совершеннолетними, к данной статье тоже предлагается замечание, согласно которому «за предусмотренное данной статьей действия юридическое лицо наказывается лишением права деятельности или ликвидацией и штрафом».

Одновременно значительные изменения вошли в другие, связанные статьи Уголовного законодательства и произошло усовершенствование других законодательных актов, связанных с данным вопросом. Ратификация вышеуказанных двух конвенций тоже осуществилось в пределах данного плана действия.

В соответствии с планом действия и принятия в 2006 году закона также были разработаны стандарты и правила идентификации жертв торговли людьми (трефикинга), представленное Координационным советом в Парламент Грузии на утверждение. Также были утверждены кандидатуры постоянной группы при Координационном совете и определены правила их деятельности и полномочия; в Министерстве труда, здравоохранения и социальной защиты были разработаны и утверждены единые стандарты устройства убежищ для жертв торговли людьми (трефикинга); был утвержден окончательный проект национального реферрального механизма, разработанный в результате сотрудничества соответствующих государственных ведомств и международных организаций; было утверждено правило выдачи компенсации жертвам торговли людьми (трефикинга), а также образец положения убежища для жертв трефикинга. Принятием упомянутых актов завершилось принятие предусмотренных законом всех актов, чем была предоставлена полная правовая база для деятельности Государственному фонду по защите и помощи жертвам и пострадавшим от торговли людьми (трефикинга) и Межведомственному координационному совету по осуществлению мероприятий против торговли людьми (трефикинга). Координационный совет рассмотрел и Министр внутренних дел подписал приказ о создании единого информационного банка и об утверждении правила формирования списка допускаемых к информации лиц.

ТРЕТИЙ ПЛАН ДЕЙСТВИЯ ГРУЗИИ

К концу 2006 года в Грузии началась работа над новым двухлетним планом действия против торговли людьми (трефикинга), предусмотренный на 2007-2008 гг. На фоне прогресса в конце 2006 г. перед новым планом действия были поставлены новые задачи. Принимая во внимание прошлый опыт, новый документ должен был стать реалистичным и что самое главное, ориентированным на осуществление направленных против торговли людьми (тре-

фикинга) мероприятий, что само по себе исключало попадание в данный план не связанных с ним непосредственно вопросов. Для разработки плана действия была организована широкомаштабная рабочая группа, которая разрабатывала новый документ в течение двух месяцев. В рабочую группу были вовлечены гражданское общество и широкий круг международных организаций с соответствующим интересом. Было проведено шесть рабочих встреч, в рамках которых был произведен анализ осуществления плана действия 2005-2006 гг., определение соответствующих приоритетов для будущего плана действия и подготовка проекта плана действия.

План действия на уровне общих принципов был построен на т.н. принципе «3 П»¹⁵, что подразумевает подчеркивание необходимости превенции торговли людьми (трефикинга), защиты жертв и уголовное преследование. Предусмотренные планом цели и деятельность были сформулированы на основе соответствующих принципов и их осуществление подразумевало тесное сотрудничество правительства Грузии, НПО и международных организаций.

Следует также отметить, что действиями координировало государство; это стало одной из серьезных предпосылок для успешного осуществления документа впоследствии. В то же время план действия предусмотрел ясно сформулированный систематический мониторинг деятельности, осуществленной соответствующими государственными ведомствами: каждому ведомству было поручено представление отчета о выполненной работе в Координационный совет раз в три месяца.

Что касается содержания самого плана действия, как уже указывалось, документ был построен по принципу «3 Р», что поставило задачей плана действия превенцию торговли людьми (трефикинга), защиту жертв/пострадавших от данного преступления и уголовное преследование преступления торговли людьми (трефикинга). В пределах общей структуры осуществления задач целью было определено следующее: улучшение осведомленности людей о сути преступления торговли людьми (трефикинга) и о методах борьбы с ним, ознакомление с новейшими методами предотвращения торговли людьми (трефикинга) и поддержка их внедрения; ознакомление несовершеннолетних со средствами предотвращения преступления торговли людьми (трефикинга); исследование масштабов торговли людьми (трефикинга); усиление средств правовой защиты жертв/пострадавших от торговли людьми (трефикинга); усовершенствование национального реферрального механизма; развитие сети убежищ для жертв/пострадавших от торговли людьми (трефикинга); поддержание добровольного, безопасного возвращения на родину и реинтеграции жертв/пострадавших от торговли людьми (трефикинга); ознакомление со спецификой преступления торговли людьми (трефикинга) и борьбы против него; улучшение качества расследования дел по торговле людьми (трефикин-

15. В английском языке: 1) "Prevention", 2) "Protection", 3) "Prosecution", т.е.: 1) Превенция торговли людьми, 2) Защита жертв и 3) Уголовное преследование

гу). Новшеством в плане деятельности также явилось предусмотрение отдельной главы, в которую вошли «общие вопросы». Под общими вопросами объединились все те вопросы, которые с одной стороны, не помещались непосредственно в рамки ни одного из вышеуказанных принципов, и с другой стороны, обеспечивали институционализацию существования плана действия и последующих планов. При создании плана действия таковыми явились следующие вопросы: мониторинг выполнения государственными организациями предусмотренных планом действия обязательств и планирование деятельности на будущее, координация деятельности, поддержание подготовки будущего плана действия.

Процессу успешного осуществления третьего плана действия значительно способствовало хорошо структурированная координация правительственных ведомств, НП сектора и международных организаций, и направление деятельности по принципу взаимополнения. В рамках осуществления плана деятельности усовершенствовался национальный реферральный механизм, открылось второй приют жертв торговли людьми (трефикинга), которое было полностью финансировано и оснащено государством. Была разработана стратегия реабилитации и реинтеграции в общество жертв/пострадавших от торговли людьми (трефикинга), утвержденная 19 июля 2007 года Межведомственным координационным советом по осуществлению направленных против торговли людьми (трефикинга) мероприятий.

Утверждение стратегии было предусмотрено статьей 4.2 Закона Грузии о борьбе против торговли людьми (трефикинга), согласно которой «государство способствует предотвращению торговли людьми (трефикинга), защите прав человека жертв и пострадавших от торговли людьми (трефикинга), их помощи и реабилитации, осуществляет направленные против третикинга мероприятия».

Стратегия формулирует принципиальные направления государственной политики в сфере реабилитации и реинтеграции в общество жертв торговли людьми (трефикинга) и создает гибкий механизм для обеспечения соответствующих процессов.

Согласно стратегии в процессе осуществления реинтеграции участвует государство через Государственный фонд по защите и помощи жертвам и пострадавшим от торговли людьми (трефикинга), а также действующие в Грузии международные и НП организации.

Документ реабилитационной стратегии был создан через активное сотрудничество государственных организаций, действующих в Грузии НП и международных организаций.

Межведомственный координационный совет объявил 2007 год годом поддержки процесса реинтеграции жертв и пострадавших от торговли людьми/трефикинга и призвало действующие в Грузии НП и международные организации активно включиться вместе с государством к предусмотренному в своих планах действия отдельных реинтеграционных мероприятий в

тесном сотрудничестве с Государственным фондом по защите и помощи жертвам и пострадавшим от торговли людьми (трефикинга).

Таким образом, стратегия реабилитации и реинтеграции в общество жертв/пострадавших от торговли людьми (трефикинга) была одним из нововведений в рамках плана действия 2007-2008гг. Предпосылкой начала его успешного осуществления стала эффективная координация деятельности правительственных, НП и международных организаций.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ; ОЦЕНКА ПРОВЕДЕННОЙ В ГРУЗИИ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ

Как указывалось, Госдепартамент США каждый год проводит исследование мирового масштаба для выявления эффективности мероприятий, направленных против торговли людьми (трефикинга). Оценка прилагаемых странами усилий по превенции данного преступления, по защите жертв и уголовному преследованию преступников производится путем перераспределения государств в т.н. «корзины»¹⁶.

Грузия попала в объектив данной оценки в 2001 г.¹⁷, а в 2007 г. – впервые – в «первую корзину», где вместе с другими присоединилась к таким странам, как: Австралия, Австрия, Бельгия, Канада, Дания, Финляндия, Франция, Германия, Италия, Литва, Люксембург, Нидерланды, Норвегия, Польша, Испания, Швеция, Швейцария, Великобритания, и др. (примерно 30 стран). Грузия сохранила за собой место в «первой корзине» и в 2008 году. Достижение такого успеха стало возможным только через очень активное и позитивное сотрудничество государственных, местных НП и международных организаций.

Кратко изложенный анализ Грузинской системы, направленной против торговли людьми (трефикинга), вместе с разработкой соответствующего плана действия доказывает, что, несмотря на развитие системы, многое еще предстоит сделать. Активная деятельность против торговли людьми (трефикинга) в Грузии продолжается при сотрудничестве всех секторов, а в условиях нового плана действия деятельность будет продолжаться для усовершенствования существующей системы и введения последующих инноваций. Надеемся, что данная деятельность как-нибудь облегчит участь тех людей, которые из-за привратностей судьбы стали жертвами явления, именуемого рабством XXI века.

16 Методологию исследования смотрите в Отчете по Торговле Людьми Государственного Департамента США, Июнь 2007, <http://www.state.gov/g/tip/rls/tiprpt/2007/index.htm>

17 См. динамику развития: 2001 и 2002 г. – вторая корзина, 2003 г. – третья корзина, 2004 - вторая контрольная корзина: 2005 и 2006 г. – вторая корзина, 2007 и 2008 г. – первая корзина

Литература:

- ❖ Закон Грузии о борьбе с торговлей людьми (трефикингом), 28 апреля 2006 года. 2944 - РС
- ❖ Инструкция действия для защиты жертв, пострадавших от торговли людьми (трефикинга): национальный реферральный механизм и процедуры для идентификации жертвы
- ❖ Конвенции Совета Европы о противодействии торговле людьми
- ❖ Н. Бакаури, М. Месхи, Торговля людьми (трефикинг) – белое рабство в двадцать первом веке: правовые и практические аспекты борьбы с трефикингом, Грузия, 2006. Издание Правовой инициативы Центральной Европы и Евразии Ассоциации юристов Америки
- ❖ Отчет по Торговле Людьми Государственного Департамента США, Июнь 2007. <http://www.state.gov/g/tip/rls/tiprpt/2007/index.htm>
- ❖ План действия борьбы против трефикинга 2003 – 2005
- ❖ План действия 2007–2008 гг. по противодействию торговле людьми (трефикингу)
- ❖ Протокол дополняющий Конвенцию Организации объединенных наций против транснациональной организованной преступности» «О предупреждении и пресечении торговли людьми, особенно женщинами и детьми, и наказании за нее»
- ❖ Стратегия реабилитации и реинтеграции в общество жертв, пострадавших от торговли людьми (трефикинга)
- ❖ Уголовный кодекс Грузии, 22 июля 1999 года, 2287 – РС
- ❖ Указ №15 Президента Грузии от 17 января 2003 года об утверждении плана действия борьбы против трефикинга 2003-2005
- ❖ Указ №437 Президента Грузии от 18 июля 2006 года об утверждении положения юридического лица публичного права – Государственного фонда по защите и помощи жертвам и пострадавшим от торговли людьми (трефикинга)
- ❖ Указ №623 Президента Грузии от 29 декабря 2004 года об утверждении плана действия борьбы против торговли людьми (трефикинга) 2005-2006
- ❖ Универсальная декларация прав человека 1948 года
- ❖ Guidelines for the Development and Implementation of a Comprehensive National Anti-Trafficking Response, Prepared by the International Centre for Migration Policy Development, Vienna – Austria, 2006

*Одобрена
Межведомственным координационным советом по осуществлению
мероприятий против торговли людьми (трефикинга)
19 июля, 2007*

**Межведомственный координационный совет по осуществлению мероприятий
направленных против торговли людьми (трефикинга)**

**СТРАТЕГИЯ РЕАБИЛИТАЦИИ И
РЕИНТЕГРАЦИИ В ОБЩЕСТВО ЖЕРТВ, ПОСТРАДАВШИХ ОТ
ТОРГОВЛИ ЛЮДЬМИ (ТРЕФИКИНГА)**

Предисловие

Государство способствует предотвращению торговли людьми (трефикинга), защите прав человека жертв и пострадавших от торговли людьми (трефикинга), их помощи и реабилитации, осуществляет направленные против торговли людьми (трефикинга) мероприятия.

Закон Грузии о борьбе против торговли людьми (трефикинга), статья 4.2

Борьба с торговлей людьми (трефикингом) как внутри страны, так и вместе с международным сообществом, вне пределов Грузии, является одним из приоритетных направлений деятельности правительства Грузии.

Правительство Грузии активно осуществляет мероприятия, имеющие целью предотвращение торговли людьми (трефикинга) и поддержку направленной против трефикинга борьбы, эффективное расследование, уголовное преследование данного преступления, оказание эффективной помощи жертвам и пострадавшим, их основательную реабилитацию и реинтеграцию в общество.

Цель данной стратегии – поддержка полноценного осуществления реабилитации и реинтеграции в общество жертв и пострадавших от торговли людьми (трефикинга), исходя из их индивидуальных нужд и принимая во внимание имеющиеся ресурсы.

Мероприятия по реабилитации жертв/пострадавших от торговли людьми (трефикинга) осуществляются уполномоченными органами грузинской власти только на основе информированного письменного согласия жертвы/пострадавшего от торговли людьми (трефикинга), при активном сотрудничестве действующих в Грузии с НПО и международных организаций и их непосредственном участии в мероприятиях по реабилитации и реинтеграции в общество.

Стратегия реабилитации и реинтеграции в общество распространяется на жертву/пострадавшего от торговли людьми (трефикинга) несмотря на его нахождение в приюте или за его пределами, и его согласие или отказ сотрудничать с расследованием.

ОПРЕДЕЛЕНИЕ РЕАБИЛИТАЦИИ И РЕИНТЕГРАЦИИ

Для целей данной стратегии:

«Реабилитация» означает:

Восстановление физического и психического здоровья в результате обслуживания, бесплатной медицинской и психологической помощи, оказанной в приюте и за его пределами жертве/лицу, пострадавшему от торговли людьми (трефикинга).

«Реинтеграция» означает:

Достойное возвращение в семью и/или к привычной общественной жизни и повышение социального функционирования (приобретение навыков, которые помогут найти работу, и др.) жертвы/лица, пострадавшего от торговли людьми (трефикинга) в результате оказанной помощи.

1. КООРДИНАЦИЯ МЕРОПРИЯТИЙ ПО РЕАБИЛИТАЦИИ И РЕИНТЕГРАЦИИ В ОБЩЕСТВО ЖЕРТВ, ПОСТРАДАВШИХ ОТ ТОРГОВЛИ ЛЮДЬМИ (ТРЕФИКИНГА)

1.1. Для достижения целей реабилитации и реинтеграции в общество жертв, пострадавших от торговли людьми (трефикинга) правительство Грузии тесно сотрудничает с местными НПО и международными организациями.

При осуществлении программ реабилитации и реинтеграции от имени правительства Грузии действует Государственный фонд по защите и помощи жертвам и пострадавшим от торговли людьми (трефикинга), который осуществляет координирование реабилитационной/реинтеграционной деятельности.

1.2. С целью координации деятельности в сфере реабилитации и реинтеграции в общество жертвы/лица, пострадавшего от торговли людьми (трефикинга) фонд раз в три месяца устраивает встречу с руководящими реабилитацию и реинтеграцию субъектами, вместе с ними подводит итоги прошлого квартала, рассматривает проблемные вопросы и составляет планы для следующего квартала.

2. СУБЪЕКТЫ, РУКОВОДЯЩИЕ РЕАБИЛИТАЦИЕЙ И РЕИНТЕГРАЦИЕЙ В ОБЩЕСТВО

2.1. Для достижения целей данной стратегии процесс реабилитации и реинтеграции в общество жертвы/лица, пострадавшего от торговли людьми (трефикинга) осуществляется на

основании индивидуального плана по реабилитации и реинтеграции в общество жертвы/лица, следующими субъектами:

- а) Государственный фонд защиты и помощи жертвам и пострадавшим от торговли людьми (трефикинга), вместе с другими соответствующими правительственными структурами;
- б) Местная НПО;
- в) Международная организация;
- г) Социальный работник.

3. СОСТАВЛЕНИЕ ИНДИВИДУАЛЬНОГО ПЛАНА ПО РЕАБИЛИТАЦИИ И РЕИНТЕГРАЦИИ В ОБЩЕСТВО ЖЕРТВЫ/ПОСТРАДАВШЕГО ОТ ТОРГОВЛИ ЛЮДЬМИ (ТРЕФИКИНГА)

3.1. Процесс реабилитации начинается с момента присвоения соответствующего статуса жертве/пострадавшему лицу.

3.2. Мероприятия связанные с реинтеграцией в общество жертвы/пострадавшего от торговли людьми (трефикинга) осуществляются только на основании предварительного, письменного согласия жертвы/пострадавшего.

3.3. В эффективном осуществлении составленного предварительно при соблюдении соответствующих правил индивидуального плана¹ реинтеграции в общество социальный работник оказывает помощь жертве/пострадавшему на протяжении всего времени осуществления плана.

3.4. Составление индивидуального плана реинтеграции осуществляется в два этапа:

а) Составляется первичный план реинтеграции в общество социальным работником и жертвой/пострадавшим лицом; на основании данного документа, при согласовании с фондом, социальный работник ищет имеющиеся ресурсы и вместе с жертвой/пострадавшим лицом составляет окончательный проект индивидуального плана реабилитации.

б) Социальный работник представляет индивидуальный план реинтеграции в общество для утверждения в фонд. Предусматривая имеющиеся ресурсы, при согласовании с фондом составляется окончательный план реабилитации.

3.5. При осуществлении индивидуального плана реинтеграции возможно внести в него изменения при изменении предусмотренных в плане нужд или перечня предложенного обслуживания. Оформление внесенных в план изменений происходит письменно, и подтверждаются подписями социального работника и жертвы/пострадавшего лица.

1. См. приложение №1, образец индивидуального плана реинтеграции

4. РОЛЬ ФОНДА В ПРОЦЕССЕ РЕАБИЛИТАЦИИ И РЕИНТЕГРАЦИИ В ОБЩЕСТВО ЖЕРТВЫ/ПОСТРАДАВШЕГО ОТ ТОРГОВЛИ ЛЮДЬМИ (ТРЕФИКИНГА)

4.1. Процесс реабилитации и реинтеграции жертвы/пострадавшего от торговли людьми (трефикинга) от имени правительства Грузии осуществляет Государственный фонд защиты и помощи жертвам и пострадавшим от торговли людьми (трефикинга).

4.2. Фонд вместе с другими субъектами, руководящими процессом реабилитации и реинтеграции, разрабатывает перечень вспомогательных служб по реабилитации и реинтеграции жертв и пострадавших от торговли людьми (трефикинга).

4.3. Фонд раз в квартале (или по необходимости) принимает в письменном виде от руководящих реабилитацией и реинтеграцией субъектов информацию об изменениях, внесенных в обслуживание по обеспечению реабилитации и реинтеграции. После получения и переработки данного вида информации Фонд обновляет перечень служб, предлагаемых НПО и международными организациями по реабилитации и реинтеграции в общество.

4.4. Обновленный документ хранится в Фонде и его копия передается социальным работникам.

4.5. Фонд разрабатывает и в пределах возможности финансирует обслуживания такого вида, которые вместе с обслуживанием, предоставленным местными НПО и международными организациями составляют полный пакет обслуживания, необходимого для реабилитации и реинтеграции в общество.

5. УЧАСТИЕ СОЦИАЛЬНОГО РАБОТНИКА В ОСУЩЕСТВЛЕНИИ ИНДИВИДУАЛЬНОГО ПЛАНА РЕИНТЕГРАЦИИ В ОБЩЕСТВО

5.1. Социальным работником является лицо, осуществляющее обслуживание жертв и пострадавших от торговли людьми (трефикинга) в рамках, предусмотренных данной стратегией. Его работа подлежит государственному регулированию по установленным законодательством правилам. Социальный работник является сотрудником фонда.

5.2. Социальный работник вместе с жертвой/пострадавшим разрабатывает индивидуальный план реинтеграции в общество. При составлении индивидуального плана приоритеты нужно разделить на 2 группы: а) необходимое и б) желаемое обслуживание.

5.3. При поиске финансирования для соответствующего обслуживания приоритет отдается

необходимому для реинтеграции в общество обслуживанию. В рамках возможности можно обеспечить желаемое для реинтеграции в общество обслуживание.

5.4. Для получения обслуживания, указанного в списке обслуживания местных НПО и международных организаций, социальный работник при согласовании с Фондом выступит в роли посредника в соответствующих организациях от имени жертвы/пострадавшего.

5.5. Если осуществление необходимых компонентов, предусмотренных индивидуальным планом реинтеграции в общество невозможно осуществить посредством руководящих процесс реинтеграции местных НПО и международных организаций, Фонд рассмотрит вопрос выделения средств финансирования из собственных средств для осуществления указанных компонентов.

5.6. Обслуживание, подлежащее финансированию Фондом, определяется в соответствии с предусмотренными индивидуальным планом реинтеграции нуждами, в размере не более 2,000 Лари на одну жертву/пострадавшего. Решение о финансировании вспомогательных мероприятий из финансовых средств Фонда принимает Фонд.

6. РОЛЬ МЕСТНЫХ НПО И МЕЖДУНАРОДНЫХ ОРГАНИЗАЦИЙ В ПРОЦЕССЕ РЕИНТЕГРАЦИИ

6.1. В соответствии с нуждами и требованиями, предусмотренными в разработанном совместно с социальным работником и жертвой/пострадавшим индивидуальном плане реинтеграции в общество, местные НПО и международные организации участвуют в процессе реабилитации в рамках их программ и обслуживания.

7. РОЛЬ СОЦИАЛЬНОГО РАБОТНИКА В ПРОЦЕССЕ РЕАБИЛИТАЦИИ И РЕИНТЕГРАЦИИ В ОБЩЕСТВО

7.1. База данных социальных работников составляется Фондом.

7.2. После принятия решения о присвоении статуса жертвы/лица пострадавшего от торговли людьми (трефикинга) Фонд выделяет жертве/пострадавшему социального работника, который с этого момента начинает работать с жертвой/пострадавшим лицом, и на начальном этапе выявляет первичные нужды для его реабилитации, направленные на восстановления физического и психического здоровья.

7.3. Индивидуальный план реинтеграции в общество

Составление индивидуального плана реинтеграции в общество осуществляется в два этапа:

- На основании выявления индивидуальных потребностей составляется первичный план реинтеграции в общество социальным работником и жертвой/пострадавшим лицом;
- После представления индивидуального плана в Фонд, при согласовании с Фондом и рассмотрении всех существующих ресурсов в сфере реинтеграции в общество, составляется окончательный план реабилитации
- На основании данного документа, при согласовании с фондом, социальный работник ищет имеющиеся ресурсы и вместе с жертвой/пострадавшим лицом составляет окончательный индивидуальный план реинтеграции, определяющий необходимые конкретные типы обслуживания для реинтеграции жертвы/пострадавшего; указываются также предоставляющие обслуживание организации.

7.4. На первом этапе социальный работник разъясняет жертве/пострадавшему значение и необходимость реинтеграции в общество, предоставляет информацию обо всех процедурах, связанных с составлением и осуществлением индивидуального плана реинтеграции. При информированном согласии жертвы/пострадавшего вместе с жертвой/пострадавшим социальный работник выявит нужды для его реинтеграций в обществе.

7.5. Социальный работник представляет индивидуальный первичный план в Фонд. При согласовании с фондом социальный работник обращается к руководящим процессом реабилитации и реинтеграции местным НПО и международным организациям для получения обслуживания, обеспеченного ими для реинтеграции в общество жертв/пострадавших.

7.6. После получения согласия о предоставлении конкретного обслуживания от руководящих процессом реабилитации и реинтеграции местных НПО и международных организаций, при необходимости включая финансируемое Фондом конкретное обслуживание, социальный работник вместе с жертвой/пострадавшим составляет окончательный индивидуальный план реинтеграции в общество.

7.7. Расписанный во времени индивидуальный план действия реинтеграции в общество социальный работник формулирует в соответствии с разработанной специально для этой цели, утвержденной Фондом инструкцией индивидуального плана реинтеграции.

7.8. Индивидуальный план реинтеграции в общество подписывают жертва/пострадавший и социальный работник.

7.9. Ответственным за эффективное использование суммы, выделенной для осуществления индивидуального плана реинтеграции в общество и за обслуживание, является социальный работник. Раз в месяц социальный работник представляет в Фонд и всем провайдерам об-

служивания периодические отчеты об имсющихся затратах и выполненной работе.

7.10. Индивидуальный план реинтеграции в общество расписан во времени и его продолжительность не должна превышать 12 месяцев.

7.11. При окончании процесса реинтеграции в общество – после окончания индивидуального плана реинтеграции – социальный работник периодически, в согласованной с жертвой/пострадавшим форме, времени и методом связывается с ним, при полном соблюдении конфиденциальности контакта.

7.12. Основание для прекращения индивидуального плана реинтеграции в общество:

Индивидуальный план реинтеграции может быть прекращен при существовании следующих оснований:

- Окончание срока программы реинтеграции;
- Фондом на основании письменного требования жертвы/пострадавшего (при изменении нужд, предусмотренных планом реабилитации; напр.: создание семьи и т.д.)
- Фондом, при тяжелом и неоднократном нарушении жертвой/пострадавшим осуществления процесса индивидуального плана.

8. МОНИТОРИНГ ОСУЩЕСТВЛЕНИЯ ИНДИВИДУАЛЬНОГО ПЛАНА РЕИНТЕГРАЦИИ В ОБЩЕСТВО ЖЕРТВЫ, ПОСТРАДАВШЕГО ОТ ТОРГОВЛИ ЛЮДЬМИ (ТРЕФИКИНГА) ЛИЦА

8.2. Ответственным за осуществление индивидуального плана является социальный работник. Мониторинг осуществления плана производится Фондом, а также участвующими в процессе реабилитации и реинтеграции международными и НПО организациями, в пределах их компетенций.

8.2. В процессе осуществления мониторинга Фонд имеет право требовать от социального работника информацию на любом этапе осуществления плана.

Индивидуальный план реинтеграции

1. Время и место заполнения _____;
2. Кодовое название жертвы/пострадавшего _____;
3. Дата выделения социального работника _____ Номер соответствующего решения Фонда _____;
4. Имя и фамилия социального работника _____;
5. Данные о составляющих компонентах реинтеграции и обслуживания:

#	Описание компонента	Предлагающий обслуживание субъект	Значимые даты	Заметка
1				
2				
3				
4				
5				
6				
7				
8				
9				
10				

6. Ниже подписавшие подтверждают, что:

- а) Они совместно разработали индивидуальный план реинтеграции;
- б) Жертва/пострадавшее лицо выражает готовность выполнять предусмотренные планом действия;
- в) Социальный работник поможет жертве/пострадавшему лицу в выполнении этого плана;
- г) При невыполнении или неоднократном нарушении жертвой/пострадавшим лицом предусмотренных планом действий осуществление плана прекратится.

7. Подписи:

Жертва/пострадавшее лицо: _____ Социальный работник: _____

Дата: _____

Дата: _____

План утвержден Фондом _____

ПРИКАЗ

Президента Грузии

№ 437

2006 год 18 июля

г. Тбилиси

**ОБ УТВЕРЖДЕНИИ ПОЛОЖЕНИЯ ЮРИДИЧЕСКОГО ЛИЦА ПУБЛИЧНОГО
ПРАВА - ГОСУДАРСТВЕННОГО ФОНДА ПО ЗАЩИТЕ И ПОМОЩИ
ПОСТРАДАВШИМ, ЖЕРТВАМ ТОРГОВЛИ ЛЮДЬМИ (ТРЕФИКИНГА)**

В соответствии с 5-м пунктом 9-й статьи Закона Грузии «О борьбе с торговлей людьми (трефикингом)» утвердить прилагаемое положение юридического лица публичного права - Государственного Фонда по защите и помощи пострадавшим, жертвам торговли людьми (трефикинга).

Михаил Саакашвили

Утверждено
Приказом № 437
Президента Грузии от
2006 год «18» июля

Приложение

Положение юридического лица публичного права - Государственного Фонда по защите и помощи пострадавшим, жертвам торговли людьми (трефикинга)

Статья 1. Общие положения

1. Государственный Фонд по защите и помощи пострадавшим, жертвам торговли людьми (трефикинга) (далее – фонд) является юридическим лицом публичного права, который создан в соответствии с Законом Грузии «О борьбе с торговлей людьми (трафикинга)».
2. Фонд, как лицо публичного права, приобретает права и обязанности для осуществления утвержденных этим положением целей и возложенных функций.
3. Фонд в своей деятельности руководствуется Конституцией Грузии, Законом Грузии «О борьбе с торговлей людьми (трафикинга)», данным положением и другими нормативными актами.
4. Фонд создан на основе государственного имущества и государственный контроль над ним осуществляет Министерство труда, здоровья и социальной защиты (далее – министерство).

5. Фонд имеет печать с изображением малого государственного герба Грузии, наименованием фонда и независимым банковским счетом.
6. Юридический адрес фонда: г. Тбилиси, проспект Гамсахурдия, № 30.

Статья 2. Цели фонда

Цели фонда:

- а) защита законных интересов жертв торговли людьми (трефикинга) и оказание помощи им;
- б) обеспечение жертв торговли людьми (трефикинга) временным жильем, юридической, психологической, медицинской и/или помощью другого типа;
- в) помощь жертвам торговли людьми (трефикинга) в процессе реабилитации, полной реинтеграции в семью и общество;
- г) выдача компенсаций жертвам торговли людьми (трефикинга).

Статья 3. Функции фонда и предмет деятельности

Фонд:

- а) привлекает необходимые финансовые средства для проведения мероприятий по защите, помощи и реабилитации пострадавших, жертв торговли людьми (трефикинга);
- б) финансирует мероприятия по защите, помощи и реабилитации жертв торговли людьми (трефикинга);
- в) выдает необходимую сумму для идентификации жертв торговли людьми (трефикинга);
- г) активно сотрудничает с правительственными, неправительственными и международными организациями с целью защиты, помощи и реабилитации жертв торговли людьми (трефикинга);
- д) разработает и примет участие в подготовке проектов нормативных актов с целью защиты, помощи и реабилитации жертв торговли людьми (трефикинга);
- е) обеспечивает полную защиту уважения, достоинства и неприкосновенности личной жизни и безопасности пострадавших, жертв торговли людьми (трефикинга);
- ж) обеспечивает полную секретность персональных данных жертв торговли людьми (трефикинга);
- з) в рамках своей компетенции обеспечивает организацию, координацию, управление и контроль над деятельностью структурных единиц;
- и) разрабатывает и осуществляет соответствующие мероприятия с целью повышения профессиональной квалификации сотрудников фонда.

Статья 4. Права и обязанности фонда

1. Фонд, в рамках своей компетенции, имеет право:
 - а) содействовать в организации выдачи компенсации жертвам торговли людьми (трефикинга);
 - б) осуществлять контроль над оборотом существующих в фонде доходов;
 - в) осуществлять экономическую деятельность в установленном законом порядке;

- г) затребовать и получить необходимую для своей деятельности информацию, разрешенную законодательством, от государственных органов власти, юридических и физических лиц;
 - д) устраивать конференции, собрания, семинары и использовать другие средства для распространения информации.
2. Фонд, в ходе осуществления своих прав, обязан в соответствии с установленными законодательством правилами осуществить учетно-расчетные действия финансово-экономической деятельности, составить баланс и представить его министерству для утверждения.

Статья 5. Имущество фонда

1. Министерство экономического развития Грузии передаст фонду имущество в установленном законодательством порядке для осуществления намеченных целей и возложенных функций.
2. Годовой баланс фонда утверждает министерство.
3. Годовой баланс фонда проверяет назначенный министерством независимый аудит.

Статья 6. Источники доходов фонда

Источники финансирования фонда:

- а) государственные бюджетные средства;
- б) средства, полученные от международных организаций;
- в) пожертвования от юридических и физических лиц;
- г) другие доходы, разрешенные законодательством Грузии.

Статья 7. Деятельность, которая требует согласия

1. Фонд, с согласия министерства, может осуществлять следующие действия:
 - а) приобретение, покупку и нагрузку недвижимого имущества;
 - б) взятие займа;
 - в) поручительство;
 - г) определение штатного расписания и фонда зарплат;
 - д) принятие других решений в связи с имуществом фонда, если они выходят за рамки обычной деятельности.
2. Для осуществления действий, указанных в подпунктах «б» и «в» первого пункта данной статьи, обязательно согласие министерства финансов Грузии.
3. Отказ министерства осуществить указанные в первом пункте данной статьи действия должен быть обоснованным.

Статья 8. Управление и структура фонда

Руководящие органы фонда:

- а) наблюдательский совет;
- б) директор.

Статья 9. Наблюдательский совет фонда

1. Наблюдательский совет фонда является органом, созданным с целью координации деятельности фонда.
2. В наблюдательский совет входят представители государственных ведомств, непредпринимательских юридических лиц и международных организаций, деятельность которых связана с борьбой против торговли людьми (трефикинга), специалисты и ученые данной сферы.
3. Президент Грузии, по представлению межведомственным координационным советом (далее - межведомственный координационный совет), назначает 7 членов наблюдательского совета на срок в течение 1 года для осуществления мероприятий, направленных на борьбу с торговлей людьми (трефкингом).
4. Членом наблюдательского совета не может быть директор фонда, руководитель структурной единицы фонда или сотрудник.
5. Члены наблюдательского совета избирают председателя наблюдательского совета из своего состава не менее чем пятью (5) голосами.
6. В случае отсутствия председателя наблюдательского совета его обязанности, по его же указанию, исполняет один из членов наблюдательского совета.
7. Председатель наблюдательского совета созывает собрание наблюдательского совета и устанавливает повестку дня.
8. Наблюдательский совет признается правомочным, если на совете присутствуют не менее 5 членов. Наблюдательский совет принимает решение большинством голосов присутствующих членов. При равном количестве голосов, решающим является голос председателя.
9. Заседания наблюдательского совета проводятся по необходимости, в соответствии с деятельностью фонда, но не реже одного раза в течение трех месяцев. Члены наблюдательского совета должны быть извещены о предстоящем заседании не позднее 7 дней до заседания.
10. Решения совета оформляются актом, подписываемым председателем совета. В случае если один из членов совета не согласен с принятым на заседании решением, он может зафиксировать свое мнение в протоколе заседания.
11. Члены наблюдательского совета обязаны обеспечить конфиденциальность той информации, которая стала им известна при осуществлении деятельности члена наблюдательского совета.
12. Наблюдательский совет:
 - а) рассматривает периодический и годовой отчет и бюджетный проект деятельности фонда;
 - б) утверждает годовую рабочую программу фонда;
 - в) рассматривает, утверждает и представляет президенту Грузии ежегодный отчет о деятельности фонда.
13. Наблюдательский совет имеет право, в установленном законодательством Грузии порядке, затребовать информацию, связанную с его деятельностью, и проверить точность представленных данных и информации.

Статья 10. Директор фонда

1. Фондом управляет директор, назначение на должность, и увольнение с должности которого осуществляет президент Грузии. Кандидатуру на должность директора представляет министр по труду, здравоохранению и социальной защите Грузии (далее – министр).
2. Директор фонда:
 - а) управляет деятельностью фонда и приводит в порядок вопросы, входящие в сферу деятельности фонда;
 - б) действует от имени фонда и представляет его интересы без специальной доверенности при сотрудничестве с любыми государственными и негосударственными учреждениями, а также в суде;
 - в) назначает на должность и освобождает с должности сотрудников фонда;
 - г) выдает приказы индивидуального характера, исполнение которых обязательно для всех сотрудников фонда;
 - д) при согласовании с министром утверждает штатное расписание учреждения и фонд оплаты труда;
 - е) утверждает внутренний распорядок в фонде и приюте;
 - ж) распоряжается средствами фонда и контролирует их использование, несет ответственность за целенаправленное и правильное распоряжение имеющимся в собственности и/или пользовании фонда имуществом и денежными средствами;
 - з) заключает договоры;
 - и) лично занимается делами фонда и несет персональную ответственность за правильное и законное ведение деятельности фонда.
 - к) представляет наблюдательскому совету периодический и годовой отчет о деятельности фонда.
3. В случае отсутствия директора фонда его обязанности исполняет заместитель директора.

Статья 11. Учреждение (приют) для жертв торговли людьми (трефикинга)

1. Учреждение (приют) для жертв торговли людьми (трефикинга) создан с целью оказания защиты и помощи жертвам торговли людьми (трефикинга) и является структурной единицей фонда.
2. Приют должен удовлетворять стандартам, установленным законодательством Грузии.
3. Приютом будет пользоваться жертва торговли людьми (трефикинга) – лицо, получившее моральный, физический или имущественный ущерб в ходе преступной торговли людьми (трефикинга) и признанное постоянно действующей группой, созданной в установленном законодательством Грузии порядке при межведомственном координационном совете, жертвой торговли людьми (трефикинга).
4. Размещение жертвы торговли людьми (трефикинга) в приюте возможно только с ее согласия.
5. Вопрос о помещении жертвы торговли людьми (трефикинга) не зависит от сотрудничества жертвы с органом, занимающимся уголовным процессом по данному делу.

Статья 12. Процедура приема в приют

1. Постоянная группа, созданная при межведомственном координационном совете, принимает решение о присвоении лицу статуса жертвы в течение не более 48 часов с момента обращения возможной жертвы в приют или в другое соответствующее учреждение.
2. В соответствии с национальным реферальным механизмом, постоянная группа принимает решение о присвоении статуса жертвы торговли людьми (трефикинга).
3. В случае присвоения статуса жертвы торговли людьми (трефикинга), названное лицо будет помещено в приют.
4. Помещение жертвы торговли людьми (трефикинга) в приют происходит на основе договора, с учетом возраста, пола и специальных требований жертвы. Договор заключается между жертвой и администрацией приюта.
5. При поступлении жертвы торговли людьми (трефикинга) в приют, тут же производится медицинский осмотр жертвы.
6. Жертва торговли людьми (трефикинга) обязана соблюдать правила нахождения в приюте, которые будут ей/ему выданы в момент поступления в приют.

Статья 13. Продолжительность нахождения в приюте и условия, при которых можно покинуть приют

1. Продолжительность нахождения в приюте составляет 3 месяца. По истечении данного периода будет производиться оценка состояния жертвы и, в случае необходимости, срок пребывания может быть продлен администратором приюта.
2. Жертва может покинуть приют до истечения указанного срока, если она будет признана физически и психически здоровой, или сама выразит желание покинуть приют.
3. При нарушении правил пребывания в приюте жертва торговли людьми (трефикинга) покидает приют.
4. В соответствии с пожеланиями жертвы торговли людьми (трефикинга), приют может обеспечить ей следующее бесплатное обслуживание:
 - а) безопасное место жительства, соответствующее достойному существованию;
 - б) продукты и одежду;
 - в) медицинскую помощь;
 - г) психологическую консультацию;
 - д) юридическую помощь и представительство в суде;
 - е) подачу информации на понятном для жертвы языке, в случае необходимости – услуги переводчика;
 - ж) участие в краткосрочных и долгосрочных программах по реабилитации и интеграции в семью и общество (профессиональное обучение и образовательные программы, помощь в трудоустройстве).

Статья 14. Управление приютом и персонал

1. Администратор руководства приюта назначается на должность и освобождается с

должности не менее 5 голосами наблюдательского совета по рекомендации директора государственного фонда по защите, помощи и реабилитации пострадавших, жертв торговли людьми (трефикинга).

2. Администратор:

а) руководит приютом и несет ответственность за его нормальное функционирование;

б) представляет приют при сотрудничестве с третьими лицами;

в) периодически представляет отчет о своей деятельности директору фонда.

3. У приюта имеется:

а) постоянный обслуживающий персонал – врач, психолог, юрист, социальный работник и другие специалисты, которые должны иметь соответствующее образование (юридическое, медицинское, психологическое, социальное) и прошли специальный курс обучения по проблеме третикинга, или имеют опыт работы с жертвами торговли людьми (трефикинга);

б) временный обслуживающий персонал – специалисты, присм на работу которых осуществляется на время, по необходимости, на основе договора.

4. Администрация приюта и обслуживающий персонал обязаны сохранять конфиденциальность служебной информации.

Статья 15. Государственный контроль над деятельностью фонда

1. Министерство осуществляет государственный контроль над фондом, что подразумевает наблюдение за целесообразностью и эффективностью его деятельности, законностью финансово-экономической деятельности фонда.

2. Министр запрашивает у фонда необходимую для осуществления контроля документацию и информацию.

3. Министр имеет право приостановить или отменить неправомерное решение, принятое фондом.

Статья 16. Реорганизация и ликвидация фонда

1. Реорганизация и ликвидация фонда осуществляется в установленном законодательством Грузии порядке.

2. Оставшееся после деятельности фонда имущество переходит в собственность государства.

Статья 17. Правила внесения изменений в положения фонда

Изменения в положении фонда вводятся приказом президента Грузии.

О БОРЬБЕ С ТОРГОВЛЕЙ ЛЮДЬМИ (ТРЕФИКИНГОМ)

ГЛАВА I

Общие положения

Статья 1. Сфера регулирования закона

Этот закон определяет правовые и организационные основы по предотвращению торговли людьми (трефикинга) в Грузии, полномочия, обязательства и правила координации деятельности государственных органов, должностных и юридических лиц, направленной на борьбу с торговлей людьми (трефикинга) в Грузии, а также гарантии социальной и правовой защиты жертв торговли людьми (трефикинга) и их правового положения.

Статья 2. Цель закона

Целью закона является:

- а) обеспечить предотвращение и борьбу с торговлей людьми (трефикинга) путем защиты прав жертв торговли людьми (трефикинга);
- б) обеспечить защиту, помощь и реабилитацию жертв торговли людьми (трефикинга);
- в) определять особенности осуществления уголовного преследования за совершение преступления по торговле людьми (трефикингу);
- г) определять принципы сотрудничества государственных органов, международных организаций и юридических лиц по предотвращению торговли людьми (трефикинга), по борьбе с ней, защите, помощи и реабилитации жертв торговли людьми (трефикинга).

Статья 3. Определение терминов

Для целей данного закона термины имеют следующее значение:

- а) торговля людьми (трефикинг) – преступления, предусматриваемые статьями 143¹ и 143² уголовного кодекса Грузии. Согласие жертвы торговли людьми (трефикинга) на ее предумышленную эксплуатацию не учитывается;
- б) шантаж – принуждение лица исполнять, либо не исполнять оскорбляющие само лицо или его близких действия, путем угрозы придать эти действия огласке;
- в) беспомощное положение – положение, когда лицо зависит материально или как-либо иначе от другого лица, когда из-за физического или психического недостатка лицо не в состоянии реально оценить существующую ситуацию, когда лицо не имеет других реальных возможностей, кроме как подчиниться причиняемому ему насилию;
- г) эксплуатация – использование лица для принудительного труда или обслуживания, вовлечение лица в преступные или другие антиобщественные действия, либо в проституцию, помещение лица в положение, сходное с рабством, либо в современные рабские

- условия, сексуальная эксплуатация или принуждение к оказанию другого типа услуг, либо использование органов лица, либо части его органов или тканей для пересадки или для других целей;
- д) насильственный труд – любая работа либо обслуживание, исполнение которой осуществляется при насильственном физическом или психическом принуждении, угрозах, шантаже либо использовании других методов воздействия, а также беззащитного положения лица;
- е) сексуальная эксплуатация – вовлечение лица в проституцию, в другой вид половых услуг или в производство порнографической продукции путем угроз, насилия, принуждения, шантажа или использования беспомощного положения лица, предоставлением фальшивой информации о роде его работы и условиях;
- ж) положение сходное с рабством – статус и положение лица, определяемое дополнительной конвенцией Организации Объединенных Наций от 7 сентября 1956 года «Об упразднении рабства, работорговли и институтов и обычаев, сходных с рабством»;
- з) помещение в современные условия рабства – изъятие у лица документа, идентифицирующего личность, ограничение на право свободного передвижения, запрет на связи с семьей, в том числе, переписку и телефонные контакты, культурная изоляция, принуждение нахождения в оскорбительных и унижительных условиях или/и принуждение к исполнению работы без какой-либо оплаты или за неадекватную оплату;
- и) торговец людьми – физическое или юридическое лицо или группа лиц, совершивших преступление согласно статье 143¹ или/и 143² уголовного кодекса Грузии;
- к) жертва торговли людьми (трефикинга) – лицо, получившее в результате преступной торговли людьми (трефикинга) моральный, физический или имущественный ущерб и признанное постоянно действующей группой, созданной в соответствии с законодательством Грузии при межведомственном координационном совете, действия которой направлены на борьбу с торговлей людьми (трефикингом) жертвой торговли людьми (трефикинга);
- л) государство происхождения – государство, на территории которого постоянно проживает или гражданином которого является жертва торговли людьми (трефикинга)
- м) государство назначения – государство, на территории которого эксплуатируют жертву торговли людьми (трефикинга);
- н) государство транзита – государство, через территорию которого производится торговля людьми (трефикинг);
- о) учреждение (приют/убежище) для жертв торговли людьми (трефикинга) – юридическое лицо, образованное в соответствии с законодательством Грузии, целью которого является предоставление убежища, юридического, психологического, медицинского и/или другого вида обслуживания жертвам торговли людьми (трефикинга) с целью защиты их законных прав и интересов, реабилитации и полной реинтеграции в семью и общество;
- п) потерпевший – лицо, признанное по статьям 143¹ или/и 143² уголовного кодекса Грузии потерпевшим в соответствии с уголовно-процессуальным кодексом Грузии.

Статья 4. Государственная политика Грузии направленная на борьбу с торговлей людьми (трефкинггом)

1. Государственная политика в сфере помощи и реабилитации пострадавших, жертв торговли людьми (трефкингга) и борьбы и предотвращения торговли людьми (трефкингга) определяется Конституцией Грузии в сферах защиты прав человека и борьбы с коррупцией и транснациональной организованной преступностью и в соответствии с обязательствами, предусматриваемыми международными договорами и договоренностями Грузии.
2. Государство способствует предотвращению торговли людьми (трефкингга), защите прав потерпевших торговли людьми (трефкингга), оказанию им помощи и реабилитации, осуществляет мероприятия, направленные на борьбу с торговлей людьми (трефкинггом).
3. Государственные органы, которые занимаются мероприятиями по предотвращению торговли людьми (трефкингга) и борются с ней, оказывают защиту, помощь и реабилитацию потерпевших торговли людьми (трефкингга), руководствуются конституцией Грузии, международными договорами и соглашениями Грузии, данным законом и другими соответствующими нормативными актами.

ГЛАВА II

Механизмы предотвращения торговли людьми (трефкингга) и компетентность государственных органов в сфере предотвращения торговли людьми (трефкингга)

Статья 5. Механизмы по предотвращению торговли людьми (трефкингга)

1. Механизмы по предотвращению торговли людьми представляют собой единение тех организационных, правовых, исследовательских, образовательных, информационных, социальных и экономических мероприятий, которые направлены на уменьшение, предотвращение и искоренение преступлений в сфере торговли людьми (трефкингга);
2. Государственная деятельность в сфере предотвращения торговли людьми (трефкингга) подразумевает:
 - а) разработку и осуществление кратко- и долгосрочных программ для искоренения в стране бедности, низкого уровня экономического развития, безработицы и для уменьшения неравной доступности возможностей и искоренения всех форм дискриминации;
 - б) анализ и оценка причин, вызывающих факты торговли людьми (трефкингга);
 - в) сбор и изучение данных с целью разработки эффективных превентивных мероприятий по масштабам распространения и форм торговли людьми (трефкингга)
 - г) полноценное правовое регулирование миграции, осуществление благоприятствующих мероприятий по легальной трудовой миграции;
 - д) уменьшение опасности нелегальной рабочей миграции и торговли людьми (трефкингга) путем проведения информационно-образовательной деятельности, в том

числе в соответствующих государственных ведомствах создание «горячей линии», разработки образовательных программ для широких слоев населения, обеспечением информационным материалом о легальном заграничном труде граждан Грузии паспортно-визовых служб Грузии, погранично-пропускных пунктов и консульских ведомств, а также о центре по предотвращению торговли людьми (трефикинга), по защите, помощи и реабилитации пострадавших, жертв торговли людьми (трефикинга) и др.;

е) внесение в образовательные программы общеобразовательных заведений (школ) и высших учебных заведений вопросов, связанных с торговлей людьми (трефикинга);

ж) организация и проведение специальных подготовительных курсов или семинаров, посвященных предотвращению торговли людьми (трефикинга), борьбы с ней и проведение мероприятий по защите, помощи и реабилитации пострадавших, жертв торговли людьми (трефикинга);

з) мероприятия, направленные против любых, способствующих человеческой эксплуатации, факторов.

Статья 6. Компетентность государственных органов в сфере предотвращения торговли людьми (трефикинга)

1. Государственные организации, которые способствуют предотвращению торговли людьми (трефикинга), создают необходимые условия для предотвращения и пресечения торговли людьми (трефикинга), оздоравливают правовую, экономическую среду для групп возможного риска данного преступления, а также проводят соответствующую информационную и образовательную кампанию.
2. Государственное агентство по социальной защите и трудоустройству в рамках своей компетенции обеспечивает добычу информации о свободных рабочих местах в Грузии и за ее пределами и ее доступности для общества, с целью трудоустройства ищущих работу лиц, осуществления посреднической деятельности, помощь в разработке и реализации соответствующих проектов по трудоустройству безработных.
3. Уполномоченный орган исполнительной власти туристической и курортной отрасли в рамках своей компетенции разработает программу защиты и безопасности туристов и отдыхающих и координирует осуществление данной программы.
4. Министерство по образованию и науке Грузии в рамках своей компетенции обеспечивает внесение в программы общеобразовательных учреждений (школ) и высших учебных заведений вопросов, связанных с торговлей людьми (трефикингом).
5. Министерство иностранных дел Грузии в рамках своей компетенции контролирует удостоверения граждан Грузии и выдачу виз на возвращение в Грузию, с целью трудоустройства за пределами Грузии граждан Грузии и лиц, постоянно проживающих на территории Грузии, в соответствии с законодательством Грузии обеспечивает проведение переговоров с иностранными государствами по заключению двусторонних и многосторонних договоров, а с целью оказания правовой помощи гражданам Грузии, находящимся за пределами страны и лицам, постоянно проживающим в Грузии в со-

- ответствии с законодательством Грузии – обеспечивает определение лиц в консульских учреждениях Грузии, занятых вопросами торговли людьми (трефикинга).
6. Министерство внутренних дел Грузии в рамках своей компетенции для обеспечения выявления и учета лиц, замешанных в преступных действиях по торговле людьми (трефикингу), их приезда в Грузию и выезда за ее пределы, контролирует деятельность погранично-пропускных пунктов по пропуску лиц через государственную границу Грузии, а также сотрудничает с соответствующими правоохранительными органами иностранных государств, изучит и анализирует причины совершения такого преступления, как торговля людьми (трефикинг) и проводит профилактические мероприятия по их искоренению.
 7. Государственные органы обеспечивают осуществление перечисленных в данной статье мероприятий и с этой целью сотрудничают с международными организациями, с не-предпринимательскими юридическими лицами, осуществляющими свою деятельность в Грузии, и с другими учреждениями гражданского общества.

ГЛАВА III

Механизмы борьбы с торговлей людьми (трефикингом)

Статья 7. Компетенция государственных органов в сфере борьбы с торговлей людьми (трефикингом)

1. Механизмы борьбы с торговлей людьми (трефикигом) являются единением тех мероприятий, которые осуществляются с целью выявления и раскрытия этого преступления, установления виновных и их задержания, уголовного преследования данных лиц и определения мер наказания, а также мероприятий, которые обязательны для правовой защиты и помощи пострадавшим, жертвам торговли людьми (трефикинга).
2. Государственные органы, осуществляющие борьбу с торговлей людьми (трефикингом), обеспечивают предотвращение данного преступления, осуществление профилактических мер по предотвращению, выявлению и искоренению данного преступления, установление подозреваемых в данном преступлении лиц, их задержание и осуществление уголовного преследования данных лиц в установленном законодательством Грузии порядке.
3. Государственные органы, которые осуществляют борьбу с торговлей людьми (трефикингом) и занимаются защитой потерпевших, жертв торговли людьми (трефикинга), разработают обязательные руководственные указания и обеспечат своим сотрудникам проведение специальных подготовительных курсов или семинаров об особенностях ведения дел по идентификации жертв торговли людьми (трефикинга), отношении к ним.
4. Министерство внутренних дел Грузии в пределах своей компетенции обеспечивает осуществление оперативно-розыскных и следственных мероприятий по преступной торговле людьми (трефикингу), обеспечивает защиту личной безопасности жертв, потерпевших и свидетелей торговли людьми (трефикинга), создание единого информаци-

онного банка, а также с целью оказания помощи в осуществлении и разработке мероприятий по борьбе с торговлей людьми (трефкинг) сотрудничает с соответствующими государственными органами.

5. Прокуратура Грузии в рамках своей компетенции в делах по торговле людьми (трефкинг) осуществляет уголовное преследование и в суде поддерживает государственное обвинение.
6. С целью эффективности борьбы с торговлей людьми (трефкинг) при участии представителей прокуратуры Грузии и других соответствующих государственных органов, при министерстве внутренних дел формируется постоянно действующая группа по борьбе с торговлей людьми (трефкинг), которая координирует осуществление оперативно-сыскных и следственных действий по всей территории страны. Постоянно действующая группа по борьбе с торговлей людьми (трефкинг) имеет право непосредственно получить от соответствующих государственных органов, среди них, посольств и консульств, любую информацию, касающуюся вопросов торговли людьми (трефкинга).

Статья 8. Единый информационный банк

1. Для идентификации торговцев людьми и систематизации существующей о них информации, в установленном законодательством Грузии порядке, при министерстве внутренних дел создается единый информационный банк, в который будет внесена информация, связанная с преступлениями в сфере торговли людьми (трефкинга), полученная в результате проведения оперативно-сыскных мероприятий, предварительного расследования и в результате судебного разбирательства и/или полученная от международной криминальной полиции (Интерпола) или от других соответствующих организаций.
2. Правила создания единого информационного банка, видов вносимой в него информации и ее содержание, а также список лиц, допускаемых к соответствующей информации утверждает министр внутренних дел Грузии.
3. Информация, внесенная в единый информационный банк, является секретной и ознакомление с ней, а также ее выдача производится в соответствии с установленными законодательством Грузии правилами об ознакомлении и выдаче секретной информации.
4. Разглашение без определенного разрешения существующей в едином информационном банке информации преследуется законом.

Статья 9. Государственный Фонд по защите и помощи пострадавшим, жертвам торговли людьми (трефкинга)

1. Для эффективного проведения мероприятий по защите, помощи и реабилитации пострадавших, жертв торговли людьми (трефкинга) создается юридическое лицо публичного права – Государственный фонд по защите и помощи пострадавшим, жертвам торговли людьми (трефкинга) (далее – фонд).
2. Государственный контроль над фондом осуществляет министерство по труду, здоровью и социальной защите.

3. Фондом управляет директор фонда, назначаемый и освобождаемый с должности президентом Грузии.
4. С целью координации деятельности фонда создается наблюдательский совет, в состав которого, вместе с представителями государственных ведомств, входят представители непредпринимательских юридических лиц и международных организаций, занимающихся деятельностью в соответствующей сфере, специалисты и ученые данной сферы.
5. Структура фонда и правила его деятельности определяются положениями, представляемыми директором фонда на утверждение президенту.
6. Целью фонда является выдача компенсации пострадавшим, жертвам торговли людьми (трефикинга) и финансирование мероприятий по их защите, оказанию помощи и реабилитации.
7. Источники доходов фонда:
 - а) государственные бюджетные средства;
 - б) средства, полученные от международных организаций;
 - в) пожертвования юридических и физических лиц;
 - г) другие доходы, разрешенные законодательством Грузии.

Статья 10. Межведомственный координационный совет, осуществляющий мероприятия, направленные на борьбу с торговлей людьми (трефикинга)

1. С целью оказания поддержки соответствующим государственным организациям в эффективном осуществлении функций по предотвращению торговли людьми (трефикинга), по борьбе с ней и по оказанию защиты, помощи и реабилитации жертв торговли людьми (трефикинга), для координации и мониторинга деятельности данных организаций президент Грузии создает межведомственный координационный совет, осуществляющий мероприятия, направленные на борьбу с торговлей людьми (трефикингом) (далее – координационный совет).
2. Совместно с представителями государственных ведомств в состав координационного совета могут входить представители непредпринимательских юридических лиц, осуществляющих деятельность в данной сфере, международных организаций и представители средств массовой информации, специалисты и ученые данной сферы.
3. Правила создания координационного совета, представления в координационный совет лица и вывод его из координационного совета, состав и правила деятельности (положения) совета определяются правительством Грузии и утверждаются приказом президента.

ГЛАВА IV

Правовая защита, помощь и реабилитация потерпевших, жертв торговли людьми (трефикинга)

Статья 11. Статус жертв торговли людьми (трефикинга)

1. Вопрос о присвоении статуса жертвы торговли людьми (трефкингa) решается постоянной группой, созданной при координационном совете, в течение 48 часов с момента обращения лица в учреждение (убежище/приют) для жертв торговли людьми (трефкингa) или в соответствующее учреждение. Состав постоянной группы, правила деятельности и ее полномочия определяются координационным советом.
2. При присвоении лицу статуса жертвы торговли людьми (трефкингa), лицо получает право обратиться в учреждение (убежище/приют) для жертв торговли людьми (трефкингa) и пользоваться правами, учитываемыми данной главой.
3. Статус жертвы торговли людьми (трефкингa) для потерпевшего и других участников процесса не является основанием для происхождения прав и обязательств, присуждаемых уголовно-процессуальным кодексом Грузии.
4. Учитываемые данной главой положения распространяются на граждан Грузии, граждан, постоянно проживающих на территории Грузии, но не имеющих гражданства Грузии, которые признаны жертвами торговли людьми в другой стране.

Статья 12. Срок на обдумывание

1. Жертва торговли людьми (трефкингa) имеет право на срок обдумывания – не более 30 дней, для принятия решения о сотрудничестве с соответствующими правоохранительными органами для осуществления уголовно-правового процесса по данному преступлению.
2. Срок на обдумывание начинает отсчет со дня обращения лица в учреждение (приют/убежище) для жертв торговли людьми (трефкингa), в правоохранительные органы или другое соответствующее учреждение.
3. Жертва торговли людьми (трефкингa) освобождается от ответственности по статье 371 уголовного кодекса Грузии в течение всего срока на обдумывание.

Статья 13. Особенности уголовного процесса по преступлениям в сфере торговли людьми (трефкингa)

1. Уголовный процесс по расследованию преступлений в сфере торговли людьми (трефкингa) производится в соответствии с уголовно-процессуальным кодексом Грузии и другими законодательными актами Грузии.
2. При посредничестве прокурора, пострадавшего или его представителя, по определению (постановлению) суда (судьи) возможно проведение заседания суда при закрытых дверях.
3. В случае преступления в сфере торговли людьми (трефкингa) возможно использование специальных мер по защите в соответствии с уголовно-процессуальным кодексом Грузии.
4. На юридическое лицо, занимающееся торговлей людьми, накладывается уголовная ответственность, предусматриваемая законодательством Грузии.

5. Торговец людьми в соответствии с законодательством Грузии может быть лишен имущества, приобретенного преступным путем.
6. До начала уголовного процесса по преступлению в сфере торговли людьми (трефикинга), в ходе уголовного процесса и по его окончании проводятся, в соответствии с данным законом, мероприятия по оказанию защиты, помощи и реабилитации пострадавших, жертв торговли людьми (трефикинга).

Статья 14. Правовая защита пострадавших, жертв торговли людьми (трефикинга)

1. В соответствии с установленным законодательством Грузии правилом потерпевшим, жертвам торговли людьми (трефикинга) обеспечена доступность правосудия.
2. Правоохранительные органы обязаны незамедлительно разъяснить пострадавшему, жертве торговли людьми (трефикинга) его право обращаться в учреждение (приют/убежище) для жертв торговли людьми (трефикинга).
3. Правоохранительные органы и учреждение (приют/убежище) для жертв торговли людьми (трефикинга) обязаны предоставить пострадавшему, жертве торговли людьми (трефикинга) полную информацию о законодательстве Грузии в сфере торговли людьми (трефикинга).
4. Следователь, прокурор, судья обязаны предоставить пострадавшему информацию на его родном языке, или другом понятном языке о его правах и обязанностях и о его правовом статусе, а также информацию по другим вопросам, полученную в ходе следствия и судебного процесса.
5. В ходе уголовного процесса государство предоставляет пострадавшему адвоката, переводчика, всю связанную с уголовным процессом документацию и материалы на его родном языке или на другом, понятном ему языке.
6. Учреждение (приют/убежище) для жертв торговли людьми (трефикинга) или другое физическое или юридическое лицо может предоставить пострадавшему, жертве торговли людьми (трефикинга) бесплатную юридическую помощь и представительство в суде в установленном законодательством Грузии порядке.
7. Пострадавший и свидетель, а также лица, оказывающие правовую защиту и помощь, в любое время вправе потребовать для себя или для членов своей семьи обеспечение личной безопасности в установленном законодательством Грузии порядке.
8. Информация о пострадавших, жертвах торговли людьми (трефикинга) и личности свидетелей, их адреса и другая персональная информация является секретной информацией, и разглашение ее запрещено, кроме случаев, учитываемых законодательством.
9. По просьбе пострадавшего, свидетеля или их законных представителей возможно использование специальных мер по защите в соответствии с правилами, установленными уголовно-процессуальным кодексом Грузии.

Статья 15. Освобождение от ответственности пострадавшего, жертвы торговли людьми (трефикинга)

1. Пострадавший, жертва торговли людьми (трефикинга) освобождается от определенной

ответственности за действия, определяемые 172³ и 185 статьями кодекса административного правонарушения и в соответствии со статьями 344 и 362 уголовного кодекса Грузии. На жертву торговли людьми (трефикинга) не накладывается ответственность за участие в противозаконных действиях, если она была вынуждена совершить их, находясь при этом в условиях торговли людьми, будучи жертвой, пострадавшей.

2. Положения первого пункта данной статьи распространяются на такие правонарушения, которые лицо совершило, находясь в условиях торговли людьми (трефикинга), будучи жертвой, до приобретения статуса пострадавшего, жертвы торговли людьми.

Статья 16. Право пострадавшего, жертвы торговли людьми (трефикинга) на возмещение ущерба, полученного в результате преступления в сфере торговли людьми (трефикинга)

1. Пострадавший, жертва торговли людьми (трефикинга) имеет право требовать возмещения морального, физического или имущественного ущерба, полученного в результате преступления в сфере торговли людьми (трефикинга) в соответствии с установленными правилами гражданского процессуального и уголовно-процессуального законодательства.
2. Если в соответствии с первым пунктом данной статьи возмещение ущерба пострадавшему, жертве торговли людьми (трефикинга) невозможно, жертве будет выделена компенсация из фонда, в установленном законодательством Грузии порядке.

Статья 17. Компенсация государственных органов в сфере защиты, помощи и реабилитации пострадавших, жертв торговли людьми (трефикинга)

1. Защита, помощь, реабилитация и реинтеграция пострадавших, жертв торговли людьми (трефикинга) представляет собой единение тех правовых, социальных и организационных мероприятий, которые обеспечивают:
 - а) осуществление уголовного преследования за совершение преступления в сфере торговли людьми (трефикинга) с учетом полной защиты уважения и достоинства пострадавших, жертв торговли людьми (трефикинга), неприкосновенности личной жизни и безопасности;
 - б) недопущение дискриминации пострадавших, жертв торговли людьми (трефикинга);
 - в) разработку эффективных механизмов по возмещению ущерба, понесенного в результате преступления в сфере торговли людьми (трефикинга) пострадавшим, жертвам торговли людьми (трефикинга);
 - г) помощь в реабилитации и полной реинтеграции в семью и общество пострадавших, жертв торговли людьми (трефикинга);
 - д) предоставление полной информации пострадавшим, жертвам торговли людьми (трефикинга) об их правах и о механизмах защиты этих прав в соответствии с законодательством Грузии.

2. Государственные органы, которые осуществляют защиту, помощь, реабилитацию и реинтеграцию пострадавших, жертв торговли людьми (трефикинга) в соответствии с данным законом и другими законодательными актами сотрудничают с международными организациями, с неприемлемыми юридическими лицами, действующими на территории Грузии, и с представителями других гражданских организаций с целью обеспечения пострадавших, жертв торговли людьми (трефикинга) правовой защитой и помощью, обеспечения полной секретности персональных данных о свидетелях и пострадавших, жертвах торговли людьми (трефикинга); с целью обеспечения личной безопасности и неприкосновенности личной жизни, безопасной репатриации и медицинской и психологической реабилитации, а также разработки и осуществления программ и механизмов возмещения физического, морального и имущественного ущерба, полученного в результате преступления.

Статья 18. Механизмы помощи и реабилитации пострадавших, жертв торговли людьми (трефикинга)

1. С согласия жертвы торговли людьми (трефикинга) государство помещает ее в безопасное, пригодное для достойного существования учреждение – учреждение (приют/убежище) для жертв торговли людьми (трефикинга).
2. Запрещается помещение пострадавшего в места предварительного заключения, задержания, в тюрьмы, кроме исключений, предписываемых законом и тех случаев, когда есть возможность помещения пострадавшего отдельно от других.
3. Учреждение (приют/убежище) для жертв торговли людьми (трефикинга) оказывает с согласия жертвы медицинскую и психологическую помощь пострадавшему, жертве торговли людьми (трефикинга), а также бесплатную юридическую консультацию и помощь. Учреждение (приют/убежище) для жертв торговли людьми (трефикинга) разрабатывает и осуществляет кратко- и долгосрочные программы по реабилитации и полной реинтеграции в семью и общество пострадавших, жертв торговли людьми (трефикинга).
4. Министерство образования и науки с согласия пострадавших, жертв торговли людьми (трефикинга) обеспечивает их участие в разработанных совместно с министерством труда, здоровья и социальной защиты профессиональных учениях и других общеобразовательных программах.
5. При выполнении обязательств, предусмотренных данной статьей, все учреждения (приюты/убежища) для обслуживания жертв торговли людьми (трефикинга) должны учитывать возраст, пол и специальные требования жертв, в особенности, специальные требования детей по поводу соответствующего проживания, образования и обеспечения ухода.
6. В отношении пострадавших детей, жертв торговли людьми (трефикинга), используются механизмы по защите прав детей, учитываемые Конвенцией Организации Объединенных Наций о правах ребенка от 29 ноября 1989 года и конвенции Европейского Союза «О борьбе с торговлей людьми (трефикингом)» и принятые руководственные указания

по защите прав ребенка.

7. Если возраст пострадавшего, жертвы торговли людьми (трефикинга) не установлен и существует основательное предположение, что жертва является несовершеннолетним, то пострадавший, жертва торговли людьми (трефикинга) будет признан несовершеннолетним, до установления его возраста по отношению к нему будут проводиться специальные защитные меры.
8. Защита личной безопасности пострадавших, жертв торговли людьми (трефикинга) и мероприятия по медицинско-психологической реабилитации проводятся только с их согласия и с сохранением полной секретности их персональных данных.

Статья 19. Устройство учреждений (приютов/убежищ) для жертв торговли людьми (трефикинга)

1. С целью защиты законных прав пострадавших, жертв торговли людьми (трефикинга), помощи, реабилитации и полной реинтеграции в семью и общество в установленном законодательством порядке создается учреждение (приют/убежище) для жертв торговли людьми (трефикинга).
2. Учреждение (приют/убежище) для жертв торговли людьми создается при фонде, как структурная единица юридического лица публичного права.
3. Любое физическое или юридическое лицо имеет право путем использования организационно-правовой формы в соответствии с законодательством Грузии создать частное неприбыльное юридическое лицо – учреждение (приют/убежище) для жертв торговли людьми (трефикинга).
4. Учреждение (приют/убежище) для жертв торговли людьми (трефикинга) должно отвечать установленным законодательством Грузии стандартам.
5. Учреждение (приют/убежище) для жертв торговли людьми (трефикинга) обеспечивает пострадавшим, жертвам торговли людьми (трефикинга) осуществление присвоенных им данным законом прав, в том числе защиту личной безопасности во время нахождения в учреждении (приюте/убежище) для жертв торговли людьми (трефикинга).

Статья 20. Статус пострадавших иностранных лиц, жертв торговли людьми (трефикинга) и их репатриация

1. Иностранное лицо, которое, находясь на территории Грузии, пострадало, стало жертвой преступления, связанного с торговлей людьми (трефикинга), пользуется теми же правами, которые распространяются данным законом на пострадавшего, жертву торговли людьми (трефикинга).
2. Пострадавший, жертва торговли людьми (трефикинга), являющийся гражданином иностранного государства или лицом, не имеющим гражданства, освобождается от ответственности за действия, определяемые 185 статьей кодекса административных правонарушений Грузии.
3. Недопустимо выдворение из страны иностранного лица в течение срока на обдумывание, если существует подозрение, что оно может быть потерпевшим, жертвой торговли

- людьми (трефикинга).
4. В течение срока на обдумывание в соответствии с первым пунктом данной статьи справку о местожительстве вышеупомянутому лицу выдает министерство юстиции на основании посредничества учреждения (приюта/убежища) для жертв торговли людьми (трефикинга) или органа, занимающегося ведением процесса. Информация, посредством которой происходит идентификация ходатайствуемой личности, является секретной и ее разглашение карается по закону. Решение о засекречивании данной информации принимает соответствующий государственный орган в установленном общим административным кодексом Грузии порядке.
 5. Если указанное в пункте 3 лицо выразит желание сотрудничать с правоохранительными органами в ходе уголовного процесса по соответствующему преступлению, ему выдается справка о местожительстве до окончания уголовного или/и гражданского процесса. В течение этого периода он имеет право работать на территории Грузии и пользоваться трудовыми правами и гарантиями, постановленными кодексом законов о труде Грузии.
 6. По истечении срока на обдумывание или после окончания соответствующего уголовного процесса государство принимает соответствующие меры в отношении иностранного лица, являющегося потерпевшим, жертвой торговли людьми (трефикинга), по безопасному возвращению в государство его происхождения.
 7. После окончания соответствующего уголовного процесса иностранное лицо, являющееся потерпевшим, жертвой торговли людьми (трефикинга), по его просьбе может получить убежище на территории Грузии, если существует обоснованное предположение, что жизни, здоровью и свободе данного лица в государстве происхождения будет угрожать опасность.

Статья 21. Безопасная репатриация граждан Грузии и лиц, постоянно проживающих на территории Грузии, являющихся потерпевшими, жертвами торговли людьми (трефикинга)

1. консульские учреждения Грузии и дипломатические представительства сотрудничают с министерством юстиции Грузии и с другими соответствующими государственными органами Грузии, с целью в кратчайшие сроки выдать пострадавшему, жертве торговли людьми (трефикинга) удостоверение личности или/и удостоверение для возвращения в Грузию и обеспечить его безопасное возвращение в Грузию.
2. С целью безопасного и добровольного возвращения пострадавших, жертв торговли людьми (трефикинга) государственные органы Грузии сотрудничают с соответствующими органами иностранных государств, международными организациями и непредпринимательскими юридическими лицами.

ГЛАВА V

Международное сотрудничество Грузии в сфере борьбы с торговлей людьми (трефкингом)

Статья 22. Сотрудничество государственных органов Грузии с соответствующими органами иностранных государств в сфере борьбы с торговлей людьми (трефкингом)

Сотрудничество государственных органов Грузии с соответствующими органами иностранных государств с целью предотвращения торговли людьми (трефкинга), борьбы с ней и оказания защиты, помощи и реабилитации пострадавших, жертв торговли людьми (трефкинга) определяется «Дополнительным протоколом о предупреждении и пресечении торговли людьми, в особенности женщинами и детьми, и наказании за нее» Конвенции ООН против транснациональной организованной преступности, в соответствии с «конвенцией Европейского Союза о противодействии торговле людьми», заключенными Грузией с соответствующими государствами договорами о правовой взаимопомощи и другими международными договорами и соглашениями Грузии.

Статья 23. Сотрудничество с международными правительственными и неправительственными организациями с целью обеспечения осуществления совместных программ

Международные правительственные и неправительственные организации могут принять участие в подготовке и осуществлении предусмотренных данным законом совместных программ, мероприятий по защите, помощи и реабилитации пострадавших, жертв торговли людьми (трефкинга), предотвращению и борьбе с торговлей людьми (трефкингом) в установленном законодательством Грузии порядке.

ГЛАВА VI

Переходящие положения

Статья 24. Проведение мероприятий, связанных со вступлением закона в силу

1. Правительство Грузии должно обеспечить финансирование мероприятий, направленных на борьбу с торговлей людьми (трефкингом), проводимых государственными органами, осуществляющими борьбу с торговлей людьми (трефкингом).
2. Правительство Грузии в течение 6 месяцев с момента вступления данного закона в действие должно разработать и представить на утверждение президенту Грузии правила создания межведомственного координационного совета, осуществляющего мероприятия по борьбе с торговлей людьми (трефкингом), правила представления лица и его вывод из координационного совета, его состав и правила деятельности (положения).
3. Координационный совет в течение 6 месяцев с момента вступления данного закона в

- действие должен подготовить и представить на утверждение президенту Грузии единые стандарты и правила идентификации жертв торговли людьми (трефикинга).
4. Координационный совет в течение 6 месяцев с момента вступления данного закона в действие должен утвердить:
 - а) правила деятельности постоянной группы, созданной при координационном совете, ее состав и полномочия;
 - б) обязательные стандарты, требования и образец положений по устройству учреждения (приюта/убежища) для жертв торговли людьми (трефикинга);
 - в) действующую инструкцию по защите жертв торговли людьми (трефикинга) (национальные и трансграничные механизмы);
 - г) правила выдачи компенсации из фонда.
 5. Министерство экономического развития Грузии в течение 6 месяцев с момента вступления данного закона в действие должно обеспечить выдачу соответствующего имущества юридическому лицу публичного права – Государственному Фонду по защите и помощи пострадавшим, жертвам торговли людьми (трефикинга) в порядке, установленном законодательством Грузии.
 6. Министерство внутренних дел Грузии в течение 6 месяцев с момента вступления данного закона в действие должно обеспечить осуществление организационно-правовых мероприятий, необходимых для создания единого информационного банка.
 7. Министерство труда, здравоохранения и социальной защиты в течение 3 месяцев с момента вступления данного закона в действие должно разработать правила и формы оказания медицинской помощи жертвам торговли людьми (трефикинга).
 8. Министерство по образованию и науке в течение 6 месяцев с момента вступления данного закона в действие должно обеспечить внесение связанных с торговлей людьми (трефикингом) вопросов в программы общеобразовательных (школ) и высших учебных заведений.
 9. Министерство внутренних дел Грузии в течение 6 месяцев с момента вступления данного закона в действие должно утвердить правила создания единого информационного банка.
 10. Министерство иностранных дел Грузии в течение 1 месяца с момента вступления данного закона в действие должно обеспечить определение лиц, работающих в консульских учреждениях Грузии по вопросам жертв торговли людьми (трефикинга) и публичное распространение соответствующей информации, в том числе, за пределами Грузии.
 11. Министерство иностранных дел Грузии в течение 6 месяцев с момента вступления данного закона в действие должно обеспечить представление на ратифицирование в парламент Грузии Конвенции Европейского Союза «о противодействии торговле людьми».

ГЛАВА VII

Итоговые положения

Статья 25. Вступление закона в силу

1. Данный закон, кроме 4-го пункта 13-й статьи, 2-го пункта 18-й статьи и 22-й статьи, вступит в действие через 1 месяц с момента издания.
2. 4-й пункт 13-й статьи данного закона вступит в действие после внесения соответствующих изменений и добавок в Уголовный кодекс Грузии и Уголовно-процессуальный кодекс Грузии.
3. 2-й пункт 18-й статьи данного закона вступит в действие 1 января 2008 года.
4. 22-я статья данного закона вступит в действие после присоединения Грузии к «Дополнительному протоколу о предупреждении и пресечении торговли людьми, в особенности женщинами и детьми, и наказании за нее» Конвенции ООН против транснациональной организованной преступности и Конвенцией Европейского Союза «о противодействии торговле людьми».

Президент Грузии

Михаил Саакашвили

Тбилиси
2006 год 28 апреля
№ 2944-Іс

პრცეპლდება უზას(ოდ

THE BOOK IS DISTRIBUTED FREE OF CHARGE

РАСПРОСТРАНЯЕТСЯ БЕЗПЛАТНО

დაიბეჭდა სტამბა „გრიფონში“